

БЕКІТЕМІН:

ЖШС-гі «Ақжайық» Бөбекжай - балабақшасы

Менгерушісі

Б.Сансызбаев

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Маусым айы

«Ақ көгершін» тобы

Тәрбиеші: Бабажанова Г

2023-2024 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС Ақжайық бөбекжай-балалық басымы

Топ мектепалды

Балалардың жасы 5 жасстан

Жоспардың құрылу кезеңі 3.06-7.06.2024ж

Педагогтың аты-жөні Бабажанова Гүлхан

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	3.06	4.06	5.06	6.06	7.06
Балаларды далаға қабылдау	Балабақшадағы тәпсірленген қабылдау мейрбейінен немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүжият болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың денсау екенін сыртыңа түрліне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойып бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көңіл көнеледі. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, тәрбиеші қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымды бір және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы көпкеден кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейрбейінен қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күшнен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігін туралы анықтама беруі керек.				
Таппы гимнастика	Салпа тізбегі, ойнау бұрышты, алға жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тығыз алуға қалпана келтіру, бірнеше бағытта қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, көл белде. 1 - ойнау алаңы жасап, қолдарын жанына жөберу. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, көл белде. 1 - ойнау еңкейіп, сол қолды басына қою. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 3. Бастапқы қалып: дене тік, көл белде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға соғу. 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанатын). 4. Бастапқы қалып: тік тұрып, қолды белге қою. 1 - алға еңкею, қолдарды екі аяқтың ұшына тигізу. 2 - бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанатын). 5. Бастапқы қалып: дене тік, көл белде. 1 - 4 - деңгейі санау арқылы он жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - секі аяқпен секіру, қолдары жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. (дене шымықтыру)				
Еңбек: алаңды сығару.	Еңбек: ауамақты талартуға сығарушыға көмектесу.	Еңбек: гүлдерді бағуға топтарақты көмектесу.	Еңбек: балалармен бірге гүлдерді бағуға, жел сығару гүлдердің бұтақтарын кесу, майысқандаларын көтеру.	Еңбек: кіші топқа ойыншықтарды жинауға көмектесу және оларды топқа апару.	Еңбек: кіші топқа ойыншықтарды жинауға көмектесу және оларды топқа апару.
Мақсат-міндеттер: ересектерге саналы түрде көмектесуге дағдыландыру.	Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуіне деген ұмтылысты дамыту, еңбекке	Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасауда жұмысты соңына дейін тиянақты	Мақсат-міндеттер: табиғатқа	Мақсат-міндеттер: табиғатқа	Мақсат-міндеттер: табиғатқа

бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга мажбурлангандар жана көрсөткөчкө тәрбиялөө	жаңа көрүнүшкө карата бөлүм Көрсөткөч табият бурчунда бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга мажбурлангандар жана көрсөткөчкө тәрбиялөө	аткарууга бөлүм Көрсөткөч табият бурчунда бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга мажбурлангандар жана көрсөткөчкө тәрбиялөө	аткарууга бөлүм Көрсөткөч табият бурчунда бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга мажбурлангандар жана көрсөткөчкө тәрбиялөө	аткарууга бөлүм Көрсөткөч табият бурчунда бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга мажбурлангандар жана көрсөткөчкө тәрбиялөө
Алтын дэн Дөңдөр патша тыгана саякат суреттер мен алыбондор карау Көркөм шыгарма окуп беру, тыганадын мөңгүнүн мазмунун айтканы (карым-каттынас ис-эрекети) Ыдыштагы дөңдөрлү түрткөсүнө карап ажыратып эрийдисе бөлүм, бөлүнгөн дөңдөрлү санау, Табият материалдармен, ермексизден жүмөсө «Дөңдөр патшалыгы» (шыгармачылык ис-эрекети) "Саясат" диалектикалык ойыны. Максат-миндеттер: остоу кыялдын дамытуу, белсенди сөздүктү топтоштуруу, фразалык сойлоуну дамытуу Көзгөтү куралдар калка (тасалаттуу түрүмү), көңүлдү, сылдырмак, дабыл т б. Ойын барысы Тарбият калкынын артында туруп, кезек бойынша жогарыда аталган заттармен дыбыс шыгарып жөнө балалардан дыбыстан кандай заттан шыкканын табууну үйрөтүү. Дагы балалар	Нан - дастархан байлыгы «Нан - дастархан байлыгы» эңгемелесу, шыгарма окуп беру, тыганадын мөңгүнүн мазмунун айтканы (карым-каттынас ис-эрекети) Нан кызымынан ала дагы күстөрү коректендирүү жөнө оларды сырттан бакылау (таным ис-эрекети, эрттеу ис-эрекети) Нантын суретин салуу, ермексизден мүнөздөө (шыгармачылык ис-эрекети) "Зоологиялык фронт" диалектикалык ойыны. Максат-миндеттер: балаларды автоном сөздөр туралы түшүнүк калыптатуу. Заттын көлөмүнө карап салыштырып талдоо жасау үйрөтүү. Жабайы аңдар мен үй жануарлары күстөрдүн дене бөлүмүнө карап зоология өрнөктөрүн оларга камкорчу бөлүгү тәрбиялөө Көрнөктөр жабайы аңдар мен үй жануарлары, Ойын барысы Зоология экенин аңдар мен күстөр, үй жануарларын тортатуу	Нан болса эң де болды Нанды колдан пирогден анысы мен баласын, эжеси мен немересин биртескен эректенен алдында дагында тын чечкенде материалдарын каруу (шыгармачылык ис-эрекети) Наузайына жумушман танагытуу (карым-каттынас ис-эрекети, таным ис-эрекети) Такырыкта сөзгөсө ата-аналар мен бирге эң байкауну үйрөтүү (шыгармачылык ис-эрекети) "Үй жануарлары мен жабайы жануарлар ага" диалектикалык ойыны. Максат-миндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы билимдерин бекитүү. Тез ойлоо кыялынын, элинин тәрбиялөө, белсендигин арттыруу. Ойындын барысы Ойынчылар өкү топко бөлүнүп, эр түрү табият көрүнүш салынган бир-бир үйкөн көрдөндө алабы Жүргүзүүнүн белгиси бойынша	Ет ис алыбайсыз «Алжаша не ое д» эңгемелесу, шыгарма окуп беру (карым-каттынас ис-эрекети) Ауладын өсөмдөктөр мен шөптөргө күтүм жасау дагы карашымын талпырмактарды ордандатуу (танымчылык ис-эрекети) «Гажайып дөңдөр» үйрөмдүк жумуш дайын суретти дөңдөр мен бекендирүү (шыгармачылык ис-эрекети) "Болды - болмайды" диалектикалык ойыны. Педагог бир жагдайда атайды жөнө дотты балага дагырады Бала аталган жагдай орын алган жагдайда дотты үстөп алуу керек, егер олай болмаса, онда дотты үстөп алууды көзгөтү жок. 1. Экем жумушкы кетти 2. Пошты аспанын үшүп өтөдү 3. Мисек тамак ишкис келедү 4. Адам үй салды 5. Поштыны хат экедү 6. Кожн мектепке барды 7. Түздүгөн аламы 8. Тегемот атышка өрмөкчө шыкты	Жемистер мен көкөңдөр «Жемистер мен көкөңдөр» фестивал. (шыгармачылык ис-эрекети) Жумуштар мен тактыктар сайысы. (карым-каттынас ис-эрекети) «Жалсыруу» Менин дөңдөр достарым». (шыгармачылык ис-эрекети) «Ким күштү?» жемистер мен көкөңдөрдү сүмөн жумуш, жеу деп сайыс үйрөмдөктөрү "Сыкырлы тамак" көңүлматта халык ойыны. Максат-миндеттер: балаларды пилорикти, епикти дамытуу Жас жөнө орта жастагы балалар (10 адамга дейин) ойналды Ойын үчүн үчүндөгү 1 м. тамак көзгөтү Сипаттама Диаметри 4-5 м шөптөргө салында Ойынчылар шөптөргө бойлап туруп, реттик номерлер алады Үйкөн шөптөрдөн ишине диаметри 2-3 м шөптөргө салында Жүргүзүү (жерге бойлап) карды тамакка жайыштырады Тамакка

аларды табу үшүн, анык және белгилесип шыгу керек (карым-кагынас іс-эрекеті) "Қара сныр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету, жеке тұлға бұлдырай бұлуға, ташпандыққа, талпындыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы: Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойыншы қара зат таңдап алынады (есік, малакай, құм салған дорба т.б.). Ойынға қатынасұшылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойында басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әйрепшен затты алып тығыстады. Ойынға қатынасұшылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тағынан зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасұшылардың барлығын есіртпе дауыспен жарықтайды да, барлығын табынан заттың төңірегіне жібереді. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдан-сұлап, көңілін басқа жаққа бұрып алғн затты тартып алуға тырысады. Затты қим ала алатын болса, сол затты тығушы қимісін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер	ермәластыру қажет. Балалар п.д.д. түбей үлкен торға, көкілпін кіші торға ермәластыруы қажет. Бала нештен олай орналастырамын, яғни п.д. үлкен,көкілпін кіші сондықтан үлкен торға п.д.д.көкілпін кіші торға орналастыр (тағым іс-эрекеті) "Заттарды п.д.д. ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың тағымдық қабілеттерін, лейіндерін дамыту. (тағым іс-эрекеті) "Тағу, барлығы бірге" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: алашын қарым қарым жағына тепе-теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету, бір жылдамдықпен бірін бірі күшіп жетпей, жүзруді үйретіп дамыту (дене шынықтыру)	балалар жанұялар бейне ненен үлестірілсіз картонкаларды үлкен картадағы салынған сурет маңына қарай бос тор көздерге орналастырады. Кім бос тор көздерді тоқтырып, жанұяларды дұрыс атаса, сол жеңіске жетеді (тағым іс-эрекеті, іерттеу іс-эрекеті) Қимылды ойын: "Қу түлкі". Мақсат-міндеттер: сигналдан кейін жылдам жауап беру қабілетін дамыту. Ойын барысы: Ойыншылар көздерін жұмып шеңберге тұрады. Тәрбиеші оңп, біреуге тілсезді. Балалар көздерін ашып: үш рет айтпды: «Қу түлкі, сен қайласың?» Сондан кейін «түлкі» сөзіне жүзріп шығады «Мен мүлдіамын!» Барлығы қашады, ал ол оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандар шетке жылжиды (дене шынықтыру)	9. Ресенке малакай 10. Үй серенге шықты 11. Шыны аяқ ким 12. Қайың ағашында жатақ ескен 13. Қасқыр орманда жүреді 14. Қасқыр ағашта отыр 15) Көстрөлде тостатын қайың жатыр Қимылды ойын «Аю мен аралар». Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша әрекет ету, баспалдақпен дұрыс көтерілу, кейбіккерлердің іс-әрекетіне еліктеу қабілеттерін дамыту. Ойын барысы: Ойыншылар екі топқа бөлінеді: «аралар» және «аюлар» Сигнал бойынша «аралар» ығылсап, шабындыққа бал жинау үшін ұшады. «Аю» ұшып кете салысымен, «аюлар» ұяға (құрсауға) көтеріліп, бал жейді. «Аюлар» белгісі бойынша «Аралар» ұшып, орманға қайтып үлгермегендерді шағып алады. Тістелген «аю» бал жинау үшін шықпайды (дене шынықтыру)	қу жүзге қу жүзге тағайындайды - , ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне «о» қалғаны бойынша қондырушы шығады. Шақырылған аю «күзетші» қимылдармен алмақтатып, таық ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майдауға тырысады. Егер ойыншы таық ұстаса, ол ұшпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап алса, онда олар рөлдерін ауыстырады. Ең көп ұшпай жинаған - жеңімпаз аталады (дене шынықтыру) Қимылды ойын «Аю» - қалдар» Ойынушылардың ішпен қасқыр мен бұқтышы таңдалып алынады. Балалардың қалғаны қал болады. Алашның бір жағы бойынша сызық сызылады, оның сыртында қалдар жүреді. Ол олардың жағатын орны. Алашның шетімен орын сызып белгіленеді, ол — қасқырдың үнірі. Бұқтышы қалдарды жабытқан шағынға айдап шығады. Қалдар шағында жүреді, ұшады. Содан кейін бұқтышы былай дейді: — Қалдар қалдар! Қалдар тоқтайды да жауап береді: — Га, га, га. Бұқтышы — Қалдар, қалдар.
--	--	---	---	---

	Сұрысқан көздерін жұмды Сызылса, тәріпіннен жүзе береді (ісене шынықтыру)				қанаттан Барындар қай жаққа? Қаңдар, Абын көп жатқанда, Жолдан жолды айымаққа, Бақташы, Бақдан жерге түсе жет, Түсіп суын іше жет, Қаңдар, Сіздің жерін түсіміз, Түсіп суын ішеміз, Бақташы, Бақдан оңды жол жайып! Қаңдар, Бақта оң жаққа бұзмайды, Жолды тоқит құр қасыр, Тау бөктердеп жүр қасыр! Бақташы — Оңай бәрі қалтағы, Жақташына бар аман! Қаңдар қанықтырып қатып, Қаңдарын жап-жағына сарымен көк шығын үстімен үйтермен қарай ұшыды, ал қасыр қаздарды даусын естіп, жүгіріп шығып, олардың жолын кесекестейді, оларды үстің атуға (қолын гипотезе) тырысады, үстің қаздарды қасыр үңгіріне алып кетеді. (ісене шынықтыру)
Гигиениалық шаралар	Салқын сумен жуыну, Сүртін, Шектеу шараларына байланысты малалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өңіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну, Сүртін, Шектеу шараларына байланысты малалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өңіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну, Сүртін, Шектеу шараларына байланысты малалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өңіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну, Сүртін, Шектеу шараларына байланысты малалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өңіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну, Сүртін, Шектеу шараларына байланысты малалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өңіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)
Тапты әскер дайындық	Балалардың назарын тартуға	Балалардың назарын тартуға	Қолды жуу ережелерін бекіту.	Балалардың назарын тартуға	Тамаштану кезінде миіне құлық

	аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі	аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі	тәрбиешінің тамақ туралы әңгімесі	аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі	мәдениетті қалыптастыру да жалғастыру, ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қаспақ және шай қаспақ, шайтаспақ), майлықты ұқалтты пайдалану мүмкіндігі, нанын ұсақтау, ауызды жауып, тамақты пайдалану, тамақтану кезінде сөйлесу, сығайды болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тамақ пен ұқыптылық қажеттілігі)
Таңғы ас	Көркем сөз Тағым-мәңгі, таң атты, Дайын-дәмді тағамдар Ұлтшәдеген тиіште, Жырын берем жанғақты. Қоя-сүтті беремін, Масқақ пенен күшкіке Түзкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға Таңғы ботқа беремін, Бақшадағы балаға (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын Сұр қасқырдың төбегін, Берсе бөзге асырын Төбегін біз қайтеміз, Тісін берем қасқырдың (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Сұпазып шүмектен, Беті қолды жұмып Мойын, мұрын, құлақты, Тамақтану туралы (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Балаларға – тортымды, Барлық жұртқа құртымды Балмен ішкен қауыршақ, Балдай тәтті бауыршақ Қауын – қарбыз, көкөніс, Қапша жидек, көп жеміс Қане, тойын алаңдар, Тамақтан соң ойын бар (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Дос бол сабын, сүйен сен, Жіб-жіп жуын сен, Танертен де кешке де, Жуын күшкі-кешке де, Жуын күшкі-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрғын мейтеде (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Етті боз" Мақсат-міндеттер: Балаларды 4 м арокшақтықтан қашықтық пен нысанға нықтан асырып, сөз қолмен лақтыру, балаларды қосқа секіртпемен қос аяқтап секіру, арқаға қишық қойып төрт тағанды еңбектеу дағдыларын жетілдіру, аяқтың ұшымен, өкпемен, табанмен, табаның шың жағымен, тізбені жоғары көтеріп, ұсық және алмақ аламып жүру, жұптасып	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Ыбырай Алтынсарин "Бір ұлы мақта" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімелен оқытуда мүдделі тыңдап, сұрақтарға толық жауап беруге, байланыстырып сөйлеуге үйрету, сөздік қорларын, тіл байлықтарын жетілдіру, диалог түріндегі сөздерді айта білуге дағдыландыру, оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту.	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Сандар әлемі" Мақсат-міндеттер: "Көп", "аз", "тең" сөздерін қолданып, заттар бойын салыстыру қабілетін нығайту, 9 саны туралы білімдерін қалыптастыру, екі жол санап сан құру, 9 санын таңу және бейнелеу дағдыларын дамыту, алға және артқа қарай санау қабілеттерін қалыптастыру, жолдастарын тыңдай білуге тәрбиелеу.	Қоршаған ортамен тынысудан ойын-жаттығу "Майя арасы" Мақсат-міндеттер: Балалардың жәндіктер туралы білімдерін кеңейту және бекіту, жәндіктердің атауларын, сыртқы белгілерін, олардың құрылымын бекіту, көру және есту қабілеттерін дамыту, тоқырын бойынша балалардың сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту, жәндіктерге жақсы көзқарас қалыптастыру.	Құрастырудан ойын-жаттығу "Сұңқарлы орман" Мақсат-міндеттер: Ұлт бойынша құрастыруды үйрету, шығармашылық қиялын дамыту, «жоғары-төмен» және «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырата білу қабілетін бекіту, табиғатқа құрметпен қарауға және оның сұлулығын сақтауға тәрбиелеу.

	бір қатармен жүзгір, баспай (трюктер) қабылдау, аяқшалармен жүзгірлер	Музыкадан ойын-жаттығу "Қылыс пен шашек және қасқыр" шығармасы" Мақсат-міндеттер: «Эртертегі өмір» әуен арқылы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу	Сурет салудан ойын-жаттығу "Еңбек Ханшайымым" арнаған натюрморт" Мақсат-міндеттер: Балаларды суретте үлкен, орташа, және кішкентай ақтардан композиция құрып, ертегі кейіпін бейнелеуді үйрету, сурет салу үлгілерін (доңгелек және сопақ пішінді) бекіту, оларды контурдан шығармай, пропорцияға сактай отырып, «түрту» тәсілімен бояуды меңгерту, қанат бетінде бағдарлау белгіліктерін бекіту, жылдарын дамыту, өз бетінше жұмыс істеуге, ұқыпшылыққа тәрбиелеу		
Серуенге дайындық	1. Алдығы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру, киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау 2. Киімді кино алгоритмін қайталау 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйеніп отырып таңдайды.				
Күннің серуені	Тірі қатты бақылау – бақылау бақылау Мақсаты: бақа туралы білімдерін кеңейту, табиғатты аялауға тәрбиелеу - Бақаның қандай? Оның терісі қандай? - Оның басында не бар? Бақалардың неше аяғы бар? - Алдығы және артқы аяқтардың айырмашылығы неде? - Бақаның құйрығы бар ма? Денесін қандай ерекшеліктері оған су да жүтуге көмектеседі? Нешектен оның сауақтарында өрім бар? Нешектен оның көп топмшан және олар оның басында орналасқан? -Бақаның терісі жұмсақ, жасыл түсті, оның пісі бар, олардың	Иінедісті бақылау Мақсаты: иінедістің пайда болуы туралы білімдерін кеңейту, барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қатынасты дамыту Көрсем сөз Ұшан құйрық иінедік, иінедікке тиіемдік, иінедіктен жасайды, иінедіктен үйреніп иінедік балалары жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады 1. Жүрген інін байқамаған, Жүдеу қылым қайқаңдаған (иінедік) 2. Төрт қанаты бар, иінедік денесі бар, Ұшан бақарайған көздері бар Ідік не екенін қым табыр?	Құстарды бақылау Мақсаты: балаларды құстармен таныстаруды жалғастыру, олардың үйірінен аттарын есте сақтау Бақылау барысы Жаңа құстар көп болатынына назар аудару, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балаландар туралы алаңдайды. Жаңдан басында құстардың сайрағының естисіз, бірақ оларды көру қиын олар өз ұқтарында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардан кішкентай балаландары бар, оларды тамақтандыру және жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, құстар мен	Қонызды бақылау Мақсаты: қонызбен, оның өмір салтымен, тіршілік жағдайымен таныстыру. Бақылау барысы Қоныздардың қалай жорғалайтынын қарастыру, олардың кейбіреулері ұшады. Қазақстанда 20 мыңнан аса түрлері кездеседі. Денелерінің ұзындығы 0,3 м-ден 1,5 м-ге дейін. Екі жұп қанаттарының бір жұбы мүлдемсіп, қанат жүзкелері жойғылып, қатты ұшпауға ағалатын үстінгі қатты қанатқа айналған. Ол інісінен, қорғаныш қызметін атқарады. Қанатының екінші жұбы жарықты, біріншісінен ұшындау, тыныштық қалыпта ұшынан және қолданысқан	Қанымды бақылау Мақсаты: қанымның пайдалы ерекшеліктері туралы білімдер мен түсініктерін кеңейту, барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қарауды тәрбиелеу. -Балалар, бұл серуен кешінде қандай жандықтарға бақылау жасадық? Бүтін бұл тағы бір жандықпен танысамыз. Ол үшкіл сендер қолдарыңда сомын, алақанларыңда тосып тұрғандар, ол жандық сендердің алақанларыңда өзі қоныды (Балалар көздерін жұмып, қолдарын сомып тұрады, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қанымды қояды). - Балалар, көздеріңді ашпандары, сендердің

шыаыптан кұмды уәскелеп жөнестіру
Мақсаты: уәскеле кұмды өз қытаымен жөнестіруге үйрету, талалыққа және ретке келтіру әдетін қалыптастыру
"Бұғы аулаушылар" қимылы-қозғалыс ойыны.

Мақсаты: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жаттырып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүтре білуге дағдыландыру, дене бұлшық еттерін шығыту, ешпідік, жылдамдықты дамыту

Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып біреу бала санамақпен тағайындайды

Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүтреді, ортаны екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жағайды. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" сыйлайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.

Дидактикалық ойындар «Кім бұл тап?»

Мақсаты: сипатты белгілері бойынша уәскеле коректенетін, күрт құмыра қаларды, құстарды, осындқтерді бейнелеп айтпаға үйрету, заттын белгісі мен әрекетін білдіретін сөз құрамын ұлғайту

Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай ойынуға дағдыландыру, мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіруге білуге бейімдеу, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арамынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындайды. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды

Педагог ойынды бастайды "Аңшылар жүр орманда, "Не бар!" - деп шалғанда "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңды ойып, ескіріп, жүтіріп жүреді

Педагог "Қояндар шықты шалғанына, Секіреді қуана Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөптен коректенеді "Қояндар, қашындар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырынан ытып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қиша "қоянды" ұстап алаңдарын санап, баға беруіе болады

Ұстамас ойна боза ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қаққан" құрайық. Берік қаққан сыбайды. Қасқырларды ұстайды Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қаққан, қаққан, берік бөл! Соңы сөздерден кейін қаққан балалар қолдарын жоғары көтереді

Осы сөтте "қасқырлар" шеңберге кіріп кіріп, жүтіріп жүреді. Ойын босқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаны жап!" десе, "қаққан-балалар" қолдарын төз түсіріп, отыра қояды "Қасқырлардың" мөліптеп, қақпа жабылғанына, шеңбер сыртына ытқып шығып кету

Егер шеңберден дер кезінде шығып алмаған балалар қалса, келесі айналымда олар "қақпанға" қосылады. Өзіп кеткен балалар "қасқырлар" болып, ойынды жалғастырады. Ойынның шартын біраз өзгертуге болады: екі бала, өз қалаулары бойынша, ойыншыларды "қақпа" және "қасқырлар" тобына келіп таңдайды

Қимылды ойын: «Қопілді торғай»

Мақсаты: ойын мәтніне сәйкес қимылдарды қалай жасауға болатындығын үйрету

әдіз ойынуға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ" тағайындайды "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырылып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырылып отырады

Жүрітуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүтіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүтіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді

"Түн бақты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күшіп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды"

Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқада: Ойын динамикасымен жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады, екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталмайбай құтылып, өз ұяларына қайту керек

Қимылды ойын «Қояндар». Мақсаты: шапшаң жүтуді, сипат бойынша бағытты өзгертуді үйрету

жерге түскен жатырақ аралында, т.б. жерлерде қысқайды. Қопыл осында бітесі, сымар, бүрге-шіркей жатырақ бүтесі, ормекші, келе, т.б. ұсақ жөндіктерді жейді. **Дидактикалық ойын**

«Сипаттама бойынша тап» Мақсаты: жөндіктерді сипаттама бойынша тап қабілетін бекіту, немесе басқа жөндікті сипаттау

Қимылды ойын **«Шапалақтың ұш сайма»** Бастапқы етарта орынды сақтап, жерде жатқан доп арқылы аттап өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғыту

Еңбек: құм салыныптан шапшаңнан құмды жинастыру. Мақсаты: құмды өз қытаымен жинастыруға үйрету, талалыққа және ретке келтіру әдетін қалыптастыру

		Недәт ойын барысында қауіпсіздікті қатаңдайды Қимасы ойын «Секіруге үйірі», «Бағанаға бақы» Мақсаты: жүзге, секіруге үйретуді жалғастыру			
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезінде ескертулер: - үмәкден шығар алдында, аяқ-қолды, қалталарды құм-қоқыстан кәу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғыту; - ғимаратқа талқыштықпен, есікті тәріс жипай кіру; - серуенге шығарылған жабықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тіліп қою; Балалардан жұбын түрде жылдам істепне білу, қимдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру; Желілерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазартанша жуа білу дағдысын дамыту; Айынан алдында бет мен үетін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуыту	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуыту	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуыту	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуыту	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуыту
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Ас құралдарын дұрыс қолдану дағдыларын бекіту Көрсем сөз Сырттан келіп үнем, Сабымен қол жуамыз, Тамақ болды құтпандай, Тағамға қол соғамыз (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Балаларды өзше-өзі қызмет ету мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, үетелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру. Көрсем сөз Жұлын тамақ алдында, Жұлын тамақ соңында, Жұлын ұйықтар кетінде.	Гигиеналық дағдылар Ұқыпты тамақтануға тәрбиелеу, үетелде тыныш отыруды, дұрыс қалыпты сақтауды қалыптастыру. Көрсем сөз Нан қосын же тоқсын, Тәбетін де ойынсын Тойып алып балақай.	Гигиеналық дағдылар Балаларды дастархан басында отып дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға, бисқа балаларға кедеріс жасамауға үйрету Көрсем сөз Үйрек берді тамақты, Баланың та-та-та деп, Мінсіз жүрді соңынан.	Гигиеналық дағдылар Балаларды өздігінен сүтін тамақтануға, беті, қолын мұқият құрғатып, сүтін орнына сүтке тәрбиелеу. Көрсем сөз Ас іште тұрайық, Қолымызды жуайық, Сабын, суды аямай,

		Жүзін түрүн менде (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Асыр салып ойысын (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мирәзүшінің мәңгі-мәңгі деп Тамақтанда бөрі де, Турып-ап-тан сөзден Тек кішкентай балдай, Түк жемеді әлп-де, Асыр бөлмәйды күн, Ботқа жеп, көз күн (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамалықты ұяйық (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күннің ұйқысы	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау
Біртіндеп ұйысқан оңту, сауықтыру шаралары	Балаларды ұйысқан оңту. Балалар артқысының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында оңту гимнастикасын жасау (шынықтыру жаттығулары, тренажерлік жүгіру жолдарын пайдалану, мұзқалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған саймамақ және басқа) Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қалыптау (контрасты) Аяқ массажы Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болытындығын үйрету Результат: төсекпен бірге және ағаш жолмен жүре отырып, нақты укалуды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай әдеттер жаттау (лене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жүну, тамақты шаю) Гигиеналық емшараларды орындау. технологиясының а.термемін сақтау Үстел басында ойн-әдетті ұстауға қалыптастыру				
Тәрбиені мен баланың еркін әркеті	"Не қалай болды?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды түсініп, сипаттап, материалы бойынша жіктеуге үйрету, салыстыру, мүмкіндігінше осы аппараттамаға сәйкес элементтерді таңдау Жасыл түстің не екенін айтып - киір, қолғауыңды, жапырақ, алма, қойлек, ағаш Көп - оңен, жол, таста, көше тесекі көп сөзді атаған жеміштер болды, әр дұрыс	"Менің сүйіскі ертегім" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажарату. Достыққа, адимгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу. Қорықпау ертегі кейіпкерлерінің суреттері 1) Ойын шарты: сурет бойынша ертегілердің аттары мен мағынаын айту. 2) Шарты: педагог балаларға	"Қайда барсан – соны табысан" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды көрсеткіш бағдарлауға баулу Педагог белгілі заттарды (жөмістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырынған объектіні табу керек	Ат қималды ойын: "Бауырсақ". Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде үйлесіру мен көрсеткіш бағдарлауға жаттықтыру, ойын арқылы есту жүйесін дамыту Бұл ойынға арналған доп кет- кеннен мөлшерде болуы мүмкін Ойыншықтар өз орындарынан кете алмайды. Қатысушылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындықта тұрады. Шеңбердің	Рөлдік ойын: "Қонақ күту". Мақсат-міндеттер: мәдени дағдыларды бекіту, балаларға үй шаруашылығының кейбір білімдері туралы хабарлау (бәлемні жинау, дастарқан жаю) Ойын материалы: Құмырақ тағамдары, ойын шығарылған тағамдар, оларды аймастыратын заттар, дастарқан жабылған үстелдер, шай ыдыстары, ыдыстар, шай, шыршақтар Ойын барысы: Педагог ойынды

айтылған сөз үшін бала жетон алады.

"Экологтар" сюжетті-рөлдік ойыны.

Мақсат-міндеттер жағдай туғызу және әлеуметтік шығармашылықты мығымдандыру, ойын сюжетіне сәйкес киім топтарға бөлу, сөйлеу үлгісіне дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, ойын табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы балалардан ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үшін объектіні таңдау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау, экологиялық паспорттарды зерттеу, экологиялық жағдайды зерттеу (су, ауа, топырақ үлгілері және т.б.) айыпшұқаларды ұсыну, экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс, суретке түсіру, бұзылшылықтарды түсіру. Ойын ортасы: Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар, жер бедерінің сызбалары, «Қызыл кітап», хататтар, саяхатшылар, бейнекамера, әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің тәлқұжаттары.

"Сипаттама бойынша тан" дидактикалық ойыны.

қызқтың қалық ертегілерінде кездесетін кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, уәзір, қарға, кірпі, т.б. Аттының кейіпкерлерді бірақтөре отырып, жаңа ер - тең мәзімділігі құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болап, ойында жалғастырады.

(сарым-қаттық іс-әрекеті)

Аз қималды ойын: "Қозы". Мақсат-міндеттер: балаларды есту, есте сақтау қабілетін дамыту.

Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басшы («шоуандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екілші топтың жетекшісіне келіп: «Мен бір қозыны алуға келдім», - дейді.

Екінші жүргізуші («Шоуан») жауап береді: «Таңда». Бірінші жүргізуші балалардан бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала қозы жұмып, айыпшұқ тұрған дауысы арқылы тапса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол таппаса, онда ол ұтылады және ол қарсылас командата кетеді. Содан кейін екінші топтың көшбасшысы ойында жалғастырады. Ол ұқсас тапсырма береді (дауыспен таңдау), ойын жалғасады.

Педого: аңсауларды нақтылы және дұрыс беру керек. ала бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделену: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады.

"Аспанын" сюжетті рөлдік ойынын ойнату;

"Арғын-тінненік жаттығу. " "Сағат" - тілді асырып, ойна, солға жылжыту керек. Санау, солан кейін 15-20 рет қайталану керек.

"Санырлық-ық" - ауызды кеп ашып және тілді кеп ашып, төменгі некті басым, тілді таңдайға ұстау.

Жеке жұмыс: жануарларды мүсіндеу. Мақсаты: ой-қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту.

ортасында жүргізуші орналасқан. Ойыншалар допты аяқтарымен бір-біріне береді, ал жүргізуші оны ұстап алуға тырысады. Олар допты тегіс айналдыра алады, ұрала, алдамшы қимылдар жасай алады. Сөз оны жай алып кете алмайсыз. Ал жүргізуші қалағандай бәрін кетей алады допты аяқтарымен, қолымен ұстайып, шеңберден шығарып, тіпті сөз тигізеді. Егер жүргізуші допты ұстап үлгерсе, ол доп оған тиген ойыншының орнын алады.

"Бауырсақ" театрландырылған ойыны (сауық театры).

Мақсат-міндеттер: ұжымда эмоционалды жағымды ауал қалыптастыру, өмірдің және басқа балалардың іс-әрекеттерін қалағандай бөлу қабілетін дамыту.

Атрибуттар: ертегі кейіпкерлері (қозы, қасқыр, аю, түлкі, атас, әжесі, тоқаш) және үй мен орманның өшекейлері. Алдыңғы жүргізушінің жұмыс ертегілерді бейнежазбадан көру, иллюстрацияларды қарау, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін оқыту.

Ойын ересек 7 бала ойнайды, жетекші ересек адам. Тәрбиеші рөлдерді бөлуге көмектеседі және кейіпкерлердің орындау ретін анықтайды.

Ойын әрекеттері: Ойын үйден ар түрлі әдіспен жүргізу алады. Балалар өз тобында ойын шығарылған жағдайда ойнай алады немесе басқа топтан қонақтар шақыра алады. Осындай кейін барлық ойын әрекеттері қонақтарды қызылғады және оларға қамқорлық жасауға дайындық шеңберінде орбиді. Педого балаларға қонақтар келгенге дейін иелері пәтерді жинап, оны еңдермен безендіріп, аяқтарын жайып, тұрмыстық техниканы дұрыс орналастыру керектігін айтады. Содан кейін қонақтарды қалай қарсы алу керектігін, оларды қалай құрметтейтінін айтып түсіндіреді.

Содан кейін педагог балаларды өз бетінше ойын жоспарын құруға шақырады, онда не қалай және қалай болады. Бұл қызықты сюжетті дамыту үшін бірнеше идеялар ұсынуы мүмкін, бірақ оның негізгі мазмұнын балалардың өздері ойлап табуы керек. Ойын тақырыбының бірі келесідей болуы мүмкін: «Қонақтар» келгенде: «Үй иелері» оларды дұрыс орналастырады және қауіпті орындарды ұсынады. Шай ішу кезінде қонақтарды қызықты әңгімеге тартады, оларға жылды шыраймен қарайды: «Ішінде, жепсіз», «Міне парогты жеп көріңіз», «Шай немесе шаңырап тағы алыңыз келе ме?» Шай ішіп болғаннан кейін «Үй иелері» негізгі міндетмен

ойындар, ережелері бар көмелді ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну	ойындар, ережелері бар көмелді ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну	ойындар, ережелері бар көмелді ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну	ойындар, ережелері бар көмелді ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну	ойындар, ережелері бар көмелді ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну
Қалақайды бақылау. Мақсат-міндеттер дәрмек өсімдіктер туралы түсінік қалыптастыру барысында танымдық белсенділікті дамыту, табиғатты белсенді түрде қорғауға және қорғауға қауіптілік пен ұяттылықты қалыптастыру Бақылау барысы Қалақай әдемі көрінеді, ал ұқсасыздық етеді. Ұстасаң, соғуыңмен шанып алады. Ол қандай өсімдік? (Қалақай) Керемет қырыққабат сорпасы, жұмыртқа қосылған қалақай шөресі қалақайдан байындалады. Қалақай жапырақтары түрлі пайдалы тұздар мен дәрумендерге бай Ұзақ уақыт бойы ресейлік дәрігерлер «Бірінші қалақайларды алып, оларды есіп, жаңы жарықтарға жағамыз» - бұл жарықтарды тазартады және жақсартады» деп жазды Қалақайдан құрамында	“Ағаштар мен бұталарды бақылау (жаңғыртас) Мақсатты ағаштар туралы білімдерін бекіту, маңызды белгілерді бөлуге үйрету (тамыр, дің, бұтақтар, жапырақтары) Көркем сөз “Орманшы”, М. Әзімбаев Орманшы менші бағамыз, лайықтайды тұлағым. Осырауында үлкен дүрбесі Ауырлатпайды ауасын Аралат орман арасын, Көрсен де қалқан, қай түп, Түспейді аттан бұл жер Айтапай соң әйгіл Шарылдапты шыбығың, «Қайың ну-қалық саулығы!» Ауырлатпайды ағашым Көк орман-Отан байлығы!» Әңгімелесу. Ағаш дегеніміз не? Өңірлесу. Ағаш дегеніміз не? «Дүрбіс! Бұта дегеніміз не?» (Тамыры, сабағы мен жапырағы көп өсімдік) Тәрбиеші өсімдік	Жәндіктерді бақылау Мақсат-міндеттер балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау жарыстарын жолдастыру. Олардың жаңы принцип туралы білімдерін молайту Бақылау барысы Балаларға сұрақтар 1 Жәндіктерге нестер жатады? 2 Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3 Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4 Зиянды жәндіктер деп нестерді айтамыз? Неге? 5 Балабақша ауласындағы жәндіктерді кездестіруге бола ма? Жәндіктер дүниесі ауаны түрлі Олардың бәрі білмейтін, бәрі көрмеген түрлері де көп-ақ. Олардың өз ерекшеліктері, өз принциптері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қалған кезде пайда болады. Олар қайдан шығады?	Ауладағы өсімдіктерді, ағаштар мен бұталарды бақылау. Мақсат-міндеттер балаларды айнала қоршаған ортамен, табиғатпен жағаластыру Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру Балабақша ауласында өсіп тұрған ағаштар мен бұталар туралы балалардың білімдерін молайту Бақылау барысы Тәрбиеші әңгімесі Жер бетінде адамға өмір сыйлайтын, шипалы қасиетке толы ауаны түрлі өсімдіктер өседі. Ағаштардың шөптердің, гүлдердің, бұталардың арқайысының орын әр бөлек. Олардың өздеріне тән қасиеттері бар. Ағаштар ең қажетті өттегіш бөлім, ауаны тазартады. Өмірде тұрмысқа қажетті көптеген заттар жасалады. Өсімдіктердің шініде шөптерге	Төпирақты бақылау Мақсат-міндеттер төпирақты қорғау - шымтезекпен табиғатты Бақылау барысы Бұлды айыламызда көптеген бетпақтар бар, ал бетпақтар шымтезекке бай. Шымтезек - тылайтыршы және жапырақшай. Ол қатты қытып кезде тез жағыды. Шымтезек ығалды, түтіндер, қарашы және ылғизмен қаныққан кезде ауыр болады. Бұл судың жақсы өтуіне жол бермейді, сондықтан дымқыл шымтезекпен жүрсеңіз, аққ қимылыңға жабысып қалады. Сондықтан мұндай жолдармен жүру қажет емес. Шымтезек тылайтыршы ретінде бақылау және ағаштардың астына қосылады. Алашайдың қай жерлері тез кескілді және балаларға түсінік беру. Құмды жер ме, әлде саңды жер ме. Саңды

микробтарды өлтіретін заттар бар, сонымен қатар қандай тоқтап алады. Одан қалай шүберек және арқан жасалады. Шыңымында, бұл өсімдіктің сабағында өте мықты талшықтар бар.

Қалақай - қояндық шөп, бұдан еліміздің бүкіл аумағында таралған. Қоспекпен және ыпшылды ормандарда, жол бойында өседі. Жапырақтары маусым - тамыз айларында жиналады.

Табиғат аясында өзін ұстау ерекшелігі:

-емдік өсімдіктерді жинағанда тек қана өздерін білетін, Қызыл кітпіке еңбегендерін жинау керек,

-өсімдікті тамырымен жүлуін болмайды,

-емдік өсімдіктерді көрсеткішпен мерзімде ғана жинау керек,

-бір түр өсімдікті солайымен жұлып немесе көшіп алуға болмайды.

Еңбек **экологиялық жолмен жұмыс: су қоймасы маңындағы қоспастарды тазарту.**

Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпті сақтауға үйрету, топта жұмыс істеуге деген құштарлықты оғу.

Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту.

Мақсат-міндеттер: жүзгіру техникасын жетілдіру (табиғилық, жоңалық, жігерлі ігеру).

Екі аяғымен жалаушана дейін

бөліктерінің схемаларын (ағаш) қояды. Оларда не белгіселеген? (Ағаш пен бұта).

- Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір-біріне ұқсастығын және айырмашылығын көруге болады.

- Ағаштар мен бұталардың ұқсастығы неде? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жапырақтары бар).

-Ал, ағаш пен бұтаның айырмашылығы неде?

(Ағаштың бір-ден, бұтаның сабағы көп).

Педагог балаларға кесілген суреттерді - ағаш пен бұтаның схемаларын береді.

-Ағаштың бірдей бөліктерін ретімен орналастырайық.

- Ағаштың тамыры қайда жасырылады? Бұта? (Жерде).

-Түбірден кейін қай бөлік шығады? (Діңгек). Діңгек қай? (Сабақ). Сабақтың?

(Жапырақтары).

Еңбек: ағаштардың діңгектерін (жерін, топырақты) қосыту. Мақсаты: қоғамдастықтың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру.

"Қасқыр қоспаң" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсаты: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойлауға баулу, құштарлық, зеректікті дамыту, шыдамдылыққа, тиімділікке тәрбиелеу.

Балалар "бірінші, екінші болып

Олар жаңа бойы азықтарын жинап, қоспа дайындалады. Ал, күз түсіп күн сұмға бастаған кезде жер астындағы індеріне кіріп жатады. Кейбір жәндіктер өз індерін ағаш құстарының, қалың шөп астына да салады. Балаларға тапсырма: «Құмдықтар илеу» тақырыбын бормен сурет салу.

Еңбек: а.иңшаны таллап, түтіксіз су құбырына біріктіріп, шөптерге су құю.

Мақсат-міндеттер: бірлесіп еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу. Табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу.

"Бұты аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бұғытқа жаттырып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғымай жүзгіре білуге дамытқышыру, дене бұлшық еттерін шығарту, ептілікті, жылдамдықты дамыту.

Балалар "бұғыларды" соңдайды, "бұты аулаушылар" болып біре-біріне соғымақпен тигізіледі.

Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүзгіреді, ортаның екі шетіне тұрап "бұты аулаушылар" қолмен тұртып, ұстап жатады.

Ойынның соңында балалар "бұты аулаушылар" ұстап "бұғыларды" соңдайды, жеңіске жеткенді табыды. Ойын бірнеше рет қайталану

түздерге, бұталарға тоқтамақ, олардың түрі бүтін елімізде өте көп. Олардың емдік қасиеттері ертеден белгілі. Қандай өсімдіктер бұдан балабақша ауласында да кездеседі. Балаларға сұрақтар:

• Бұдан балабақша ауласында қандай ағаштар өседі?

• Қандай гүлдер өседі?

• Қандай бұталар бар?

• Ағаштар мен бұталардың қандай айырмашылықтары бар?

Еңбек: ағаштар түбін қосыту.

Мақсаты: ағаштарға күтім жасау, еңбекке баулу.

"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойынуға, мүмкін және белсенді болуға, бағылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүзгіре баулу, балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі.

Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарма-қарсы орналасады. Қазіретер қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойында бастаған топтың балалары әңдеті өлең айтады.

- Ақ серек, көк серек.

Бүткен сүзге кім керек?

Екінші топтағылар ойыншының атын айтады. Сол жезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екіншіді жүзгіріп келеді де,

жерлерге су қоя отырып, соңынан көкке дейін кетпейді, ал құмды жер суды өткізеді, соңынан тез кетеді. Қай жерде өскін тез өседі соны бақылауға, соны көре біту.

Болжам

-Сәуірдің суы болса, көк көп болат.

-Жайылымда сәуірде су болма-майа шөп болат.

Мақсат-мәтел

-Мал баққандық жер баптағандық.

Қимылды ойындар «Қара және ақ»

Мақсат-міндеттер: берілген келесітегізгі сигнал бойынша жаттығушыларды қуып жету қабілеттерін бекіту.

«Қоңшар мен иттер».

Мақсат-міндеттер: достық нысанға зақтыру қабілетін бекіту.

Еңбек:топырақты құнарландыру. Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерді дұрыс және ұқыпты құнарландыруға үйрету, белгілі мөштерде нәрлі ертіңділерді құю. Еңбек ету біліктіліктерін тәрбиелеу.

Тәжірибе «Топырақтың ауқым анықтау»

Бақшадағы саз бен топырақтың қасиетін анықтау (саз бен топырақтың бір-бір кесетін суға салу, топырақта қондырғыштар пайда болады, ал сазда ештеңе болмайды).

Қорытынды: Саз қатты тас сияқты онда аға ақ, ал топырақ

және артка оқыру
Қимылды ойын «Кім ең мерген?»
 Мақсат-міндеттер
 татауарлыққа, етпелікке,
 бағылдыққа баулу

санылып, екі топқа бөлінеді
 Ырмашылар "қакпа" болады,
 екілшілер "қасқырларды"
 сомдайды.
 "Қакпан" болып жиналған
 балалар қол ұстаға, шеңбер күрі
 жүріп, өтен айтады
 Қасқыр түссө жораға,
 Үстемас оны бола ма?
 Қол ұстасып тұрайық,
 "Қасқыр қакпан" құрайық.
 Берік қакпан сынбайды,
 Қасқырларды ұстайды
 Қасқыр, қасқыр, келіп көр!
 Қакпан, қакпан, берік бол!
 Соңғы сөздерден кейін қакпан-
 балалар қолдарын жоғары
 көтереді
 Осы сәтте "қасқырлар"
 шеңберге қарап керіп, жүтіріп
 жүреді
 Ойын басқарушының (педагог
 немесе бала) "Қакпаны жап!"
 десе, "қакпан-балалар"
 қолдарын тез түсіріп, отыра
 қояды
 "Қасқырлардың" міндеті, қакпа
 жабылғанша, шеңбер сыртына
 ытқан шытып кету.
 Егер шеңберден дер кезінде
 шыға алмаған балалар қалса,
 келесі айналымда олар
 "қакпанға" қосылады. Отын
 кеткен балалар "қасқырлар"
 болып, ойында жалғастырады.
 Ойынның шартын біраз
 өзгертуге болады: екі бала, өз
 қалаулары бойынша,
 ойыншыларды "қакпа" және
 "қасқырлар" тобына келісіп
 тандайды
Жеке жұмыс. Ағаштар

мүмкін
**Жаттығу ойындары: дотты
 жерге дақтырып, ауада екі
 қолмен, кейін бір қолмен
 дотты қолын алуға
 жаттықтыру.**
Халық бөлшектері:
 •өрмекші ауыл тоқтауызы,
 белесіп құра берсе - күн ыстық
 болады,
 •өрмекші бұрынша тығылса -
 жел көтеріледі,
 •бақалар бақылдан
 тыныштылмаса - ауа райы
 өңіреп бұзылады

қарсы топтың тібетін үні
 кетуге тырысады
 Егер үні кетсе, бір баланы
 жетелеп ашырып, өз тобына
 қосады. Үне алмаса, өз сол
 топқа қалады
 Ескерту педагог ойын ойнау
 алдында қауіпсіздік ережелерін
 қайталап, нұсқау беру тиіс
Жаттығу ойындары:
қимылдарын дамыту.
 Мақсат-міндеттер: дотты оң
 және сол қолмен 10 реттен
 үлдіксіз жерге соғу
 Мақал-мәтелдер
 • Гүл-араға, бал-балаға.
 • Дана көптен, дара шөптен.
 • Құнарлы шөп, қосымша сүт
 Еркін ойын

тығыз емес, сондықтан осымен
 осы үшін онда ауа бір

		турағы әңгіме құрастыру. Мақсаты: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту. Мақсат-мәтелдер: Ағаш та ымырады жерде көгереді. "Кім ағашқа бұрын жетеді?" кымыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: берілген бейне бойынша тез жүкүрте жеткізуге, мақсатқа жетуге деген ынталарын арттыру.		
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдеби мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дүңдылар)			
Үйге қайту	Баламен оқуындау кезінде қауіпсіздік туралы ұғымтануға, күнде қызып кетпеуге			
Ата-ананың көнес				

Тексерілді: *Мамбет*

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС-ті Ақжайық бөбекжай балабақшасы

Топ мектепалды

Балалардың жасы: 5 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: 10.06 - 14.06.2024ж

Педагогтың аты-жөні: Бабажанова Гүлхан

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	10.06.2024	11.06.2024	12.06.2024	13.06.2024	14.06.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балаларды көңіл-күйіне байланысты дене температурасын өлшеп, қабылдау.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен жазғы күн тәртібі, балалардың сұраныстары туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту. Максат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі,	Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру. Максат-міндеттер: балалардың бойына еңбекке деген құштарлығын ояту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары	Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту. Максат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі,	Еңбек: табиғи материал жинау. Максат-міндеттер: еңбек дағдыларын жетілдіру, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары	Еңбек: гүлзарлардағы гүлдерді суару. Максат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі,

оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
"Жел мен бұлт" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеністікті бағдарлау жаттығулары Еркін ойын: "Мысық пен тышқан". Максат-міндеттер: балаларды, ойын шартын бұзбай, шапшаңдықпен ойнауға баулу; жүгірудің түр-түріне машықтандыру. Ойын барысы. Ойнаушылар дөңгелене тұрады. Мысық пен	"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. "Аю мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеністікті бағдарлауды, сигнал бойынша әрекет етуге үйрету. Еркін ойын: "Тыйым салынған қозғалыстар". Максат-міндеттер:	"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Максат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттық суреттерді) балалардың көз алдына белгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балалар көздерін жұмып, педагог бір-екі (не одан да көп)	Үстел үсті ойыны."Лото". Максат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы	"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Максат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары

тышканды тағайындап алады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шенбер жасай жүріп сөздерді айтады. Мысықай аппак карасақ, Құйрығы сұр, тамаша-ақ, Жебедей-ақ ұшады, Көзін жаймен қысады. Тырнақтарын үндемей, Ашқан кезде инедей, Тышқандардың тықырын, Мысықай естісе акырын, Андып аулап алады, Мысықай біздің жарады. «Аңдып, аулап алады» деген сөздерден кейін	есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар шенберге тұрады, ортада -педагог. Ол олардың қайсысына тыйым салынғанын көрсетіп, әртүрлі қимылдар жасайды. Балалар тыйым салынғаннан басқа барлық қимылдарды қайталайды. Ойын ережелері. Кім тыйым салынған қимылды қайталаса, ол ойыннан шығарылады. Тыйым салынған қозғалысты 4 - 5 қайталаудан кейін өзгерту керек.	заттын орнын алмастырады. Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенін айтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығы бар суреттер жұбын қолдану мүмкін. "Қармақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды жүзеге асыру. Еркін ойын: "Таксия тастамақ" ұлттық ойыны. Максат-міндеттер: бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сактыққа, дер кезінде тығырықтан шыға	лотолар "Кім шенберде қалады?", "Тірі лабиринт" ойындары. Максат-міндеттер: тепе-теңдік, ептілік, қозғалыс жылдамдығын сезімін дамыту; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін, жылдам реакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру. Еркін ойын: "Кім епті?" Максат-міндеттер: допты лақтыруға және ұстауға машықтандыру.	"Кім жылдам жүгіреді?" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер шектеулі аумақта жылдам жүгіруге жаттықтыру. Еркін ойын: "Төбеде доп қуу". Максат-міндеттер: балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде
--	--	---	---	--

	балалар тоқтайды, шенбердің уәделескен жерінде екі бала қолын түсіріп, есіктен өтетін жер қалдырады, Тышқан мысықтан қашып, есікке қарай жүгіреді де, шенбер жасап тұрғандардың қолының астынан өтуі мүмкін. Мысық тышқанды ұстап алатын кезде, бұл рөлге басқа балалар тағайындалады, сөйтіп ойын осылайша қайталана береді.		білуге үйретеді. Барысы Балалар дөңгеленіп, шенбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгісінен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны өзінде екенін білсе, сезсе жылдам орнынан тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса онда өз өнерін		тұрады. Капитандар бір - бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастандар» деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда
--	--	--	---	--	--

			көрсетеді: таппак, өлең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Ойын ережесі: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді.	ұтып шығады
Ертеңгілік жаттығу	Міне, бүгін ойнадық Ойнадық та, ойладық. Көжектер боп жүгіріп, Сәбіздерді жинадық. Бүгін жаттығу жаңаша, Қалмадық біз онаша, Біздің балабақшада, Күнде осындай тамаша! Сапқа тізілу, жүру, аяқ ұшымен, өкпемен, жүру, жүгіру (30-40сек), секіре жүріп жүгіру, жүру, тыныс алуды			

калпына келтіру, бірнеше бағанға қайта құрылу.

Жалпы дамыту жаттығулары (жіппен) кешені.

1. "Жіпті сөз" жаттығуы.

Бастапқы калып: аяқ сәл алшақ, жіптің екі шетінен керіп ұстап, төмен түсіріп тұру.

1-2- жіпті жоғары көтеру, оған қарау.

3-4- бастапқы калыпқа келу, "төмен"деу.

2. "Бұрылу" жаттығуы.

Бастапқы калып: аяқ иық деңгейінде, жіптің екі шетінен керіп ұстап, иық бойында ұстап тұру.

1- оңға бұрылу, қолды оң жаққа созу.

2- бастапқы калып, сол жаққа орындау.

3. "Сәл отыру" жаттығуы.

Бастапқы калып: жіптің екі шетінен ұстап тұру.

1-2- сәл отыру, арқаны түзу ұстап, өкшені көтеру, жіпті екі жағынан ұстаған күйде қолды алға созу, басты тік ұстау.

3-4- бастапқы калып.

4. "Еңкею" жаттығуы.

Бастапқы калып: аяқ иық деңгейінде, қолды жіппен желке тұсында ұстау.

1- жіпті ұстаған күйде жоғары созу.

2- оңға еңкею.

3- бастапқы калып.

4- сол жаққа орындау.

5. "Бүгілу, майысу".

Бастапқы калып: етпетінен жату, жіп тура созылыңқы қолда.

1-3- артқа қарай майысу, жіпті жоғары көтеру.

4- бастапқы калып.

(дене шынықтыру)

Таңғы ас

Гигиеналық
дағдылар

Гигиеналық
дағдылар

Гигиеналық
дағдылар

Гигиеналық
дағдылар

Гигиеналық
дағдылар

Максат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлгідеген тиінге, Жарып берем жанғақты. Қоян сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қоян айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Максат-міндеттер: ас ішу құралдарын дұрыс қолдана білуді дағдыландыру; дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу; тамақтану кезінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қикымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жұмай оны ұстамас. Нан қикымын шаппаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып,	Максат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Дос бөл сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Танертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Максат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Максат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру; ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау; тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі). Көркем сөз Дос бөл сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Танертен де кешке де,
---	---	---	---	--

		кастерлеп, Торғайларға тастандар Ө Тұрманжанов (мәдени- гигиеналық дағдылар)			Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ сонында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени- гигиеналық дағдылар)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жанылtpаштарды қайталау. Максат-міндеттер: артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту.	"Ғимараттарды неден салады?" сұрақ жауап жаттығуы. Максат-міндеттер: балалардың құрылыс материалдар туралы түсініктерін тиянақтау; ой шапшаңдығын жетілдіру. ғимараттар түрлерін ауызша айтуға	"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Максат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту.	Мнемокесте бойынша отбасы туралы өлеңдер жаттау. Максат-міндеттер: зейін, есте сақтау қабілетін дамыту.	Отбасы туралы мақал-мәтелдерді қайталау. Максат-міндеттер: есте сақтау қабілетін дамыту; халық ауыз әдебиетіне қызығушылықты арттыру

		немесе ғимараттар салынған суреттерді көрсетуге болады	Құралдары бір карағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.		
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Гимнастикалық орындық үстінде енбектейміз" Максат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық орындық үстінде иппен енбектеу; балаларда тізеден бүгілген аяқты жоғары көтеріп жүру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру, жұптасып бір	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Қызыл телпек" орыс халық ертегісі Максат-міндеттер: Балаларға ертегіні түсіндіру арқылы, мазмұндап айтуға үйрету; өз ойларын толық айтуға, әңгімелеуге дағдыландыру, есте сақтау қабілетін дамыту, тілін, сөздік қорын молайту; кейіпкерлердің қарапайым қарым-қатынастарын бағалауға, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Қалашық тұрғындарына арналған дәмді ас" Максат-міндеттер: Заттар топтарын салыстыру қабілетін нығайту, заттарды ұзындығы мен қалыңдығы бойынша салыстыру қабілетін қалыптастыру, сөздерді сөйлеу барысында қолдану дағдыларын дамыту; ұзын-қысқа, бірдей ұзындық, жуан-жіңішке, қалыңдығы бойынша тең;	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Менің қаламдағы жаз" Максат-міндеттер: Балалардың жаз белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру, сұрақтарға толық жауап беру қабілетін дамыту, жұмбақтарды шешуге үйрету, балаларды табиғаттағы жазғы өзгерістерді атап өтуге үйрету, есте сақтау, ойлау, өз ойларын дұрыс және	Құрастырудан ойын-жаттығу "Балалық шаһар" Максат-міндеттер: Балаларды әр түрлі ғимараттарды сызба бойынша салуға үйрету, сөздік қорды кеңейту, ғимараттардың максаттары туралы және олардың адам өміріндегі маңызы туралы әңгімелесу арқылы, балалардың танымдық іс-әрекетін дамыту, топта жұмыс істеу және дос құруға қамқорлық жасау дағдыларын тәрбиелеу.

	катармен жүгіру, баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	Музыкадан ойын-жаттығу "Жол ережесі сақтайық!" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Өннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.	берілген қасиеттері бар заттардың тобын құру қабілетін бекіту; тапсырмаларды өздігінен орындауға қызығушылықты арттыру. Сурет салудан ойын-жаттығу "Түнгі қала" Мақсат-міндеттер: Балаларға дәстүрден тыс бейнелеу – граттаж техникасын таныстыру, түстер палитрасына сәйкес қаланың кешкі бейнесін беруді, заттарды кеністікте дұрыс орналастыра білуге үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейіндерін дамыту; туған қалаларына сүйіспеншілікке, өз бетінше жұмыс	сауатты айту қабілетін дамыту; жазда табиғатта мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу.	
--	--	---	--	---	--

			істеуге тәрбиелеу.		
2- таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру; асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасығы мен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей, әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Міне — қасық, міне — ас. Еш нәрсені қалмас. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Серуенге дайындық	Максаттары: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Серуен	Күнді бақылау. Максаты: күнді, оның өсімдіктер, ағаштар, жәндіктер және барлық тіршілік иелері үшін маңыздылығын бақылауды	Жәндіктерді бақылау Максаты: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау жұмыстарын жалғастыру, балалардың жәндіктердің	Құмырсқаны бақылау Максаты: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы	Өрмекшіні бақылау Максаты: өрмекшілердің пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілігі туралы білімдерін кеңейтуді жалғастыру	Шыбынды бақылау Максаты: шыбынның пайда болу ерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейту табиғат туралы шынайы түсінік

жалғастыру Экологиялық міндет: күн сәулесінің адам мен өсімдік тіршілігі үшін құндылығын көрсету. Көркем сөз Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! Еңбек: құм жәшіктерінің құммен толтыру. Максаты: балалардың бойына еңбекке деген құштарлығын ояту. "Күн мен жаңбыр" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: зейінін, жылдам жүгіру, кеністікті бағдарлауын жаттықтыру. Жұмбақ.	алуан түрлілігі туралы білімдерін кеңейтуді, жәндіктерді айқын белгілері бойынша ажыратуға және атауға үйрету: түсі, мөлшері, өзіндік ерекшелігі дене бөліктері, қозғалыс режимі Экологиялық міндет: жәндіктерге қамқор болуға тәрбиелеу. Әңгімелесу- тәжірибе. Қоңызды қарастыру: басы, мұрты, аяқтары, қанаттары. Ол қанаттарын қалай көтеретінін және қалай ашатынын байқаймыз, жәндік қозғалады, ұшады және отырады. Тірі тіршілік иелерінің жанында өздерін сабырлы ұстау керек	білімдерін кеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Қатар - қатар қара нар, Аспанменен бара бар, Алды биік, арты жар. /Құмырсқа/. Көркем сөз Қаламайды құмырсқа Қанғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқан заты ауыр боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын	Жұмбақ Тоқыған ауы - шыбынның жауы. (Өрмекші) Көркем сөз Сегіз аяқ өрмекші, Біздің бақта не көрмекші? Бұрышта отырады, нағыз қарақшы, Торына түскен шыға алмайды, айтпақшы. Зерттеу қызметі Үлкейткіш әйнекті алып, өрмекшінің зерттеу. (Өрмекшінің басында көзі және аузы бар, ал кеудесі төрт жұп аяғына тіреледі). Еңбек: кіші топ балаларына ауланы тазартуға көмектесу. Максаты: еңбексүйгіштікті, балаларға көмектесуге деген	қалыптастыру Көркем сөз "Шыбындар" Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабаалап. – Шыбындар, нас, кірсіндер, Мұнда неге жүрсіндер?! Бір қап кір бар аяқта, Жабысасын аяққа, Қонасындар етке де, Танау менен бетке де. (Ж. Смаков) Шыбын - қосқанатты зиянды жәндік. Үшқан кезде қанаты арқылы ызыңдаған дыбыс шығады. Жабайы табиғатта және адамдар мекендейтін аймақтарда мекендейді. Дәмді аяқтары арқылы сезеді. Біздің күнделікті көріп жүрген шыбынның
---	---	--	---	---

Жалғанда бір нәрсе бар аяқ қапты, Ұшады кешке дейін дамыл таппай... (Күн) Болжам: Батар күн қызыл шапакка малынып барып ұясына кірсе, ертенінде шыжыған ыстық болатынын білдіреді. Еркін ойын. "Қу түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру, кимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар кіші	екенін ескертеді. Қоңыз бен қырықаяқты аулауды ұсынады, картон парағына құм қабатын құйоды ұсынады - жәндіктер жүтірсін. Қоңыз бен қырықаяқ құмда қандай іздер қалдыратынын салыстыру. Тәжірибеден кейін жәндіктер босатылады. Көркем сөз 1. Ұзын құйрық инелік, Инелікке тимелік. Верталетты жасады, Инеліктен үйреніп. 2. Гулден сорып бал жинап, Терлеп жанын кинады. Және өзіне жиганын, Адамдарға сыйлады. Еңбек: балаларды	Қиындық аз дер есім Түбі жөніп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсақ, ірісін, Бірі істейді бәрі үші, Бәрі істейді бірі үшін! (Қалыр Мырза Али) Еңбек: алаңдағы жерді қопсыту. Мақсаты: келесі жылы тұқым отырғызуга жерді дайындау тәртібіне баулу. "Ақ серек, көк серек" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға, батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүтіруге баулу; балалардың	ұмтылысты дамыту. "Үшінші артық" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, кимылдарды үйлестіріп, жылдам жүтіруге, кеністікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шенберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шенберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен	тұмсығы сұйықтық ішуге бейімделген, қатты заттарды сілекеймен ерітіп жібітіп барып ішеді. Шыбындар лас жерлерге жұмыртқаларын тастап тез өніп өседі. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Шыбындар өте зиянды жәндіктер! Шыбындар көптеген ауыр жұқпалы ауруларды таратады. Олардың жауы: өрмекшілер, бақа, құрбақа, кесіртке. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Еңбек: гүлдерді суару. Мақсаты: гүлдерді күтуге тәрбиелеу. Көркем сөз Тазалықты іздесең, Мөлдір судан
---	---	---	---	--

шенберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шенбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "ку түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Ку түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "ку түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "ку түлкіден" қашып құтылу керек. "Ку	алаңдағы жұмысқа тартуды жалғастыру; суару, көпсыту, арамшөптерді жүлу. Максаты: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. "Аю мен аралар" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды ойын шартын бұзбай, әділ ойнауға тәрбиелеу, шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. Халық болжамы: өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады, өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі.	тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ак серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп	қашушы шенбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шенбер сыртында, сол шенбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түрткіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. Еркін ойындар:	аласын. Жип-жип жуынсан, Алпақ, таза боласын. Тазалықты іздесен, Сабын, сүлгі керегі. Бірі жуып шашынды, Бірі сүртіп береді. Тазалықты іздесен, Айна, тарак керегі. Бірі тарап шашынды, Екіншісі көреді. "Соқыр теке" қазақ ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, кимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту, ұйымшылдыққа
---	---	--	---	--

	түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Қу түлкі". Жаңылтпаш Шын еңбекшіл – өрмекші, Өрмекші - шын еңбекші. "Ляйлек пен бақа" жапон ойыны. Максаты: балалардың секіре білу мүмкіндіктерін жетілдіру. Бұл жапон ойынын 4 немесе одан да көп адам ойнай алады. Ол үшін асфальтқа шығанақтар, аралдар мен мүйістер салынған үлкен көл салу керек. Ойыншылар бір жүргізушіні таңдайды - «ляйлек», ал қалғандары барлық ойыншылар «бақаға» айналады. «Бақалар» «суға» отырады, «құрлыққа» шығуға құқығы жоқ.	келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. Жеке жұмыс: баяу қарқынмен үлдіксіз жүгіру. Максаты: төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Еркін ойындар.	"Бір - екі", "Үндемей өт". Максаты: нақты, ығрақты, дұрыс қалыпта және қимылдарды үйлестіре отырып жүруге үйрету. "Допты ұста" қимылды ойын-жаттығуы. Максаты: допты ұстау және оны басқа белгі бойынша жылдам лақтырып, ұстап ала бере білуді жетілдіру.	тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналадуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үш! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені" қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол
--	--	---	---	---

		«Ляйлек» жағалау бойымен жүріп өтіп, «бака» ұстауға тырысуы керек. «Ляйлек» «аралдан» «аралға» секіруге құжымлы, бірақ «суға» кіре алмайды. Сонғы ұсталған «бака» «ляйлекке» айналады. Еркін ойындар.		шенберден аспай ойнау керек. Шенберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады. "Асықты кімге, қай жакқа тастаймын?" ойыны. Максаты: балалардың бір-біріне мұқият болып, шенберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды.
--	--	--	--	---

				Асық колға түскеннен кейін, бала, көп ұзамай, шеберде отырған кез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылған кезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (он) жағымда (немесе карама-карсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын. Асықты алатын бала, асықтың қандай калыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімге және қай жаққа лақтыратынын таңдайды. Ойын осы бағытта жалғасады. Ескерту: асықтың түсетін калыптары - бұқ, шік, омпы, сомпы, тәйке, алшы. Еркін ойындар
--	--	--	--	---

Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер - учаскиден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: киіну дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу. Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: алдағы түскі асқа назар аудару; үстелге отыру мәдениетін бекіту. Көркем сөз Қырыққабат пен картопты, Салғам үлкен қасыққа. Жасырынып қалыпты, Іздеп көріңіз асықпай. Көрінбейді қасықта, Бос қалыпты тәрелке Қырыққабат пен	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін пысықтау. Көркем сөз Тәрелкемде әдемі, Суреті бар тіннің Ботқамды жеп қоямын,	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: ас құралдарын сенімді түрде қолдануға үйрету; тамақтану кезінде мінез-құлық нормаларын сақтауға тәрбиелеу. Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын Үсті -басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым Жолатпаймын кірді

			картобым, Салды мені әлекке. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	Көрінісін сары тінпін (мәдени- гигиеналық дағдылар)	мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени- гигиеналық дағдылар)
Түскі ұйқы	Ұйықтауға ыңғайлы жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Біртіндеп ұйқыдан тұру (музыка ақырын ойнап тұр). Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ре, ку - ка - ре – ку, ку - ка - ре - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1. «Балапандар серуенге шықты» шик - шик - шик. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулық жолымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. Көркем сөз Әдемі ирек жолдармен, Лактарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. (дене шынықтыру,	Біртіндеп ұйқыдан ояту. Жалпақ табандықтың алдын алу үшін түзету жаттығулары. «Ұшақ» жаттығуы. Максаты: омыртқаның бұлшықет көрсетін, жамбас белдеуінің бұлшықеттерін күшейту. Көркем сөз Ұйықтап жатқан кім екен? Уақыт болды тұратын. Жаттығуды жасайық, Ұйқымызды ашайық! Бізді күтіп тұрмайды, Жылдам алға	Балаларды сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Ұйқыдан кейін балалар өздігінен киіну дағдыларын бекітеді, ал қажет болған жағдайда тәрбиеші оларға көмектеседі. Көркем сөз Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл

		ұқсас төсеніштермен жүру 6 Табаңдар арқылы жүру. Көркем сөз: Балапандарым көне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі Балапандар ұйқыға кірісті Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	сөйлеуді дамыту)	басайық! (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	қимылмен сипаңдар. Бір - бірне жымныңдар, Бастарыңды онға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер. Іштеріңді тартыңдар. Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояңдындар, төсектен тұрыңдар (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)
Бесін ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер өзін үстел үстінде дұрыс ұстай білу кабілетін бекіту, жуу ережелерін бекіту Көркем сөз	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту, ойын - жарыстар, тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі,	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жадағастыру. ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: үстел басында тыныш отыру әдетін жетілдіру. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты,	Гигиеналық дағдылар "Тазалық-денеалық кепілі". Максат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту, ойын-жарыстар,

	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (мәдени-гигиеналық дағдылар)	балалардың өзін-өзі бақылауы Көркем сөз Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу Жуынсан сен әрдайым, Аппак бетін, маңдайын (мәдени-гигиеналық дағдылар)	құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы), майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі, нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу, сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі) Көркем сөз Жылы сумен қолымды, Тазалап мен жуамын Қолыма алып сабынды, Алақанды жуамын (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Таза жүрем әрдайым Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі, балаларды өзін-өзі бақылауға дағдыландыру Көркем сөз Тиін жанғақ жарады, Ешкі шөп жеп барады. Құстар дәнді шоқиды, Ұлу отыр қоқиып. Сүйекті жеп күшігім, Ара балды сорады Жемге тойған бұзауым, Қамаулы түр қорада Ботқа жеймін дейсін бе? Қазір жасап беремін Сүт ботқасын көп жесен, Жылдам өсіп кетесін (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Балалардың дербес әрекеті	"Не естігеніңді айт?"	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық	"Табиғат және адам"	"Менің гажайып бұлым"	"Төртінші артық" дидактикалық

(аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	дидактикалық ойыны. Максаты: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (құстардың дауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстары т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады. "Сүйікті	ойыны. Максаты: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, "Жер" деген кезде, жердегі өсімдіктер, заттар, адам, үй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде, суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде	дидактикалық ойыны. Максаты: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін бекіту, жүйелеу. Ойын барысы. Педагог балалармен әңгімелесу барысында айналамыздағы заттардың адам қолынан шыққаны немесе табиғатта сол күйінде кездесетіні, оларды адамдардың пайдалануы туралы балалардың білімдерін анықтайды. Мәселен, орман, көмір, мұнай, газ табиғатта сол күйінде болады, ал үрейлерді, зауыттарды, көлік құралдарын адам	дидактикалық ойыны. Максаты: қиялды, эмоционалдық сфераны, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс ролін де атқарады). Ойын барысы. Балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге	ойыны. Максаты: жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Тәрбиеші төрт сөз айтады, балалар артығын атау керек. "Ұшты - ұшты" аз қимылды ойыны. Максаты: нені ұшатынын, нені ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынның мазмұны. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қапт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен
---	---	--	---	--	--

	кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рөлдік ойыны. Максаты: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдау қабілетін дамыту.	балалар қолдарын жоғары көтереді, "су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "от" дегенде, қолдарын былғайды, "жер" дегенде, қолдарын төмен түсіреді. "Мектеп" сюжетті-рөлдік ойыны. Максаты: балалардың мектеп туралы білімдерін кенейту және нақтылау. Балаларға рөлді жүзеге асырудың экспрессивті құралдарын (интонация, мимика, кимылдар) игеруге көмектесу. Балалардың оқуға деген ынтасын арттыру.	жасайды "Адам қандай заттарды жасаған?" - деп тәрбиеші сұрақ қойып, ойынға қатысушылардың біріне бір затты береді (немесе доп лақтырады). Балалардың бірнеше жауабынан кейін ол жана сұрақ қояды: "Табиғат нені жаратқан?". Ойын барысында тәрбиеші балалармен адамзат табиғатты адамдар жаксы өмір сүру үшін пайдаланатыны, сонымен қатар орманды өрттен қорғап, су тоғандарын, өзендер мен көлдерді тазартып, құстар мен жануарларды күзетіп, табиғатты аялайтыны туралы қысқа әңгіме	үксайтынын айтып беруді ұсынады. Қимылды ойын: "Күн қояндары". Максаты: балалармен бірге бағыттарды нақтылаңыз: жоғары, төмен, жанына. Әр түрлі кимылдарды орындауға үйрету.	бала айып тартып таппак айтады не ән салады. Екі рет жанылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңкар ұшты (қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты (қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты дауыл ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты ұшак ұшты (қол көтереді)
--	--	--	---	--	---

			откізеді. Қимылды ойын: "Жер, су, ауа" Максаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімін тәрбиелеу; шапшаңдыққа баулу.		
Балалармен жеке жұмыс	Жанылтпаш Такпақ жаттап, Айтсақ жақсы-ақ. Жатқа такпақ, Жатта тақ-так	Жәндіктер туралы жұмбақтарды жаттау. Максаты: есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Бар екен бір мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Үстасак үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек) Шидім, шидім,	Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы. Максаты: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар.	Шығармашылық уақыты: "Ғажайыптар қалашығы". Максаты: балалардың түрлі материалдардан (лего, құм) құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру.	"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны. Максаты: таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту.

		шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын)			
Серуенге дайындық	Максаттары: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкапка ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды үстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қалағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу				
Серуен	Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. Максаты: жаз күнінің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балалардың жаз мезгіліне тән белгілері, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту.	Жәндіктерді бақылау (жалғасы). Максаты: жәндіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың жәндіктердің әртүрлілігі туралы идеяларын жүйелеу. Көркем сөз "Көбелек". Мен тимеймін, жасқанба,	Жәндіктерді бақылау (көбелектер). Максаты: көбелектердің тіршілігі жайындағы білімді толықтыру; бақылау арқылы жана ақпараттарды алуға баулу. Күн сайын жәндіктер көбейіп келеді: масалар, көбелектер, қоныздар. Көбелектердің	Өрмекшіні бақылау (жалғасы) Максаты: өрмекшілердің пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілігі туралы білімдерін кеңейтуді жалғастыру. Көркем сөз Сегіз аяқ өрмекші, Біздің бақта не көрмекші? Бұрышта отырады, нағыз қарақшы,	Шыбынды бақылау (жалғасы) Максаты: шыбынның пайда болу ерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейтуді жалғастыру, табиғат туралы шынайы түсінік қалыптастыру. Көркем сөз Шидім, шидім, шидім құс.

Әңгімелесу: - Балалар, жаздың басталуымен не байқалдыңыз? Балаларға «таң», «күн батуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. Жұмбақ жасыру Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) Енбек: ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Максаты: енбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. "Айгөлек" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге	Дос болайық, көбелек. Жайнап тұрған бақшамда, Гүлдерімді көре кет. Тұтқиылдан састыра, Жанбыр жауса себелеп. Тақиямның астына, Тығыла ғой, көбелек. (А. Сәрсенов) "Өрмекші мен шыбын" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: түрлі бағыттарға, кимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі	бірнеше түрін (капустница) ажырата білуге үйрету. Көбелектердің қанаттарында өте әдемі өрнек бар - ол ең әдемі табиғатпен жаратылғандардың арасында. Көбелектердің қанаттарын ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тозаңмен жабылған, оны өшіру ондай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмайды. Балаларға көбелектер жұмыртқалайтынын түсіндіру, содан кейін өсімдіктердің жапырақтарын жейтін осы жұмыртқалардан құрттар шығады. Кейінірек құрттар іштен бөлінген	Торына түскен шыға алмайды, айтпақшы. Ахметова Д. Тәрбиеші өрмекші туралы жұмбақ жасырады, сұрақтар қояды: Шидиген ұзын сирағы, Тастай керең құлағы. Сойтіп жүрген көп жерге, Аспалы торлар тұрады. Ол не? (Өрмекші) Тоқыған ауы – шыбынның жауы. (Өрмекші) - Өрмекшілердің пайдасы қандай? (Олар жәндіктерді жейді.) - Өрмекшілер жәндіктерді немен аулайды? (Олар торлар тоқиды.) - Өрмекшілер өрімді қаншалықты жиі	Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс. Хан басына қонған құс. (Шыбын) - Төбеде шыбындар қалай жүреді? (Шыбындардың аяқтарында жабысқақ түкті төсемдер бар, шыбын жеңіл және жастықшалар кез-келген бетке өте жақсы жабысатындықтан, шыбын кез-келген жерде қалуы мүмкін.) - Неліктен шыбындарды зиянды жәндіктер деп атайды? - Шыбындардың қандай зияны бар? (Олар микробтарды таратады.) - Шыбындар қалай көбейеді? (Олар жұмыртқалайды.)
---	---	---	---	--

дағдыландыру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кен алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15- 20 метрдей жерде кол ұстасып қарама- қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім	бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. Еңбек: алаңды тазартуда сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: үлкердегі көмектесуге деген	жіпмен оралып, қуыршаққа айналады, ал қуыршақтардан көбелектер қайта пайда болады. Жұмбақ Гүл ұшып гүлге қоналы, Гүл бакшам гүлге толады. (Көбелек) Тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балалар болжайды. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуға дағдыландыру. Еңбек:	тоқиды? (Күн сайын, өйткені ол жел мен жаңбырдан тез бұзылады.) - Өрмекшілер немен коректенеді? (Шыбындар, көбелектер, масалар.) - Өрмекшілер жыртқыш па? (Иә, олар басқа жәндіктермен коректенеді.) - Өрмекшілерде қашан балалайды? (Жаздың соңында.) Жана туылған өрмекшілер қай жерде өсіріледі? (Өрмекші ана онаша жерде тордан тығыз қокон тоқып, оған бірнеше жүз жұмыртқа салады. Көп ұзамай олардан жана туған өрмекшілер шығады. Олардың барлығы	- Шыбындар қайда жұмыртқалайды? (Көңде, қокыста.) - Шыбындардың қандай жауы бар? (Өрмекшілер, инеліктер.) - Шыбынның мұрны бар ма? (Жәндіктердің мұрындары жоқ, олар аяқтары мен мұрттары арқасында жанасады, иіс сезеді және дәмін сезінеді. Мұрттары - сенсор мүшесі. Ол температураны, ылғалдылық пен иісті сезінеді.) - Шыбынның қанша көзі бар? (Көздің екі түрі - қарапайым және күрделі: олар бір уақытта алдында, артында және астында көре алады.) - Шыбын қайда және
--	--	---	--	---

керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді Айгөлек-ау айгөлек, Айдын жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек, - дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды.	ұмтылысты дамыту Еркін ойын: "Ыстық картоп". Ойынның мақсаты: доптың шенбер бойымен жылдам өтуін қамтамасыз ету. Ойын барысы. Ойыншылар шенбер бойымен бір-бірінен ұзындыққа тұрады. Шенбер бойымен жүру. Бір ойыншының қолында ыстық картоп добы бар. Белгі бойынша балалар допты бір бағытта шенберге айналдырып, мүмкіндігінше жылдам жүргізушінің допты алып кетуіне жол бермеуге тырысады. Жүргізуші шенбер бойымен қозғалады және оны беру	ойыншықтарды жуу (өңдеуге жарайтын), төсенішке кептіру. Мақсаты: жұмысқа деген он көзқарасты, тапсырмаларды жауапкершілікпен тәрбиелеу. "Кобелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау; қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді	жайлы жылы ұяда тұрады, өрмекші анасы кішкентай жәндіктерді жәндіктерді тамақтандырады, ал кокон оларды суықтан, жанбырдан, желден қорғайды.) - Өрмекшілер күзде қайда жоғалады? (Қыстың басталуымен өрмекшілер ескі дүмбілдердің жарықтарына тығылып, көктемге дейін ұйықтап кетеді.) - Өрмекшілердің мінез-құлқына сүйене отырып, ауа-райын қалай болжауға болады? (Өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; өрмекші бұрышқа	қалай қыстайды? Еңбек: құмсалғышты тазалау. Мақсаты: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Үш табан" қызық ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды мергендікке, шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден
--	--	---	--	--

Ал үзсе, өзі калаған ойыншының бірін өз тобына алып кайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жактын ойыншылары саналады. Қай топтын саны көп болса, сол топ ұткан болып есептеледі. "Күн мен түн" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: есту зейінін, кеңістікті бағдарлау, жүгіре білу қабілетін дамыту. Жеке жұмыс: тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру. Максаты: төзімділікке, зеректікке, шыдамдылыққа	кезінде допты алуға тырысады. Кім жетекші допты алады, ол шеңбердің артында тұрады. Ойын ережелері. Допты көрші ойыншыға беру, ешкімді өткізбеу.	есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары карай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. "Нысанаға тигіз" кимылды жаттығуы. Максаты: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лактыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	тығылса - жел көтеріледі) - Өрмекшінің денесі неше бөліктен тұрады? (Екі бөліктен: кеуде және іш) Енбек: гүлдерді суару. Максаты: гүлдерді күтуге тәрбиелеу. "Қасқыр қақпан" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу; күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші болып саналып, екі топқа бөлінеді. Біріншілер "қақпа" болады,	асық тіккен әр топтын ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішкі) "ұшуға" кіріседі (көмбедең алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына
--	---	---	--	--

	тәрбиелеу Еркін ойындар			екіншілер "қасқырларды" сөмдейды. "Қакпан" болып жиналған балалар қол ұстаса, шенбер құра жүріп, өлен айтады: Қасқыр түссе қораға, Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қакпан" құрайық. Берік қакпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қакпан, қакпан, берік бол! Соңғы сөздерден кейін қакпан-балалар қолдарын жоғары көтереді. Осы сәтте	дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі- үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде актық сайысқа түседі. "Кегіліңді көзде", "Допты қуып жет"
--	----------------------------	--	--	---	---

			"қасқырлар" шеңберге кіріп керіп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаны жап!" десе, "қақпан-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың" міндеті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына ытқып шығып кету. Егер шеңберден дер кезінде шыға алмаған балалар қалса, келесі айналымда олар "қақпанға" қосылады. Өтіп кеткен балалар "қасқырлар" болып, ойынды жалғастырады. Ойынның шартын біраз өзгертуге болады: екі бала, өз қалаулары бойынша, ойыншыларды	қимылды ойын-жаттығулары. Максаты: балаларды мергендікке, ептілікке, белгілі бір бағытты көздей білуге үйрету. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту Максаты: қабырғаға доппен ойнау техникасын жетілдіру.
--	--	--	---	---

				"какпа" және "қасқырлар" тобына келісіп таңдайды. "Судан аттап өт" қимылды ойын-жаттығуы. Максаты: қозғалыс координациясын дамыту; қимылды тапсырмаларды орындауды үйрету, мақсатқа жету ұмтылысын қалыптастыру.	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу, шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті,	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту) Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. (шығармашылық дағдылар, музыка) Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. (шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)				

кітаптарды қарау және басқалар)	Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. (танымдық дағдылар) Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен «Тазалық - денсаулық кепілі» тақырыбында әңгіме	«Неліктен қыста жәндіктер болмады?» тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жәндіктер" тақырыбында әңгіме.	Ата-аналармен күн тәртібін сақтау туралы сөйлесу	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында әңгімелесу

Тексерілді: Мамед.

ТӨРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС ті Ақжайық бөбекжай балабақшасы

Топ мектепалды

Балалардың жасы: 5 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: 17.06 - 21.06.2024ж.

Педагогтың аты-жөні: Бабажанова Гулхан

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	17.06.2024	18.06.2024	19.06.2024	20.06.2024	21.06.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балалардың денесін, терісін қарау.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі туралы әңгімелесу, балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Құрбан айт мейрамы	Еңбек: аула тазалаушыға ауланы тазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ықыласты, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардың еңбекке деген құштарлығын ояту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары	Еңбек: гүлзардағы топырақты қажет болса суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, гүлдерге қамқорлық жасауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	Еңбек: көкөністерді суару. Мақсат-міндеттер: көкөністерді күтуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары

		Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
		"Суретті құрастыр" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: баланың бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білу қабілетін жетілдіру, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда кателеспей, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті.	"Жел мен бұлт" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды жаттықтыру Еркін ойын: "Мысық мен тышқандар". Максат-міндеттер: балаларда төзімділікті, кимылдарды сөзбен үйлестіре білу, ептілікті дамыту. Жүгіру мен иілу жаттығулары,	"Әткеншек" кимылды ойын-жаттығулары, кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: сөздерді іс-әрекетпен үйлестіру мүмкіндігі. Қимылды ойын "Қасқыр мен қояндар". Максат-міндеттер: шапшаңдықты, жылдамдықты және кеңістікті бағдарлауды дағдыландыру. Ойын барысы.	"Кім кім болды?" дидактикалық ойыныны. Максат-міндеттер: зейінін, қиялын дамыту. Сипаттама: бала мұғалім атағаннан бұрын болған жағдайды атауы керек. Мысалы: - Ата кім болды? (Ұл) - Ағаш не болды? (Өркен) Еркін ойын: "Аралар". Бір топ бала қол

		Ойынды қалаған бала жиналғанда, бір тұтас бейне-сурет болатын, ұсақ бөліктер жинақнамаларының бірін таңдап ала алады. Тұтас суретті құрастыру үшін, үстел басында 12 және одан да көп бөліктерді бір тұтас суретке жинау керек. Қажетті құралдар. Бірнеше (12 және одан да көп) бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). "Қармақ" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: секіруден жаттығу жасау, ептілікті дамыту. Еркін ойын: "Соқыр теке"	шенбер бойымен тұру және шенбер бойымен жүру. Сөйлеуді дамытуға ықпал ету. Ойын барысы. Ойын азғана балалар тобымен бөлмеде (кілем үстінде) немесе далада, жұмсақ шөпті алаңда өткізіледі. Қырынан қойылған гимнастикалық сатының, рейканың немесе кендір жіптің көмегімен тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдап алынады. Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індерінде отырады. Тәрбиеші былай	Ойынға қатысушылардың біреуін қасқыр етіп таңдап алады. Қалған балалар қоянның ролін бейнелейді. Аланның бір жағында қояндар өздеріне үйшік жасап жатады (дөңгелектер сызады). Ойын басында қояндар өздерінің үйлерінде тұрады, қасқыр - аланның екінші шетінде (сайда). Тәрбиеші былай дейді: Шокак, шокак жүгіріп, Қояндар кетіп барады Тұрған көгі құлпырып, Көгалды іздеп табады Шөпті жалмап	ұстасып, шенберге тұрады да үш-төртеуі ортаға шығады. Олар "аралар" Баудағы кім? Баудағы кім? Ара болсаң ызында 3-3-3, ж-ж-ж, 3-3-3, ж-ж-ж. Жұмыс істе тығылма "Жұмыс істе тығылма" - деген сөзді естіген аралар заматта-ақ тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, еден сыпырғандай т.б. кимылдар жасайды. Топ, топ ара ұшады, Үстімен де бұтаның Астымен де бұтаның Үстімен де бұтаның Балалар осылай әндетіп, "аралардың" кимылын қайталайды да "Тап болсаң бір жалқауға, алып кел
--	--	---	---	---	--

	Максат-міндеттер: жылдамдықты, ептілікті, зейінді, есте сақтауды дамыту. Ойын барысы: Ортамыздан біреуімізді сайлаймыз, Орамалмен көзін байлаймыз. Қалғанымыз оны түртіп қашамыз, Тым қырағы, сак боламыз аса біз. Ұмтылады ол оң мен солына, Тырысамыз түспеуге оның колына. Кім ұсталса, сонын көзі байланар, Ол ұстайтын бейғам бала кайда бар? - деп, ойынға қатысушы балалар бытырап қашады. Ал, көзі байланған бала	дейді: Тышқанға сакшы санап өзін мысык, Жатады ұйықтағансып көзін қысып Тышкандар індерінен жүгіріп шығып (сатынын баспалдактары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: Тынышталыңдар, тышкандар, Бекерге шулап күлмендер. Ұйқыда жатқан мысыкты Оятып алып жүрмендер, - дейді. Бұл - мысыкка берілген сигнал; ол орындықтан түседі,	жеседі, - Қасқыр жоқ па? - деседі. Тын-тындайды абайлап. Қояндар үйлерінен жүгіріп-жүгіріп шығады да, алаңда ойнай бастайды. Олар біресе екі аяқтап секіреді, біресе тізерлейді, шөп жұлады, қасқыр келіп қалған жоқ па екен деп жан-жағына қарайды. Тәрбиеші соңғы сөзін айтқан кезде қасқыр сайдан шығады да қояндарды ұстауға ұмтылып, қуа жөнеледі (тиісейін деп). Қояндар өз үйлеріне қарай қашады. Ұстаған қояндарын қасқыр сайға қарай алып	оны ортаға", - деп хормен айтады "Аралар" осы сөзді айта жүріп, өздерінің қимылын қайталай алмаған "жалқауларды" ортаға шығарады Енді шеңбер жасап тұрғандар бәрі дауыстап: Ай-ай жалқау бұл құмар, Жалқауды тез қуыңдар. Сөйтіп жалқауды сұқ саусақтарын шошайтып тұрып аластайды. Бұдан кейін ойын қайта басталады.
--	---	--	---	--

		оларды ұстап алуға тырысады Қашып жүрген балалар арасында алақандарын соғып, дыбыс беріп қояды Ойында ұсталған бала - ойынды одан әрі жүргізеді	төрт аяқтан тұрады, керіледі, қатты даусын шығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандарды ұстай бастайды Ойындарды басқа тышқандармен 3-4 рет қайталауға болады Алғашқыда мысықтың рөліне мықтылау, тез қимылдайтын балаларды, ал кейін істеген ісін мақтап қойып, ұялшақтау балаларды да қоюға болады.	кетеді. Қасқыр кетісімен тәрбиеші өлеңнің тексін қайталайды, ойын басынан қайталанады. 2-3 қоянды ұстағаннан кейін басқа қасқыр белгіленеді Балалар үйшікті бір-біріне жақын жасамауын бақылау керек	
Ертеңгілік жаттығу	Сапка тізілу, оңға бұрылып, алға жүру, алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу, жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру, бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені 1. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады. 1.2. Бастапқы калып. (жаттығу 5-6 рет қайталаналды) 2. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында. 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады				

- 2.2. Бастапқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады).
3. Бастапқы калып: аяқ бірге, дене бос, кол төменде.
- 3.1. Орындарында тұрып, бастарын алшымен оңға бұрады.
- 3.2. Бастапқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады).
4. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене бос, кол көкірек тұсында.
- 4.1. Қолдарын жандарына созады.
- (дене шынықтыру)

Таңғы ас		Гигиеналық дағдылар Қажет болған жағдайда майлықты қолдану қабілетін жетілдіру. Көркем сөз Су деген — өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Таза болсан судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жаксы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Тағамның қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың аттарын бекіту. Көркем сөз Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп - ап, Бет жұмайды ерініп. Ботка жеймін дейсін бе? Қазір жасап беремін. Сүт боткасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесін. (мәдени-	Гигиеналық дағдылар Мәдени тамақтану дағдыларын қалыптастыру: тағамды төкпеніз, сорпаны нанмен жеңіз, майлықты қажеттілігіне қарай қолдануға үйрету. Көркем сөз Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын – қарбыз, көкөніс,	Гигиеналық дағдылар Мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру: бір-біріне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу; сабынның қасиеттері туралы түсініктерді бекіту: хош иісті, көпіршиді, тазартады. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар, Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы, Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар.
----------	--	--	---	---	--

			гигиеналық дағдылар)	Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алындар, Тамақтан соң ойын бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		"Су" тақырыбындағы әңгіме. Максат-міндеттер: балаларға судың қоршаған объектілердің құрамында бар екендігін дәлелдеуге машыктандыру.	Үстел-үсті ойыны: "Керекті киімді табыңыз" Максат-міндеттер: балаларға қысқы және жазғы киімдерді ажырата білуге, зейін, есте сақтау және логикалық ойлауға тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: "Жыл мезгілдері". Максат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау.	Ойын жаттығуы: "Менің артымнан қайтала". Максат-міндеттер: ым-ишара, қимыл-қозғалысты қайталау.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Үш торай" орыс халық ертегісі" Максат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұнын түсіндіру, кейіпкерлердің мінез-	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Су - өмір нәрі" Максат-міндеттер: Балалардың су туралы түсініктерін кеңейту; судың	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Су - тіршілік көзі" Максат-міндеттер: Су және оның табиғаттағы, адам өміріндегі мәні	Жапсырудан ойын-жаттығу "Аквариумдағы балықтар" Максат-міндеттер: Балалардың шашыны киіп етіп екі үшбұрышқа кесу

		құлықтарымен таныстыру; жағымды, жағымсыз жақтарын ажырата білуге үйрету; тілін, сөздік қорларын дамыту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Ақ жаңбыр" Максат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйлі сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	кажеттілігі, оның адамның, құстың, жануарлар мен өсімдіктердің тіршілігіндегі маңызы екенін түсіндіру. Су табиғаттын баға жетпес сыйы екенін айту, түсініктерін қалыптастырып дамыту. Суды үнемдеп пайдалану, лайламау керектігін және судың барлық қасиеттерін түсіндіру. Сурет салудан ойын-жаттығу "Тұңғышк теңіз түбінде" Максат-міндеттер: Кеністіктегі қатынастарды бекітуге жағдай тудыру; қағаз бетінде бағдарлай білу	туралы бұрын алған білімдерін бекіту, күрделі сөйлемдерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру қабілеттерін қалыптастыру; мағыналары қарама-қарсы сын есімдерді құрастыру қабілетін бекіту; шығармашылық әңгімелеуде таңдалған оқиға желісін ұстану қабілетін дамыту, логикалық ойлауды дамыту; топта жұмыс істей білуге тәрбиелеу, серіктестің пікірін ескеру, өз пікірін қорғау, өз ісін дәлелдеу, суды үнемдей білуге, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	дағдыларын бекіту, үшбұрыштардан балықтың бейнесін өз бетінше құрастыру, судың қасиеттері туралы, балықтардың тіршілік ету ортасы туралы білімдерін бекіту; қайшымен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; өзбетінше жұмыс жасау барысында алдында алған білімдері мен дағдыларын қолдануға ынталандыру. <i>Өздігінен жапсыру.</i>
--	--	--	---	---	--

біліктіліктерін
калыптастыру,
заттардың бір-біріне
катысты орналасуын
сөзбен айтқызуды
үйрету (сол жақта, он
жақта, төменде,
жоғарыда, сол
жақтағы жоғарғы
бұрышта); сөздік
корларының
кенейюіне ықпал ету;
ойлау, көру
кабілеттерін,
қиялдарын дамыту;
тиянақтылыққа
тәрбиелеу.

Дене
шынықтырудан
ойын-жаттығу
"Кім қалай жүреді?"
Максат-міндеттер:
Балаларды тізенін
арасына қапшықты
қысып, қос аяқтап
секіру; балаларда бір
сызыққа қойылған
заттар арасымен
""жыланша""
ирелендеп жүгіру;
допты бір қатарға
қойылған заттар
арасымен домалату;
заттарды аттап өту;
баянат (рапорт)
қабылдау
дағдыларын
жетілдіру.

2- таңғы ас

Дұрыс тамақтану мәдениетін калыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасығы мен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.)

Біздерде бар қасықтар

Сикырлы екен құралдар.

Міне — қасық, міне — ас.

	Еш нәрсені қалмас. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп тұзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден карап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен		Суды бақылау Мақсаты: судың тірі табиғаттағы маңызын көрсету, су туралы білімді толықтыру және оны адамдар қалай пайдаланады, балаларды ағын суды үнемдеуге үйрету. Көркем сөз Ақсын, сұрсын, карасын, Қайда қалқып барасын? Жерге нөсер төгемін,	Суды бақылау Мақсаты: балалармен суды ұқыпты ұстау туралы есте сақтау. Тәжірибе: "Судың түсі жоқ, бірақ оны бояуға болады". Кранды ашыңыз, ағып жатқан суды көруді ұсыныңыз. Бірнеше стаканға су құйыңыз. Су қандай түсті? (Судың түсі жоқ, ол мөлдір). Суды оған бояу қосу	Жанбырды бақылау Мақсаты: жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктемені бекіту Жауынның алғашқы белгілерін байқау: бұлттар бұл қараңғы, қалың бұлттар. Жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктемені бекіту(су тамшысынан құрылатын бұлт	Шықты бақылау Мақсаты: табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту - шық туралы әңгімелеу. Экологиялық міндет: әр түрлі табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру, табиғат сұлулығын көре білуге үйрету. Жұмбақ Мөлдіреген жүзімді,

Өссін гүлдер, көп етін Гүл, гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет Әңгімелесу - Балалар, бүгін біз су туралы әңгімелесеміз. Су туралы айтыңызшы, ол қандай? - Мөлдір, сұйық. - Салқын және ыстық болуы мүмкін. - Балалар, кімге су керек? - Ағаштар, құстар, жануарлар, балықтар, адамдар. - Бізге балабақшада су керек пе? - Иә, керек. - Су бізге не үшін қажет? - Жууну үшін, гүлдерді суару үшін, киімді, еденді, ыдыс	арқылы күңгірттеуге болады. (Балалар судың түсін таманалайды) Су қандай түсті болды? (Қызыл, көк, сары, қызыл). Судың түсі бояудың сұта қандай түсті қосылуына байланысты. Қорытынды. - Біз бүгін не білдік? Егер оған бояу қосылса, суда не болуы мүмкін? (Суды кез-келген түске оңай бояуга болады) Көркем сөз Самал жел, бізді желдетпін, Күн нұры, бізді жарқырат Таза ауа, дем берші, Мөлдір су, бізді салқындат. Дидактикалық ойын "Батады-	аспанда ұзақ тұрмайды, жерге жауын болып құлайды, егер тамшылар кішірек болса -жауын сіркірейді, ірі тамшылар - жауын жиі құяды, әр бағытта болса- тікелей, қисық). Жазда жауын әр түрлі болатынын түсіндіруді қалыптастыру. Жылдың жылы уақытында жауынның орнына бұршақ жаууы мүмкін –бұл мұз жауынның катқан тамшылары. Егер бұршақ өте ауыр болса, олар жерге түседі. Қорытындылай келе, бұл ауа температурасына байланысты	Ұстап елім, еңді (Шық) Тәрбиеші тәнертенгі шыққа назар аударталы, "шық" баламасын айтуды ұсынады (мөлдір, таза, сергітетін) Көркем сөз Су – тіршілік бiлсеңдер, Судан ырыс күткен жер, Суды лайлап түкірме! Деп үйретер үлкендер. Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу. Максаты: үлкендердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. "Қойшы мен табын" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды
--	--	---	---

	жуу үшін, асханала танғы, кешкі ас дайындау үшін. - Иә, сусыз жер бетіндегі барлық тіршілік жойылады. Су - тіршілік, суды қорғау керек. Барлығы «Суды құтқар!» дейді. - Мұның нені білдіретінін кім біледі? - Бұл суды дұрыс және ақылмен жұмсау деген сөз. Кранды ашық қалдырмаңыз. - Ал егер кран дұрыс жұмыс істемесе және одан су тамшылап жатса? Не істеу керек? - Оны тезірек жөндеу керек. Еңбек: гүл бакшасын арамшөптен	батпайды" Максаты: заттардың қасиеттері, олардың салмағы туралы білімді бекіту. "Су қандай?" — балалар суды сипаттайды. Максаты: салыстырмалы сын есімдерді қалай таңдау керектігін үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу: "Сумен ойындар" - үрлемелі бассейн немесе үлкен ванна және ойынға арналған ойыншықтар жиынтығы серуенге шығарылады. Балалар қайықтарды ұшырады, ыдыстарға су құйады, қуыршақтарды	болатынын атаған жөн. Жерден жоғары ауа өте суық, ол жер буынын суытады. Жазда жансыз табиғат құбылысына қызығушылығын дамыту. Көркем сөз Жанбыр-жанбыр жауады, Тамшылары тамады, Ойнап, ойнап, аламыз, Ойын сауық саламыз! Жау аяма нөсерле, Сенсіз бір түп өсе ме? Кұйып, құйып өтпесең Бұлт жөніне көшер ме? Жұмбақтар: Тіл былдыр, үні сылдыр. (Жанбыр) Қырда қылыш жарқылдайды. (Найзағай)	ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу, күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Аланның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады, қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды:
--	---	--	---	--

		тазарту. Максаты: өз жұмысының нәтижесін көріп, қуана білуге тәрбиелеу. Сүмен тәжірибе жасаңыз әр түрлі ыдыстардағы су көлемін салыстырыңыз; балалар судың өзіндік формасы жоқ екеніне көз жеткізеді. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу, бір немесе карама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті,	жуындырады және т.б. Еңбек: ойыншықтарды жуу (оларды оңдеуге болады), төсеншке жаю, кептіру. Максаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек-ау, айгөлек, Айдын жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен,	Мақал-мәтел: Жанбыр жауса – жер ырысы. Еңбек: колөнерге арналған жағалаулардан қызықты малтатастарды жинау. Максаты: ортақ мақсат үшін саналу жұмыс істеуге үйрету. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру, қуғыншы жете алмайтындай тырысулы, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу	"Қойшы, қойшы, маған қанша қалам бересін?" "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы" «Менің табыным қайда?», - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар). "Мә-мә-мә", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып
--	--	--	---	--	---

	жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді. Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды"	Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек! - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. "Мұхиттар төлқиды" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: қиялын дамыту, ойластырылған бейнені қозғалыста	Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды. - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім.	қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танылмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. "Көлшіктен секіру" кимылды ойын-жаттығулары (2 топқа бөлініп қатысады). Шарты: жердегі көлшіктерден өтіп (обруч немесе мата) белгіленген шартты жерге тез жету. Еркін ойындар.
--	---	--	---	--

		санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Максаты: допты тура бағытта домалатып, алашақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еркін ойындар.	көрсете білу. Еркін ойындар.	Алыстан келемін, Бояу үшін тенге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, каша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) тенге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды" қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды
--	--	--	--	---

сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "Бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті калауға мәжбүр болады.

"Шенбер"
кимылды ойын-жаттығуы.
 Максаты: лактыру нақтылығын, ептілікті дамыту, ұлттық ойындарға қызығушылықтарын тәрбиелеу.
 Еркін ойындар.

Серуеннен оралу

Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер:

- учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу;
- балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату;
- ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру;
- серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою;

Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру.

Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту.

	Айнаның алдында беті мен үстін бакылап, шашын тарап, асқа толық канды дайын түрінде келуге машыктандыру.				
Түскі ас	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау				
Түскі ұйқы		Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: ас ішу құралдарына дұрыс қолдануға, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, Тамақтану кезінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан кикымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды қайталау. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: майлықты қолдануды дағдыландыру. Нанды көпсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлгілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: балалардың назарын гигиеналық процедураларға аудару, қол жуу ережелерін бекіту. Көркем сөз Қуанады анашым, Таза оның баласы. Маңдайымнан сипайды, Саусағының саласы. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар, (мәдени-гигиеналық дағдылар)

		(мәдени-гигиеналық дағдылар)	салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бакшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Велосипед жаттығуы. Аяқтарыңызды кезек-кезек серменіз, қолдарыңызды және аяқтарыңызды жоғары көтеріңіз. Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүріңіз. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. (дене шынықтыру)				
Бесін ас		Гигиеналық дағдылар Максаты: балалардың киіну, аяқ киімді дұрыс кие білу, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту. Көркем сөз Нан коқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар. Теріп алып кастерлеп	Гигиеналық дағдылар Максаты: қолды жуу ережелерін бекіту. Тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты тандаймын!	Гигиеналық дағдылар Максаты: әдептілік ережелерін бекіту. Түскі асқа дайындық, дастархан жайу; қызметшілермен әңгіме; балаларға мәзірмен таныстыру, оны жариялау; балалардың назарын үстелдердің эстетикалық дизайнына аудару. Көркем сөз	Гигиеналық дағдылар Максаты: балада денсаулығына пайдалы және зиянды нәрсе туралы ойды, дәстүрлі тағамдар туралы түсінікті қалыптастыру. Көркем сөз Ерте тұрып таңнан, Пісірді апам ақ нан. Кетер емес әлі, Таңдайымнан дәмі. Кернейді хош иісін,

	Торғайларға тастандар.		Нан – ардақты адал ас Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жұмай оны ұстамас.	Тамсандырып үй шпін. Жесем тоймай каламын. Әжемді еске аламын.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып "Жер" деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, үй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су	Біз не істегенімізді айтпаймыз, бірақ не істегенімізді көрсетеміз" дамытушы ойыны. Максат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін, елестету қабілетін, логикасын, тапқырлығын дамыту. Ойын барысы: 1 нұсқа. Тәрбиеші ыммен жұмбақтарды көрсетеді, балалар затты, жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға	"Не, қалай естіледі?" дидактикалық ойыны. (Табиғат құбылыстары) Максат-міндеттер: балаларды табиғат құбылыстарының қандай дыбыстарды дыбыстайтынын ажыратуға, сөйлеудің дыбыстық мәдениетін қолдана отырып, табиғи дыбыстарды білдіруге шақыру; дыбыстарды есту, дыбыстардың артикуляциясын, қиялын дамыту;	"Аңдардың әңгімесі" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың сөздік қорын кеңейту, артикуляциялық дағдыларын дамыту. Ойынды жүргізу үшін балаларға доп дайындау жеткілікті. Балалар сапқа тұрады, ал тірбиеші олардың алдында тұрып, балаларға ойын ережелерін айтады. ол жануарлардың атын атап, допты бірінші

көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "Су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "От" дегенде қолдарын былғайды, "Жер" дегенде қолдарын төмен түсіреді.	шығып, қимылдарды кезекпен көрсетеді. 3 нұсқа Шенберде немесе отырған (тұрған) әр бала кезек-кезек қимыл көрсетеді. Барлық балалар жұмбақты шешуге тырысады.	әдептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар табиғат құбылыстарының дыбыстық жазбалары. Ойын барысы: тәрбиеші балалардың алдына түрлі жетондар қойып, өзіне таңдап алуды ұсынады. Таңбалаудағы құбылысты белгілей отырып, оны аудиожазбалар арасынан табу керек. Балалар табиғат құбылысы қалай естілетінін білген соң, оның дыбыстарын артикуляция арқылы көрсетуге тырысады. Мысалы, «жел ш-ш-ш» немесе «уу-уу-	ойыншыға лақтырады. Бала допты ұстап, осы жануардың қандай дыбыстар шығаратынын атап, допты жүргізушіге қайтаруы керек. Содан кейін доп келесі ойыншыға лақтырылады. Ойын саптағы соңғы ойыншы допты қабылдағанда және тапсырманы орындағанда аяқталады. Ойынның екінші нұсқасын ойнатуға болады: жүргізуші дыбыстарды атайды, ал балалар айтқан жануарды болжауы керек.
Еркін ойын: "Торғайлар мен мысық" Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-	"Зообак" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, әдеттері, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың зообак қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балаларда құрылыс материалын қолдана отырып ойын сюжетін шығармашылықпен	қимылдарды кезекпен көрсетеді. 3 нұсқа Шенберде немесе отырған (тұрған) әр бала кезек-кезек қимыл көрсетеді. Барлық балалар жұмбақты шешуге тырысады.	ойыншыға лақтырады. Бала допты ұстап, осы жануардың қандай дыбыстар шығаратынын атап, допты жүргізушіге қайтаруы керек. Содан кейін доп келесі ойыншыға лақтырылады. Ойын саптағы соңғы ойыншы допты қабылдағанда және тапсырманы орындағанда аяқталады. Ойынның екінші нұсқасын ойнатуға болады: жүргізуші дыбыстарды атайды, ал балалар айтқан жануарды болжауы керек.
			Қимылды ойын: "Допты тап" Мақсат-міндеттер:

қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүтіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы. Жерді шенбермен белгілеу керек /5-6м диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шенбердің сыртында олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар шенбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұстай бастайды. Торғайлар шенберден шығуға асығады. Шенбердің ішінен мысыққа ұсталған торғайлар,	дамыту, онымен әр түрлі тәсілдермен әрекет ету қабілетін қалыптастыру. Сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға деген мейірімді, қамқор қатынасты тәрбиелеу. Ойын барысы: ойын алдында тәрбиеші балалармен бірге хайуанаттар бағындағы суреттерді қарайды, әлемде қорғалатын жануарлар туралы бейнеролик көрсетеді. Педиатриялық ветеринар, орнитолог (құс маманы), зоолог (жануарлар маманы), герпетолог (амфибия маманы), күтуші сияқты мамандардың қызметінің мәні неде	уу» сияқты естіледі. Жанбыр «так-ток-так-ток» және т.б. "Табиғи қорық" сюжетті-рөлдік ойыны. Максат-міндеттер: балаларға қорық, "Қызыл кітап" туралы түсінік беру; қорықта қызмет ететін орманшы, аңшы, ағаш кесуші, мал дәрігері туралы түсініктерді бекіту; орман мамандары, ормандар мен жануарларды қорғауда қандай рөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жануарларды құрметтеуге тәрбиелеу. Ойын барысы Тәрбиеші балалармен	балалардың байқағыштығын, ептілігін дамыту. Ойын барысы Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады, соны санайды.
---	--	--	---

шенбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 торғайды ұстаған соң, тәрбиеші жана мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. ойын 4-5 рет қайталанады. Ұсыныс: мысық ақырын барып, торғайларды ұстайды /қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді/.	екенін, олардың қандай құралдарды қолданатынын талқылау қажет. Балалар өздері хайуанаттар бағында жұмыс істейтін мамандарды таңдайды. Кейінкерлер өздеріне керек киімдер мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына аңдар мен құстардың ойыншықтарын алып, белгілі бір жерлерге барып, қойнайды. Мамандар құстар мен аңдарға арналған орындарды тексереді, көмектерін көрсетеді. Тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: адам құрып кету қаупі төнген	бірге дайындық жұмыстары кезінде табиғи қорық туралы суреттерді қарайды, Қазақстанның қорықтары туралы бейнематериалдар көреді. Балалар орманшы, аңшы, ағаш кесуші, мал дәрігері сияқты мамандардың не істеп жатқанын талқылауы керек. Табиғи қорық (орманшы ауру ағаштарды тауып, ағаш кесетін тапсырма береді; ауру жануарларды байқап, ветеринарға көрсетеді, аңшы жыртқыштарға оқ атады, олардың саны көбейді), ол қандай құралдарды пайдаланады. Тәрбиеші балалармен
---	--	---

			жануарлар үшін жауапкершілікті сезінуі керек, жабайы табиғаттағы тіршілік заңдылықтарын бұзбай, оларға қамқорлық жасап, олардың өмір сүруіне қолайлы жағдай жасау қажеттілігі туралы сөйлесуі керек.	бірге қорытынды жасайды: адам жабайы табиғаттағы өмір заңдылықтарын бұзбауы керек, оны қадағалау, көмектесу және қорғау қажет.	
Балалармен жеке жұмыс		"Су" тақырыбына суреттерді қарастыру. Максаты: байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту, шығармашылыққа баулу.	Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы. Максаты: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар.	Шығармашылық уақыты: "Қағаздан қайықты бүктеу арқылы құрастыру". Максаты: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан) құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру.	Ертегілерді ойдан шығару жаттығуы. Максаты: балаларды ұнаған суреттердің негізінде жана ертегі, оқиғаны ойдан шығарып, әңгімелеуге машықтандыру, шығармашылық ойлауды дамыту.
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау.				

Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады.

Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.

Серуен		Суды бақылау. Сумен тәжірибе. Максаты: су туралы түсініктерді кеңейту - Балалар, үлкен ваннамызға кішкене теңіз түбін орналастырайық. - Теңіздер мен мұхиттарда нелер тұрады? - Әрине, әр түрлі балықтар, теңіз жұлдыздары, маржандар, ұтулар, медузалар, ракушкалар. - Алдымен, суға ракушкаларды тастайық. - Қалай ойлайсындар, олар суға батады ма, жоқ па? Олар суға	Суды бақылау Максаты: суық мезгілде судың жиынтық күйі туралы түсінік қалыптастыру. Бақылаудың барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Судың қандай қасиеттерімен таныссыз? - Судың пішіні бар ма? - Өзенде, көлде, теңізде, шалшықта су мөлдір ме? - Егер сіз оны суыққа шығарсаңыз немесе мұздатқышқа салсаңыз, су не болады? - Су мөлдір. Ол	Көлшікті бақылау Максаты: жансыз табиғат құбылыстары - судың булануы туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың судың қасиеттері туралы білімдерін байытуды жалғастыру, табиғаттықоғауға тәрбиелеу. Көркем сөз Таза болсаң судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жаксы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. Қимылды ойын: қағаз кайықтармен ойын.	Суды бақылау (қорытынды) Максаты: балаларға қоршаған әлемді жаксырақ білуге көмектесу; балаларды әртүрлі күйде суды зерттеуге үйрету; ойындар мен тәжірибелер арқылы балаларды судың физикалық қасиеттерін анықтауға үйрету; тәжірибе нәтижелері бойынша балаларды өз бетінше қорытынды жасауға үйрету; баланың табиғатпен қарым-қатынасы кезінде оның адамгершілік және рухани
--------	--	--	---	---	---

батады, өйткені олар судан ауыр - Бізде қанша ракушкарлар бар екенін санаңдар Дұрыс барлығы бесеу. - Малтатастар батып кете ме, жок па? Иә, дұрыс, олар да судан ауыр. Барлығын бір-бір тастан алып, суға тастаңдар. - Қараңдаршы, менде қандай әдемі әйнектер бар. Оларды да суға салайық. Суға батты ма? Ой, бірақ әйнек жок. Олар қайда кетті? - Әйнек мөлдір, сондықтан оларды суда көре алмайсыз. - Теңіз түбі дайын, теңізге балықтарды жіберейік. Суға батты ма?	аркылы нысандар көрінеді. Су сұйық. Оның өзіндік пішіні жок, ол құйылатын зат пішінін алады. Тегіс жерде су жайылып кетеді. Су түссіз, дәмсіз, иіссіз. Таза су - мөлдір, лас су - мөлдір емес. Тек лас судың иісі шығады. Ауа температурасы 0 °C-тан төмендегенде - су катып қалады. Зерттеу қызметі. Педагог балаларды тәжірибені өткізуге шақырады. Шынығыдысқа су құйып, қаппағын мықтап жауып, мұздатқышқа салыңыз. Көп ұзамай құмыра жарылып, оның орнына мұз бөлігі пайда болады. Мұздатылған су - мұз - сұйық суға	Максаты: балаларға қуанып сыйлау Енбек: алаңдағы суды ағыту үшін ойық жасауға көмектесу. Максаты: ересектерге барлық мүмкін болатын көмек көрсетуге үйретуді жалғастыру Жанытпа Суда сен келеді, сегіз серке тен келеді. Суға сакалын мала, сілке, Суға сакалын мала, сілке. "Қара сныр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. Максаты: балаларды ойын ережелерін қатан сақтауға үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа,	қасиеттерін тәрбиелеу Әңгімелесу балалардың судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту және нақтылау (су сұйық, ол ағады, құйылады, су мөлдір, түссіз, суда ауа бар, судың түрі жок). - Сусыз өмір сүре аласыз ба? - Сусыз өмір сүру мүмкін емес. Айтыңдаршы, кімге су керек? - Суды қорғау керек! Көркем сөз Су жүргізер тіршіліктің тамырын, Су жок болса тіршілік болмас бауырым, Судың біздер біле тұра маңызын Көп болған сон ұмытамыз қадірін.
--	--	--	---

	- Жок! - Неліктен? - Олар резенкеден жасалған, ал резенке судан жеңіл, сондықтан олар батып кетпейді. - Бізде теңіз бар. Өзімізді жағада жүргендей етіп елестетейік. Аяқ киімдерінді шешіп, жалаң аяқ жүріңдер. Құм жылы, аяққа жағымды. Көркем сөз Су деген - өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттын барлығы. Болмас еді шөп-шалаң, Болмас еді тірі жан. Сол себепті балалар, Ысырап қылмайық суды. "Күн мен түн"	қарағанда көбірек орын алады, сондықтан құмырадағы мұз қысылып, оны жарып тастады. Мұз шалшықтарда, өзендерде, тоғандарда алғашқы аяз түскен бойда пайда болады. Күн сайын мұз қабығы қалыңдай түседі. - Мұзды жылы бөлмеге кіргізгенде не болады? (Ол ериді.) Көркем сөз Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, катады, Жып жылтыр боп жатады. Енбек: балабақша алаңын тазарту. Мақсаты: күректермен, зембилдермен жұмыс	тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малакай, құм салған дорба т. б.). Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға	Енбек: гүлзарлардағы гүлдерді суару. Мақсаты: су құйғыштан суаруды үйретуді жалғастыру, жұмысты тиянақты атқаруға бейімдеу. "Бұлттар неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: қиялын дамыту, заттарды қабылдау қабілеті. Ойын үшін әртүрлі пішіндегі бұлттардың бейнесі бар карточкаларды дайындау керек. Бұл карточкалар балаларға таратылады. Олар кескіндерге қарап, бұлттың қалай көрінетінін айтып беруі керек. Бұл әрекетті
--	---	---	--	--

	кимвал-қозғалыс ойыны. Максаты: көңілді көңіл-күйді сақтау, белсенді әрекетке баулу. Еңбек: құмнан қоқысты бөліп алып, көпестіп, құмсалғышқа жинау. Максаты: өзінің және жолдастарының жұмысын құрметтеуге және бағалауға үйрету. "Доп ұстаған пингвиндер" кимвал-қозғалыс ойыны. Максаты: екі аяқпен секіруді қиындатып, екі аяқпен, көзді жұмып, алға секіру, затты екі аяқтың ортасына қысып қозғалу. Қауіпсіз жолды	істеу дағдыларын бекіту; өз жұмысыңды ұтымды ұйымдастыруға, ұжымда достық қарым-қатынаста жұмыс істеуге үйрету. "Сикырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны. Максаты: балаларда тапқырлықты, ептілікті дамыту. Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама. Диаметрі 4-5 м шенбер салынады. Ойыншылар шенбер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шенбердің иініне диаметрі 2-3 м	қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жакқа бұрып әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шенбер құрысып көздерін жұмады. Ойын осы тәртіппен жүре береді. "Қайда барсан – соны табасың" дидактикалық ойыны. Максаты: балаларды	мектепке дейінгі жастағы балаларды аспанға қарап, бұлттарды сипаттауға шақыра отырып, серуендеу кезінде жасауға болады. Ойынның тағы бір нұсқасы: мұғалім кез-келген затты атайды, ал балалар оған ұқсас бұлт салуы керек "Әткеншек" кимвал-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды бірігіп, шенберде ойын ережесіне сай, кимвалдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шенбер бойымен біресе бір, біресе екінші жакқа жүріп, содан соң жылдамдықты
--	---	---	--	---

		ескеру. Еркін ойындар.	шенбер салынады. Жүргізуші (жеребе бойынша) қарды таякка жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды », ол кіші шенберде тұрады. Жүргізуші шенберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қонырау шалады. Шақырылған адам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шенбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса, ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер	кеністікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. Еркін ойындар.	косып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; сіптілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу, қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шенберді айналдырамыз. Д. Ахметова Сонғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру
--	--	----------------------------------	--	--	---

			«күзетші» оны ұстап алса, онда олар рөлдерді ауыстырады. Ең көп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады. "Суық - ыстық" кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: аяқтың ішкі бөлігімен допты соғу жаттығулары; жүрудің бұрын игерілген түрлерінде дұрыс техниканы игеру. "Допты лаяқтыр" кимылды ойын-жаттығуы. Максаты: шапшаңдыққа, алғырлыққа тәрбиелеу. Жеке жұмыс: тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығулар. Максаты: төзімділікті	керек Шенбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жакка бұрып, беттерін шенбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала кимылдау кезінде шенбердің бір жак бойымен жүріп, бүкіл шенбердің жылжып жатқанын бақылайды. Еркін ойындар.
--	--	--	---	--

			дамыту. Еркін ойындар.		
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу, шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту) Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. (шығармашылық дағдылар, музыка) Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. (шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. (танымдық дағдылар) Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)		«Недіктен қыста жәндіктер болмады?» тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жәндіктер" тақырыбында әңгіме.	Ата-аналармен күн тәртібін сақтау туралы сөйлесу	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында әңгімелесу

Тексерілді: Мамыр

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС-ті Ақжайық бөбекжай балабақшасы

Топ мектепалды

Балалардың жасы 5 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі 24.06 - 28.06.2024ж.

Педагогтың аты-жөні Бабажанова Гулхан

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	24.06.2024	25.06.2024	26.06.2024	27.06.2024	28.06.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; балаларға қолайлы жағдай жасау.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-ананың сұрақтарына педагогтың жауаптары:				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Енбек: алаңды тазалау ұжымдық жұмысы. Максат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, ұжымдық еңбектің құндылығын көрсете білуге. "Көп еңбегі көңілді" екенін	Енбек: гүлзарларды суару. Максат-міндеттер: ересектерге барлық мүмкін көмек көрсету; өсімдіктерге қамқорлық жасауға үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі,	Енбек: жолды, ауланы сыпыру. Максат-міндеттер: тапсырмаларды орындауға деген ұмтылысты тәрбиелеу, он нәтижеге көл жеткізуге бейімдеу. Кезекшілік: табиғат	Енбек: ағаштарды суару. Максат-міндеттер: ағаштардың өсуіне қажетті жағдайлар туралы білімдерін бекіту, ағаштың айналасындағы саңылаудың себебін түсінуге, еңбекке	Енбек: құрғақ шөпті, бұталардың жанындағы коқыстарды тазалау. Максат-міндеттер: шөп - арамшөптер мен сәндік гүлдерді ажырата білуге, еңбекке

түсіндіру Кезекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу.	оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу.	бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікпен қарауға баулу Кезекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікпен қарауға баулу Кезекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу.
"Құстардың ұшуы" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Үстел үсті ойыны: "Лото". Максаты: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары:	"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. "Шымшық торғайлардың балапандары мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды белгі бойынша белгілі	"Қараторғай ұялары" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Алаңда дөңгелек шеңберлер сызылады ойнаушылардың санынан кем болады. Бұл – торғай ұялары. Барлық балалар – қараторғай. Олар алаңда еркін-еркін	"Бір, екі, үш, ағашқа жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ағаштарды дінінен, жапырақтарынан тану. Еркін ойын: "Керісінше айт!" Ойын барысы: Балалар шеңбер құрады. Тәрбиеші ортада тұрып, доп лақтырып, айтады: "Көлік – кішкентай,	"Ұя басқан тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Балалар балапандарды, ал тәрбиеші ұя басқан тауықты бейнелейді. Бөлменің немесе алаңның бір жағында қоршалған орын. Бұл – үй (жалаушалар

балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. Еркін ойын: "Аққу-қаздар". Максат-міндеттер: ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Ойынға қатысушы балалардың біреуі - қасқыр, екіншісі - құс бағушы болады. Қалған балалардың бәрі «Аққу - қаздардың» рөлін	кеністікте жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар, "торғайлар" ролін сомдайды, санамақ арқылы "мысықты" таңдайды. "Торғайлар" аланның бір шетінде, орындыққа шығып отырады. "Мысық" екінші жакта ұйықтаған болып отырады. Белгі бойынша "торғайлар" алаңға жүгіріп шығып, (канаттарын жайып) жүгіріп жүреді. Мысық тез "ояна қалады", "мияу-мияу" деп, керіліп алады да шымшық торғайдың балапандарын қуа	жүгіріп – ұшып жүреді. «Үйге қайтындар» деген сигнал бойынша барлығы ұяларға жүгіреді. Ал балалардың ішінен біреуі ұясыз қалады. Осылайша ойын бірнеше рет қайталанады. Тәрбиеші ойынның аяқ кезінде (балалар әлі жүгіріп жүрген кезде) тағы бір дөңгелек сызып қояды. Балалар қайтып оралған кезде, бәрінің де ұясы бар болып шығады. Көркем сөз Тоқылдақтар тоқылдап Ешбір тыным көрмейді Ағашты қанша тессе	ал өзен- ... (ұзын). Үй-аласа, құбыр (кран) – ұзын, шыбық-жінішке, ағаш-жуан, үстел-үлкен, ал орындық - кішкентай". Көркем сөз Қызыл, жасыл гүл ектік, Баптап күтіп түрленттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын сугардық. Гүлдендіріп бөлмені, Бөлмеде гүл қаулады. "Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеністікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-	тізбектеле жіп 40-50см биіктіктегі ағаштардың немесе бағандарының арасымен тартылады). Үйде балапандарымен ұя басқан тауық орналасқан. Тауық балапандарына тамақ (жем) іздеп кетеді. Біраз уақыттан кейін ол: «Ко-ко-ко-ко» деп балапандарын шақырады. Бұл сигналда естіген балапандар жіптің астынан өтіп, енесіне келеді Еркін ойын: "Қай бағытқа жүрсен, сонда іздегеніңді табасын". Максат-міндеттер: кеністікті бағдарлауға
--	---	--	--	--

	саңқылда! - Тойдыңдар ма далада? - Иә, иә, иә, - Ендеше үйге қайтындар. - Жок, жок! - Неге? - Қыр астында қасқыр бар. Осы соңғы сөз айтылғанда ғана қасқыр қаздарды қуалауға ұмтылады. Ал аққу-қаздар үйге, сызықпен белгілеген жерге қашады. Қасқыр оларды ұстауға тырысады. Ұсталғандар ойыннан шығып қалады.	Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды.	"Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады.	Келіп көктем құстары, Бау - бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды
Ертенгілік жаттығу	Бойынды сергек тік ұста, Емін – еркін тыныста. Демінді ішке тез алда, Сол қолыңды сөз алға. Қол ұшына кара да,			

ойнайды. Балалар үлкен алаңға шығады. Алаңның он жағында құс бағушы бала мен аққу-қаздар болып ойыншылар тұратын жер сызықпен белгіленеді. Сол жақта қасқыр жасырынады. Ойын басталғанда құс бағушы аққу-қаздарды далаға шығарып жібереді. Аққу-қаздар сызықтан асып, алаңның ортасында шашылып жүреді. Қасқыр әзірше қозғалмай отырады. Біраз уақыттан кейін құс бағушы қаздарды шақырады. - Қаздар, қаздар, қанқылда! - Қулар, қулар,	жөнеледі. Олар үйін төбесіне немесе ұяларына, өз орындарына бару керек. Ұстаған шымшық торғайлар балапандарын мысық өз үйіне әкетеді. Еркін ойын: "Орнынды тап". Максаты: жүгіруге жаттықтыру, төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Көркем сөз Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасан, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды	де. Жұмысы бір өнбейді. Еркін ойын: "Қателеспе". Максат-міндеттер: жылдамдықты дамыту; ойлау білімдерін бекіту. Ойынның барысы. Тәрбиеші күннің немесе тәуліктің әр түрлі әрекеттерін атайды. Балалар бір сөзбен жауап беруі керек: «Таңғы ас ішеміз», "Жуынамыз", т.б...	теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірілеріне кедергі жасамауға дағдыландыру, түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуы сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үш! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені" қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді.	машықтандыру. Педагог балалар білетін ойыншықтарды әр жерге тығып тастайды. Тәрбиеші айтады: Егер... Оңға бұрылсан – қуыршақты табасың, солға бұрылып, барсан – қоян ойыншығын табасың, алға жүрсең – тышқан ойыншығын табасың. Қай бағытқа бұрылғын келеді? Қайда барасың? Бала өз қалауынша бағытын таңдайды және нені іздейтінін айтады. Ойыншықты тапқан соң, қай бағытқа барғанын және қай жерден тапқанын әңгімелейді. Көркем сөз
---	--	--	--	---

Үшбұрыш сыз ауада.

Оң қол да бос тұрмасын.

Шенбер жасап зырласын.

Сапқа тізілу, оңға бұрылып, алға жүру; алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу; жүру; жүгіру (30-40сек). жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу.

Жалпы дамыту жаттығулары кешені.

1. Бастапқы қалып: аяқ алшак, дене тік, қол төменде.

1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады.

1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 5-6 рет қайталанады).

2. Бастапқы қалып: аяқ алшак, дене тік, қол көкірек тұсында.

2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады.

2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады).

3. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде.

3.1. Орындарында тұрып, бастарын алдымен оңға бұрады.

3.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады).

4. Бастапқы қалып: аяқ алшак, дене бос, қол көкірек тұсында.

4.1. Қолдарын жандарына созады.

4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады).

5. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде.

5.1. қолдарын жандарында ұстап, бір орында тұрып, пингвин сияқты айналу.

5.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады).

(дене шынықтыру)

Таңғы ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: колды дұрыс жуу қабілетін бекіту; сабынды жақсылап	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: балаларды қолын жуар алдында жеңдерін түріп, бетін
----------	---	---	--	---	---

	Торғайларға тастандар Ө Тұрманжанов (мәдени- гигиеналық дағдылар)	Бақнадағы балаға (мәдени- гигиеналық дағдылар)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы. Максат-міндеттер: балаларға жан- жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан- жануарды, құсты немесе жәндіктің	"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. Максат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту.	"Ал егер?" ойын- жаттығуы. Максат-міндеттер: балалардың логикалық ойлауын, көру зейінділігін дамыту. Балаларға суретте көрсетілген немесе сөзбен баяндалған оқиғаның ары қарай қалай жалғасатынын болжауға мүмкіндік беріледі. Балалар өздерінің ой- пікірлерімен бөліседі.	"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Максат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттық суреттерді) балалардың көз алдына белгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балалар көздерін жұмып, педагог бір- екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады. Көзін	"Құстар қалай үн қатады?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: құстардың шығаратын дыбыстарын сөзбен жеткізуге дағдыландыру; сөздік қорды байыту. Педагог балаларға құстардың суреттерін қолға алып, қандай дыбыс шығаратынын айтуға шақырады. Аққу сұңқылдайды, қиқулайды Әуілдек әуілдейді. Әтеш шақырады. Байғыз шұрылдайды. Безгелдек безектейді

көпүрүп жуу; сүлгүмөн кыргатып сүрту; балалардын денсаулыгын ныгайту, колдарын дұрыс жууға үйрету, серуендеуден, дәретханадан кейін, тамактанар алдында колды мұқият жуудың маңыздылығын айтып беру.	балалардың мәдени- гигиеналық дағдыларды жүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сактау, тазалық әдеттерін калыптастыру, жеке бас гигиенасына деген он көзқарасты тәрбиелеу.	ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамактану мәдениетін жетілдіру.	отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу, балаларды үстел басында өзін дұрыс ұстауға, мұқият тамактануға, басқа балаларға кедергі келтірмеуге үйрету.	су шаппай жууға дағдыландыру, әжететханадан кейін және қажет болғанда колды жуу мүмкіндігін күшейту
Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан қонымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып, кастерлеп,	Көркем сөз Тағы міне, тан атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлгілдеген тиінге, Жарып берем жанғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз,	Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жаксы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жаксы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) (мәдени- гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Ағын суға шомылсақ. Жаксы бала аппақ, Жаман бала сатпақ. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Танертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени- гигиеналық дағдылар)

	қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, сол калыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппарат немесе смартфон.		ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенін айтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығы бар суреттер жұбын қолдану мүмкін.	Бозторғай шырылдайды. Бөдене бытылдықтайды. Бұлбұл сайрайды. Бүркіт шаңкылдайды. Көгершін үлдейді. Көкек көкектеді. Күркетауық күркілдейді. Қаз қанқылдайды. Қарға қарқылдайды. Қарлығаш шықылықтайды. Құр құрылдайды. Қырғауыл құркылдайды. Сауысқан шықылықтайды. Сұңкар саңкылдайды. Тауық қыт-қыттайды. Тауыс шақырады. Тоқылдақ тоқылдайды. Торғай шикылдайды, шырылдайды. Тырна тыраулайды. Үйрек барқылдайды. Үкі үлдейді. Шағала
--	---	--	---	--

екендігі туралы түсінік беру Көркем сөз Құстар, құстар келеді, Жерді шұға бөледі Көктем келді деп бізге, Жаксы хабар береді. "Жапалак" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай ойнау білуге машықтандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалактын" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен	сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу: - Айналага мұқият қарандар, қандай құстарды көресіңдер? - Қазір орман күнтізбесі бойынша ұялар айы. Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен құстардың сайрағаны естілмейді? - Құстар ұя салды, енді құстарды не мазалайды? (Жұмыртқа салу, балапан шығару.) - Ал жұмыртканы ұяда кім жылытады, қорғайды? - Ұядағы жұмыртканы күзетіп, жылытып жатқанда оны кім тамақтандырады? - Ұяда балапандар	сендерге ұя салмайтын, балапандарды тамақтандырмайтын құс туралы айтқым келеді. Сендер бұл құстың атын білесіз бе? Ол көкек. Көкектің жүні сұр және кара жолақтары бар. Орманда алыстан көкектің лауысы естіледі. Көкектің әнін барлығы естиді, бірақ бұл құсты көру қиын: көкектер әдетте биік ағаштың басында, тығыз жасыл бұтақтарда жасырынады. Көкек ұя салуды білмейді, сондықтан жұмыртқаларын басқа құстарға салады. Көкектер жаман ата-аналар, бірақ олар біздің	жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Балаларды тәрбиешімен және басқа балалармен әртүрлі тәжірибе алмасуға тырысуға шақыру. Әңгімелесу. - Айналага мұқият қарандар, қандай құстарды көресіңдер? - Қазір орман күнтізбесі бойынша ұялар айы. Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен халықта орман құссыз және құстар ормансыз өмір сүре алмайды деп айтады? - Орман құстарға не береді? (Орман	ағзаның белгілерін ажырата білу - Жазда құстарға қорек жеткілікті, олар балапандарды шығарады және тамақтандырады. Күзде жем мөлшері айтарлықтай азаяды. Біріншіден, жәндіктер жоғалады, өсімдіктер біртіндеп қурайды, жемістер мен тұқымдардың саны азаяды. Көптеген құстар үйірге жиналып, содан кейін жылы аймақтарға ұшады. Алдымен жәндіктермен қоректенетін құстар ұшады, содан кейін жемістер мен өсімдіктердің дәндерімен қоректенетін құстар ұшады. Бұл
--	---	--	---	--

			калыптастыру; тиянақтылыққа, құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.		
2- таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасығы мен шай қасығын, шанышқыны), майлықты ұқыпты пайдалану, нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей, әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар Міне — қасық, міне — ас Еш нәрсені қалмас Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Серуенге дайындық	Балаларды киінудің ретімен таныстыру қажет, жылдың кез келген уақытында киім мен аяқ киім қазіргі уақытта ауа-райына сәйкес болуы керек және балалардың бастарына күн өтпеуіне немесе жеңіл бас киімдер кию.				
Серуен	Құстарды бақылау. Максат-міндеттер: құстарды сыртқы түріне, көлеміне, түсіне, дыбысына қарай ажыратуға үйрету. Экологиялық міндет. құстар жабайы табиғаттың бөлігі	Құстарды бақылау. Максат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген	Құстарды бақылау: көкек. Максат-міндеттер: көкектің жаздағы тіршілігі туралы білімді дамыту; іздемаздыққа тәрбиелеу. Педагогтің әңгімесі - Балалар, мен	Құстарды бақылау. Ой толғау: "Орман құссыз, құстар ормансыз өмір сүре алмайды" Максат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы,	Жыл құстарын бақылау. Максат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы білімдерін бекіту; құстарға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікке тәрбиелеу; тірі

		тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар тандауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.	Сурет салудан ойын-жаттығу "Қалықтаған бүркіт" Максат-міндеттер: Суретте ұшқан құстың бейнесін бере білу, сәйкес түстерді тандай білу, құсты бетте әдемі орналастыра білу біліктіліктерін қалыптастыру; сурет салуда түрлі техникаларды қолдану және акварель бояуларын, балауыз мелдерін, түрлі-түсті қарындаштарды біріктіре білуді үйрету; қарапайым қарындашпен нобай жасай білу біліктіліктерін, көру қабілеттерін дамыту, өз бетінше жұмыс істеу дағдыларын	
--	--	---	--	--

					шанкылдайды Шымшык шикылдайды
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Сені көргеніме қуаныштымын" Максат-міндеттер: Балаларда заттарды аттап өту; қос аяқтап заттар арасымен (арақашықтығы 4 м) секіру; тізенін арасына қалшықты қысып, қос аяқтап секіру дағдыларын дамытуды жалғастыру; музыка ырғағына сәйкес түрлі қарқында қимылдар жасауға ынталандыру.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу)" Максат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту; сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу. Музыкадан ойын- жаттығу "Орман тұрғындарының әні" Максат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың	Математика негіздерінен ойын- жаттығу "Тотықұстың туған күні" Максат-міндеттер: Геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту. Геометриялық фигураларды дұрыс атай білу қабілетін дамыту: шеңбер, үшбұрыш, квадрат, тік төртбұрыш. 6 ішінде алға және артқа ретімен санау қабілетін дамыту. Геометриялық фигура: сопақ туралы білімдерін қалыптастыру. Жаттығу кезінде тәуелсіздікті дамыту.	Қоршаған ортамен танысудан ойын- жаттығу "Орман құстары" Максат-міндеттер: Балалардың орман құстарының әртүрлілігі туралы түсініктерін кеңейту; ойлау, сөйлеу, дербестік, себеп- салдар байланысын құру қабілетін дамыту; құстарға ұқыпты қарауға, табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	Құрастырудан ойын-жаттығу "Қалықтаған құс" Максат-міндеттер: Бірнеше бөліктен тұратын құсты жасауға үйрету, контур бойымен кесу және қағазды баянмен бүктеу қабілеттерін бекіту, ұсақ моториканы дамыту, танымдық қабілеттерін белсендіру, жабайы табиғат өкілдеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу.

"шымшыктар" болып ойнайды Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшыктар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалак аншылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүтіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалак ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты тандап, ойын жалғасалы.	пайда болды, бірақ олар әлі де ұша алмайды Балапандарды кім тамактандырады? Педагог балалардың назарын торғайларға аударады. Балалар торғайлардың мінез-құлқын бақылайды. - Міне біздің торғайлар Торғай жұбы бірге ұя салады, содан кейін жұмыртқаларды бір-бірден инкубациялайды. Екі аптадан кейін ұяда кішкентай балапандар пайда болады. Ата-аналар кішкентайларын тамактандыру үшін таңертеңнен кешке дейін шыбын, маса және басқа жәндіктерді аулайды Торғайлар тез өседі,	ормандарымызға үлкен пайда әкеледі. бұл құстар басқа құстар тигізбейтін түкті шынжыр табандарды құрталы. Түкті шынжыр табандар, әсіресе жібек құрттары - орманның қауіпті жауы - олар өсімдіктердің жапырақтарын, сабақтары мен бүршіктерін жейді, ал орман кеуіп кетуі мүмкін. Жаздың ортасында, шілдеде, көкектер ыстық Африкаға ұшып кетеді. Көркем сөз Көкке бояп өңірді, Көктем келді көңілді Бау – бақшада, орманда, Құстар әні көңілді. Жыл құстары келді	құстарға жауларынан паналауға, ұя үшін құрылыс материал, тамақ береді) - Орманда құстар не үшін қажет? (Құстар зиянды жәндіктерді жояды, орманды әнмен безендіреді) - Орман құстарының қандай түрін білесіңдер? Балаларды серуендеу кезінде құстарды бақылауға шақыру. Серуен аяқталғаннан кейін балалардан бақылауларымен бөлісуін сұрау. Құстарды дұрыс бақылаған балаларға алғыс айту. "Үкі" саусақ жаттығуы. Максат-міндеттер: қол моторикасын дамыту. Орманда қараңғы (екі	құстардың барлығы жыл құстары деп аталады. Көркем сөз Қараторғай, қараторғай, Ұша түс биік самғай Болса да кіп - кішкентай Алады бакты корғай. Қонағым қол басымдай, Мінезі корғасындай. Өзі кіп - кішкентай, Ол қараторғай "Тауық қорасындағы түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: жалтарып жылдам жүтіре білуге, кимылдарды үлестіруге дағдыландыру, күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты
--	--	---	---	---

"Үй басқан тауық пен балапандар" киммал-козгалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды сәтті, нәзік болуға тәрбиелеу. Балалар балапандарды, ал тәрбиеші ұя басқан тауықты бейнелейді. Белменің немесе алдыңғы бір жағында қоршалған орын. Бұл – үй (жалаушалар түбегіне жол 40-50см биіктіктегі ағаштардың немесе бағандарының арасымен тартылады). Үйде балапандарымен ұя басқан тауық орналасқан. Тауық балапандарына тамақ жемі іздеп кетеді.	ал он күннен кейін ата-аналар балапандарына торғай өмірінің барлық қыр-сырын үйрете бастайды. Содан кейін торғай жұбында жаңа балапандар болады. Суық ауа райы басталғанға дейін оларды құстар мектебінде өсіріп, оқытады. Көркем сөз Құстар тойын құттықтар. Қуанамыз қолдаймыз. Үя жасап құттықтап. Біз оларды қорғаймыз. Еңбек: құм жәшігінде құмды көпсыту Максат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге деген	деп. Балдырғандар мәз болды. Қос қанатты желпілдеп. Көзге үйрек – қаз қонды. Еңбек: көкөністерді суару. Максат-міндеттер: көкөністерді күтуге үйрету. "Ақсу-қаздар" киммал-козгалыс ойыны. Максат-міндеттер: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру, кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүтіруге, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке	қолдың белектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»)). Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді»)). Үйі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұх саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үйінің көздері»)). Манғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Манғаз үйі»)). Әрі-бәрі отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады). Ойын "Құстар дауысы" Қарға ұшар	даныпты. Алдыңғы бір жағында "тауық қоры" орналасады. Ол үшін орны сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтын балалар жиналады. Алдыңғы қарама-қарсы жағында "түлкінің иі" орны сызылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен тандалады. "Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады. "Тауықтар мен балапандар серуенге шығады, жүреді, ұшады, жем шоқиды". "Түлкі" деген белгі естілген кезде, "түлкі
---	---	--	--	---

Біраз уақыттан кейін ол: «Ко-ко-ко-ко» деп балапандарын шақырады. Бұл сигналда естіген балапандар жіптің астынан өтіп, енесіне келеді. Енбек: алаңды жақсарту бойынша ұжымдық жұмыс Максат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, топтық жұмыстың құндылығын көрсету. Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. Максаты: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш"	ұмтылысты ынталандыру. "Қаршыға мен қарлығаш" кимыт-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен	тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: Балалардың ішінен бірін "қасқыр" етіп сайлайды, қалғаны "акку-каздарды" сомдайды. "Құсы" болып алғашында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойынды жүргізу мүмкін. Құсы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Акку-каздар! (Ға-ға-ға) - Жем желіндер ме? (Иә, иә, иә!) - Су ішіндер ме? (Жо-ок, жо-ок!) Құсы: - Суга ұшып келіндер! Ошаққа абайлап жетіндер!	қарқылдап, Торғай ұшар шырылдап. Көгерінің ұшар гуілдеп, Қарлығаш ұшар шық-шыттап. Енбек: арамшөптерді жинау. Максат-міндеттер: көкөністердің, гүлдердің өсуіне арамшөптердің зияны туралы білімдерін бекіту; еңбекке санылы қарауға үйрету. "Қаракүс пен балапандар" кимыт-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: тәрбиешінің нұсқау-бұйрықтарын тыңдай білуге дағдыландыру, зейінді дамыту; шапшаңдыққа,	інінен шығып, тауықтарға шабады, ұстап алуға ұмтылады". "Тауық пен балапандар қораға қаша жөнеледі". "Ұсталыңды" деген - баланы қолмен түртіп қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын "түлкінің іні толғанша" қайталанады. Басқа "түлкі" ойнату үшін, санамақты қайта қолдану керек болады. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы
--	---	---	--	---

фигурасын көрсету (екі қолды дан-жакка созып, дене түзу, бір аякка тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тактайдан (бөренеден) секіріп, екі аякка түсу, екі қол екі жакта Еркін ойындар	ерсінді-қарсылы жүріп дауыстайды Алдымен "қар " дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Еркін ойын: "Құстардың ұшуы". Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау	Сак болындар, аш қасқыр келеді! "Аққу-қаздар" иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп, аққу-қаздар азайып біткенше, ойын жалғасады. "Жыланша" кимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Еркін ойын: "Бакшада". Мақсат-міндеттер:	алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу Ойыншылар "қарақұс" пен "тауықты" санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балаландар" болып ойынға қатысады. Олар "тауықтың" артына тізіліп (6-8 бала болып) тұрады. Ойын алаңының бір шетінен қарақұстың "ұясы" сызылады. Педагог: "Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" "тауықтың" артында бір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балаландардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық" болса - екі "қанатын" (екі қолын) екі жакка	білімдерін бекіту. Еңбек: гүл суару. Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыс күтім жасауды үйрету. Еркін ойын: "Құс пен мысық". Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнай білуге дағдыландыру; жүгіру түрлеріне машықтандыру. Балалардың дербес ойын әрекеті.
---	--	--	---	---

		кабілеттерін дамыту Жеке жұмыс: тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру. Максат-міндеттер: төзімділікке, зеректікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркін ойындар.	сөздер мен кимылдарды үйлестіруге үйрету; ойындағы өз рөлін адал орындау кабілетін дамыту.	сөза, балапандарын қорғаштайды. Балапандар да қарақұсқа алдырмауға тырысады. Олар тек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балапандарды "қарақұс ұясына" алып кетеді. Екі-үш балапан ұсталған соң ойын жүргізушілер қайта сайланып, ойын қайта басталады. Педагог ойынның алдында балалармен қауіпсіздік ережелерін қайталау керек. "Допты ұста" кимылды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: допты ұстау және оны басқа белгі
--	--	---	--	---

				бойынша жылдам лақтырып, ұстап ала бере білуді жетілдіру.	
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Қолды дұрыс жуу, жеңінізді түру, қолды жуған кезде суды еденге төгілмеуін өздігінен қалағалау, қолды сүлгімен құрғатып сүрту. Көркем сөз Алға жайып тұз-	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруды, дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды қалағалау. Көркем сөз Ас шуге тұрайық,	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: қолды ұқыпты жуу қабілетін нығайту. Қолды сабынмен мұқият жуу маңызды, денсаулыққа қажет екенін түсіндіру. Көркем сөз Тазалап жүр тісінді, Кішкене де ынғайлы, Тіс щеткасын пайдалан. Тазалауға болмайды,	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: балаларды өздігінен сүлгілерін тауып, бет пен қолды мұқият сүрту дағдысын жетілдіру. Сүртіп болған соң сүлгіні орнына ілуліге қалыптастыру; жуар алдында, жендерін түру, бетті жу, суды шашпау.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды

дәмін,
Келтіреді үй сәнін
Ол халқымның ақ
жаны,
Жақсы дәстүр
маржаны,
Кеңпейіл де арайлы,
Осы жерден тарайды
(мәдени-
гигиеналық
дағдылар)

Қолымызды жуайық
Сабын, суды аямай,
Тазалықты ұғайық
(мәдени-
гигиеналық
дағдылар)

Щеткасымен басқа
адам
(мәдени-
гигиеналық
дағдылар)

Көркем сөз
Дос бол сабын, сумен
сен,
Жиі – жиі жуын сен
Танертен де, кешке
де,
Жуын күндіз – түсте
де
Су - тіршілік негізі,
Онсыз өмір
сүрмейсін
Гигиена егізі,
Су деп және
білгейсін
Су - табиғат
байлығы,
Өзен - көлге
барғайсың.
Кемі екі рет әр күні,
Суға түсіп алғайсың
(мәдени-
гигиеналық
дағдылар)

ұсатпау, ауызды
жауып, тамақты
шайнау, тамақтану
кезінде сөйлеспеу,
сыпайы болуды
үйрету (тамақ үшін
алғыс айту, тазалық
пен ұқыптылық
қажеттілігі)
Көркем сөз
Дос бол сабын, сумен
сен,
Жиі-жиі жуын сен,
Танертен де кешке
де,
Жуын күндіз-кешке
де,
Жуын күндіз-түсте
де,
Жуын тамақ
алдында,
Жуын тамақ
соңында,
Жуын ұйықтар
кезінде,
Жуын тұрған
мезгілде
(мәдени-

					гигиеналык дагдылар)
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпак табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. (дене шынықтыру)				
Бесін ас	Гигиеналық дағдылар Ең әдемі және тез жиналған үш төсекке жарыс ұйымдастыру. Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолынды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр.	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	Гигиеналық дағдылар Ұйқыдан кейінгі демалыс: ояту гимнастикасы. Көркем сөз Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесен , қанасың. Жуынсаң, тазасың. "Жұмбақ жасыр" дидактикалық ойыны. Максаты: балаларды құстарды сипаттау арқылы , құстар туралы жұмбақтар ойлап табуға жаттықтыру	Гигиеналық дағдылар Балаларды өз бетінше киінуге, аяқ киім киюге үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту; балаларда шкафтан киім алу және оны шешкеннен кейін орнына қою, бәрін ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру. Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертен де, кешке де, Жуын күндіз – түсте	Гигиеналық дағдылар Балаларды сыртқы келбетін бақылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын!

				де. Су - тіршілік негізі. Онсыз өмір сүрмейсін. Гигиена егізі, Су деп және білгейсін. Су - табиғат байлығы, Өзен - көлге барғайсын. Кемі екі рет әр күні, Суға түсіп алғайсын.	
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	"Зообакка орналастыр" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларда антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап, салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы андар мен үй жануарлары,	"Ұшты-ұшты" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: есту зейінін дамыту. Міндеттері: балаларды ұшатын және ұшпайтын заттарды тануға үйрету. Зейінді, есте сактауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін	"Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс таңдауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету. Зейінді, есте сактауды, келісілген	"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сактауды, сөйлеуді	"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды құстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және оларды сипаттама арқылы тануға үйрету. Міндеттері: балаларды ақылды болуға үйрету. Зейінді, есте сактауды, сөйлеуді

құстардың дене бітіміне карап зообакка орналастыру, оларға камқоршы болуға тәрбиелеу. Ойынға керекті құралдар: зообак торлары, әр түрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын барысы. Зообакка әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, коян, тиін т.б. кіші торға орналастыруы керек. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен, коян кіші сондықтан үлкен торға пілді, коянды кіші торға орналастырғанын	тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып таппак айтады не ән салады. Екі рет жанылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы Ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты арба	сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші сөйлемді бастайды: «Мен жылы тон кидім, өйткені...», «Балалар бастарына панама киді, өйткені...», «Далада жанбыр жауып тұр, өйткені...». “Құстардың ұшып келуі” кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген кұштарлықтарын дамыту, балалардың дене кимылдарын, бұлшық еттерін	және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіндер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады.	және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші құстын кимылдарын бейнелейтін немесе оларды сипаттайтын жүргізушіні тағайындайды, басқа балалар болжап, табу керек. "Көпіршіктерді үрлеу" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларға үлкен көңіл-күй сыйлайды! Ен бастысы - шыдамды болу және балаларға сабын көпіршіктерін үрлеуді үйрету. Көпіршіктерді үрлеу арқылы сәбилер өкпесін
---	---	--	---	---

айтып, ол туралы білетін жұмбақ, жанылтпаш, тақпақтарын айтады. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес	ұшты! (Қол көтермейді) Еркін ойын: "Торғайлар мен мысық" Максат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы: Жерді шенбермен белгілеу керек /5-6м диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шенбердің сыртында-олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар	жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Ойынның барысы. Балалар (құстар) канаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. "Боран" деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші "Боран тынышталды" деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді.	Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. "Құстар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ойынның барысы. Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықтың жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады.	жаттықтырады. Сонымен қатар, бір қалыпта үрлеу оңай шаруа емес! Көпіршікті қуу әсіресе көңілді болады.
--	---	--	---	---

	кадам, солға бұрылып екі кадам, оңға тағы екі кадам. Күрделенуі. балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады.	шенбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысык оянып кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұстай бастайды. Торғайлар шенберден шығуға асығады. Шенбердің ішінен мысыкқа ұсталған торғайлар, шенбердің ортасында қалады. Мысык 2-3 торғайды ұстаған соң, тәрбиеші жана мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. ойын 4-5 рет қайталанады. Ұсыныс: мысык акырын барып торғайларды ұстайды /қатты ұстамай, акырын ғана қолын тигізеді/.			
Балалармен жеке жұмыс	"Көрсету және атау"	Кітап бұрышындағы жеке	"Суретшінің қателіктерін тап"	"Кім алғыр?" дидактикалық	"Болады - болмайды"

	дидактикалық ойыны. Максаты: үй және қоныс аударатын құстарды танып, атауды үйрету.	жұмыс. Максаты: кітапқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.	дидактикалық ойыны. Максаты: зейінді дамыту және 10-ға дейін санауды бекіту.	ойыны. Максаты: бөлшектерден бүтіндік жасау қабілетін дамыту. Шығармашылық уақыты: "Қағаздан балапанды бүктеу арқылы құрастыру". Максаты: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан) құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру.	дидактикалық ойыны. Максаты: ойлау қабілеттерін дамыта отыра сөздік қорын молайту.
Серуенге дайындық	Балаларды киінудің ретімен таныстыру қажет; жылдың кез келген уақытында киім мен аяқ киім қазіргі уақытта ауа-райына сәйкес болуы керек және балалардың бастарына күн өтпеуіне немесе жеңіл бас киімдер кию.				
Серуен	Құстарды бақылау (жалғасы) Максат-міндеттер: біздің ауданда кездесетін құстар туралы түсініктерін кеңейту; құстарды сыртқы түрінен тану қабілетін, құстарды	Құстарды бақылау (жалғасы) Максат-міндеттер: құстарға деген сүйіспеншілік пен мейірімділікті, оларға көмектесуге ұмтылуды тәрбиелеу; құстардың қоныс	Құстарды бақылау Зерттеу: "Жазда құстар қалада не жейді?" Максат-міндеттер: балалардың құстардың сыртқы келбеті, тіршілік көріністері, мінез-	Құстарды бақылау: "Орман құстары". Максат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқы туралы	Саябақтағы құстарды бақылау. Максат-міндеттер: құстарды адамның достары ретінде қабылдай білу дағдыларына машыктану. Аулаларында немесе

бақылауға деген құштарлығын дамыту. Әңгімелесу: жазда құстар көп болатынына назар аударыңыз, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балапандар туралы алаңдайды. Жаздың басында құстардың сайрағанын естисіз, бірақ оларды көру қиын: олар ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балапандары бар, оларды тамактандыру және жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, желеулер мен жұлдызқұрттардың	аудару себебін түсіндіру (қоныс аударатын, қыстайтын, көшпелі), құстарды басқа жануарлардан ажырата білуге үйрету; балаларды қауырсын құрылымымен және олардың құстар тіршілігіндегі маңызымен таныстыру. Құстарды бақылау ережесі. Құстар өте қорғаншак, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсындар Құстарға тас немесе	құлық ерекшеліктері және оларды қоршаған ортаға бейімделуі туралы білімдерін кеңейту; құстарға деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. Зерттеу барысы. - Құстар не жегенді ұнатады? - Тамақты қайдан табады? - Құстар туралы не білетінімізді еске түсірейік? Тапсырма: құстарды бақылау. Білу керек: жазда құстар не жейді, қаладан қоректі қайдан табады. Тапсырма түсінікті ме? — Құстарды бақылау ережесін еске түсірейік. Құстарды бақылау ережесі	білімдерін кеңейту Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Айналаға мұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? (балалардың жауаптары) - Ал құстар қай жерде көбірек өмір сүреді, қалада ма, орманда ма? - Орман құстарының қандай түрін білесіңдер? - Жаз мезгілінде құстарды мазалайтын мәселе неде? - Барлық құстар жазда маңызды істермен айналысады. Олар балапандарын тамактандырады. Танертеңнен кешке	жақын маңдағы саябақта құстарды бақылауды ұсыну Құстар адамдарды көрсе - жасырынып қалатына немесе ұшып кететінін бақылау. Құстардың адамның мекеніне жақын қоныстайтынына да көңіл аудару. Құстардың жылдың әр мезгілінде тіршіліктерін салыстыру, зерттеу Құстардың қауырсындарын қарастыру. Әңгімелесу: - Сіз жақын жерде тұратын құстар туралы нені көп білдіңіз? Олар немен, қалай қоректенеді? Қайда ұшады және қайда ұя салғанды ұнатады? Бұл сізді
--	---	--	---	--

не істеп жатқанын қадағалау, балалардың назарын қарлығаштар мен шымыштың қаншалықты жылдам ұшатынына, жәндіктерді аулайтындығына аудару маңызды. Қарлығаштардың ұясын көрсету, олардың ұяға балапандарға тамақпен қаншалықты келетінін ескерт. Жазда құстар балапандарын жәндіктермен қоректендіріңіз, осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектесіңіз. Көркем сөз Жыл құстары келді деп, Балдырғандар мәз	таяқ тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Серуен аяқталғаннан кейін балаларды өздерінің бақылаулары туралы әңгімелесуге шақыру. Ерекше және қызықты нәрсені байқаған балаларға алғыс айту. Еңбек: коқысты алаңнан жинау. Максат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ұжымда жұмыс істеуге ұмтылуға тәрбиелеу. "Құстың қауырсыны кімге барады?" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Көркем сөз Қарлығашпын мен,	Құстар өте қорғаншак, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсыңдар. Құстарға тас немесе таяқ тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Қорытынды: қалада тіршілік ететін құстар әр түрлі тамақ жейді; көптеген құстар жазда жәндіктерді аулайды. Еңбек: алаңнан малтатастарды жинату. Максат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысты тәрбиелеу	дейін ересек құстар жәндіктерді аулайды, балапандарды тамақтандырады. Әр жұп құстың бір балапаны емес, бірнеше балапаны бар, оларды тамақтандыру керек. Балапандар көп жейді және тез өседі. Тіпті бір ай өткен жок, бірақ балапандар өсті. Енді құстар балапандарды ұшуга, өздеріне тамақ табуға, жауларынан жасырынуға үйретеді. Егер балапандар мұны білмесе, онда олар қыста өледі. - Құстардың қандай пайдасы бар? - "Орман дәрігерін" кім біледі? - Орман құстарын	әуеской зерттеуші етеді! Еңбек: алаңға, жолдарға су шашу. Максат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануға үйрету. "Бұғы аулаушылар" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып, кимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру, дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы
---	--	--	---	---

болды. Қос канатты желпілдеп, Көлге үйрек – қаз конды. Дидактикалық ойын (А) және жаттығу (Б) А. «Сипаттама бойынша тап» - тәрбиеші құстарды сипаттайды, балалар болжайды. Максаты: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімді сөйлем құрастыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білу қабілетін дамыту. Б. «Дауысын сал» — тәрбиеші құстарды атайды, балалар құстардың дауысын салады Максаты: жеке дыбыстардың	Адамның тұрағымын. Мекен етіп тұрамын, Тазалаймын үй - шіні. Ел аузында мақтаулы, Тазалықшымын төселген. Жұмбақтар Бұдыр-бұдыр балшықты, Жинады да талшықты. Ұқсатып камытка, Үй салды жабыққа. (Қарлығаш) Ұзақ тектес құс, Шіркей жеп. Ауыл манынан Ұзап кетпес құс. (Қараторғай) Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт канаты, Ұшқырлардың жүйрігі. (Қарлығаш) "Қаршыға мен қарлығаш" кимыл- қозғалыс ойыны.	"Жапалақ" кимыл- қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай кимылдауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; кимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырынып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де	ренжітпеу үшін біз өзімізді орманда калай ұстауымыз керек? - Орманда шу шығармаңыз! Неліктен? - Катты айқай-шу құстарды қорқытады, олар ұяларын тастап кетуі мүмкін. Сіендерге орманның сиқырлы дыбыстарын тыңдай білу керек. - Құстардың ұяларын бұзбаныз! Неліктен? - құстардың жұмыртқалары мен балапандарына қол тисе, құстар басқа біреудің иісін сезеді және ұядан бас тартуы мүмкін. - Ормандағы құстарды алып кетуге болмайды! Неліктен? - Орманнан құстарды	аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортанғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Аз кимылды ойын: "Суық-ыстық". Максат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде
---	---	--	---	---

айтылуын бекіту. "Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: шапшандыққа, шыдамдылыққа, жылдамдыққа дағдыландыру. Ойын барысы. Барлық ойыншылар құстар, бір бала - үкі. "Күн" белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қағып, дәндерін шокиды. "Түн" деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрады. Үкі ұшып келеді, қозғалатындарға қарап, оларды ұясына апарады. Содан кейін қайтадан "күн" белгісі беріледі, үкі ұясына тығылады, балалар – алаңда	Максат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшандыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде тандайды. Басқарушы екі саптын арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша	жасырынып отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Тан атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күліп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды".	алып кету олардың өміріне қауіпті. Орман - олардың үйі. Олар өз тамақтарын өздері қалай табу керектігін ұмытып, тұтқында өлуі мүмкін. Орманда от жағуға болмайды! Неліктен? - Ағаш өте жақсы күйеді. Өрттен шыққан ұшқындар ағаштарға тиеді, бүкіл орман өртенеді, өсімдіктер, жануарлар, құстар және адамдар өледі. Қорытынды. Құстар әртүрлі, көптеген құстар зиянды жәндіктерді жояды. Еңбек: бақшаны суару. Максат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Қарақұс пен	қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның сонынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. Еркін ойындар.
--	---	--	--	--

ұшып жүреді. Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	"шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. Максат-міндеттер: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту.	Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы. Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады; екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталынбай құтылып, өз ұяларына қайту керек. Дидактикалық ойын: "Құстарды сана". Максат-міндеттер: сан есімдерді зат есіммен үйлестіру жаттығулары. (бір торғай, екі торғай және т.б.) Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы.	балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны. Максат-міндеттер: тәрбиешінің бұйрықтарын тыңдай білуге үйрету, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс" пен "тауықты" санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар" болып ойынға қатысады. Олар "тауықтың" артына тізіліп (6-8 бала болып) тұрады. Ойын аланының бір шетінен қарақұстың "ұясы" сызылады. Педагог: "Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс"
--	--	--	---

		Еркін ойындар.	Максат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту, ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тактайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "карлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жакка созып, дене түзу, бір аякка тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тактайдан (бөренеден) секіріп, екі аякка түсу, екі қол екі жакта. Еркін ойындары.	"тауықтың" артында бір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балапандардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық" болса - екі "қанатын" (екі қолын) екі жакка соза, балапандарын қорғаштайды. Балапандар да қарақұсқа алдырмауға тырысады. Олар тек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балапандарды "қарақұс ұясына" алып кетеді. Екі-үш балапан ұсталған соң ойын жүргізушілер қайта сайланып, ойын қайта басталады. Педагог ойынның алдында балалармен
--	--	-----------------------	--	---

Тексерілді: Мамб.

БЕКІТЕМІН:

ЖШС-гі «Ақжайық» бөбекжай - балабақшасы

Менгерушісі

Б.Сансызбаев

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Шілде айы

«Ақ көгершін» тобы

Тәрбиеші: Бабажанова Г

2023-2024 оқу жылы

байқауға ұйымдастыру, жиналғылар талқылау, балалар айналасындағы көңілді (шығармашылық іс-әрекет)	балалардың тәртіпшілік қызығушылықтарына қолдау көрсету (тәртіп іс-әрекеті)	табиғат көріністерін бақылауға үйрету және кері байланыс жасау (қарым-қатынас іс-әрекеті) (қоршаған ортамен танысу)	Көркем шығарма оқып беру (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Менің сүйіктісім - ұлдам (айық сүйі) (шығармашылық іс-әрекеті)
"Менің гижайым бұттым" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қолдың эмоциялық сфераны табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту; ойын-рекреациялық кідіріс ретін де анықрады. Ойын барысы: балалар жайындағы қызығушылық жайғасында таныстырылып, көздерін жұмды. Талқылау. Шыбындықта демалып отырғандарын елестету. Ұқтардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің несі шығады, бұтты аспанда кездестіреді. Аспандағы бұтты танытап, оның неге ұқсайтынын айтып беруін ұсынады. (қоршаған ортамен танысу)	Су бетінде сурет салу (шығармашылық іс-әрекеті). "Дөңіппе" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау, сәйкес таптың бейнесін тауым дұрыс атауға, оның атақаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дайындайды. қабылдау. Зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шары. Суреттерді сәйкес келетін картоншалардан біріне қапталып тізіп қою, қам бұрып бір-біріне шығады. Қажетті құрастыр бірдей көс суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5-6 см картоншалар. (таным іс-әрекеті)	"Артық суретті тап" дидактикалық ойын (таным іс-әрекеті). "Жапырылған қарай аялар" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыра білуді жетілдіру, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту, табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы: Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы алғаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жерден бірдей жапырақтарды табуға ұсынады. Педагог: «Келіңдер, қай-тоң дұрыс жапырақтарды табатының қорық» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтарды сәйкес алғашқы айналасына жиналады. Бірінші болып алғашқы қасына жинаған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. (таным іс-әрекеті, тәртіп іс-әрекеті)	"Бұт не?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, есте сақтауды, тапқырлықты дамыту. Міндеттері: балаларға тірі және жансыз табиғат нысанын сипаттауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту, ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы: Тәрбиеші тірі немесе жансыз табиғат нысанын ойтап, оның белгілерін атап бастайды, ал балалар жапастырады. Мысалы: Жұмыртқа - сопақ, ақ, үшбұрыш, үсті қатты, қоректік, дұхсенен табуға болады, жеуге жарамды, одан баландандыр шығады. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті)	"Менің сүйіктісім - ұлдам" (айық сүйі) (шығармашылық іс-әрекеті). "Құстар" (андар, балықтар) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жануарларды құстарды бақылауды топтастыру және аталық қабілеттерін бекіту. Зейінді, есте сақтауды, тапқырлық және логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы: Балалар шеңберге тұрады, жүргізуші құстың (балық, жануар, ағаш, гүлдер) атын атайды және допты көршісіне береді. Әл келесі құсты атайды. Әл кім жауап бере алмаса, шеңберден шығады. (таным іс-әрекеті)
"Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу. Ойын барысы: Ойын барысы: Балалар ойышпалар құстар бір бала - үкі - Күн - белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді. қанаттарын қалың дәндерін шығарды. -Түя - деген белгі бойынша бір-біріне топтап жиналады. тұрады. Үкі ұшып келеді.	"Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету. сөздерді дұрыс таңдауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету. Зейінді, есте	табиғат көріністерін бақылауға үйрету және кері байланыс жасау (қарым-қатынас іс-әрекеті) (қоршаған ортамен танысу)	Көркем шығарма оқып беру (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Менің сүйіктісім - ұлдам (айық сүйі) (шығармашылық іс-әрекеті)

[illegible]

Арман, тәрі, әлем ар!" Балалар "ар" қып кетсе, бұжы белгі деп құлып қал ұстақын, қал құрғы керек. Қайымы қарқынды арқалап кетсе, сол шарт қоспа. Қарқынды айтыптан ұй жануарының (құсының) шыбыстайып кестіреді. Ал қимылды ойымы: "Сұлық ыттық." Мақсат-міндеттер: өсу қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші татты жасқарған кеңді қарауға қызым салдымды. Жүргізуші тақша кетеді, балалар татты жасқарған Оқиды кейін жүргізуші көріп татты сұлық. Балалар оның сөзімен еріп, сұлық жала ыттық жасқарған татты табуға көмектеседі. Еркін ойындар:	қоспаға етізіп, құрып үттерсе, құрыпшы көрі бағытта қалды бастайды, оны ұстаптан бала қалайды. "Құй және өлмейтін" қимыл қималы ойымы, Мақсат-міндеттер: құйын айналасындағы ойындардан қоспаға тауары бөлімдерін бекіте. Жөке жұмыс: ұтымдылық сөйлеу. Мақсат-міндеттер: өскіру қабілетін, құй мен өлмейтін дамыту. Еркін ойындар:	сөйлеу" қимылды ойын жатытылуы. Мақсат-міндеттер: белгі орындары аттап өскіру болу, қабілетін дамыту, дене тегі теңдігін, құй-өскірін жаттыру, Еркін ойындар:	Тыпша көрес - бас сағады! Қималылыққа құтырарды? Осы сөздерді айтып, балалар тотайды да "мысық" "тыпшаңды" қуалап кетеді. Балалар қал ұстақын, қоспа болса, қолдарын жоғары көтеріп, "тыпшаң" ұшын ұғып жаңшып беріп жатады. "Мысық" ұстақын кетсе, арал қарай отырады ұшын қолдарды төмен түсіріп, жоңды жауап қояды. Ойынға қатысушы балалар өте ерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тыпшаңның" қуаласып реттеп жүру - басты міндет. "Тыпшаң" ұстақынса, кейін еркін айтылуға болады. Тыпша мен мысықтың дизайнға қосыла болады. Тыпша - Бүтәкты да кеміршім, Қытайды да кеміршім. Мен осылай өмірімін. Шыны шыны, шыны шыны, Секеккейім қарайға, Көңілімнің қарқынға, Ұстаптаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк. Қане, ортаң шығыпшы! Мысық: - Мыңа! Қималылыққа "шыны-шыны" - демей. "Шыны-шыны" - дейді? Бұл шынының өскірін. Қане, балық қорейін. "Егер де... не болар еді?" ойымы.	мен жеңіп алмақшы қарай кет топқа болып пен аралы 13-15 метрдей жерде қал ұстақын қармаған арқаға тізбек құрып ұздырады. "Тыпшаң" жүргізуші сөз топтың біресе неге жерде Олар біресе неге жерде топтың неге жерде Айыпқа неге жерде Айыпқа неге жерде Теміршең де неге жерде, Үстемдең де неге жерде, Ах терек пен қыя терек, Бетке неге жерде Бұлақ кеңің топтың ойынылары жауап берді. Айыпқа неге жерде Айыпқа неге жерде Теміршең де неге жерде, Үстемдең де неге жерде, Ах терек пен қыя терек, Шыны мен қыя терек - дейді. "Шыны" деген сөздің орнына мысық бір бастықпен немесе қалды атты қойып айта береді. Қарсы топтың шақаралымы қал не басты жүргізуші кеткен бойы тотып тұрмай топтың қалы жердегі ұшын ұстақын. Егер үміттемін, сол топқа қалып қояды. Ал үміт, неге қалып ойынылардың бірі неге басты стол қалыпқа "ойынылар" түсіп шынылармен болып қал, екі жаққа ойыныларды салдырады. Қал топтың қалы көп болса, сол топ ұшын болып көптеледі. Жөке жұмыс: көлбеу жүру "Құрыптан" жатытылуы. Мақсат-міндеттер: дене тегі.
---	--	---	---	--

“Үш табын” қытық ұлттық (асмыстармен) қимылы Мәксат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдылыққа, ұқалдылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін үстел ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дайындау. Ойында үш-өрт бала қатыса алады. Өр-балма бір-бірден асық, бір-бір сажа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық төккен ер топтың ойыншылары алаңдарында жеке-жеке асықтарын үйіргесі. Сажағы ашыл түскен бала бірінші болатын, одан кейінгілері рет-ретімен (тәлке, бұқ, шәк) “ұшуға” кіріседі (көмбеден ашықтау жерге барып сажа үйіргесі). Сажағы ашыл түскен ойыншы бірден көмбеден түзуі асықты алады. Осындай болмаған жолдайда, асық ату, бәрі ұшып болмаған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Асыққа ұшқан мергендер тигізе атыса, көмбеде қалған ойыншыға жетек тигені. Көмбеден асықшыға дәл тигеніп және оны көмбеге жеткізі алып ашыткенде, үш табын артық ашықтылыққа ұшыраған ойыншы қиың келесі асыққа тигізе алмай қалғанда алауды жоюлысыра береді. Болмаған атқан жағығы үш табыннан асық қалғанда ғана-	басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып зияпатты тартып алуға тырысады. Тартым алма алғанын білсе, сол ойыншы тылушы қызметін атқарушы болады да, сақиналарды қайта шенбер құрылып көздерін жұмады. Ойын осы тәртіппен жүре береді. “Құн мен түн” қимылы қоғамдық ойыны. Мәксат-міндеттер: қимылдарды үстелге білді, есту тейімен дамыту. Еркін ойындар	қалдамдақты, ептілікті, қарымдылықты дамыту. Еркін ойын: “Керілімге ая!” Мәксат-міндеттер: ойыншының дамыту. Ойын барысы. Балалар шенбер құрыды. Тәрбиеші ортада тұрып, дөп дақтырып, айтады: –Қызық – қызықтай, ал өте – құзыл. Үй-алма, құбыр (қара) – ұзыл, шабық-аңшық, алаш-ауыл, үстел-үлкен, ал орындар – өшкентай.	күресі топтың тыбысты үйіп естуге тырысады. Егер үйіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өт бойына қосады. Үйіп алғанда, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алаңында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиге. Қимылды ойын: “Жол”. Мәксат-міндеттер: табиғаттағы қатынастар түсіндірілмегенін білді, мұғалімнің бұйрықтарын мұқият тыңдауға үйрету. Жеке жұмыс: дөппен жаттығу. Мәксат-міндеттер: допты жоғарыға, жерге дақтырып, қатып алуға үйрету. Еркін ойындар	(таж, шабар, бұқтар, қызыл бөліктер). Мәксат-міндеттер: балаларды зияпатты құрметтеуге тәрбиелеу, балалықтан ауылдың татулығын және қоршаған табиғатты аяқтауға үйрету. “Өрмекші мен шыбын” қимыл қоғамдық ойыны. Мәксат-міндеттер: тұрғы балаларға, қимылдарды үлестіре жүргізі, жүргізе білуге дайындау, теге-теңдікке шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар “өрмекшінің” саямақ арқылы тартылмайды. “Өрмекші” балалықпен орысында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттегі екінші шетке жетіп кетіп қалып қалады. “Өрмекшінің” міндеті – “шыбындарды” қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар: Жаңа-жақса ұшқанды Өрмекші бұрышқа Қармағын жоюды – Қызыл шыбындар! Зуқылды ұшқандар! Д. Ахметова Ойынның соңында “өрмекшінің” ұсын алаңдарына елип алуға болады. Ойындағы “өрмекшінің” де талып алап алуға болады. Мәксат-міндеттер: шаңырап жүргізу, белгі бойынша балалық жерге үйіргізу. Қимылды ойын: “Жылан”. Мәксат-міндеттер: бір-бірін қолдарымен ұстап жүргізе жүргізушінің қимылына дәл
---	---	--	---	---

[illegible]

Тексерінді: Мануф.

бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандыруу, жауапкерештикке тәрбиелесуу	жауапкерештикке карууга баулуу Көзөңүлүк, табият бұрышы, ас бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандыруу, жауапкерештикке тәрбиелесуу	аткарууга баулуу Көзөңүлүк, табият бұрышы, ас бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандыруу, жауапкерештикке тәрбиелесуу	жетек камкорлукка катынасты тәрбиелесуу Көзөңүлүк, табият бұрышы, ас бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандыруу, жауапкерештикке тәрбиелесуу	камкор болууга, өлкөккө шайылыштыкпен карууга баулуу Көзөңүлүк, табият бұрышы, ас бөлмөсө, окуу куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандыруу, жауапкерештикке тәрбиелесуу
Алтын дэн Дэндер патшалыгына саякат суреттер мен альбомдар каруу Көркөм шыгарма окуп беруу, тыңдалган мэттин мазмунун айткызу (карым-катынас ис-эресет) Ыйластаны дэндерди түзүлгөнө карып ажартып ар ыдыска бөлү, бөлүнгөн дэндерди салуу. Табын материалдармен, ермеккабен жумале «Дэндер патшалыгы» (шыгармашылык ис-эресет) "Саксуулак" диалектикалык ойыны. Макаат-мндеттер осту кабилетин дамыту, белсенди солдикти толуктыруу, фразалык солдусун дамыту Кажетти куралдар калка (тасалып туратын нөрсө), конгаруу, сылдырмак, дабыл т б Ойлан барысы Тэрбиешти калканын артында туруп, кетек бойынша жогарыда аталган заттармен дабыс шыгарып және балалардан дабыстын калдайыттан шыкканын табууну үсынады. Дыбыстар ба та	Нан - дастарман байлыгы «Нан - дастарман байлыгы» эндемелесуу, шыгарма окуп беруу, тыңдалган шыгарманың мазмунун айткызу (карым-катынас ис-эресет) Нан коюмасымен аладын күстарды керектендирү және оларды сыртынан бакылау (таным ис-эресет, зерттеу ис-эресет) Нанын суретин салуу, ермеккадан мүсөндөү (шыгармашылык ис-эресет) "Зоологиялык фриздер" диалектикалык ойыны. Макаат-мндеттер балаларына автоном сөздери туралы түсүнүк кадыптыстыруу. Заттың көлемине карып салыстырып тапкызу жасауға үйрөтү. Жабайы аңдар мен үй жануарлары күстардын дене батыныне карып кообакка орналастыруу оларга камкорлук болууга тэрбиелесуу Көрнектелер жабайы аңдар мен үй жануарлары, Ойлан барысы Зообакка эхелеткен аңдар мен күстар, үй жануарларын торлоуга	Нан болса эн де болса Панда коздан псыруден атысы мен баласынын, эжеси мен немересинин бирлескен эректенен алдын-ала дабындылган чедденде материалдардан каруу (шыгармашылык ис-эресет) Наубызана жумысымен таныстыруу (карым-катынас ис-эресет, таным ис-эресет) Такарыкка сыйкес ала-аналармен бирге эн байкауун үйымдастыруу (шыгармашылык ис-эресет) "Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ата" диалектикалык ойыны. Макаат-мндеттер үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы билимдерин бекитү Тез ойлау кабилетин, эйинин тэрбиелесуу, белсендигин арттыруу Ойлангың барысы Ойлангыңар өкө тонка бөлүп, ар түрү табият көрүнөс салтынан бир-бир үйкөн картадан алады Жүртүшүңнн беттеси бойынша	Етис аскабылга «Азакта не өскөдү?» эндемелесуу шыгарма окуп беруу (карым-катынас ис-эресет) Ауладаты өкүмдүктөр мен шөңгөргө күтүм жасауда карыпайым тапсырмаларды орындатуу (танымдык ис-эресет) «Жабайы дэндери» ұжымдык жумыс дабын суретти дэндермен безендирү (шыгармашылык ис-эресет) "Балады - болмайды" диалектикалык ойыны. Педагог бир жагдайда атайды және донгы балага таптырады Бала аталган жагдай орын алган жагдайда донгы ұстап алыу керек, егер олай болмаса, онда донгы ұстап алуудан кажетти жок 1. Әкем жумыска кетти 2. Пофыз аспанын ұшып өтеди 3. Мысык тамак ичкис келеди 4. Адам үй салды 5. Ноптама хат эхелди 6. Кош мектепке барды 7. Тууданган алма 8. Бетемет ашыка ормолеп шыкты	Жемистер мен көкөнистер «Жемистер мен көкөнистер» фестивал. (шыгармашылык ис-эресет) Жумбастар мен тапкыктар сайысы. (карым-катынас ис-эресет) Жабысыр «Мени дэмд дастарым» (шыгармашылык ис-эресет) «Ким күштү?» жемистер мен көкөнистерди сүмен жуып, жеу ден сайыс ұйымдастыруу "Сыңарды таик" қонжымалы халык ойыны. Макаат-мндеттер балаларды тапкықтықты, етптікті дамыту Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейин) ойындай Ойыну ұшпи ұзындығы 1 м тапкыкка кажет Сыпаттама Дыаметри 4-5 м шөңбер салынады Ойыншылар шөңбер бойымен турып, реттік номерлер алады. Үйкөн шөңбердин шине дыаметри 2-3 м шөңбер салынады Жүртүшш шөңберге бойынша карды тапкыкка жабыстырады. Тапкыкты

оларды табу үшін, анык және көзөңдөткөн шыгуу керек (карар-кагылас іс-эрекеті) "Қара саяр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету, керісінше бағдарлай білуге, шапшаңдықта, талқарымды баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы: Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынды қара зат таңдап алынады (ескі малықай, құм салған дорба т.б.). Ойынға қатынасұшылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушыдан берген бұйрықпен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға зорлықпен затты алып тығылады. Ойынға қатынасұшылардың міндеті — сол тыққан затты оңден табу. Егер табылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасұшылардың бәрінатына есіртпе дауыстап жариялайды да, бәрінатын табылған заттың тоңоретіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдып-сұлап, көңілді басқа жаққа бұрып зәл затты тартып алуға тырысады. Затты қим ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер	орналастыру қажет. Балалар пілді, түйен, үлкен торға, қоян, піл, киші, торға орналастыруы қажет. Балалар иеліктен оңай орналастырылған, яғни піл, үлкен қоян, киші, сондықтан үлкен торға пілді, қоянды, киші торға орналастыр (тағым іс-эрекеті) "Заттарды пәл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың тағымдық қабілеттерін, кейіндерін дамыту (тағым іс-эрекеті) "Тату, барлығы бірге" хатмал-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: алауып қарама қарсы жағын тепе-теңдікті сақтай отырып, бір жолға қоналуда балаларды үйрету, бір жылдамдықпен бірін-бірін қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту (дене шымықтыру)	балалар жануарлар бейнесімен үзестіріледі. Карточкаларды үлкен картадағы салынған сурет маңында қарай бос тор көздерге орналастырады. Қим бос тор көздерді тоқтырып, жануарларды дұрыс атаса, сол жеңіске жетеді (тағым іс-эрекеті, зерттеу іс-эрекеті) Қималды ойын: "Қу түлкі". Мақсат-міндеттер: сигналдан кейін жылдам жауап беру қабілетін дамыту. Ойын барысы: Ойыншылар көздерін жұмып шеңберге тұрады. Тәрбиеші оңд, біреуге тіпсе, Балалар көздерін ашып үш рет айтады: «Қу түлкі, сен қайдасың?». Осыдан кейін «түлкі» ортаға жүгіріп шығады. «Мен мұндамын!». Барлығы қапыда, ал ол оларды ұстап алуда тырысады. Ұсталғандар ішекте жылжыды (дене шымықтыру)	9. Ресейге малықай 10. Үй серуенге шықты 11. Шыны аяқ қим 12. Қайың ағашында жайып өскен 13. Қасқыр орманда жүреді 14. Қасқыр ағашта отыр 15) Қасторда тоспаған қайың жатыр Қималды ойын «Аю мен аралар». Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша әрекет ету, биспаздақпен дұрыс көтерату, кейіпкерлердің іс-әрекетіне еліктеу қабілеттерін дамыту. Ойын барысы: Ойыншылар екі топқа бөлінеді: «аралар» және «аюлар». Сигнал бойынша «аралар» ызыдап, шабындықа біл жылау үшін ұшады. «Ара» ұшып кете салысымен, «аюлар» ұста (құрсаута) көтеріп, бұл жейді. «Аюлар» белгісі бойынша «Аралар» ұшып, орманға қашып үлгермегендерді шағып алады. Тістелген «аю» біл жылау үшін шығады (дене шымықтыру)	күзетіге күзетін (тағайындайды), ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңбердегі тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалымы бойынша қонырау таңайды. Шақырылған аламы «күзетші» қималдармен алмастырып, аяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны қималмен шеңбермен ұстап алуда немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таққ ұстап, ол ұдай жынып, орманға қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап ала, онда олар рөлдерін ауыстырыды. Ең көп ұдай жынып, жеңімпаз аталады (дене шымықтыру) Қималды ойын «Аюсу-қаздар» Ойыншылардың ішпен қасқыр мен бақташы таңдалып алынады. Балалардың қалғаны қаз болады. Алауып бір жағы бойынша сызық сызылады, оның сыртында қаздар жүреді. Ол олардың жетісін орып Алашаң шетінен орып сызып белгіленеді, ол — қасқырдың үңірі. Бақташы қаздарды жабылуда шағынға айдап шығады. Қаздар шағында жүреді, ұшады. Содан кейін бақташы былай дейді: — Қаздар, қаздар! Қаздар тоқтайды да жауап береді: — Га, га, га. Бақташы — Қаздар, қаздар,
--	---	--	---	--

	құрысын көздерін жұмды Ойын осы тәртіппен жүре береді (дене шымыстыру)				қосылды. Барысыңдар қай жаққа? Қаздар Айып көп жатылды. Жатқан жеріңді аймаққа Бақташы Бөлді жерге түсе кет Түсіп суың іше кет Қаздар Сіздің жерге түсеміз, Түсіп суың ішеміз Бақташы — Бөлдің онда жол жайты! Қаздар — Елге ол жаққа бөлмейді. Жолды тосып сұр қасқыр, Тау бөктерден жүр қасқыр! Бақташы — Олай болса қалаған, Жақтарың бар аман! Қаздар қанықтарын қатып, қолдарын жан-жағын сермей, көк шалқан үстімен үйлеріне қарай ұшты, аз қасқыр қалдардың даусын естіп, жұтып шығады да, олардың жолын көскестейді, оларды ұстап алуға (қолын тигізуге) тырысады, ұстаған қалдарды қасқыр үйірге алып кетеді (дене шымыстыру)
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты заңаласқандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты заңаласқандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты заңаласқандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты заңаласқандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты заңаласқандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз- өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)
Тағзым асқа, табиғаттық	Балалардың назарын тағамға	Балалардың назарын тағамға	Қолды жуу ережелерін бекіту.	Балалардың назарын тағамға	Тағамғағы кезінде мінез-құлық

	аудару, тамақтың мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережелі	аудару, тамақтың мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережелі	тәрбиенің тамаша туралы аңғарту	аудару, тамақтың мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережелі	мәдениетті қалыптастыруды жаңғырту – құралдарын дұрыс пайдалану (ақ қысқа және шай қысқа, шымыл), мәдениетті ұқымды пайдалану мүмкіндігі, нәтиже ұқымды, аузымы жауып, тамақты пайдалану, тамақтың кешінде сойыспесу, сығымды бөлу де ұфрету етімік ұшын алғыс айту, тамақты пен ұқымдылық қажеттілігі
Таңғы ас	Корсет сөз Таңғы меше, таңғытты, Дайын дайын таңғытты, Үшкілдеген таңғытты, Жауын берем жаңғытты Қоя сүтті беремін, Мысық пенен құшқыр Түлкіге қою айрып, Тышқанға дандар салып Ақ қызың тәтті нәзі, Тосқан беремін араға, Таңғы ботқа беремін, Бақшадағы балана (мәдени-етіпекшілік дағдылар)	Корсет сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жаңғыртты Сұр қызыңды таңғытты, Берсе ботқа асырып Табетің біз қайтты, Тәңгі берем қызыңды (мәдени-етіпекшілік дағдылар)	Корсет сөз Сұ ақшын шүмектеп, Бет қалып жұмыс Мойын, құрып, құлақты, Тамақтың түрлімін (мәдени-етіпекшілік дағдылар)	Корсет сөз Балалары – тортыңыз, Барлық жұмыс құртыңыз Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауыршақ Қызып – қызып, көкөніс, Қалша жидек, көп жеміс Қане, тойып алыңдар, Тамықтың соң ойын бар (мәдени-етіпекшілік дағдылар)	Корсет сөз Дос бұл бабын, сумен сен, Жіде-жіде жүйе сен, Танертең де кешке де, Жүйе күндіз-кешке де, Жүйе күндіз-түсте де, Жүйе тамақ алыңды, Жүйе тамақ сойыңды, Жүйе ұяғың кешке де, Жүйе түрлі мейрамда (мәдени-етіпекшілік дағдылар)
Тәрбиені мен балалардың еркін арықты	Дене шынықтырудың ойын- жатығы "Бірін бот" Мақат-мәңдеттер Балаларды 4 м арықшылықтан қалыптасты нақ қызыңды аяқтан асырып, сәт қалыңдықты, балаларды қызық сойытпенен қос аяқтан сөйлеу, араға қалыңды қойып тәрт таңғытты еңбектеу дан баларын жетілдіру, аяқтан ұшымен, өкпемен, тізбенен, баланың нәзі жеткенен, тізбен жөңірі көтеріп, ұзақ және алшақ алдымен жүру, жүртілген	Корсет әдебиеттен ойын- жатығы "Бірінші Алтынсарын "Ер ұлы мақта" Мақат-мәңдеттер Балаларды әдебиет оқығанда мүмкін тыңдап, сұрақтарға толық жауап беруге, байланыстырып сөйлеуге ұфрету, сөздің қорларын, тіл байлықтарын жетілдіру, диалог түріндегі сөздерді айту бөлуге дағдылаңдару, оқу қызыңды деген қызыңдылықтарын оқы	Математиканың негіздерінен ойын-жатығы "Сандар әлемі" Мақат-мәңдеттер "Қос", "Ай", "Тен" сөздерін қолданып, мәтін тобын салыстыру, қабілетін нәтиже, 9 санды туралы білімдерін қалыптастыру, екі елі сандың санды, 9 санды тану және бейнелеу дағдыларын нәтиже, алға және артқа қарай дану қабілеттерін қалыптастыру, жолдастарын тыңдай бөлуге тәрбиелеу	Қорсетің ортамен таңғытты ойын-жатығы "Майта арағы" Мақат-мәңдеттер Балалардың жандықтар туралы білімдерін келдірту және бекіту, жандықтардың атауларын, сыртқы белгілерін, олардың құрылымын бекіту, жору және есту қабілеттерін дамыту, пайдалы бейнелер балалардың сөзді қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту, жандықтарға жақын көзқарас қалыптастыру	Құрастырудың ойын-жатығы "Сандық орыс" Мақат-мәңдеттер Үш бейнелер құрастыруды ұфрету, пайдалылықтың қызыңды дамыту, «жөңірі-томен» және «үлкен-кіші» ұғымдарын жөңірі білу қабілетін бекіту, табиғатқа құрметпен қарауға және оның құрлықын сақтауға тәрбиелеу

	бір катармен жүргізу, бағыт (принцип) қабылдау, дайындарын жетілдіру	Музыкадан ойын-жаттығу “Құназ тейлек және қасқыр” шығармасы” Музыка-мимиктертер «Ертегілер еліне» әуен арқылы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қызығуын арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	Сурет салудан ойын-жаттығу “Өнер Ханшайымның” арналып шығармасы” Музыка-мимиктертер Балаларды суретте үлкен, орташа, және кішкентай ақпаратты композиция құрап, ертегі кейпін бейнелеуді үйрету, сурет салу үлгілерін (дөңселек және соғак пішінді) бекіту, оларды контурдан шығармай, пропорцияны сақтай отырып, «түрту» таспамен бояуды меңгерту, қалып бетінде белгілеу, біліктіліктерін бекіту, киіздарын дамыту, өз бетінше жұмыс жасауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	1. Алдың (с-шарға) арналған тапсырма – тоқты шығар алдында тәртіпке келтіру, көптеу бөлмесінде өңін-өң ұстау ерекшеліктерін қайталау 2. Кімді кино алгоритмін қайталау 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өңін-өң ұстау ерекшеліктеріне байланысты ауа-райы – тәрбиешінің өз көңіліне жағдайға сүйеніп отырып таңайды				
Күншігі серуен	Тірі татты бақылау – бақылау бақылау Мақсаты: бақа туралы білімдерін кеңейту, табиғатты аяқтауға тәрбиелеу - Бақаның қандай? Оның терісі қандай? - Оның басында не бар? Бақалардың неше аяғы бар? - Алдыңғы және артқы аяқтарының айырмашылығы неде? - Бақаның құйрығы бар ма? Денесін қандай ерекшеліктері оған суда жүзуге көмектеседі? Неліктен оның ауақтарында өрім бар? Неліктен оның көзі томпақтан және олар оның басында орналасқан? -Бақаның терісі жұмсақ, жасыл түсті, оның тізі бар, олардың	Иіс-істі бақылау Мақсаты: иіс-істің пайда болуы туралы білімдерін кеңейту, барлық тіршілік иелеріне мүқият және ұқыпты қатынасты дамыту. Көркем сөз Ұзын құйрық иіселек, Иіс-іске тигізіл. Вертикальді жасады, Иіс-істен үйреніп Педагог балаларға жүзбек жасайды, сұрықтарға жауап беруін ұсынады 1. Жүзген іні байқалмаған, Жүзбе қызым қайқандаған (Иіс-іске) 2. Төрт қанығы бар, Иіс-ідей денесі бар, Ұзын бақарайтын көздері бар Бұл не екінің көмі тібар?	Құстарды бақылау Мақсаты: балаларды құстармен таныстыруда жалғастыру, олардың үйлерінің аттарын есте сақтау Бақылау барысы Жаңа құстар көп болатынын назар аудару, олар әр түрлі дүниелерді аңайтады, балаларды туралы алаңдайды. Жаңадың басында құстардың айырғышын естисіз, бірақ оларды көру қиын, олар өз ұқтарында отырады немесе жасыл жаңырақтарда қалыпайды. Олардың кішкентай балаларды бар, оларды таныстырып және жылдыту қажет Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, құстар мен	Қонызды бақылау Мақсаты: қонызбен, оның өмір салтымен, тіршілік жағдайымен таныстыру Бақылау барысы Қоныздардың қалай жоралайтынын қарастыру, олардың кейбіреулері ұшыды. Қазақстанда 20 миллион аса түрлері кездеседі. Денесінің ұзындығы 0,3 м-ден 1,5 м-ге дейін. Екі жұп қанаттарының бір жұбы мүйізделіп, қатал жұйкелері жойылып, қатты элитра деп аталатын үстінші қатты қанатқа айналады. Ол, негізінен, қорғаныш қызметін атқарады. Қанатының екінші жұбы жарықты, біріншісінен ұзындау, тыныштық қалыпта ұшығаннан және қолданылғаннан	Қалқыны бақылау Мақсаты: қалқынының пайда болу ерекшеліктері туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту, барлық тіршілік иелеріне мүқият және ұқыпты қарауды тәрбиелеу -Балалар, бұл серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? Бүтін бұл тағы бір жәндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды соғып, алақан-арқаңды тосып тұрсаңдар, ол жәндік сендерді алақан-арқаңа өң қошады (Балалар көздерін жұмып, қолдарын соғып тұрды, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қалқыны қояды). - Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің

шашының құмды учаскеден жинастыры. Мақсаты: учаскеде құмды өзіншемен жинастыруға үйрету, талалық және ретке келтіру әдетін қалыптастыру. "Бұғы аулаушылар" қимылы-қозғалысы ойыны. Мақсаты: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалғарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру, дене бүлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала саямақпен талайындады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңнан бір жағынан екінің жаққа жүгіреді, ортаны екі піетте тұрған "бұғы аулаушылар" көзмен тұртып, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табыды. Ойын бірнеше рет қайталаны мүмкін. Дидактикалық ойындар «Кім бұл тап?» Мақсаты: сипатты белгілер бойынша учаскеде көректенетін, құрт құмдар қалдыры, құстарды, өсімдіктерді бейнелен алуға үйрету, шындықты мен әрекетін білдіретін сөз құрамын үйрету.	Мақсаты: балаларды ойын шартын бұйып ойында дағдыландыру, мергендікке, дәлдікке, шашылымға, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе саямақ арқылы) талайындады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог оянда бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғанда "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырып жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойып, секиріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар шықты пашымаға, Секіреді қуана Бір-біріне сәлем береді, Тапты шоппен көректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырылған жерден шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қашпа "қояндар" ұстап алаңдарып сәлем, баға беруге болады.	Үйітпес оңға боза ма? Көп ұстасып тұрайық, "Қасқыр қақпаң" құрайық. Берік қақпаң сығбайды, Қасқырларды ұстайды, Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қақпаң, қақпаң, бері боз! Соны сөздерден кейін қалған балалар қолдарын жоғары көтереді. Осы сәтте "қасқырлар" шеңберге кіріп-кіріп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаңы жап!" десе, "қақпаң-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың" міндеті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына шығып шығып кету. Егер шеңберден дер кезінде шығып алмаған балалар қалса, келесі айналымда олар "қақпаңы" қосылады. Отып кеткен балалар "қасқырлар" болып, ойында жалғастырады. Ойынның шартын біраз өзгертуге болады: екі бала, өз қалаулары бойынша, ойыншыларды "қақпа" және "қасқырлар" тобына келісіп таңдайды. Қимылды ойын: «Қояндар торғай» Мақсаты: ойын мәтініне сәйкес қимылдарды қалай жасауға бауландыруға үйрету.	Әділ ойында тәрбиелеу. Саямақ арқылы "жағалақ" талайындады. "Жағалақтар" өз "ұқтарында" жасырылып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырылып отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Таң атты! Күн шықты! Тышқанар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Күн басты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күллі қойса, соны "жағалақ" ұстап, ұсына тасыды. Келесі жолы басқа жағалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы: Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жағалақты" да талайындауға болады: екінші белгі бойынша ойыншылар "жағалақтары" ұсталмайбай құтылып, өз ұқтарына қайту керек. Қимылды ойын «Қояндар» Мақсаты: шашыран жүгіруді, сипат бойынша бағытты өзгертуге үйрету.	жерге түскен жапырақ арасында т.б. жерлерде қыстайды. Қанжол өсімдік бетесі, сымар, бүрге-шөрей, жапырақ бүресі, өрмекші, кенес, т.б. ұсақ жәндіктерді жейді. Дидактикалық ойын «Сипаттама бойынша тап» Мақсаты: жәндіктерді сипаттама бойынша танып-қабылетін бекіту, немесе басқа жәндікті сипаттау. Қимылды ойын «Шапшаңдықта үш сайыс» Бастапқы шартты орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттып өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. Еңбек: құм саңыртан шашыған құмды жинастыру. Мақсаты: құмды өзіншемен жинастыруға үйрету, талалық және ретке келтіру әдетін қалыптастыру.
--	--	---	--	---

		Жулып тұрған мезгілде (мәдени-эстетикалық дайдымдар)	Асыр салып ойынып (мәдени-эстетикалық дайдымдар)	Мәртеулінің мей-майы деп Тамашының бәрі де, Тұрып-ап таян сәрсен Тек қараңдай баладай, Түк жемеді әлі де, Асыға бермейді күн, Ботқа жеші, кел күтім (мәдени-эстетикалық дайдымдар)	Тамашының ұяйық (мәдени-эстетикалық дайдымдар)
Күннің ұясы	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау
Біртіндеп ұясыдан өту, сауықтыру шаралары	Балаларды ұясыдан өту. Балалар ағасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында өту гимнастикасын жасау (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүту жолдарын пайдалану, мұқияттық жаттығулар, қиындатылған қарулардан сапарға және басқа) Гимнастика элементтерімен бау көтерілу. Ауа процедураларын қайыту (контрасты) Аяқ массажы Мақсаты - төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету Резеңке төсектерімен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты ұқсастық үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау (сөз шынықтыру)				
Бесін асы дайындық, Бесін ас.	Өзі-өзіне қызмет көрсету дайдымдарын қалыптастыру. Гимнастикалық дайдымдарды қалыптастыру (жыуып, тамашы шабу). Гимнастикалық сымалдарды орындау технологиясының алгоритмін сақтау Үстел басында өзін әдепті ұстауға қалыптастыру				
Тәрбиеші мен баланың еркін араласуы	"Не қалай болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды түсініп, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету; салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтаманы сәйкес элементтерді таңдау. Жасал түстің не екенін айтайық - қызыл, қолтырауын, жатырақ, алма, қойлек, ағаш Көп - өзен, жол, таста, көше т е с е н көп сөзді атаған жарыпай болады, әр дұрыс	"Менің сүйікті ертегім" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдыстыққа тәрбиелеу. Қорықпап ертегі кейіпкерлерінің суреттері 1) Ойын шарты: сурет бойынша ертегілердің аттары мен мазмұнын айту. 2) Шарты: педагог балаларға	"Қайда барсаң - соны табасың" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды кешіктіріп бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңынан түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сөз бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек.	Аз қызықты ойын: "Бауырсақ". Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде үйлестіру мен кешіктіріп бағдарлауға жаттықтыру, ойын арқылы есту жүйесін дамыту. Бұл ойынға арналған доп кез- келген мөлшерде болуы мүмкін. Ойыншықтар өз орындарынан кетпе айналып. Қатысушылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындықта тұрады. Шеңбердің	Рөлдік ойын: "Қонақ күту". Мақсат-міндеттер: мәдени дайдымдарды бекіту, балаларға үй шаруашылығының кейбір білімдері туралы хабарлау (бөлмені жинау, дастархан жаю). Ойын материалы: Құмыра, тағамдары, ойдан шығарылған тағамдар, оларды алмастыратын заттар, дастархан жайылған үстелдер, пайыздыстары, ағаштар, пай, піррогтар. Ойын барысы. Педагог ойынды

айтылып сөз үшін бала жетон алады. “Экولوғтар” сюжетті-рәдіс ойыны. Максат-мәселелер жағдай тұтыну және әлеуметтік шығармашылықты ынталандыру, ойын сюжетіне сәйкес киім топтарға бөлу, сөйлеу этикет дағдыларын қалыптастыру. Экولوғтар жұмысынан гуманизмдік бағыты, оның табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы балалардың ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үлгісі объектив таңдау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау, экологиялық паспорттарды жергізгеу, экологиялық жағдайды жергізгеу (су, ауа, топырақ үлгілері және т.б.), айырмаларды ұсыну, экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс, суретке түсіру, бұзылшылықтарды түсіру. Ойын ортасы: Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар, жер бедерінің сызбалары, «Қызыл кітап», халаттар, саяхатшылар, бейнекамера, әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің голкужаттары. “”Сипаттама бойынша тап”” дидактикалық ойыны.	қажетті қажат ертегілерінде келесідей кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, хәйр, қарға, кірпі, т.б. Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып, жаңа ер - тегі мәмұданы құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып, ойында жалғастырады. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Аз қимылды ойын: “Қозы”. Максат-мәселелер: балаларды өсу, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басты («шошандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Мен бір қозыны атуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шошан») жауап береді: «Тигі!» Бірінші жүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала қозын жұмып, айқайлап тұрған дауысы арқалы танылса, онда ол дауысты берген балаға өз командасына алады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өз қарсылас командаға кетеді. Содан кейін екінші топтың қимыл-сипаты ойында жалғастырылады. Оту ұқсас тапсырма береді (дауыспен танып), ойын жалғасады.	Недәуір ұқсас қарды таптыны және дұрыс беру керек. алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Құралмен балалардың өздері топтарына ұқсас беруі, жүргізуші бала алады. «Аспанын» сюжетті рәдіс ойынын ойнату; “Артықшылықтық жаттығу.” “”Сағат”” - тіксі асырып, оңға, солға жылжыту керек. Санау, содан кейін 15-20 рет қайталау керек. “”Сапырауқұдық”” - аузына кен ашып және тіксі кен ашып, төменгі некті басып, тіксі таңдайға ұстау. Жеке жұмыс: жануарларды мүсілеу. Максаты: ой-қимылды, ұсақ қол моторикасын дамыту.”	ортасында жүргізуші орналасқан. Ойыншылар допты аяқтарымен бір-біріне береді, ал жүргізуші оны ұстап алуға тырысады. Олар допты тегіс айналдыра алады, ұрып, алдамшы қимылдар жасай алады. Сіз оны жай алып кете алмайсыз. Ал жүргізуші қалағанын бөріп істей алады допты аяғынамен, қолынамен ұстарады, шеңберден шығарып, тіпті сөз тигізіп. Егер жүргізуші допты ұстап үлгерсе, ол доп оның тігін ойыншының орында алады. “Бауырсақ” театрландырылған ойыны (сауық театры). Максат-мәселелер: ұғымда эмоционалды жағымды ауауал қалыптастыру, оның және басқа балалардың іс-әрекеттерін қаданлай болу қабілетін дамыту. Атрибуттар: ертегі кейіпкерлері(қоян, қасқыр, аю, түлкі, атас, әжесі, тоқаш) және үй мен ормандың әшекейлері. Алдың ала жүргізілетін жұмыс ертегілерді бейнестей білген қару, иллюстрацияларды қару, ертегі кейіпкерлерінің өздерін оқыту. Ойын ережесі: 7 бала ойлайды, жетекші ересек адам. Тәрбиеші рөлдерді бөлуге көмектеседі және кейіпкерлердің орындау ретін анықтайды. Ойын әрекеттері: Ойын үйден	әр түрлі әдіспен жүргізе алады. Балалар өз тобында ойын шығарылған жағдайда ойын алады немесе басқа топтың қонақтар шақыра алады. Осыдан кейін барлық ойын әрекеттері қонақтарды қыбылдату және оларға қамқорлық жасауға дайындық шеңберінде өрбид. Недәуір балаларға қонақтар келгенге дейін желері доптарды жоюп, оны түлкімен бөсіп, аяқтарымен жайып, тұрмыстық техниканы дұрыс орналастыру керектігін айтады. Содан кейін қонақтарды қалай қарсы алу керектігін, оларды қалай құрметтейтінін айтпн түсіндіреді. Содан кейін педагог балаларды өз бетімен ойын жоспарын құруға шақырады, онда не, қалай және қалай болады. Бұл қызықты сюжетті дамыту үшін бірнеше идеялар ұсынуы мүмкін, бірақ оның негізгі мәмұданы балалардың өздері ойлап табуы керек. Ойын ұқсасарының бірі келесідей болуы мүмкін «Қонақтар» келгенде, «үй иесі» оларды дұрыс орналастырады және қызықты орындарды ұсынады. Шай ішу кешінде қонақтарды қызықты әңгімеге тартады, оларға жылы шыраймен қарайды. «Ішпеді, жемеді», «Менің шайымды жеп қорға», «Шай немесе шайын тағы алмауға келе ме?» Шай ішіп болғанды кейін «үй иесі» педагогтың көмегімен
---	---	---	--	--

	Мақсаты: балалар тыснаттама бойынша жануарларды тапуда үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. - Қорқақ, ұзын құлақ, сұр немесе ақ. (Қоян.) - Қоян, ұш, ыңғайсыз. (Аю.) - Сұр, ашулы, аш. (Қасқыр.) - Қу. (Түлкі.)"	Ойынның соңында көп ойыншы (бір топ жиек). (сөзе шынықтыру) Орнамы: "Қоян". Мақсаты: түлкінің, түрлі аңдардың, құстардың пішіндерін қызылдан бүктеуге мүмкіндік беру. "Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны. Мақсаты: таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын нысықтау; балалардың кейіпкерлердің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту."		басталады. Әже тоқаш істерді. Ол орманға қарай домалап кетті. Онда ол қоянды, қасқырды, аюды кездестіріп, бөрінен аулақ кетті. Бір түлкі оны аздап жеп қойды. Нәтижесі: Тәрбиешінің көмегімен ертегі сақталуы. "Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы. Мақсаты: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдау фишектері."	қояндарды ұжымдық әндермен, жұмбақтармен, ашық ойындармен немесе ауытпа ойындармен қуантады. Мұның бәрі - иелері - азын-аулақ тапқылап, дайындалып, кімнің қандай ойын-сауық өткізетінін дайындап қояды. Ойынның соңында педагог үй іштері немесе қонақтар жіберген барлық қателіктерді ұжымдық түрде талқылауы керек. "Сүйікті ертегілер" үстел-үсті ойыны. Мақсаты: балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауға, зейінін, бақылауын, есте сақтауын үйрету. Қалаған ертегіні мазмұндау. Мақсаты: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру."
Серуенте дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Кішіуді бірқалыпты алгоритммен білген. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенте мотивация (мазмұнды, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. 1. Алдағы іс-шараға арналған тапсырма - топты шығар алдында тәртіпке келтіру, кішіу болмесінде өңі-өң ұстау ережелерін қайталау. 2. Кімді күйеу алгоритммен қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өңі-өң ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көмекші жағдайға сүйене отырып тапайды.				
Серуен	Балалардың денсаулығын нығайту, қиымал белсенділіктерін арттыру (қиымалды дидактикалық	Балалардың денсаулығын нығайту, қиымал белсенділіктерін арттыру (қиымалды дидактикалық	Балалардың денсаулығын нығайту, қиымал белсенділіктерін арттыру (қиымалды дидактикалық	Балалардың денсаулығын нығайту, қиымал белсенділіктерін арттыру (қиымалды дидактикалық	Балалардың денсаулығын нығайту, қиымал белсенділіктерін арттыру (қиымалды дидактикалық

ойындар, ережелері бар қымызды ойындар: ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа); Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық энтимелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	ойындар, ережелері бар қымызды ойындар: ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа); Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық энтимелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	ойындар, ережелері бар қымызды ойындар: ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа); Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық энтимелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	ойындар, ережелері бар қымызды ойындар: ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа); Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық энтимелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	ойындар, ережелері бар қымызды ойындар: ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа); Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық энтимелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.
Қалақайды бақылау. Мақсат-міндеттер: дәріптік өсімдіктер туралы түсінік қалыптастыру, барысында танымдық белсенділікті дамыту, табиғатты белсенді түрде қорғауға және қорғауға қабілеттілік пен ұғымысты қалыптастыру. Бақылау барысы Қалақай әлемі көрінеді, ал ұсынысқа әрекет етеді: ұстасаң, соңыңмен тартып алады. Ол қандай өсімдік? (Қалақай). Керемет қырыққабат сорпасы, жұмыртқа қосылған қалақай піресе қалақайдан дайындалады. Қалақай жапырақтары түрлі пайдалы тұқылдар мен дәрумендерге бай. Ұзақ уақыт бойы ресейлік дәрігерлер «Біз шикі қалақайларды алып, оларды есіп, жаңа жараларға жағамыз - бұл жараларды тезартады және жағайды» деп жатиды. Қалақайдың құрамында:	"Ағаштар мен бұталарды бақылау (жаңбыс) Мақсаты: ағаштар туралы білімдерін бекіту, маңызды белгілерді бастау, ұйрету (тамыр, дің, бұтақтар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы", М. Әзімбаев. Орманшы менші бағашым, Лайыптайды тұнатын, Омырауында үлкен дүрбесі Ауырлайды ауасын, Аралар орман арасын, Көрсен де қашан, қай түн, Түспейді аттан бұл кісі. Айтамын сен өйгілі: Шырылдағын шыбығын, -Қалың иу-салық саулығы!" Аңыраптайды ағашын Көк орман-Отан байлығы! Энтимелес: Ағаш дегеніміз не? (Тамыр, бір дің және жапырағы бар өсімдік) - Дүріс! Бұта дегеніміз не? (Тамыр, сабағы мен жапырағы көп өсімдік) Тәрбиеші өсімдік	Жәндіктерді бақылау Мақсат-міндеттер: балабақша ауданындағы жәндіктерді бақылау жұмыстарын жалғастыру. Олардың жамы тіршілігі туралы білімдерін молайту. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар 1 Жәндіктерге нелер жатады? 2 Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3 Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4 Зиянды жәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5 Балабақша ауданынан жәндіктерді көздеуге бола ма? Жәндіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін, біз көрмеген түрлері де көп-ақ. Олардың өз ерекшеліктері, өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қызған кезде пайда болады. Олар қайдан шығады?	Ауданды өсімдіктері, ағаштар мен бұталарды бақылау. Мақсат-міндеттер: балаларды айнала қоршаған ортамен, табиғатпен жақындату. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру. Балабақша ауданында өсіп тұрған ағаштар мен бұталар туралы балалардың білімдерін молайту. Бақылау барысы Тәрбиеші энтимесі Жер бетінде адамға өмір сыйлайтын, нипаты қасиетке толы алуан түрлі өсімдіктер өседі. Ағаштардың шөптердің, гүлдердің, бұталардың әрқайсысының орны әр бөлек. Олардың өздеріне тән қасиеттері бар. Ағаштар ең қажетті өттегіш болып, аваны тазартады. Өмірде тұрмысқа қажетті көптеген заттар жасалады. Өсімдіктердің ішінде шөптерге,	Тоғырақты бақылау Мақсат-міндеттер: тоғырақ қабаты - шығымтаспен таныстыру. Бақылау барысы Бұлдан айналамызда көптеген батықтар бар, ал батықтар шығымтасқа бай. Шығымтас - тынайтық және жақармай. Ол қатты қызған кезде тез жапырады. Шығымтас ызылда, тұтқыр, қараңғы және ылғалмен қаныққан кезде ағыр болады. Бұл судың жақсы өтуіне жол бермейді, сондықтан шығымтас шығымтаспен жүрсеңіз, аяқ қимышыға жабысып қалады. Сондықтан мұндай жолдармен жүру қажет емес. Шығымтас тынайтықпен ретінде бақтаға және ағаштардың астына қосылады. Алаңқайдың қай жерлері тез кебітеп жөннеде балаларға түсінік беру. Құмды жер ме, әлде сазды жер ме. Сазды

минералдарды өлтіретін ағаштар бар, сонмен қатар қандай тоқтата алады. Оған қағаз, шүберек және арқан жасалады. Шылдығында бұл өсімдіктің сабағында өте мықты талшықтар бар. Қалайы - қотжылдық шөп, бұдан сімездің бұқал аумағында таратып. Көтенкең және шылды ормандарда, жол бойында өседі. Жапырақтары маусым - тамыз айларында жиналады. Табиғат аясында өміс ұстау ерекшелігі -емдік өсімдіктерді жинағанда тек қана өздерін білетін, Қызыл кітапқа енгендерін жинау керек; -өсімдікті тамырымен жұтуға болмайды; -емдік өсімдіктерді көрсетілген мезгілде ғана жинау керек; -бір түп өсімдікті солайымен жұдып немесе кесіп алуға болмайды. Еңбек жолгигиеналық жолмен жұмыс: су қоймасы маңындағы қоқыстарды тазарту. Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпті сақтауға үйрету, топта жұмыс істеуге деген құштарлықты өнту. Жеке жұмыс жиналдарды дамыту. Мақсат-міндеттер: жүтіру техникасын жетілдіру (табиғилық, жеңілдік, жетерлі итеру). Екі аяғымен жалаушана дейін	өсімдіктернің схемаларын (атап) қояды. Оларды не бейнеленген? (Ағаш пен бұта). -Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір-біріне ұқсастығын және айырмашылығын көруге болады. -Ағаштар мен бұталардың ұқсастығы неде? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жапырақтары бар). -Ал, ағаш пен бұтаның айырмашылығы неде? (Ағаштан бір дән, бұтаның сабағы көп). Педагог балаларға кесілген суреттерді - ағаш пен бұтаның схемаларын береді. -Ағаштың барлық бөліктерін ретімен орналастырайық. -Ағаштың тамыры қайда жасырылады? Бұта? (Жерде). -Түбірден кейін қай бөлік шығады? (Дән). Дәннен кейін? (Сабақ). Сабақтан? (Жапырақтары). Еңбек ағаштардың дінгестерін (жерін, топырағын) қонысты. Мақсаты: қонысудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. "Қасқыр қыстап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойлауға баулу, күш-жігерін, зеректікті дамыту, шылдылыққа, шынықтыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші болып	Олар жау бойы ағаштарын жинап, қысы дайындалады да, күз түсіп күй суыта бастаған кезде жер астындағы інаріне көріп жанады. Кейбір жөндіктер өз інадірін ағаш қуыстарынан, қалың шөп астынан да салады. Балаларға тапсырма "Құмырсқалар ілеуі" тақырыбына бөрімен сурет салу. Еңбек: ағашпаны тазалап, түгілеті су құбырына біріктіріп, шөптерге су құю. Мақсат-міндеттер: бірлесіп еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу. Табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүріп бдіуге дағдыландыру, дене бұлшық еттерін шығайту, етіпінкті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып біректі бөлі сапмақпен тартыындалады. Бетті бойынша "бұғылар" алдарың бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаны екі бетте тұрып "бұғы аулаушылар" қозымен тұрып, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғыларды" санайды, жеріске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану	түлдерге, бұталарға тоқталсақ, олардың тұрғы бділісінде өте көп. Олардың емдік қасиеттері ертеден белгілі. Осындай өсімдіктер бділіс балабақша ауласында да кездеседі. Балаларға сұрақтар: • Еңдік балабақша ауласында қандай ағаштар өседі? • Қандай түлдер өседі? • Қандай бұталар бар? • Ағаштар мен бұталардың қандай айырмашылықтары бар? Еңбек: ағаштар түбін қонысты. Мақсаты: ағаштарға күтім жасау, еңбекке баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойлауға, мұзінге және белсенді болуға, бағыттылық, жылдамдыққа, жеделдеп жүтіруге баулу, балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын анық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарсы-қарсы орналасады. Қалақтар көз ұстасын, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойында бастаған топын балалары еңдеті өлеті айтады. - Ақ серек, көк серек, бізден сізге қим керек? Екінші топтағылар ойынның атын атайды. Сөз кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екіндей жүтіріп кетеді де,	жерлерге су көп сиеді, сондықтан көмке дейін кетпейді, ал құмыра жер суын өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі соны бақылау, соны көре білу. Болжам -Сәуірдің суы болса, көк көп болар. -Жайылымда сәуірде су болса, май-маз шөп болар. Мақсат-нәтиже -Мал бақандық, жер баптағандық. Қимылды ойындар «Қара және ақ» Мақсат-міндеттер: берілген кеңістіктегі сипалық бойынша жағдартушыларды қуып жеткізу қабілеттерін бекіту. «Қояндар мен иттер» Мақсат-міндеттер: допты нысанға тақтыру қабілетін бекіту. Еңбек: топырақты құнарландыру. Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерді дұрыс және ұқыпты құнарландыруға үйрету, белгілі мөшерде көріп ертіңділерді құю. Еңбек ету біліктіліктерін тәрбиелеу. Тәжірибе: «Топырақтағы ауаны анықтау» Бақылауды саз бен топырақтың қасиетін анықтау (саз бен топырақтың бір-бір кесетін суға салу, топырақта көпіршіктер пайда болады, ал сазда ештеңе болмайды). Қорытынды: Саз қатты тас сияқты онда ауа аз, ал топырақ
---	--	--	--	--

және артық ескеру

Қысқашы ойын «Кім ең мерген?»

Мақсат-міндеттер
тықармаққа, сипатқа,
батылдыққа баулу

синалып, екі топқа бөлінеді.
Біріншілер "қақта" болады,
екіншілер "қасқырларды"
синайды.
"Қақпан" болып жиналып,
балалар қол ұстаса, шеңбер құра
жүріп, өлең айтады.
Қасқыр түссе қорық,
Үстемас оны бола ма?
Қол ұстасып тұрайық,
"Қасқыр қақпан" құрайық.
Берек қақпан сынайды,
Қасқырларды ұстайды.
Қасқыр, қасқыр, келіп көр!
Қақпан, қақпан, берек бол!
Соңғы сөздерден кейін қақпан-
балалар қолдарын жоғары
көтереді.
Осы сәтте "қасқырлар"
шеңберге кіріп келіп, жүзіріп
жүреді.
Ойын басқарушының (педагог
немесе бала) "Қақпаны жап"
десе, "қақпан-балалар"
қолдарын тез түсіріп, отыра
қояды.
"Қасқырлардың" міндеті, қақпа
жабылғанша, шеңбер сыртына
алтамып шығып кету.
Егер шеңберден дер кезінде
шығып алмаған балалар қалса,
келесі айылымда олар
"қақпанға" қосылады. Отып
кеткен балалар "қасқырлар"
болып, ойынды жалғастырады.
Ойынның шартын біраз
өзгертуге болады: екі бала, өз
қаулаулары бойынша
ойыншыларды "қақта" және
"қасқырлар" тобына келісіп
таңдайды.
Жеке жұмыс. Ағаштар

мүмкін

**Жаттығу ойындары: допты
жерге лақтырып, ауаны екі
қолмен, кейін бір қолмен
допты қылып алуға
жаттықтыру.**

Халық балжымы:

чирмекші аузын тоқтаусыз,
белесіні құра берсе - құн ыстық
болады,

чирмекші бұрышқа тығылса -
жел көтеріледі,

•бақалар бақылдап
тынышталмаса - ауа райы
өзгеріп бұзылады

қарсы топтың түбегін үш
метеге тырысады

Егер үшп кетсе, бір баланы
жетелеп атырып, өз тобына
қосады. Үзе алмаса, өзі сол
топқа қалады.

Ескерту: педагог ойын ойнау
алдында қауіпсіздік ережелерін
қайталап, нұсқау беріп тие.

Жаттығу ойындары:
қосымшаларын дамыту.

Мақсат-міндеттер: допты он
және сол қолмен 10 реттен
үздіксіз жерге соғу.

Мақал-мәтелдер:

- Гүл-арпаға, бал-балана.
 - Дәп көптен, дәрі шөптен.
 - Құдыры шөп, қосымша сүт.
- Еркін ойын

тығымз оны, сондықтан жемісін
өсу үшін онда ауа бар

		туралы әңгіме құрастыру. Мақсаты: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігі арттыру, пілдерін дамыту. Мақал-мәтелдер: Алғаш та ылғалды жерде көгерсе. "Кім ағашқа бұрып жетеді?" қымал-қонағас ойыны. Мақсаты: берілген белгі бойынша тез жүзінде жаттықтыру, мақалға жетуге деген қызығарын арттыру.			
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдеби мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері. (мәдени-ғылымилық тағдылар)				
Үйге қайту	Баламен серуендеу кезінде қауіпсіздік туралы ұмытпайса, күнде қызып кетпейсіз				
Ата-анаға кеңес					

Тексерілді: Маусым.

ТӘРБИЕЛЕУ-ЫЛЫМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС-ті Ақжолық бөбекжай балабақшасы

Топ мектепалды

Балалардың жасы 5 жасстан

Жоспардың құрылу кезеңі 15.07 - 19.07 2024ж

Педагогтың аты-жөні Бабажанова Г

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	15.07	16.07	17.07	18.07	19.07
Балаларды залға қабылдау	Балабақшадағы тәлімгерлік қабылдау мейіркеленіп немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүжәт болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақын білетін болса, баламен ден сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойынды бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, қол көтереді. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шайымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы келетінінен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардың оқшаулайды, төсекке жатығызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаның баланы дәрігердің немесе мейіркеленіп қабылдауға қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Талпы гимнастика	Салмақ талпы, оңға бұрылып, алға жүру, жүту (30-40сек), жүту, талпы алуды қалпына келтіру, бірнеше бағытта қайта құрылу. Жаттықтыру жаттықтырушы кешені. 1 - Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - оңға алдым жасап, қолдарын жапына жіберу. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 2 - Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде. 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 3 - Бастапқы қалып: аяқ алшақ, арқанды алға ұстау. 1 - арқанды бірге оңға бұрылу, 2 - бастапқы қалып, 3 - солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып, 4 рет қайталау. 4 - Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға соғу. 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанатын). 5 - Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 4 - дефин санау арқалы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқалы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, қолдары жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Еңбек: алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер: еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік табиғат бұрыны, ас	Еңбек: құрлық шөпті, бұталардың жанындағы қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: ұжымдық еңбекке баулу.	Еңбек: құрлық мен жолдарды сүзген себу. Мақсат-міндеттер: алаң пен су құбылысты мүжәт қайдалануға ғамашықтандыру.	Еңбек: ойын алаңын сығару. Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмыста тәртіпті сақтауға машықтандыру. Кезекшілік табиғат бұрыны, ас	Еңбек: өсімдіктер мен жашырақтарды көздер мен тербарийлерге жинау. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің әртүрлілігі туралы

	балаларын бекете отырып, балалармен өзгеше жүрсе де балалар тыңдап, күлді, көпшілік, түнде не істейтіндерін өже түсіреді. Соған кейін тәрбиеші ойын ойында ұсынады. Балалар қане былай істейді. Мен күнші бар мейхан атылды, ал сендер сол кезде не істейтіндеріңді өске түсірсөңдер. Мәселен, мен «шовертин» деп айтпайын. Сендер қандай «жымыстарыңды атайсыңдар» Балалар өже түсіреді. Оқиымыз, амандасамыз, жынымыз, не тіс қайымыз тарихымыз. Дұрыс – дейді тәрбиеші – бірақ ойын кешіде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. «Әрекетті атаған соң ол текшеңе өңе ойыншың берді. Тәрбиеші күнші түрлі уақыттың айтыды, ал балалар жауап береді. (тапым іс-әрекеті) “Боулар” қимыл-қимылы ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүзге бағытпен өзгертіп, жылдамдықпен жүзге бағыттылықтыңды өзгертеді, етпелілік, көңілділік, жылдамдықпен дамыту, достыққа тәрбиелеу. Балалар “боушыны” сатымақ	Мақсат-міндеттер: балаларды ойынмен оярып, бұйбай ойынды, белгі бойынша қимыл-қимылды, жақын, аяқ қалыңдығы, кейіндерін, байқатыптықтарын дамыту. Балалар бөлмені қабырғасынан жарыла тұрады. Олар «тармақты көлшектер» Әр ойыны қолдарына жалау немесе қартып жасалған түрлі-түсті диск ұстап жүреді. Тәрбиеші бөлмені ортасында тұрып, ойынышларын қарап тұрады, оның қолында 1 жалауша /2 немесе 3 бірге/, біреуін көтерген кезде сол түсті көлшектердің жүрсең, дауысын көтеріп жүреді. Тәрбиеші жалауын түсірген кезде, көлшектер тоқтай, бұрылып, тармағы барады. Ойын 4-6 рет қайталануы. Ұсыныс: Тәрбиешіде қызыл түсті жалау болуы мүмкін. Байқасыңда ол жалауды көтерсең, белгі бойынша барлық көлшектер тоқтайтын қажет. (сене шымыстыр)	қобала, шымыш, жалау. Үшінші бет – күн, жүз, төңі, орман, қон, қызыл, түтіктер. Төртінші бет – күн, су, тоғай және балалар, су жөңдіктері бақа мен балық, қорша. Тармақты құрмаштарыннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. (тапым іс-әрекеті, тәртіп іс-әрекеті) Қимылды ойын: «Етес» етес» Мақсат-міндеттер: топтың қимылғы тез қимылдауы, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар шпент біреуі құр бозды. Ал, басқалары беріп етпейтін бірі ұстап, бастапқы балалық артынан жүреді. Етестен айырылып қалған баланы құр ұстап жет қонды. Ол бала ойынмен шпентарылады. Ал, ұстапдан етестен, Айырымдар жетектеп, Етештер бозамақ, Айырымдар тапты. Қимылды етестен, Шпент қалса жетектеп, Соны ұстапды қорық. Сол бозды құсқа жем. Үрпақты қатерге, Ана соған етеш. (сене шымыстыр)	сүреттер, әртүрлі ойындардың белгіленген көлемдері 5-6 см қартықалар. Ұлттық ойын «Бес тас» Мақсат-міндеттер: ойыныштардың бұлшық еттерін ширатып, дамытып қан қоймай, етпелілік, қарым-қарсақ, тез шпент қабалдағы, санауы, топтың үйрету. «Бес тас» ойынының шарттары: Бестас ойыны 5 адам топ құрып ойнайды. Ойыны 5 домалақ тең немесе асық пайдаланылады. Ойының мақсаты: Ойыныштар ең алдымен, қим-қимен кейін ойыныптан өздері анықтайды. Ол үшін ойыныштар көмекпен бес тасты тобымен жоғары ақтырып, қолдан сырттан төмен алады, осы тасты бес рет қайталайды сонан алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз – тасты қолды етпейте жоғарыдан төмен қарай қимыл алу. Ақтырылған бес тасты қолдан сырттан төмен алу және қаршып алу кезінде беріше тең және түсті кеті мүмкін. Қим қим қаршып ала, сол бірінші ойыны көлеміне тең болды. (сене шымыстыр)	домалақ, ақ. Дәрістер: Айырым ойынының түрлі жаны да ойыныштардың әртүрлі қимылдары бар. Ойын 1-3 адамды сүреттер артыныстың тең де балаларға ұсынылып беріледі. Олар кейіндерінен көмекпен қимыл өзгертуді ұсынады. Тәрбиеші мен балалар «шпентары» бек беріледі. “Хан тапмай” ұлттық қимыл-қимылы ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа бағыту. Ойының қимыл-қимылдың артырып. Ойының шарты: Ойыны 5-10 баланың айналы қатыса береді. Асық қим болу керек. Қим қимылы ойынмен үлкендер біреуін алып қимал түскі болдыр. Сол асық «қан» болды. Алдымен ойында арқалы ойын бастауына етпелілік қималдар. Сол бала асықтан біреуі «қан» жылы алып, отырып балалардың адымын шығып жөберді. Сендер «қан» қалай түскенін былай отырыңдар. Үлкен «қан» бұл, шпент, тастық ойын бастауы бала «қан» ойыны асықтарды бек бірмалық қимал арқалы құр бағытпен итері қаршып беріше-бірің дәлдей отырып етпелілік. Етпелілік асықтарды өңім алады. Керекті құралдар: асықтар.
--	---	--	--	---	---

	арықты тандайды, қалғанды "Боғуларды" сомдайды. "Боғулар" белгілі жерде тұлып отырады (тұрғыда). Әрбір бала, ешкімге айтып, өзіне боғу түсін тандайды, тек "боғушы" сұрыған кезде, ол ойып қойған түсті естіп, ойыпқа кіреді. Педагог (кейін балалардың бірі) "боғуды сатушы" болып, "боғушы" боғуды сатып алуға келген кезде сұрықтар қояды. - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Боғушы". - Мен боғушымын. Үстемде боғуға кимім Алыстан келемін, Боғу үшін теңге беремін "Боғуды сатушы". - Түсі қандай боғуды қалайсыз? Осы кезде "боғушы" көз келген түсті айтады, сол түс болып өзі ойыпқан бала сырты шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады. - Боғудың бағасы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Боғушы" алақанмен "сатушы" алақанын кетірілген сан рет қояды да, "боғуды құлатп кетеді. Егер "боғу" қашып, қайтып келсе, "боғушы" боғуды сатып алуға қайта келеді. "Боғу" ұстадымса, оны сомдаған бала "боғушы" болады. "Боғушы" балалар таңдамалы түсті айтса, өзіне түсті қалауға мәжбүр болады. (дене таныстыру)				(дене таныстыру)
--	---	--	--	--	-------------------------

Гигиена, ық шаралар	Сақпақ сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты. Жалалықандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса. Орындау. Қажеттілікке қарай, балаларға көмектесу арқылы өтушіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Сақпақ сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты. Жалалықандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса. Орындау. Қажеттілікке қарай, балаларға көмектесу арқылы өтушіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Сақпақ сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты. Жалалықандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса. Орындау. Қажеттілікке қарай, балаларға көмектесу арқылы өтушіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Сақпақ сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты. Жалалықандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса. Орындау. Қажеттілікке қарай, балаларға көмектесу арқылы өтушіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Сақпақ сумен жуыну. Сұртыну. Шектеу шараларына байланысты. Жалалықандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса. Орындау. Қажеттілікке қарай, балаларға көмектесу арқылы өтушіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Тағам асқынның	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүту.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүту.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүту.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүту.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүту.
Тағам ас	Гигиена, ық дағдылар Дағдыларды жетілдіру, паныштыққа бас бармақпен және ортаңғы саусағыңмен ұстап, үстіңгі жағынан сүк саусағыңмен ұстау. Шеберікті шыңдауға майды нанға панышпен жағу. Көрсем сөз Кел, балалар келіңдер. Асты дәмді қорыңдер. Міне кесе, міне қасық. Тосып тұр, сені асың. Нан қосып же тосың, Тәбетің де ойысын. Тойып алғың балай, Асыр салып ойыасың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиена, ық дағдылар Балаларды мәдениетті қалыптастыру, гигиеналық өмір-өз күту дағдылары, дұрыс отыруға үйрету. Дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету. Көрсем сөз Ас іште тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тамақты ұтайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиена, ық дағдылар Үстелді жабықтау, тамақ қабылдау кезінде және гигиеналық рәсімдерді жүзету кезінде өмір-өз қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көрсем сөз Түс уақыты келгенде, Дастарханың жайғыстық. Тамақ ішу әдебі, Ішіңмен ойыастық. Аяғымды орнында, Сойлемейміз бөріміз. Тамақ ішіп ботқан соң, Жинасамыз таты бот. Тамақтың тәртібін, Есте сақтап атыңыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиена, ық дағдылар Тағам дағдыларын қалыптастыру, оны дұрыс пайдалану, ас құралдары, майлық, үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көрсем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар? Тоқай, бөлке көп болар. Тәттіге жұрт тоқ болар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиена, ық дағдылар Қасиетті дұрыс қолдануды үйрету. Дұрыс дастархан мәдениетіне баулу, тамақтың кезінде ысықпай ішіну, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қосымасын түсірмей жууды, үзгендерге алыс айту да үйрету. Көрсем сөз Нанда өмірдің іші мен дәм бар. Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқамы. Нансыз жерде қай өмірдің сөзі бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеті мен	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу	Көрсем әдебиетпен ойын-жаттығу	Қоршаған ортамен тағамсыз ойын-жаттығу	Сөйлеу ді дамыудан ойын-жаттығу	Жансызудан ойын-жаттығу "Балабақшаға жау келді"

бөлсөндүктөрдүн дамытуу жагына туюр. Жолжолкөнгөн өркөшөлү мен эмгек касиети туралы бөлмдөрүн майайту Багылау барысы Тәрбиенің эңгемеси - Жолжолкөнгөн казакстандын барлык жеринде өсөдү. Көчө бойлап келе жаткан жол жөнгөндө, өчөң бойы, шапандык алкактарда көчкөн көздөсөдү. Сондуктан да бөлмдөр бүл өсөмдүктү «жолжолкөнгө» деп атайтыны. Адам аягы башпайтын жерлерде жолжолкөнгө көздөспөймөйүн. Күндө жолжолкөнгөн күлдөрү түздөм шапкан көздө, ол аяккөчкө жайылып барып, баска жерлерге даңпін түсүнө байланысты, көз көзгөн жерде өсөт шыгыды. Жолжолкөнгөн маусымдын күркүлөк аралыгында гүлдөйдү. Онын жатырактарын маусым, ишде айтарында жөннайды. Жолжолкөнгөн жатыраган сабагымен кока бүлүрмөй алып, көлөкө жерде кетиредү. Жолжолкөнгөн жатырактары дене сыртындагы аякан калды токтотуу, күткөн жарак, ирил көккө, шапкан колданылады. Жолжолкөнгөн шырынын жөншөктөр шапкан жерге, аскадан аурумуна, шапшуна, мүрүшүн кан аякканда және дөңгөнгөнгө пайдаланыды. Балдарга сүктүктөр - Мамыр айын чалыкты калай атайды? (ишөк аяы) - Өсөмдүктөр кай жерде бар да, кай жерде жок? (күнүн көч көч	көрүнөтүрү туралы бөлмдөрүн көчөйтү, сырткы дүңгөсө дөңгө көчөйтүшпакты өтү Жүмбүк жасыруу. Катир - катир кара пар, Астанменен бара бар, Алды баш, арты жар Күмүрсө/Коркөм сөз Каламайды күмүрсөк Калымурады, бүтөүдү Тынчым аламай, ырыска Талтырады итөүдү Талтын каты ауур боп, Түссө бери алекке, Күмүрсөккан бөүмү көп, Көлдө тез көчкөсө Азыртпалык көрөмдө Олар алып жалайтын Кыныпак аз дер едөм Тууби жөнү шыкпайтын Неге? Айтсак дрысын Демей уоак, ирил, Бир астейдү бери үшү, Бери астейдү бери үшү? (Кадыр Мырза Ати) Еңбек: адамдын жерди көчөйтү. Макаат-мөңдөттөр көлөсө жылы түздөм отырыгытуу жерди дайындау тәрбибө бөлүт. "Ак серек, көк серек" кымыз-конжалыс ойыны. Макаат-мөңдөттөр балаларды ойын шарты бойынша ойнууга, мүнөт жөнө бөлсөндү бөлүү, батылдыкка, жытандыкка, балалардын тл байланын жетилдү, достык карым-катнаштарын дамыту	ортан беймдөм жолдары, колга үрөтөлөндөр үшүн жаптырыпшык сөзмөн тәрбибөсө Багылау барысы Коркөм сөз Күшүн менен үрпү түр, Бир төрөтпө сөмү түр Есеп алып карасам, Атам, өкөм көп түр Педого балаларын сүктүктөр көздө - Нөлөктөн ит үй жапугу дейдү? - Ит калай? - Ол не жейдү? - Иттерин калай түздөмдөрүн бөлөт? - Итти баласын калай атайды? - Иттер адамдарын калай пайда өкөлдү? - Иттер көзгө калай дайындалады? Ит үй жапугу, жеп кымышын бери Ит неси көрөндө калады, кудыгынын бүтүндөйтүп, артка аныгы турды. Адам итти жөбөнү ұстап далаз кыдыртды. Далаз көчкөсөн көйүн аяктарын жууды Аузын кала мал дөргөргө көрөтөдү. Ит ет, балык, күс өтпө жөнө күрөк жем жейдү Итти сүктүктө тамалы, ол сүйөк ИТ - адамдын досы. Үй неси кыдырып көчкөндө ит үйдү күзөтпө калады, жөнө үйдү жапугуларын бөлүт да үй неси көчкөтөсөдү өкөп Балалар ит адамдын досы, оны жөбөүзүп үрөп бөлөмдө. Ол билип, үйдөндө ауламызды күзөтөдү. Ал, енд мен сендерге	анымдөсө, дөргө өсөмдүктөргө дөңгө күрөктө тәрбибөсө Жүмбүк жасыруу Күнд алдып шапкан, Үчмөң жаткан калакым, Бакшада өскөн төрөктөн Дөңдөргөн май тамар, Шапкы жөнө нөр табар (Жүмбүк) -Жүмбүк калай гүл туралы айтылган? Неге күнбатысты күчкөн салыстырылды? Өкөмдөк бөлмөтөрүн атау Күнбатыстын түздөмүн каруу - шапугулар даңпін көрпайтын кабаты калыс, ак дөн жерден өсөт шыгыды) - Жердин алтын жемеси» деп неге айтылган түсөндөрү берүзөрүн сүктү Дидактикылык ойын: «Не, кай жерде өсөдү?» Макаат-мөңдөттөр балалардын ормандар мен шапандардагы өсөмдүктөрү туралы бөлмдөрүн бөлүт Еңбек: табиги материал жинау. Макаат-мөңдөттөр еңбек даңдыларын казыптастыруу "Айыоок» кымыз-конжалыс ойыны. Макаат-мөңдөттөр үймөмдөк ойында күш-жөргө бөлсөндүктү, өтпөктө шапандыкты көрөтө бөлүө даңдандарды, үймөмдөмдөк тәрбибөсө Айыоок ойыны көп алаңда өкөүлдө. Ойыншылар салы мен жас таманын карый өкө тошка бөлсөндө де, ырыс 15-20	жөнөтү Ойында өңбөттө бөлөк бөлүө тәрбибөсө Багылау барысы Тәрбиенің балаларга сүктүктөр көздө - Аула сыпыруштык жонда калай еңбек күрдөмдөр көрөк? (күрөк сыпыргыш, ишөк) - Ол жонда калай жұмыс өстейдү? (жондогы түскөн жатырактарды, көккөсөктөрдө галайды) - Аула сыпыруштын еңбек көкөт не? (Балабашка ауласы там бөлүмү үшүн көрөк) Дидактикылык ойын: «Ким, не көрөк?» Макаат-мөңдөттөр балаларга адамдары жұмыс күрдөмдөр көкөт өкөтүн түсөндүрө өздөнгөн жұмыс өкөтөтү дөңгө күнбатысты казыптастыруу Еңбек: ауланы сыпыруу, талалуу. Макаат-мөңдөттөр аула сыпыруштык тротуарды галауу көчкөтөсө Кымыз-конжалыс ойындары "Аю аянында» Макаат-мөңдөттөр бери бери итермөй жүргө алууга жатыптыр Шапгарылатын материалдар Күрөкшөтөр, сыпыргыштар, тамалар "Үй табан" калыс үттүм (асыктармен) кымыз-конжалыс ойыны. Макаат-мөңдөттөр балаларды мерөөндөкө, шыдамдыкка, үкөмдөмдөк, өтпөккө
---	---	--	--	---

түскөн жерде бар) - Көзүңкө ыңгаз жерлерге эл мен шыканын неге? (ойлосун зо жүрөл салганы) - Маңыр айындагы жалбырдан соң шөңгөрдө кандай өңөрлөр бар? (солар бурчтан да жасалган түскө) - Мына ошол турган оомдук калай аталды? (жолжолкен) - Оны неге олай атаган? - Жолжолкенни кандай көмөт бар, ким билед? Бертеу жумасы Дура аркылы жолжолкен жашырактарын каруу, ерекшеликтерин табу. Өтөйшөтөн жолжолкенни айырмачылык-тыры мен үксастыктарын айтыр. Еңбек: ойын алаңын тазалау Маккал-миндеттер бирлесе еңбек өтүтө, еңбексүзлүктөкө тәрбиелет. "Тыгымак". Кыскачыл ойын "Байгө" Маккал-миндеттер жеңске деген күштарыштарын арттыру, жылдамдыктарын дамыту. Жаттыгу ойыны дабыстар аркылы жүрү. Маккал-миндеттер теге-теңдикти сактау, берилген дыбыс ырлагыны карай көңөл жасау. Маккал-миндет Дана көптөн, дөрс шөңгөн Кунары мен, коомша сүт "Нысанга ати" кыскачыл жаттыгуу. Маккал-миндеттер кыштактын шыңага көбөн молдөртөп, кыштырды жетилдүрү жүшүн	Ойын ашык алаңда өткүзүлөт. Ойында катышуучулар өкүл топто болот. Аралыгы 30-40 метрдей жерге бир-бирине карама-каршы орноттасыды. Жалбыр көз устасын, тизин турды. Жерге бойыша ойында бастаган топтан балалары аңдеп өтөн айтты. - Ак серек, көк серек. Бизден сөзү ким керек? Екинш топтагылар ойынынын атын айтты. Сөз кезде аты аталган бала өз тобунан шыгып, өкшөндөй жүрүп келеди де, карсы топтун тизбегин үшп кетуге тырышты. Егер үшп кетсе, бир баланы жетелеп анырып, өз тобунга коюды. Үшп алмаса, өң сол топта калды. Өскөртү, негиздег ойын ойнуу алаңында кыштактык ережелерин кайталап, түскө берү тиге. Жеке жумасы: баш карашымен үлкөңдү жүтүрү. Маккал-миндеттер: тоюмдүктөкө, шыдамдыктага тәрбиелет. Екинш ойындар	күшкөт ашык алаңда өткүзүлөт туратын өткүзүлөт берейин. Еңбек: кайың агашынан жапың татартуу. Маккал-миндеттер: балалардын өз арамен еңбек өтүтө үйрөтү, еңбекке деген кыштактын оюту. "Баласыңылар мен балыстар кымыз-коңгалас ойыны. Маккал-миндеттер: балаларды ойынын парты бойыша, эдал ойнууга бөлүт, бир немесе карама-каршы бөлүттө, бир-бирине согушмай, жылдам жүтүрө бөлүтө дагыдагыдуу, дене бөлүштүк өткүзүлөт кайтытуу, өткүзүлөт, жылдамдыкты дамыту. Балалар "балыктары" (бир-ект бала) санамакпен таңылаңдыды, калган балалар "балыктарды" сомдойды. Белги бойыша "балыктар" алаңында бир жагынан өкшөң жазды, бир-бир атырмай, согушмай, жылдам жүтүрө. Сөз кезде алаңынын ортосуна өкшөңдө турган "балыктар" "балыктарды" көлмөн туртуп, үстөп алууга тиет. Ойынын соңунда балалар "балыктар" үстөтөн "балыктарды" санады, жеңске жеткенди табыды. Ойын бирлесе рет кайталану мүмүн. Кыскачыл ойын "Асык ату" Маккал-миндеттер: балаларга асык атуу, дүрсө сөйлөтү, дүрсө ойнууга үйрөтү. Өткүзүлөт бөлүт отырып, үзтүккө тәрбиелет.	метрдей жерде көз үстөтөн карама-каршы тизбек курал турды. Ойын жүрүтүшү өкшөң топтун берилсе кетсе берет. Олар барыгы коңгалас, төмөндө өкшөң айтты. Айткөң-ау айткөң. Айдын жүзү дөңсөтөк. Төмөрдөн дем шыгар. Үшөңдөн дем шыгар. Ак терек пен көк терек. Бизден сөзү ким керек? Бүтүн өкшөң топтун ойыштары жауап берет. Айткөң-ау айткөң. Айдын жүзү дөңсөтөк. Төмөрдөн дем шыгар. Үшөңдөн дем шыгар. Ак терек пен көк терек. Шоппан атты кыз керек. дейди "Шоппан" деген соңдун орнана боска бир баланын немесе калдык атын койгон айтты берет. Карсы топтан шыкырылган кыз не бала жүтүрүп кеткен бойы тизин турган топтун элест жерин үшп өтүтө тиет. Егер үшп алмаса, сол топта калып калды. Ал үшп, өң калган ойышыннан бир өз тобунан алып кайтты. Ойыштылар түтөл шыкырылган болган соң, өкшөң жактын ойыштары санады. Кай топтун саны көп болса, сол топ үшп болып өсөтөтө. Дене тәрбиеси бойыша жеке жумасы: орнынан сөкүрү. Маккал-миндеттер: сөкүрү кайыңды дамытуу, жылдамдыкпен күш бектүрү.	тәрбиелет, кыштакты көңөл кетсе өкшөң үстөтөн ойын алаңында белгил кымыздарды жауап дагыдагыдуу. Ойында үш-түр бала катыш калды. Ор баланы бир-бирин асык, бир-бир асык берилди. Көмөтө бир-бирин асык түскөн эр топтун ойыштары өз аландарын жеке-жеке сакаларын үйрөтө. Сакасы атты түскөн бала биринш болып, одам кейингилер рет-ретмен (төйкө, бүк, шик) "үшүтө" кетсе д көмөтөдөн ашмактуу жерге барып асык үйрөтө. Сакасы атты түскөн ойышты бирден көмөтөдө түтүл кыштакты атыды. Осылай болмаган жагдайда, асык ату, бар үшп болган соң, бастагы кетсе бойыша жалтасыды. Асык үшкөн мергендер тиге ашык, көмөтө калган ойышты кетсе тиге. Көздөгөн ашыкты дагы түтүлп жөңк оны көмөтө жөңк алып өлшөгөндө, үш табан артык кыштактыга үшүрүп ойышты кышак кетсе ашыкка түтөтө алмай калгыны атыды жалтасыгы берет. Болмаган атын асыгы үш табан астын калгында кышак ойында токтатып, өңөн кейинш ойышты кетсе берет. Үзтүлган бала ойышын шыкып калды. Сөйүп анылаасы өкшөң үш анылаасын шыкып эр
---	--	---	--	---

	дамыту Еркін ойындар		беру Ережелік. Балалар асықты бір қатар бойына тигізіп, соны өзі сақалдарымен дәлден алады. Кім көп жөке аттып алады сой балда жеңімпаз аталады. Ойында 3-4 рет қайталау. Жеңе жұмыс: қимылдарды дамыту. Мақалат-миндеттер: секіру кенінде жөке үшу және жүрмеке көту дағдыларын бекіту.	Еркін ойындар	көмбеде бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде астық сайысқа түседі. Еркін ойындар.
Серуеннен орау	Өзі-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді бірзандық алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орында жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өзі-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді бірзандық алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орында жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өзі-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді бірзандық алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орында жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өзі-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді бірзандық алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орында жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өзі-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді бірзандық алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орында жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кенінде балаларға ескерту ұқыпты ішу, тамақпен ойынама, тамақ ішкен кезде сойтеспеу. Көркем сөз Үст-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым Жолатайымын кірді мен, Тамақты таңдаймын!	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабықтау, тамақ қабылдау кенінде және гигиеналық рәсімдерді жүргізу кенінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Күн бойы қызғакқа, Батамызда қалама, Қызықпын қашпаймын, Шынығамыз жастай бұл. Кеніңде әуен саймаң, Жаттығуды бастаймын, Микробтар қаскүнем, Кормесем де білемін Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық рәсімдерді жүргізу кенінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жұмын тамақ алдында, Жұмын тамақ соңында, Жұмын ұйықтар кенінде, Жұмын тұрған мезгілде	Гигиеналық дағдылар Балалардың назарын тапымға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережелік. Көркем сөз Тағы міне, таң атты Дайын дәмді тағамдар Үлгідеген тигіне, Жарып берем жаңақты Қоя сүтті беремін, Мысық пенін күшкөке Түлкіге қою айран, Тышқанға дөңдер салам Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін арата Таңғы ботқа беремін, Бақпадағы балана	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту, тәрбиешінің тамақ туралы әңгімесі. Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын Мойын, мұрын, құлақты, Тамақтану туралым!
Түскі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау				

Біртүгел ұйымдан өту, сауықтыру шаралары	Біртүгел ұйымдан түрмету (музыка ақырын ойнайды) Ұйымдан кейін бірден төсекте жатығы жасау, жатқан күйінде, төсекте тұрмай, көрсетіні астында балалар жапыз дамыту, жатығы тартыны аз мөлшерін орындайды (гимнастика). 2-3 минут төсекте, балалардың ұйымдан біртүгел оңу күйіне өтуіне бағытталады. Ойынан балалармен жүргізілетін дүние, қалғаны оқыған кезде қосылды) Жалпақ табылды бөлдірмау үшін денсаулық жолмен жүру (дене шынықтыру)					
Бесін ас	Мақсаттары - кимді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-қимыл түзу көрсету машықтандыру; - өз бетіше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) болуға дағдыландыру; - шаффа киінін, қойыптан бас киім, киім, аяқ-қимыл сияқты заттарда өз орындарын белгі, тәртіпін сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінінін қадағалай болуға, киімді, аяқ-қимыл таза ұстануға болу; - көмек көрсете болуға, аяғын айтуға тәрбиелеу					
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	<table><tr><td>"Жеуте жарамсыз - жеуте жарамсыз" интеллектуалдық ойыны. Жүргізуші бір ұялықта әртүрлі заттарды атай отырып, ойын қатысушыларына дөп тапсырады. Егер ашылған зат жеуте жарамды болса, дөпті ұстап алу керек, ал керісінше болса, соққы беру керек. Аула ойыны: "Шатасу". Көпбасын таңдалады және қалған ойыншыларға теріс қарап тұрады. Қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қол ұстасып тұрады. Осыдан кейін олар қолдарын үбей мүмкіндігінше патастауға тырысады. Ойыншылар жеткілікті тұрда патастан кезең, бұл тұрғын қоспасының хабарлайды. Көпбасын патастып қалған ойыншыларды аштыға тырысады. Атапқы шетеліген ойыншы келесі тұрда көпбасын болады. "Домалық аяқ" қоспа ойыны. Көпбасын халық ойыны. Мақсаты балаларда елдікті дамыту, дөпті мыналыға дәл нүкте болуға жеткізуді</td><td>Ұлттық ойын: "Сәкина жасыру". Мақсаты балаларды патастандыруға, жеңілдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойында өткізуші және сәкина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізделерін үстіне алақаншасын жақсы. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақаншасы салысымен, ол бала алақаншасы жаба қолды бастаушы бар белгінің алақаншасы сәкина салысымен, ойыншылардың біреуінен-Сәкина кимде-деп сұрайды. Ол сәкинаның кимде екенін білсе сол баламен орын ауыстырады. Ал білмесе өз өз өмірін көрсетеді. Ойын басқарушы ойында осылай жалғастыра береді. "Мен бес атау білемін" аула ойыны. Мақсаты балалардың ойлау, жанғырту, сойлеу қабілеттерін дамыту, достыққа тәрбиелеу, сөздік қорын байыту. Екі ойыншы бір-біріне дөпті «Мен», «мен білемін», «бес»,</td><td>"Резіне" аула ойыны. Мақсаты балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру, жылдамдыққа, күштілікке, иінішандыққа тәрбиелеу. Бұл ойында қолдарды, әр балалар да ойында Резіне таспағын үштен, немесе екі екі екіден ойып аласыз. Бұл жағдайда, егер ойыншы секіру кешіде қателік жіберсе, ойын серіктесті оның көмектесу алады. Ол резіне таспағын бір шеттен үстіне, мысалы, екі орындағық тарту арқылы жалғыз ойып аласыз. Ойлау үшін екіге серіктесті әдеттегі мырмаша қажет, ұшындығы шамамен екі метр. Үштіріні байлап өту керек. «Аяқтарды алмақтатып» тұрғын екі ойыншы тобық биіктігінде серіктесті. Ойында әртүрлі фигуралар қолданылады, олардың барлығы қайталануы керек. Қате жіберген адам өз орын серіктесті ұстаушымен ауыстырады. Ұлттық ойын: "Сөздер тексе". Мақсаты келісетіні балаларды</td><td>"Көрін" ұлттық ойыны. Мақсаты балаларды жеңілдікке, ұйымшылдыққа, шығармашылыққа тәрбиелеу. Көрін ойының үлкен бөлмеде, қонаққа тізе ауада өткізуге болады. Ойыншылар саны 10-нан 30-ға дейін болуы керек. Ойыншылар дөңгелекпен, екі екіден шеңбер құрып отырады. Тізге бір адам ортаға шығып, аяқ болып отырып ойыншылардың бір жұбына келіп, "Көршімен татусың ба?" —деп сұрайды. Егер сұрақ қойған жұптың біреуі "Көршімен татусың" десе, онда сұрақ қосымша адам ойын қасындағы көршімен орындап тұрғызып, соған орына өз отырады. Орындап тұрғын адам ортаға шығып басқа бір жұптың екі екідендей "Көршімен татусың ба?" деп сұрап, ойында соған береді. Ал егер ойыншы көршімен «татусың» деп, қасында жүріп болып отырып серіктесті жіберетсі келмеді онда сұрақ қосымша адам оны жамалайды. Ол екі сағатқа, біз біздейді, болмаса әділмен.</td><td>"Тасия тастамақ" ұлттық ойыны. Мақсаты балаларды патастандыруға, жеңілдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгелекпен, шеңбер құрып отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгелекпен отырып балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артынан тақымын білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіленген кейін балалар көздерін ашады. Жан жағынан жылдам қарап, тақымы өңінде екенін білсе, кезе жылдам орындап тұруы керек. Егер орындап дер кешіде тұра алмаса онда өз өмірін көрсетеді тақыма, өлген, би және т.б. Және де орындап тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою-өрнек бейнесі беріледі. Көп ою-жынаған бала жеңімпаз. Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақымы өңінде екенін сезген бала тақымын тастап жүргізушінің аяғын жеуі керек. Ал жүргізуші аяғын баланың</td></tr></table>	"Жеуте жарамсыз - жеуте жарамсыз" интеллектуалдық ойыны. Жүргізуші бір ұялықта әртүрлі заттарды атай отырып, ойын қатысушыларына дөп тапсырады. Егер ашылған зат жеуте жарамды болса, дөпті ұстап алу керек, ал керісінше болса, соққы беру керек. Аула ойыны: "Шатасу". Көпбасын таңдалады және қалған ойыншыларға теріс қарап тұрады. Қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қол ұстасып тұрады. Осыдан кейін олар қолдарын үбей мүмкіндігінше патастауға тырысады. Ойыншылар жеткілікті тұрда патастан кезең, бұл тұрғын қоспасының хабарлайды. Көпбасын патастып қалған ойыншыларды аштыға тырысады. Атапқы шетеліген ойыншы келесі тұрда көпбасын болады. "Домалық аяқ" қоспа ойыны. Көпбасын халық ойыны. Мақсаты балаларда елдікті дамыту, дөпті мыналыға дәл нүкте болуға жеткізуді	Ұлттық ойын: "Сәкина жасыру". Мақсаты балаларды патастандыруға, жеңілдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойында өткізуші және сәкина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізделерін үстіне алақаншасын жақсы. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақаншасы салысымен, ол бала алақаншасы жаба қолды бастаушы бар белгінің алақаншасы сәкина салысымен, ойыншылардың біреуінен-Сәкина кимде-деп сұрайды. Ол сәкинаның кимде екенін білсе сол баламен орын ауыстырады. Ал білмесе өз өз өмірін көрсетеді. Ойын басқарушы ойында осылай жалғастыра береді. "Мен бес атау білемін" аула ойыны. Мақсаты балалардың ойлау, жанғырту, сойлеу қабілеттерін дамыту, достыққа тәрбиелеу, сөздік қорын байыту. Екі ойыншы бір-біріне дөпті «Мен», «мен білемін», «бес»,	"Резіне" аула ойыны. Мақсаты балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру, жылдамдыққа, күштілікке, иінішандыққа тәрбиелеу. Бұл ойында қолдарды, әр балалар да ойында Резіне таспағын үштен, немесе екі екі екіден ойып аласыз. Бұл жағдайда, егер ойыншы секіру кешіде қателік жіберсе, ойын серіктесті оның көмектесу алады. Ол резіне таспағын бір шеттен үстіне, мысалы, екі орындағық тарту арқылы жалғыз ойып аласыз. Ойлау үшін екіге серіктесті әдеттегі мырмаша қажет, ұшындығы шамамен екі метр. Үштіріні байлап өту керек. «Аяқтарды алмақтатып» тұрғын екі ойыншы тобық биіктігінде серіктесті. Ойында әртүрлі фигуралар қолданылады, олардың барлығы қайталануы керек. Қате жіберген адам өз орын серіктесті ұстаушымен ауыстырады. Ұлттық ойын: "Сөздер тексе". Мақсаты келісетіні балаларды	"Көрін" ұлттық ойыны. Мақсаты балаларды жеңілдікке, ұйымшылдыққа, шығармашылыққа тәрбиелеу. Көрін ойының үлкен бөлмеде, қонаққа тізе ауада өткізуге болады. Ойыншылар саны 10-нан 30-ға дейін болуы керек. Ойыншылар дөңгелекпен, екі екіден шеңбер құрып отырады. Тізге бір адам ортаға шығып, аяқ болып отырып ойыншылардың бір жұбына келіп, "Көршімен татусың ба?" —деп сұрайды. Егер сұрақ қойған жұптың біреуі "Көршімен татусың" десе, онда сұрақ қосымша адам ойын қасындағы көршімен орындап тұрғызып, соған орына өз отырады. Орындап тұрғын адам ортаға шығып басқа бір жұптың екі екідендей "Көршімен татусың ба?" деп сұрап, ойында соған береді. Ал егер ойыншы көршімен «татусың» деп, қасында жүріп болып отырып серіктесті жіберетсі келмеді онда сұрақ қосымша адам оны жамалайды. Ол екі сағатқа, біз біздейді, болмаса әділмен.	"Тасия тастамақ" ұлттық ойыны. Мақсаты балаларды патастандыруға, жеңілдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгелекпен, шеңбер құрып отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгелекпен отырып балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артынан тақымын білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіленген кейін балалар көздерін ашады. Жан жағынан жылдам қарап, тақымы өңінде екенін білсе, кезе жылдам орындап тұруы керек. Егер орындап дер кешіде тұра алмаса онда өз өмірін көрсетеді тақыма, өлген, би және т.б. Және де орындап тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою-өрнек бейнесі беріледі. Көп ою-жынаған бала жеңімпаз. Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақымы өңінде екенін сезген бала тақымын тастап жүргізушінің аяғын жеуі керек. Ал жүргізуші аяғын баланың
"Жеуте жарамсыз - жеуте жарамсыз" интеллектуалдық ойыны. Жүргізуші бір ұялықта әртүрлі заттарды атай отырып, ойын қатысушыларына дөп тапсырады. Егер ашылған зат жеуте жарамды болса, дөпті ұстап алу керек, ал керісінше болса, соққы беру керек. Аула ойыны: "Шатасу". Көпбасын таңдалады және қалған ойыншыларға теріс қарап тұрады. Қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қол ұстасып тұрады. Осыдан кейін олар қолдарын үбей мүмкіндігінше патастауға тырысады. Ойыншылар жеткілікті тұрда патастан кезең, бұл тұрғын қоспасының хабарлайды. Көпбасын патастып қалған ойыншыларды аштыға тырысады. Атапқы шетеліген ойыншы келесі тұрда көпбасын болады. "Домалық аяқ" қоспа ойыны. Көпбасын халық ойыны. Мақсаты балаларда елдікті дамыту, дөпті мыналыға дәл нүкте болуға жеткізуді	Ұлттық ойын: "Сәкина жасыру". Мақсаты балаларды патастандыруға, жеңілдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойында өткізуші және сәкина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізделерін үстіне алақаншасын жақсы. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақаншасы салысымен, ол бала алақаншасы жаба қолды бастаушы бар белгінің алақаншасы сәкина салысымен, ойыншылардың біреуінен-Сәкина кимде-деп сұрайды. Ол сәкинаның кимде екенін білсе сол баламен орын ауыстырады. Ал білмесе өз өз өмірін көрсетеді. Ойын басқарушы ойында осылай жалғастыра береді. "Мен бес атау білемін" аула ойыны. Мақсаты балалардың ойлау, жанғырту, сойлеу қабілеттерін дамыту, достыққа тәрбиелеу, сөздік қорын байыту. Екі ойыншы бір-біріне дөпті «Мен», «мен білемін», «бес»,	"Резіне" аула ойыны. Мақсаты балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру, жылдамдыққа, күштілікке, иінішандыққа тәрбиелеу. Бұл ойында қолдарды, әр балалар да ойында Резіне таспағын үштен, немесе екі екі екіден ойып аласыз. Бұл жағдайда, егер ойыншы секіру кешіде қателік жіберсе, ойын серіктесті оның көмектесу алады. Ол резіне таспағын бір шеттен үстіне, мысалы, екі орындағық тарту арқылы жалғыз ойып аласыз. Ойлау үшін екіге серіктесті әдеттегі мырмаша қажет, ұшындығы шамамен екі метр. Үштіріні байлап өту керек. «Аяқтарды алмақтатып» тұрғын екі ойыншы тобық биіктігінде серіктесті. Ойында әртүрлі фигуралар қолданылады, олардың барлығы қайталануы керек. Қате жіберген адам өз орын серіктесті ұстаушымен ауыстырады. Ұлттық ойын: "Сөздер тексе". Мақсаты келісетіні балаларды	"Көрін" ұлттық ойыны. Мақсаты балаларды жеңілдікке, ұйымшылдыққа, шығармашылыққа тәрбиелеу. Көрін ойының үлкен бөлмеде, қонаққа тізе ауада өткізуге болады. Ойыншылар саны 10-нан 30-ға дейін болуы керек. Ойыншылар дөңгелекпен, екі екіден шеңбер құрып отырады. Тізге бір адам ортаға шығып, аяқ болып отырып ойыншылардың бір жұбына келіп, "Көршімен татусың ба?" —деп сұрайды. Егер сұрақ қойған жұптың біреуі "Көршімен татусың" десе, онда сұрақ қосымша адам ойын қасындағы көршімен орындап тұрғызып, соған орына өз отырады. Орындап тұрғын адам ортаға шығып басқа бір жұптың екі екідендей "Көршімен татусың ба?" деп сұрап, ойында соған береді. Ал егер ойыншы көршімен «татусың» деп, қасында жүріп болып отырып серіктесті жіберетсі келмеді онда сұрақ қосымша адам оны жамалайды. Ол екі сағатқа, біз біздейді, болмаса әділмен.	"Тасия тастамақ" ұлттық ойыны. Мақсаты балаларды патастандыруға, жеңілдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгелекпен, шеңбер құрып отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгелекпен отырып балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артынан тақымын білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіленген кейін балалар көздерін ашады. Жан жағынан жылдам қарап, тақымы өңінде екенін білсе, кезе жылдам орындап тұруы керек. Егер орындап дер кешіде тұра алмаса онда өз өмірін көрсетеді тақыма, өлген, би және т.б. Және де орындап тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою-өрнек бейнесі беріледі. Көп ою-жынаған бала жеңімпаз. Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақымы өңінде екенін сезген бала тақымын тастап жүргізушінің аяғын жеуі керек. Ал жүргізуші аяғын баланың		

Алаңда кимге жүзүсүр кылатан. Өйүн кымын көзүндө тугым (софизм) үстөгү ойным, ал өкүнөт догма тахшаман (софиямен) тескеке айлайды. Шүлкүрөдөн "күзөткөн" оңи шүлкүрдөн тузак үстөгү тырмасы. Өйүн доң тескеке карай домалатыпша жалтасыды. 3 кыдан кейін рөлдөр өзгөрдү.	«тескелер» - «уулар» - «өзгөрмөн» пактырады (көзүлөр, колдарынан) аттары, жалтуктар, уулар жөнө т.б.). Сол заматта доңка же бүткөн ойным кылайт «Анон» - ал өкүнөт ойнымы «бер» - «Анбес» - «ж» «Мансур» - «уш» - «Еламан» - «төрт» - «Махмат» - «бес» - Ал өйүн кайта бастыды	Өйүн д. жалтартып жүзүр бөлүсө доңкамыр - доңгыкка түрбөлөсү Балалар жөнөткөн турды. Бир баланын көң байланып кошылды Балалар «Бота, буга», жана, аяк. Кайда кеткен кутушпак. Сокоргоке бай-бак. Мен гуден тап-тап Деп тахтактайды Содон кейін Сокоргоке (баланын көң байлауу) балаларды куалайды немесе балалар оңи жөнүнө келип түрүн калды. Сокоргоке үстөп алган баланын көң байланыды да өз «Сокоргоке» ролин аткарыды. Өйүн оңмал жалтасы беред	Көзмөдөн үчүн ойтуу берди «Алаңай» етп. ал көрүшкөн алып кыды. 1-тер ойным (бүт) тапкырына өрүңдөй ачмаш. өз өрүн сүзүк жөнүн аламы берди. ж. өң соңи мүнөттөн аткоруу көрсөт ойным кайткыдан бастайды. Сөйтп. өйүн оңмалына соолаи беред "Кынык-сандык" кынык үттүк ойным. Махмат - балалардын күш- жөтүл, шапшаңдыктын дөмөтү, тапкырыкка түрбөлөс Өйүн далай, көтүлдө жерде (көрт ж. т.б.) өтөд. 1-Мен ж. ж. өспүрм өр балалар катышыды Катышыштылар тең өң тоңо бөлүнд. Өр соңи өң бастыктары тапталалды Өзгөр ойнымын дүңсө өтүн бөлүлдү Өзгөт өң тоңтан бир-бир ойнымы шапкырады. 1-тер бир-бирине аркылар берил турмасыды. бир-бирин көз аларынын карманын айткысты усталады. Өйүн жүрүтүшүн берген бөлүмөн өзгөр бир-бир аркыдан жерден көтөрүп жөтүлө тырмакыды. 1-ый жөтүл өң оңай өмөс, өйүн жүрүтүш бөлү бергенде, өзгөр жөтүлөрү бүтүн жөтүлдөй өтүрүн катыкка түсөт. Кайсыны көтөрүп жөтөсө, жөтөсө сол жөтөд. Көбүрөк жөтөсө жөтөтөн төң жөтөнө өтүндө. Өйүн кайталанган ойнымды Өйүн жастардын күш-жөтүлүн малайтат. айы-амал колдону	өрүнөт келип өтүрүсө тырмасыды. 1-тер бөлү жүрүтүшүн үстөй кымын айтайын өтөйд. Ал, күш жөтөн алды, өйүнө жүрүтүш сол бөлү болды "Карма-карсы сөз" инквистисык ойным (жүктөр айтмасы). Махмат - балаларды карма- карсы мүнөттөгү сөздөр жүктөрүн күрү бөлү. аяк аларын жетилдир. оңмал карды малайт. ой тапталдыктын дөмөтү Күрдүлөр кошмо, доң немесе, немесе жүктөр арасында жүрөтөн жет (жөтө) - Балалар, карма-карсы малайды сөздөрдү жүктөрүн айтуу үчүн, "айткысты" жөтөлдөй. Көңө карай кошманын сөздөн өң балык көрсөтмөн. Сол балалардын бири айткысты бастап, карсы турган. карма-карсы малайды сөздө кайттар көрөк 1-тер бөлүктөн балалар болса, аларга бөлгөн бай көмөт берил, айткысты жалтуктарыды	- сюжеттүү-ролдүк ойноолор ойнооту: «Түрүк», «Мейрамхана», «Унакта» жөнө т.б.
---	---	--	---	--	--

				бүзгө, өз күшүн тиімдөй пайдаланууга үйрөтөдү	
Серуенге дайындык	Серуенге суге дайындак 1. Алдыгы иш-паракка арылган ереже, шарты алдында топто ретке келтирү - киниу бөлмөсүндө өнүн-өнү ұстау ережелерин кайталау 2. Киниу диниру алыртымди кайталау 3. Эр түрүн ала-райында (жар, жанбыр, жел) көмөдө өнүн-өнү ұстау ережелерине баса назар аудару - тарбияштын өн көмөдөт жат дайгы сүйен отырып талдайды 4. Балалар өздүннен киниуд, каете болса - тарбияштын немесе баска баланын көмөт				
Серуен	Желді бакылау. Мақсаты: жел тураты түсініктерді танықтау, өсімдіктерде қандай баулу Желдің түрлерімен таныстыру Жел дегеніміз не? Жел қандай болады? Жел қалай пайда болады? Жел не үшін қажет? Жел бізге керек пе, жок па? Желді көрмесек қалай сеземіз? Оңшүетк, солшүетк қайда, батыс пен шығыс ше? Жел қай жақтан соғып тұр? Диагностикалық ойын: «Желдің сөзі» Мақсаты: дауыстып мықпалытын, мұрын арқылы ғылым алу, у. дыбысынан айылуымен ауыз арқылы дем шығару қабілеттерін шығару. Қызықты ойын: «Ақсу - қалдар» Мақсаты: ойын шартын бұзбай ойынуға дағдыландыру Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту Ойын шарты: Құшмы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Ақсу - қалдар, қалдар жем жеңділер ме? - Су штіңдер ме? - Құстар жауап береді Балалардың ішкен бірін қасқыр	Бақылау: "Гүлденген бұта гүлдерін сактау". Мақсаты: табиғаттағы өнүн-өнү ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру Балалардың өсімдіктер туралы білімдерін, сыйластықтарын дамыту Бақылау: Біреу гүлді жұлып алып, оны дақтарды: - Сөйліс тегісте бола ма? Неліктен? - Қандай гүлдер ұзаққа сонылады: жұлынған ба, әлде өсіруге қалдырылған гүлдер ме? Табылған гүлді үстелге қойып, серуендеудің соңында қарап көрейік - Гүлге не болады? Құрап, ал гүлдердағы гүл өсіп тұр - Гүл деген не? - Гүл қандай болады? - Ол қайда өседі? - Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? - Гүлдің пайдасы бар ма? Көркем сөз Гүл өсіп сен бағында, Түрсын көздің жауын ап Бүршік жарып шығанда, Үне көрме жұлып ап "Көбелектер" қымыз-қона аялас ойыны. Мақсаты: сигнал бойынша жүтуру бағытын, тоқтамай,	Бақылауға көзкөністерді бақылау Мақсаты: танымдық белсенділікті арттыру, бақылауларға деген қызығушылықты арттыру Бақылау барысы Педагог балалары жұмбақтар жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады Эр желіні аты толған көк көңіл, Жаз болғанда көк көңілді жеп қоям (көңір) Алғуды қояқ бұл ашық, Толған немесе, жыладық (Тілек) - Балды бақылау қандай көкөністер өседі? - Сіз бақылауға тарбияштырмен бірге қандай жұмыс жасалды? - Бағда ересектер не істеп жатыр? Танымдық және зерттеушілік іс-шаралар: көкөніс бақшасын арамшөптермен тазарту кезінде біз әрдайым кишкене бөтпін дәкылдармен қалдырдық. Біз не көрдік (шөп көз) Өсімдіктерге не болады? (арықтау және нашар өсу) Диагностикалық ойын: «Мейіріне айт» Мақсаты: сөйлеу барысында	Ағаштарды бақылау(қайың, терек, үйеңсі) Жеміс ағаштарымен сапыстыру(алма). Бақылау Бөлмешедө өсіп тұрған ағаштарды ажыратуға және атын атауға Үйрегіз жаншарын, гүлбрі, гүлжамы бойынша, жағдай ашық жасалды бұтақтардың көбейткеніне көңіл аудару керек, көптеме гүседі, сондықтан метық күлдерде орманда сәлсізін, Ағашты ұрғызымен сапыстыруға үйрету(мысасы, алма бағымен), бәлі бақылауын территориясында өсіп тұрған, айырмашылығын атамақ жемісі бар Бұтақтың иілуіне қарай,ағаштағы жаншарықтар болуы мен түрлерінің әр түрлілігін салыстыру кезінде көрсету керек Гүлгін өткесінің табиғатына сүйсінепшілік танытуға тарбиялеу Жұмбақтар Жылда жатқан - көптеңесіне алады, Қыста жакқан - жанын рахат табады (Ағаш) Жылда гүрліп жотары, күзде жерге қонады (Жапырақ) Мақал-мәтел	Ауа-райын бақылау Ауа-райына жүйелі түрде қадағалау жасау, маусымның сипатты белгісіне көңіл аударып және біріктіру, бартық жан жаншарлардың белсенді өсіріне, өсімдіктердің өсуіне және жарығына, жылыды тоғлутыне байланысты орнату Маусым - жаз басы, алмазар гүлдеп болады, күннің тоғлуты,ағашалар-өсімдіктің тоғлұғында өсуімен, күрт-құмырсқалардың, құстардың кетуімен байланысты. 22-маусым ең ұзақ күн, ең қысқа күн екенін атап өткен жөн Шілде - ең метық уақыт, күлдіп күннің ыстығы гүл суығына не болады да, жип күн күрәйре, жаншар болады Тамыз - күн ыстық, түн суық, температур ақады. Суыту алғашқы қауға әкеледі Балаларға жаз табиғатының өңіріне көңілді білімін шығату Жанытпаш Жапыр жауып келеді қар аралас, Бір топ қатын келеді шал аралас, Тауға қайды бітеді тал аралас, Бір топ сар келеді таңа аралас Көркем сөз

етип сайлайды. Қашым - Ақ балалар, ал қасқыр" келеді - деп дүмбетайды. Ақсу - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, ал қаздар болса құстарды ұстап алып жетіе тырысады. Ұсталған ақсу - қаздар, қасқырға көмектеседі. Сөйтіп ақсу - қаздар азын, біткенше ойын жалғасады. Еңбек: гүлдерге су құю. Мақсаты: тағалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: жүрек, су, шелек.	«Ақ ерте бізге маңықтандыру, көмектесті бұлдарға» қымыздарды үлестіру қабылдеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Ойна", "Соты", "Кері", "Алға" деп белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездесек айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру белгіттарын жылдам өтпесті, ары қарай қымыздау піс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. Еңбек: алаңдағы қымыздарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: қолтап, тырнауыш. "Допты қасыға түсіру" қымызды ойын-жаттығуы. Мақсаты: "қасыға" допты өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шартармен) ойынуға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақта тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Еркін ойындар.	жүргізетін - мақалас қымыздарды бір-бірілерді көтарады. Аула ойыны «Тағылмақ» Ойынның шарты: Тәрбиеші саппамақ арқылы жүргізуші сайлан алады. Жүргізуші тәрбиешінің қасында немесе белгіленген жерде көліп жүзіп тұрды, ал басқа балалар пиналада Жүргізуші - 1,2,3,4, гүлдеуі шықтым» Тауып алған баланың атын атайды. Осылай 1-4 баланы тапқан соң басқа баланы сайлайды. "Ақ сүйек" қымыз-қонағыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойынуға баулу, зеректікке, қарғылтыққа, дәлдікке дағдыландыру, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тү сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмейтін керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты: бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізугі керек. Сонда ақ	түтінің пиналаған қарғай да жинап қалады. Керекті сөз: «Көбінесе жасыл қондыр» - М. Зайтов. Үйден терек қарғай Бойлай өсті күн сүйіп Көшемізде жаңалай Еңбек: ұқсатып жасау үшін мақта, бұтақ, түбірлерді жинау. Мақсаты: өз бетінше бұтақ, түбірлерді ұқсатып жасау үшін эстетке айналдыруды жалғастыру. Жиналған материалдарды ұқсатып ұстауға тәрбиелеу. Дидактикалық ойын «Жапырағы бойынша ағашты ганы» Мақсаты: ағаш туралы білмен пайтайы, жапырағы бойынша оларды таңуға және ажыратуға үйрету. Эксперимент. Екі өсімдікті қадағалау. Біріншісі пинайтынмен тамақтандыру, екіншісі суғару. Қорытынды: Өсімдіктер өсу үшін пинайтынмен қажет. "Тағылмақ" қымыз-қонағыс ойыны. Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа, қымызшылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Саппамақ арқылы бір бала тағылған балаларды гүлдеуші болып тағылғандады. Ал басқалары тағылғанда Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, гүлдеуші бала көшіп жүзіп тұрады.	«Жаңа пізде» - Ж. Жүсіпов. «Ақ балалар балалар Шығам пізде пізде ойын Шарман терей күн сайын. Жалпырақтар жаңайды «Ақ балалар балалар «Ойнамақ та, күлдік Үйретіп тай қымыз Қымызды ойын «Тату, бар, пана бірге» Алаңның қармақ қарма жолына етеге төңдетіп асыпай отырып, бір жолға қонғалық балаларды үйрету. Бір жылдамдықпен беріп бір күзіп жетпей, жүгіруді үйретіп дәмдеу. Еңбек: қымызды үстіне қым себу және суғару. Мақсаты: еңбекке қатысу, еңбекке баулу, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Кереметте айт» Балалардың орындары қорыма антоном орындарын енгізу (жылма-сұм, сұм, сұм, сұм, жұлма - қармағы және т.б.) алаңдағы қорымағы ортамы терек түсіне білді.
--	---	---	--	--

			сүйек өңіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабылғы ақ сүйек.	Осы сәтте қалған балалар тығызлып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, ізденуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. "Төменшіктен төменшікке сеңір" қимылы ойын- жаттығуы. Мақсаты: белгі орындарға аттан сеңіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру.	
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жексе жұмыс, әдептік ережелер (мәдениет- гигиеналық дағдылар)				
Балалардың үйге қайтуы Ата-анаға кешес	Кейбір ата-аналар балаларына терезе талдында ойынуға рұқсат береді. Олар терезенің сыртындағы әлем балаға тартымды, оның алуан түрлілігімен қызықты деп санайды және бұл қалай болса да оны біраз уақытқа алдандырады, ата-ананы баламен тікелей қарым-қатынастан босатады. Бұл мүмкін емес! Бала терезе ойыны ойын-сауық орны емес екенін білуі және түсінуі керек.				

Тексерілді: Мамул

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС-ті Ақжайық бөбекжай балабақшасы
Топ мектепшілігі
Балалардың жасы 5 жаспан
Жоспардың құрылу кезеңі 22.07 - 26.08.2024ж
Педагогтың аты-жөні Бабажанова Г.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	22.07	23.07	24.07	25.07	26.07
Балаларды залға қабылдау	Балабақшадағы тәуелсіздік қабылдау мейрбиінен немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүмкін болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың денсау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойып бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестені қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шайымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырма, тәрбиеші оны басқа балалардан оқпаудайды, төсекке жатығылады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейрбиінен қараушысы қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Таңғы гимнастика	Салмақ түзету, оңша бұрылып, алға жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру, бірнеше бағытта қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешпен. 1 - бастапқы қалып: дене тік, кол белде. 1 - оңға адым жасап, қолдарын жапына жіберу. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2 - бастапқы қалып: аяқ ашық, дене тік, кол белде. 1 - оңға еңкейіп, сол қолың басына қою. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 3 - бастапқы қалып: аяқ ашық, арқанды алға ұстау. 1 - арқанмен бірге оңша бұрылу, 2 - бастапқы қалып, 3 - солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып, 4 рет қайталау. 4 - бастапқы қалып: дене тік, кол белде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға соғу. 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады). 5 - бастапқы қалып: дене тік, кол белде. 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, қолдар жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Еңбек: ауылда тазарту. Мақсаты: ақсақалдарға көмектесуге деген ұмтылдығын дамыту. Келісімділік: табиғат бұрышы, ас	Еңбек: балаларды гүлдерге жинауға тарту. Мақсаты: гүл бақшасындағы еңбекпен таныстырып, еңбекке жауапкершілікпен қарауға	Еңбек: гүл бақшасын арамшөптер тазарту. Мақсаты: өз жұмысының нәтижесін көруге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға	Еңбек: үлкендерге ұжымдық еңбек. Мақсаты: ортақ іске қатысу, істің соңына дейін жеткізуге деген ықыласы	Еңбек: өсімдік өсімдіктеріне күтім жасау (суару, көпестіру, арамшөптерден тазарту). Мақсаты: өсімдіктерді күтуге деген құштарлықты тәрбиелеу

болмөст, оқу куралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	болу	Кеңестілік табиғат бұрышы, ас болмөст, оқу куралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	Кеңестілік табиғат бұрышы, ас болмөст, оқу куралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	Кеңестілік табиғат бұрышы, ас болмөст, оқу куралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу
Құыршақ театры Құыршақ, көлемді театр қойылымын тамашалау, көрген қойылымның жетісі менондағы кейіпкерлер туралы әңгімелесу. - «Менің сүйікті достарым» ертегі кейіпкерлерінің костюмдерінің элементтерін қызғанд жасап, дайын кейіпкер бейнесіне жаластыру? (шығармашылық іс-әрекет) Тақырыпқа сәйкес сюжетті-рольдік ойын ойыну (қарым-қатынас іс-әрекет, таным іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекет) “Не жедім, тауып ал” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: анализатор арқылы затты табу Ойын әрекеті: Дәм сезу анализаторы арқылы шешімді табу Шарты: Көз жұмып ауызға салған затты шайып не екінің ашықтау Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу Оларды жуу. Тағалағанын кейін ұсақ бөлшектерге бөлу Салыстыруға бағалардың	Сөз асылы шешендік «Өкпелер мектебі» жұмысын жандандыру, алдың-ала әрленген -Ерте, ерте, ертеде» - әжеміні ертегісін тыңдайық нелендігі бейнематериалдарын тамашалау, - «Ертегілер әлеміне саяхат» сүйікті ертегілерді айтылу. (қарым-қатынас іс-әрекет) - «Мен бастаймын, сен жалғастыр», дидактикалық ойын (қарым-қатынас іс-әрекет) “Заттарды пәл ішіне орналастыру” үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, кейіндерін дамыту (таным іс-әрекеті, жетілеу іс-әрекеті) “Фигура жаса” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүзруге жаттықтыру Ойын ережелері: Балалар бұрыш ойын алаңында жүзгеді. Сигнал берілген кезде олар тез	Ауан-ауан кейіпкер бар «Менің сүйікті кейіпкерім», ермексәздік мүсіндеу, суретін салу. (шығармашылық іс-әрекет) Өзі қолдан жасаған кейіпкерінің образына еңп ойын даусымен дыбыстау, сөйлеуді дамыту. (қарым-қатынас іс-әрекет) Ертегі тыңдау, ондай кейіпкерлер туралы өз ойларын айтылу (қарым-қатынас іс-әрекет) Ойын «Не ұшады?» Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту Ойын ережелері: Тәрбиеші балалармен шеберге тұрады Тәрбиеші ұшпайтын тірі және жансыз заттарды атайды Зат атында тәрбиеші қолын жоғары көтереді. Мысалы, тәрбиеші - қарға ұшады, үстел ұшады, ұшақ ұшады» және т.с.с. Балалар «ұшпайтын» зат болса, қолдарын көтереді: «ұшпайтын» болса қолдарын төмен түсіріп тұрады Жүзгізгіш рөліне балалар да	«Өнерлі өрге жүзер» Ата-аналармен бірлескен әрекетте алдың-ала ұйла әзірленген ұлттық оқулардың көрмесін қарастыру және жағатын бұйымдар туралы әңгімелесу. Тақырыпқа сәйкес жұмыстар жеткізу (қарым-қатынас іс-әрекет) Бұрышын билетін әңгіледі айтылу, біздерді білету (шығармашылық іс-әрекет) Қимылды ойын «Тап және үлгіме» Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша әрекет ету, көрсеткіш бағдарлау қабілеттерін дамыту Ойын ережелері: Педого ойынды бастайды. Ол балаларға ойынның көрсетеді, балалар оны есінде сақтайды Педого барлығын қабырғаға қарап отырып шақырады, өз ойыншықты тез жасырады және балаларға ойыншықты кім бұрын болды талса, дауыстап айтуға керектілігі, ұнаса саусақпен көрсету керектілігі ескертеді. «Іздеуші» командасы бойынша балалар	«Етімі - өнер кешімі» Педогостар мен балалардың бірлескен театрландырылған қойылымдар байқаумен ұйымдастыру - театрландырылған қойылымдар көңі үшін атрибуттарды орналастыру - қойылым желісін ойластыру -рольдерді ортақ келісіммен бөле таңдау - қойылымды көңі (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет) Дидактикалық ойын “Менің қажайыт бұлтым” Мақсат-міндеттер: қиялым, эмоционалдық сфераны, табиғатты елестету қабілетін дамыту (ойын релаксациялық, қалың рөлді де атқарады) Ойын барысы: балалар шабындықта қиялданған жайғасады, тыңшатып, көздерін жұмды Талқырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестетеді. Құстардың дауысын естеледі, шөптер мен гүлдердің иісін шығады, бұлт аспанға қалықтады. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқайтынын айтып береді ұсылады

	бойынша баламен жөке жұмыс, өтпек ерекжесті	тамақтау кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру	тамақтау кезінде сөйлемей, басқа балалардан мақасын алмау	сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдырылуы. Түпте жыртылған қымбатты қабілетін жетілдіру	бойынша баламен жөке жұмыс, өтпек ерекжесті
Тапсырмасы	Көрсем сөз Екі қол отырып, Сыр айтады жасырын Сыр қасқырдың тәбетін, Берсе бүгге асырып Тәбетін біз қайтөміз, Тісін берсін қасқырдың	Көрсем сөз Депемді тама ұстап, Шомамазын атымен, Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабымен	Көрсем сөз Нойм-нойм, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсең, Қой ішінде жөке жөке, Жақсы бала малсақ, Жаман бала ұй күшпек, Нойм-нойм бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ, Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауырсақ, (І Жансұйыров)	Көрсем сөз Микрофтар қасқырмен, Көрмесем де білемін Ішер кезде асты мен, Қолда жуып жүремін	Көрсем сөз Балаларға – тортымсыз, Барлық жұртқа құртымақ, Баламен ішкен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ, Қауыр – қарбыз, көкөніс, Қанша жөке, көп жеміс, Қане, тойып алыңдар, Тамақтың соң ойын бар
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Қоңылдыз тамаша!" Мақсат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық қабырғаның басшысы дейін сатыдан аттамай өрмелеп, басқа аралыққа ауысып төменге түсу, балаларды бір аяқтан екінші аяққа алға айналдыра отырып және қос аяқтап иртып секіру дағдыларын дамыту, аяқтың ұшымен, өкпемен, табанмен, табаның іші жағымен, тіспен жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру, жұптасып бір қатармен жүгу, бағыт (рупорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру	Көрсем әдебиеттен ойын-жаттығу Төкен Айдарханов "Жаңашыр" Мақсат-міндеттер: Балаларды шығарма мазмұнының мағынасына байланысты интонациямен мазмұндауға үйрету, кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойын айта білу, өз ойын айта білу, басқалардан ішкірі тыңдай білу дағдыларын дамыту, өзгені жаңашырлық танытып, қызық болуға, адамгершілікке тәрбиелеу Музыкадан ойын-жаттығу "Торай" әні Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы жетіл қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс-әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шаттануға	Математика пәнінен ойын-жаттығу "Ақтөстің Салдар әлеміне сапары" Мақсат-міндеттер: Салдарды заттар санымен байланыстыру қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. 10 саны туралы түсініктерін қалыптастыру. Басқа салдар арасында санды табу дағдысын қалыптастыру. Алға және артқа қарай 10-ға дейінгі санау қабілетін дамыту Сурет салудан ойын-жаттығу "Менің сүйікті құшым" (субкамен бояу) Мақсат-міндеттер: Үлгілік жануарларды (құшқ) дәстүрленген «субкамен бояу» техникасымен сурет салуды үйрету, балаларды құшқын бейнесін өз бетімен қалта	Қоршаған ортамен танысу ойын-жаттығу "Үй жануарлары" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы ойларын жүйелеу, балаларды үй жануарлары мен олардың балаларымен таныстыруды жалғастыру. жануарлардың әдеттері, тамақтау ерекшеліктері, өмір сүру жағдайлары, адамдарға пайдалы, танымдық, белсенділікті, талдау қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту, жануарларға деген сүйіспеншілікті, жаңашырлық, көмек көрсету қабілеттерін дамыту	Құрастыру ойын-жаттығу "Аквариумдағы балықтар" Мақсат-міндеттер: Табиғи материалдан балықтың бейнесін жасауға үйрету, шығармашылықты және ұқыптылықты дамыту, ұжымда достық қарым-қатынасты тәрбиелеу

		тәрбиелесу - Ужым болып бірлесіп ойлануға тәрбиелесу	Сетінде орналастыра бере білуге, оның сыртқы кейпінің иелігі ерекшеліктерін бере білу білетіндіктерін қалыптастыру туашпен дәстүрмен тыс теңшемен сурет салуды жестілдіру, қиялдарын, шығармашылық белсенділіктерін дамыту, қиялшылыққа тәрбиелесу.		
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру Күннің бірінші алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдайлар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңалықтар, жұмбақтар, өлеңдер) Котеріңкі қоңш-құй сайлау Серуендеуге дайындық 1. Алдағы тапқа арналған ереже шығу алдында топты ретке келтіру, қиын болмесе де өзі-өзі ұстау ережелерін қайталау 2. Кімді қиындару алгоритмін қайталау 3. Әр түрлі ая-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзі-өзі ұстау ережелеріне басқа пәнар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып талдайды 4. Балалар өздігімен кінәсіз, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі				
Күннің серуені	Күннің көңіл бақылау. Мақсаты: балаларға күн туралы мағлұмат беру Білімдерін жетілдіру Балалар аспанда жарқырап тұрған не? Ол неге ұқсайды? Күннің көңіл болмаса біз өмір сүре аламыз ба? Күннің бізге қандай пайдасы бар? Көркем сөз Күн шықпанда Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! "Күн - түн" қимыл-жөні-пес ойыны. Мақсаты: ұйымшылдықпен ойындай білуге баулу Ойын шарты: балалар қоңш пенбөк жасап тұрады Жүргізуші: "Күн"- десе, балалар	Жөні-пес-ті бақылау (көбілектер). Мақсаты: көбілектердің тіршілігі жайындағы білімді толықтыру, бақылау арқылы жаңа ақпараттарды алуға баулу Күн сайып жөні-пес көбілекті көтеді: мақалар, көбілектер, қиялдар Көбілектердің бірнеше түрін (қауіпсіздігі) ақыраты білуге үйрету Көбілектердің қанаттарында өте әдемі өрнек бар - ол өз әдемі табиятпен жаратылғандардың арасында Көбілектердің қанаттарын ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тәрізмен жабылған, оны өшпүр оңай, бірақ содан кейін көбілек ұша алмайды Балаларға көбілектер жұмырқалайтынын түсіндіру.	Ересектердің бақылауы еңбекті бақылау Мақсаты: балаларды көктемде топырақты дайындап, көкөніс егу науқанын басталатынын жайында түсінікті қалыптастыру. Тыңшасыз еңбек ету нәтижесінде адамдар көкөніс өсіріп күтуде мол онім алу мүмкіндігіне ие болатынын, балаларын түсіндіру. Қимылды ойын "Арасан тартыс" Мақсаты: күш-жігерді дамыту, жарыспасын өз жағына тартуға ынталандылық таныту Еңбек: күштары күш отырығы Мақсаты: күш отырығының орынды таңдап алып оны сұару Еңбек мәдениетін қалыптастыруды үйрету (еңбек құралдарын қолдану, жұмыс	Ақсирәуімді бақылау Мақсаты: балалардың ақсирәуімді бақылау тіршілік ететін туралы (атаулары берілген), ұлдар, өсімдіктер (балықтар жүзеді, ұлдар жорғалайды, ал өсімдіктер өседі, барлығы тірі) деген балалардың ойларын нақтылайды: ақсирәуім әдемі, өзіне қарау жағымды Жұмбақ жасырарлы Төрт бүршікті шыны маңы Терісесі жоқ, іші толы су Осы ұйған ғындары Шетінен шебер жүзімшітер (Ақсирәуім) Барлығы ақсирәуімді барады «Бұл жерде бірін бақылау тіршілік етеді» - дейді педагог - Алдамен біз оларға қараймыз олардың бәрі сау ма, жүзін жүр ме Еңді біз оларды	Бақылау: "Бақылау қалай жүзеді?" Мақсаты: балалардың сұағы бақылаулардың қолдануымен бейімделушілік ерекшеліктері туралы ойларын нақтылау (балықтар әр түрлі бағытта оңай, тез жүзеді, олардың ардайымен арасы бар) жөні-пес, қары төменнен, сондықтан соғылған және тайғақ дене, сүйір бас, жүзе жүзуге көмектеседі, бақылау әр түрлі бағытта оңай бұрылады - оларға құйрығы көмектеседі, ауру бақылау бау, тегіс, бұйырлары құлайды, мұндай бақылауларды өміске көрсеті Бақылау кезінде педагог ойыншық бақылау бақылау денесінің балаларын бақылаумен жақырақ тексеруге, оның қимылын көрсетуге қолдана

қимылды жүреді, қимылдайды. "Түп" - десе, балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойынан балалармен ойын жалғасын табады.

Еңбек: ауластың қосыстарды жинақтау.
Мақсаты: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу.
Керекті құралдар: сығарғыш, шелек, қалақша.

"Сосыр текем" қосық-ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойында баулу, кеңестік бағдарлау, қимылдарды, тереңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірілеріне келерті жасамауға дағдыландыру, түпсіз, зейін қабілеттерін дамыту, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шешір құрып тұрды.

"Сосыр текем" сәлемат арқалы тағайындайды. Содан соң "текем" ортаң шығарып, көпн байлап, бір орында айналды сұрайды. Балалар осы кезде "бір, екі, үш" Сосыр теке, бізді ұста" - деп "Сосыр текем" қозғалыс тұрғып қойып, одан айнала қатып жүреді. "Сосыр текемнің" міндеті - түркінің баланы ұстап алу және оны таппа, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қатып кетпес үшін, үлкен

содан кейін осындардың жинақтарынан кейін осы жұмыстардан құрттар шығады. Кейінірек құрттар іштен бөлініп жөніп оралып, қуыршаққа айналды, ал қуыршақтардан қобалектер қайта пайда болады.

Жұмбақ
Гүл ұшып гүлге қонады,
Гүл бақшам гүлге толады.
(Қобалек.)

Тәрбиеші жандықтарды сипаттайды, балалар болжайды. **"Сипат тама бойынша тап" дидактикалық ойыны.**
Мақсаты: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сойлеуді дамытуға, үлестіктер мен айырмашылықтарды табуға дағдыландыру.

Еңбек: ойыншықтарды жуу (өңдеуге жарайтын), тосенішке келтіру.
Мақсаты: жұмысқа деген оң қолжарысты, талпынуларды жауапкершілікпен тәрбиелеу.

"Қобалектер" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: сипат бойынша жүзгү бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру, кеңестік бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Ойып!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүзгү

орында тама дұмшты ұстау). **"Аққу-қалдар" қимыл-қозғалыс ойыны.**
Мақсаты: сәлематты қолданып, жүзгүтүсіп тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойында дағдыландыру, кеңестік бағдарлауға, жалғартып жүзгүге жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу.
Сойлеу, ойлау қабілеттерін дамыту.
Ойын шарты: Балалардың ішінен бөрі "қасқыр" етіп сайлайды, қалғанды "аққу-қалдар" сомдайды.
"Құшым" болып атындында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойында жүзгүтү мүмкін. Құшым құстарды жем жегуге болатындай, былай дейді: "Аққу-қалдар" (А-а-а-а) "Жем жемділер ме? (Иә, иә, иә)" "С-с иштілер ме?" (Жо-жо, жо-жо!) Құшым "С-с-с ұшпай келшілер!" Ошаққа абылай жетіңдер! Сақ болыңдар, аяқ қасқыр келеді!" "Аққу-қалдар" іздеріне қарай ұшыптары керек. Ал, "ақ қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жегуге тырысады. Ұстаптан "аққу-қалдар", "қасқырлар" көмектеседі.
Сойтп, аққу-қалдар азын бөткеліне, ойын жалғасады. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сарптама**

тамақтандырамыз" - дейді. Педагог бір баланы бір көріп, тамақ, екішесі - қалық берді. Үлестік тағы бір нәрсе жасады сұрайды, балықты тамақтандыру әдісі мен өлшемін көрсетіп тамақтандырады. Балықтардың қалай тамақтанытынын бақытады сұрайды, содан кейін бәрі біріге балықты тамақтандырады. Тәрбиеші жалғыз назарды балықтың тамағына қарайды. "Бұл балыққа арналған ерекше тағам. Мен екі көшкелі балық беремін. Біздің балыққа бұдан артық қажет емес!" **"Балықтардың өмір сүру жағдайларын қалай жақсартуға болады?"**
Мақсаты: Балаларды аквариум тұрғындары үшін тұрмыстық жағдайға ересектер мен балалар жасаптыңдығын, аквариумды қалайлап, қару керек екенін көрсетіп, су құйып, шатыстықтарын қосып, әйнекті сүртпек және тазалыққа, түбінен жүз жинауды, шатыстықтарын жарықтандырып тамақ аквариум ете жақсы көрінеді, балықтар өздерін жақсы сезінеді, ауырмайды, балалар мен ересектер аквариум жанында демалуға болады. Педагог балаларды әйнекті қалай тазартатынын, су қосатынын көруге шақырады. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны.**
Мақсаты: балаларды ойынның

алдында **Жұмбақ жасырғызы**
1) Су да ойын өмірі, су да ойын көрсет
2) Аузы бар, тілі жоқ, терісі бар, жүзі жоқ
3) Құдырлы жерге тиейлі Жотасы күнге күбілейді
4) Аяғы жоқ жүрмейді қанаты жоқ ұшпайды
Жер бетінде өмір сүре алмайды
5) Су да өседі, өнеді Сыртқа шықса өледі
Бақылау: "Бізге қандай балықтар бар?"
Мақсаты: балаларға әр түрлі балық тұрғын салыстыруға - олардың құрылымы мен мінез-құлқына қарай, айырмашылық белгілерін табуға және оларды сойлеу кезінде дұрыс көрсетуге үйрету. Бақылау кезінде педагог сұрақтар қояды: "Аквариумдағы балықтар бірдей ме, әлде әр түрлі ме? Олардың айырмашылығы неде? Қандай балықтар үлкен және қайсысы кішкентай?" Олардың түсі бірдей ме? Олар қайда жүзеді?" Сұрақтар аквариум балықтарының түрлік құрамына байланысты әр түрлі болуы мүмкін. **"Қара сныр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.**
Мақсаты: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету, кеңестік бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, дидактика тәрбиелеу. Ойын барысы Ойынға 3 не 10.

	шеңберден сынып жөндө. Ойыншылар сол шеңберден асып ойнуу керек. Шеңберден шыгып кеткен бала, ойындан да шыгыды. Кім ұстанамалы, тапмалып жатса, "сомар тексе" болуп, ойында жалғастырады.	балыктарын жылдам өтөртпн, ары карай қимылдау тиіс. Сондайақ, демалу кезеңін ескертуге болады. Балалар "Түздер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. "Нысанға тигізі" қимылы жаттығуы. Мақаты: қимысты ойындағы көбінесе мөшпелерді, лақтыруды жетілдіру, жұмын дамыту. Еркін ойындар.	«Бау да не өседі, бақшада не өседі?» Мақаты: өсімдікті өсу ортасын байланысты таныстыру. Балалардың ойлау қабілеті мен сөздік қорын дамыту. Ойындай берекесі: ойыншық пен рөлдерді болсыз да мәдениетті түрде келісе ойнатып тұстарын білдіреді, өз ойын іске асыру бұлу.	шарты бойынша, әділ ойлауға баулу, бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дайындандыру, дене бұлтшық еттерін ыңғайлы етіп, ілкі жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (берекі бала) сапалықпен танындырды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" аланып бір жаққа ойнап кетіп жатына, бірін-бірін итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді. Сол кезде аланып ортаның оқиышына түрлі "балықшылар" "балықтарды" көлмен түрлі ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" үстелін "балықтарды" салыды, жеңіске жеткенді табыды. Ойын бірнеше рет қайталаны мүмкін.	оңай да көп ойыншы қатысқады. Көбінесе ойынға қары-мет гөйдіп атылады (сөз мақалдай, құм салғын дөріс т.б.). Ойынға қатынастың шар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойында басқаратынын берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығыз әрекетпен затты алып тығыздалы. Ойынға қатынасушылардың көңіліне — сол тығыздан затты түсіп табу. Егер тығыздан мет табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың біріншісіне естерге дауыстан жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз жатын қорғайды да, басқалары оны алаңдау-сұлаң, көңілсіз басқа жаққа бұрып атып затты тартып алуға тырысады. Затты қим ала алатын болса, сол затты тығызды қығметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрылып көздерін жұмып Ойын осы тәртіппен жүре бері.
Серуеннен орау	Серуеннен орау кезіндегі ескертулер: - үшасқадан шығар алдында, аяқ-қолды, қалталарды құм-тоқыстан кыту, - балабақшаға кірер алдында балаларың аяқтарын жақсылап құрғыту, - ғимаратқа тығыздықпен, есікті тара жашай кіру, - серуенге шығарылған жайдыстар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою, Балалардың жүйен түрде жылдам пешіне білу, қимыларды шифр сөздеріне ұқынты оқиықтары білу қабілеттерін жетілдіру. Жетідерін түріп, қолдарын сабындан, сулы жан-жаққа төкпей, таңырығына жуа білу дағдысын дамыту. Айналып алдында беті мен үстін бөксіліп, шығып тарап, асқа толық қанды дабын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүмын Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүмын Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүмын Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүмын Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүмын Шектеу шараларына

	байланысты мадальсандары үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілікке қарай балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты мадальсандары үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілікке қарай балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты мадальсандары үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілікке қарай балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты мадальсандары үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілікке қарай балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты мадальсандары үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілікке қарай балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)
Түскі асқа байланысты	Ұйқыдан кейінгі демалыс, ояту гимнастикасы	Қолды жуу ережелерін бекіту, ойын - жарыстар, тәрбиешінің тағамдық тұрғы әдісімен, балалардың өзін-өзі бақылауы	Балаларды өз бетінше кіннуге, ақ киім киуге үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту, балаларды шафран киім алу және оны шешкеннен кейін орынды қою, горн ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру	Дәретханадан кейін және кейін қажет болған жағдайда қолды жуу қабілетін нығайту	Балаларды сыртқы қабілетін бақылауға, қол орамалды ұқыптылықпен қолдануға тәрбиелеу
Түскі ас	Көркем сөз Су-өмір жүрет Денсаулық преп. Шөлдесеп, қатшып Жұмысың, тамағың Дидактикалық ойын "Жұмысқа насыр" Мақсаты: балаларды құстарды сипаттау арқылы, құстар тұрғын жұмбақтар ойлап табуға жаттықтыру	Көркем сөз Сырттан келіп үзіем, Сыбысмен қол жуамыз, Тамағ болды мұнтаздай, Тағамға қол созым	Көркем сөз Жұмып, Жұмып, Тілемді қыркып, Жұмып, Жұмып, Қатмасың ноте қып, Жұмып, Жұмып, Тес жепі бозмасып Жұмып, Жұмып, Түрлі ас қалмасып Тас жуды балшық, Анашым, қоранып	Көркем сөз Жы-жы жуып сен, Танертен де кешке де, Жуып күндү-кешке де, Жуып күндү-түсте де, Жуып тамақ алдында Жуып тамақ сомында, Жуып ұйықтар кешінде, Жуып түрліні мезгілде	Көркем сөз Шомылған балыма, Адымдай аламы Сүртеді қолымды, Сүртеді жанымды
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау. Баланың психофизикалық әрекетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Балаларды ұйқысыздықтан ояту. Балалар атқаратын физиологиялық белсенділікті арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасау (шпшықтыру жаттығулары, грепперлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған қанымак және басқа)				
Ұйқыдан тұру	Балаларды ұйқысыздықтан ояту. Балалар атқаратын физиологиялық белсенділікті арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасау (шпшықтыру жаттығулары, грепперлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған қанымак және басқа)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Өзің үстел үстінде дұрыс үстай білу қабілетін бекіту, жуу ережелерін бекіту Көркем сөз	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту ойын - жарыстар, тәрбиешінің тағамдық тұрғы әдісімен, балалардың өзін-өзі бақылауы	Гигиеналық дағдылар Тамақтап, кешкеде мінсіз-құп, тақ мәдениетін қалыптасуы турды жалғастырудың ас құрылдарын дұрыс пайдалану тас қалық	Гигиеналық дағдылар Үстел басында тыныш отыру әдісін қалыптастыру Көркем сөз Үстел-басым ұқалтты.	Гигиеналық дағдылар "Тамақ-денсаулық кеші" қолды жуу ережелерін бекіту ойын - жарыстар, тәрбиешінің тағамдық тұрғы әдісімен

	Сырттан келіп үнемі, Сабымен қол жуады. Таза болды жұтаңдай, Тағамға қол созымады.	Корсақ сөз Сырттардағы мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу Жұмыс пен ардайды, Алшақ бетің, майдайды.	және шай қасық, шашымақ, майдақты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі, нәтиже ұсытады, ауызды жауып, тамақты таңдау, тамақтану кезінде сөйлесу, сыпайы болуды ұйрету (Тымақ үшін азын айтуды, тамақты пен ұқыптылық қажеттілігі) Корсақ сөз Жылы сүмен қолымды, Тазадан мен жуамын Қолыма алып сабынды, Алшақды жуамын	Таза жүремі ардайды Жолытайды қол мені, Тамақты таңдайды	Балалардың өмірі мен бақыаты Корсақ сөз Еже жеміс жарады Еже шөп жеп барады Құстар даңыл шоқпады Ұлу отыр қолың Сүйекті жеп құштың Ара балды сорды Жемге тойған бұзылған, Қамаулы тұр қорқады Ботқа жейбес дейсің бе Қаңыр жасап беремін Сүт ботқасын көп жесем, Жылаған осы кеткесін
Тәрбиені мен баланың еркін әрекеті	"Хан" атымы" қалақ ұлттық ойыны. Мақсаты: балаларды ойыншылыққа, тәрбиелікке, дандыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу, қол моторикасын, дене тепе-теңдігін жетілдіру Бұл ойынға 5 немесе 10 бала қатыса алады. Көп санымен ең ірісін қызыл түске бояп қояды Бұл асық - "хан" асымы. Асықтар тигізіп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлаган асықтарды жітіп алады. Егер хан асығы бүкілден, тайған қызылдармен түссе, бастаушы жақтан құлаган асықтарды ата береді. Егер бастаушы асықтарды қызылмен құлатып алса немесе басқа асықтарымен ата, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында хан асығы қызыл қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады.	"Орамал" тағтамас" қалақ ұлттық ойыны. Мақсаты: балаларды ойыншылыққа, таларлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер жасап тұрып бастаушы тәрбиеші балаларды айылы жүріп бір баламен артқы орамал тастап кетеді. Артың орамалды тастағанда сөйлеп бала менің артымда деп жауап береді. Артың орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айттып немесе білезік беріп керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұрып керек. Ойын осылай жалғаса береді. (дәне шымықтыру) Қимылды ойын: "Шырмауыз". Мақсаты: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойында атына дейін тиымдықты ойынуға ұйрету.	"Тікен" тағтамас" қалақ ұлттық ойыны. Мақсаты: балаларды шашыңдыққа, жейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгелегі шеңбер құрып отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалпыңдары көздерін жұмып отырады тікес. Таңдалған бала дөңгелегінен отыратын балалар сыртымен алдымен жүріп, бір баламен арттың тақымы білдірейін тастап кетеді. Тәрбиеші белгісімен кейін балалар көздерін ашыды. Жан жылы жылдам қарап тікөңір ойында екітін білсе, сексе жылдам орынның тұрғы керек. Егер орынның дер кезінде тұры алмаса онда өз өнерін көрсетеді тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орынның тез тұрып үлгірген баланы ұлттық ойы өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Бұл ойынмен тағы бір нұсқасы бар. Таңдалған ойында екітін	"Күш сызыспас" қалақ ұлттық ойыны. Бұл ойын стол үстінде екі баламен білек сыпысумен орындалады. 2 бала шымықтарын столға терең қол бастырып айқыстырады. Көмбілекті столға жақса сол бала жеңіске жетеді. Алшақ аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қалаң білектен тартылып кетсе, тағы да балады бірек балаңды қауіпсіздігі қатаң бақыланады. (дәне шымықтыру) Қимылды ұлттық ойын: "Арқан тарту". Мақсаты: ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шартын бұзбай ойыны болып жеткізді. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, арқаның екі ұшымен ұстап, бөлісіп отырып жеңе. Соғынша күш сызыспас тартысады берілген мейкеден ақыл кеткесін.	Қимылды ойын: "Сомыр текке". Мақсаты: балаларды шымықшылыққа тәрбиелеу. Деген бұлттық етті дамыту, ойын шартын бұзбай ойыны болып жеткізді. Ойынға керекті құралдар: көп байланып орамал. Ойынның шарты: Балалардың арасынан санымақ арасына бір бала таңдалып атынады. Оның қолы орамалмен байланып, да, бөксе дейін қызыл айналарыды. Соғып, сомыр текке басық балаларды ұстауға керек. Егер сомыр текке балалардың берілген ұстап алас, сол бала сомыр текке болады. Соңында балалар сомыр текке ұстауға тырысады. Солай ойын жалғасып табыды. (дәне шымықтыру)

	(дене таныштыруу) Кимизди ойноп: "Койлар мен каскыр". Макааты: балаларды ойноп шартын бузбай бергенди ойнопту, бирокко, достукка тартылачу. Ойлау, сөйлөү кыялынын дамыту. Ойнопко көзөттү куралдар: аяш ат немесе резеңке ат, камшы. Ойноп шарты: Койны койларды өрттө багып жүрөдү, ал койлар аламык жайылып жүрөдү. Кенет ип каскыр жакындап келип калады. Каскырды байкап калган койны: койларым, калыңдар, ат каскыр! келип калды дегенде койлар ат каскырдан качулары керек. Ал койны койларын аман алып калу үчүн, атты мен шаууп, козго камшысын алып каскырды кууду. Каскырды койны согон алса, койны каскырга эч, бй билетедү. Ал каскыр койларды ұстап алса ұсталган кой ойноптон тынчарылады. (дене таныштыруу)	Ойноп шарты: Сапак аркылы балалардын ишине бир бала алынады. Ол бала тырмауукту иешипт. Ал баскалары менбер бойымен туралды да бир - бирин койларын жиберибей, койларын астынан олай - булай отуп тырмакка бастайды. Сойтп балалар тырмакты батты дегенде, тырмауукту иешуш келип тырмактын балаларды иешу керек. Иеше алмаса айыбын отейд. (дене таныштыруу)	сечеп бала тажыны тастаган жүртүшүнө кушп жетү керек. Ал, жүртүшүп күтпн баланын орнына келип отыруу тырмакка. Егер бала жүртүшүнө ұстай алмаса айыбын отейд. Ал, кушп жетп алса, ойнопт жүртүшүп сол бала болады. (дене таныштыруу)	топ жердеп. Оларды өздерине тартып азын топ мөргө жетед. Сойтп ойноп көзөктөн жалтасып табады. (дене таныштыруу)	
Серуенге дайындык	Өз-өштө көзөкт көрсөтү дандыларын калыпташтыру. Кипудин бирдикте алгоритмин бекту. Бир-бирине көмөк көрсөтү (тәрбиешинин және белсенди балалардын көмөт), серуенге мотивация (маңууны, проблемалык жагдайтар), көркөм сөзбөн ынталандыруу (мака-мәтелдер, жанышпаштар, жымбактар, оқсидер). Көтөриңк көнд-күй сыйлау. 1. Алдагы те-шарыга арналган типсырма: топты шыгар алдында тәртіпке келтирү, кипу бөлмөсінде ойн-ош ұстау ережелерин кайталау. 2. Кипиди көш алгоритмин кайталау. 3. Эр түрл аял-райында (кар, жапыр, жел) көшеде ойн-ош ұстау ережелерине баса назар аудару – тәрбиешинин ош көшедеги жагдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуендеу	Тотықұсты бақылау Макааты: куштардың сыртқы түрін карастыру, жайып табигатта таралуы мен өмр салтын билу.	Мысықты бақылау Макааты: мысык үй жануарлары, сүтқоректілер және белгін бір ерекшеліктерге не екендігін туралы білімдерін.	Итті бақылау Макааты: иттің пайда болуы туралы түсінік қалыптастыру, үй жануарына күтім жасау көжеттілігін тәрбиелеу.	Балықтарды бақылау (жанасы) Макааты: балалардың балықтар туралы түсініктерін кеңейту, бақылау жүргізе билуді дамыту.	Бақылау: «Балықтар қалай тыныс ады?» Макааты: Балаларға бірлық тіршілік иелері сияқты тыныштық пен ұйықтау, олар

Жумбак жасыру

Айтмакын бир жумбакты сүзсө
мусул.
Басыла берек кнор, кудайга
устан
(Тотыкес)
- Көне, бздн табигат
бұрышындагы тоты құсқа назар
аударып.
Назарларын тотықуска
аударды

Балалардан тотықусе туралы
бділетіндерін сұрау. Балалардан
жауаптарын тыңдап болған соң,
тотықусе туралы ақпарат беру.
Тотықусе құйрығы ұсақ, түрлі
түсті құс. Ол Африка, Америка
және Австралияда тарихты
етеді. Адамдар оны қолға
үйретіп, торда ұстайды.
Сөйбейтін тотықустар да
бар. Олар семпі айтқанында
қайталайды. Тотықустың
қанаттарын, тұмсығын,
аяқтарын көрсетіп, олардан
айқаратын қызыметпен
тапсырар. Мысалы, қанаттары
үшсе үшпн, тұмсығы көрсетіп
шоқан жеу ұшпақтары жүзе
және бұтаққа қонып отыру үшін
керек. Көне тотықуска жем
беріп, ол жемді қалай шоқан
жейтінін көрсет.

Тыңм сөздер айт

1 Құстардың ұсақ бұтута
бозмайды.

2 Торғайларды таспен ағуға
бозмайды.

Бұйра тотықустың Отаны -
Австралия. Жабығы табиятта
олар топ болып өмір сүреді. Үй
жағдайында торда асқаруға

бекіту жануарларын деген түсінік
сөзімдерін тәрбиелеу.
Бақылау барысы.
Педагог балалардан жумбак
сұрайды, жауап беруін ұсынады.
сұрақтарға.

Жумбак

Токрейн құлағы
Менен бұрын тұрады.
Бойын жапын кералы,
Бет-қолын жуады. (Мысық)

Көрсем сөз

Сағат сегіз таңды
Тартыл мысық оянда.
Жатайды ол ерніп,
Мысық бойын жамады.
Соңында керіліп,
Аяқ-қолын сомады.
Лағдысы оянып солайды.
Елден бұрын тұрады.
Бет-қолын жуады.

Жұмбайды-ау - жалайды. (М
Әлімбаев)

- Неліктен мысық үй жануары,
үй мысықтары неге ұқсайды?
Мысықтар не жейді?

Мысықтардың балалары қалай
аталады? Сіз мысықтардың
қандай тұрмыстарын білесіз?

Мысықтардың адамдарға
қандай пайдасы бар? Үй
мысығына қандай жабығы аңдар
жақын тұстар?

Мысықтың
жыртып жатыр екенін
дәлелде.

Иттер мен мысықтардың
қабілеттері мен темпераментін
салыстыр.

- Мысық туралы қандай әндер,
тақияқтар, жұмбақтар, ертегілер
білесіңдер?

"Ақ саңырау, қызық саңырау"

Бақылау. Ит қандай? Ол қайда
тұрады? Ол не жейді? Итке қым
қарайды? Ит - адамның адал
досы. Қаранды еңбеге иттер
үйімізді күзетіп, достық
иетімен пайдалы келеді. Олар
бізге адал, ал біз оларға дос бола
алып жүрміз бе? Ит туралы не
білеміз?

Ит немен қорғанады қуалады,
құйрығын бүлдірді, арқыз
айтқаны тұрады. Адам итті
жөбіне ұстап, дағды
қыдыртыды. Ділдәні қызығмен
кейін ақтарып жуады.

Ауырып қалса мал дәрігеріне
көрсетеді.

Ит ет, балық, құс еті және
құрғақ жем жейді.

Иттің сүйікті тамағы, ол сүйек.
Мысық пен ит бір - бірімен дос
емес.

Жұмбақ жасыру.

Токрейн құлағы,
Менен бұрын тұрады.

Бойын жапын кералы,
Бет - қолын жуады. (Мысық)

Лағдысы оянып солайды.
Елден бұрын тұрады.

Қолы көрсө болтпа, оңт тұра
қуады (құшқ)

Үй иесі қидырып кеткенде ит
үйді күзетіп қалады, және үй
жануарларын бауға да үй
иесіне көмектеседі екен.

Оларды бөке үлкен балықтар,
жеп қояды мұмкін.

Ақтарығанды балықтар да
ерекшегі семіну үшін, оларға
жағдай жасау керек екен.

Ол үшін бұлдер ақтарығанды
иестер орналастыру қамат керек.

Итін ерліктің әлтіне оқы.

таңдау, қорытынды жасауға
үйрету.

- Непі бейнесін көріп
тұрсыңдар?

- Балықтардың бөке
жануарлардан айырмашылығы
неде?

- Балалар балықтың денесі 3
бөліктен тұрады. Олар бас,
кеуде және құйрық.

- Енді балалар ақтарығанды
қарныларшы, қандай балық
жүзіп жүр?

- Дұрыс айтсыңдар, ақтарығанды
алтын балық жүзіп жүр. Сендер
алтын балық туралы білесіңдер.

Бүтін бізге Алтын балық
қонаққа келді.

- Балалар қарныларшы,
ақтарығанды балықтар мен
Алтын балықтың қалай
ұқсақтықтар бар?

- Дұрыс айтсыңдар, балықтар
осы жүзге қанаттары арқылы
су да ерсіп жүзе алады. Жүзуге
арналған қанаттары қалай
орналасқан?

- Балалар енді балықтың бас
жағына назар аударыңдаршы,
бүткіл-бүткіл етеді.

Бұл - балалар балықтың
желбезеті. Олар осы желбезеті
арқылы жемалады. Ақтарығанды
осетін балықтар өтең-көздеріне
принцип ете алмайды, себебі
оларды бөке үлкен балықтар,
жеп қояды мұмкін.

Ақтарығанды балықтар да
ерекшегі семіну үшін, оларға
жағдай жасау керек екен.

Ол үшін бұлдер ақтарығанды
иестер орналастыру қамат керек.

"Бұғы аулаушылар" қимыс-
қонақасы ойыны.

Мысықты балаларды ойынның
шарты бойынша әртүрлі

иетте тұрғанды қолға алып
тұрған кезде, қолдары арқылы
қолға алып тұрған бері,
өйткені балықтар да қабілеттер
жөк, бөке қонымен бірге
балықтар ұйықтай жатыр және
өйткені көрсетілген балықтар
ұйықтап жатқанда, оларды
мәжбүрліп қажетті жөк
ақтарығанды жемалау шұ
шығару.

Жұмбақ жасыру

Жұмбақ кетсе қоныма,
Қалып жатқан ең жөк (балық)

Тәрбиеші балаларды кетіп
үлкенің ақтарығанды жемалау
шығыстырамын қосып, су
тұрғындарының не істеп
жатқанын білдіріп, айттып
берді ұсынды.

Тәрбиеші: «Енді бұл бар жерде
қарныларшы, балықтар
тынышталып, ұйықтасын»

Содан кейін бір-бірден
ақтарығанды жақындап, олардың
қалай ұйықтайтынын
білдірілді.

Содан кейін олардың барлығы
байлаған қоректерін бірге
талқылайды. Тәрбиеші балықтар
да адамдар сияқты ұйықтайды,
тек қолдары ашық, өйткені
олардың қабілеттері жөк, дейді.

Кейде балықтар күндізгі
ұқықта қонылады, бұл кезде
оларды алаңдатуға керек,
ақтарығанды жемалау шұ
шығарудың қажетті жөк.

"Бұғы аулаушылар" қимыс-
қонақасы ойыны.

Мысықты балаларды ойынның
шарты бойынша әртүрлі

болса да
Биздин өлкөмөз буйру
тотукстар - жүй кустары
болуп саналды.
Тотукстарды ширете,
майнаптар багында,
матифизмдерде көргө
болды «38 тотуксу».
«Адаккантиотукустун орнун»
«Буйру тотуксунын өмүр салты
кандай»
- Тотукусты калай
тамектандыруу болды?
- Тотукустун элеттери
«Алдаман буйру тотукусты
калай тандау керек деген
суроога келетик. Ошн дүкеннен,
интернеттен, базардагы тотуксу
асыраушылардан сатып алууга
болды. Сатып алар кезде
вордын жанында бир аз уақыт
туруп, тотукусты бакалуу
керек. Ден сау тотуксу көп
коншалды, шыктыктайды,
тамагын жейд.
Төр кен эри ашмак болганы
друс. Тамак салгышы мен су
куйышын да бирге алыңыз
Буйра тотуксу үркө эри
күйөтөкө көп түкүктү келет.
Ошн сөз кысын көрсөтсөң, күс
ошн көргө алмай, ошн катуу
мүмкүн. Сондуктан тотуксука
бар мейрамында топч, ошн
жаксы көрсөтүшүз биздиниз.
Торунан жөн шыгарып, еркиндик
берип. Тотуксука ат койуп
алып, ошн атымен шакарып,
сөйтсөңсүз.
Буйра тотукусты аурудан
сактау үшүн
Жылына 2 рет шөкүктүк карсы

Кымыз-кожалык ойыны.
Максаты: балаларды ойын
шартын буйбай ойной бөлүгө
дагыландыруу, ойын
жүргүзүшүн мүмкүн тандай
бөлүгө, күштүккө,
шашмандыкка баулу.
Эки бала бир-бирине аркаларын
берип, кол үстөсүп отуру керек.
Жүргүзүшү буйлай жарыялайды.
- Биртен алышым көмөдө,
Уяк-буяк пешел.
Кара кобам кашады,
Кумалызын шашады.
Ах сандык, кок сандык,
Аркан тарт, калем арт!
Балалар "арт" сөзүн естөө, буйра
белги деп түсүнүп, кол үстөсүп,
тез туруу керек. Кайышым
карсына арканып кетсе, сол
шарт койд. Карсышым
айтылган үй жагыарканын
(сүзүмдү) дыбыстатып
келтиред.

- Багында кемпир мен шал өмүр
сүрүшү. Ошардын ошпакты койбу
болганы. Кой батып күлөрин
көрдү экен. Бир күн койга
каскарып тауышты. Тунас келип
бир койн жөн кетип. Кемпир
мен шал - не естейбиз? деп
уайымак болганы. Ошанан
отырганда уйдун каскынан бер ит
өтүп бара жатды. Шал иттен
акыл сүрдү. - Ит! «Ошай
болса, койтарыңды мен күзөтүп
көрөйүн» дейд. Туңде иттин
арыстандан тауысынан, кемпир
мен шал далаз шыгады. Карсы
койлары келген кызырды ит
сөтүп, үрүп жатыр экен. Сошн
бастап койтарың каскары
жолмайтын болганы. Кемпир
мен шал итке раменеп айтып
- сен буйбей берге түр, биз сапан
жылы үйшк жасап берейик» -
дейд.
- Ит! Жарайды мен ошда,
койларың мен уйдун күзөтөйүн» -
дейд. Ит ошайып ерлик жасап,
адамга дос болганы.
**"Каскарып калган" кымыз-
кожалык ойыны.**
Максаты: балаларды биртөсүп,
ойын шартына, өз ролдерине
сай, эдэл өйүнүк баулу, күш-
жөтөн, зеректикти дамыту,
шашмандыкка, шыктыкка
түрбөлөс.
Балалар "биринч, екшинч болуп
санылып, эки топка бөлмөдө.
Биринчилер "каким" болды,
екшинчилер "каскарыларды"
сандайды.
"Калган" болуп жиналып
балалар кол үстөсө, теңбер күрү

(шастар, кум, ошмандыктер
Арнайы ошмандыктер
орна тастырып койго керек).
Жарык жаксы түстөтп
акырымылар, тең жарымына
ошманды отыргызууга болды.
Балалар шашы кыдыгы шаштыр
күйүк, және акырымыдан
иттин балыкты башкап
отырдан көзүлөсүнө мен
беред.
- Аркасында, ит жагында
каныктары бар. Аузы,
кабыктары үксайды.
- Кичкейит балыктар сууда
акырымыда болды. Ошар-өшөн-
көзлөрдө түрпакч айтмайды.
Себеб, көрөктөрүн таппы жей
алмайды.
**"Койшым мен табын" кымыз-
кожалык ойыны.**
Максаты: балаларды ойын
шартына сай ойнууга
дагыландыруу, ойын жөтөнө
бөлсөндү катысууга беймдөө,
баскаруушы және ойышмы
ролдерин ойной бөлүгө
машпандыкка, шашмандыкка,
зеректикке, жакдамдыкка баулу,
күш-жөтөн, төзүмдүлүгүн
дамыту.
Алиппан бир жаман
кометмен кой көрө каршалды.
Ойнаушылдар санамак аркаты
"койшым" таңдап алады,
калгандары - "койларды"
сандайды. "Койшым" көзүн
байтанды.
Балалардын бирөө салгышында
не дагы? "койшымдан сурыйды.
"Койшым койшым, маган калша
кадам бересен?" "Койшым" аз

болганы, жашырып, кымыздары
үзүктөтүп, бир-бирине ошмандык
жүтүрө бөлүсө дагы алынды.
Дене буйшак еттерин шыгайт
сөтүлөт, жыктамдыкты
дамыту.
Балалар "буйшарды" сандайды,
"буйшм" таңдап алады.
Белги бейишын "буйшар"
алыппан бир жаман комет
жакка жүтүрөд, орткыны өк
шетте турган "буйшм"
акырымылар" көзүн түртүп,
үстөл жөтөд.
Ойнашын сошанда балалар
"буйшм акырымылар" үстөткөн
"буйшарды" сандайды, жөтөнө
жеткенде табыды.
Ошн биртөсө рет кайталануу
мүмкүн.

дәрі беру керек.
Торды темекі тартылған
бөлмеге қойыу керек.
Үйіме сапалы, жаңа шөкен ас
беріңіз. Рационда жаңа
шөкен жеміс-жидектер
болғанды қадағалаңыз.
Тордың ішін жиі жуып, суын
күнде ауыстырып тұрыңыз.
Айтпақшы бұйра тотықұстың
бәрі сөйлей алмайтыны да
өсіп-өле жүрсін. Бірақ кейбір
дарынды тотықұстар сөйлеп, ән
салып, әлемді таңғалдыруда.
Бұйра тотықұс асырағанда оған
көп мән беру керек. Оны
ойнатып, тордың ішіне де
ойыншықтар иіп қойыңыз.
Өсіп-өле тотықұстың орнына
қойып көріңіз, тым болмаса бос
уақытыңызды тотықұсқа
арнаңыз.

"Тауық қорасындағы түлсі"
қоғамы-қонағыс ойыны.

Мақсаты: жалтарып жылдам
жүтіре білуге, қоғамдарды
үлестіруге дағдыландыру, күш-
жігерді шапшаңдықты,
шыдамдылықты дамыту.

Алаңның бір жағында "тауық
қора" орналасады. Ол үшін
орны сызылады. Бұл жерге
тауық, балапандарды
сомдайтын балалар жиналады.
Алаңның қарама-қарсы жағында
"түлкінің иі" орны сызылып,
түлкіні сомдайтын бала
санамақпен таңдалады.
"Тауықтар, жем шапшым!" - деп
жүргізуші (педагог)
ойыншықтарды алаңға
шақырады. "Тауықтар мен

жүрің, өлең айтады.
Қасқыр түссе қората,
Ұстамас оны бала ма?
Қол ұстасып тұрайық,
"Қасқыр қақпан" құрайық.
Берік қақпан сынбайды,
Қасқырларды ұстайды.
Қасқыр, қасқыр, келіп көр!
Қақпан, қақпан, берік бол!
Соңғы сөздерден кейін қақпан-
балалар қолдарын жоғары
көтереді.

Осы сөзге "қасқырлар"
шеңберге кіріп кіріп, жүтіріп
жүреді.

Ойын басқарушының (педагог
немесе бала) "Қақпаны жап!"
десе, "қақпан-балалар"
қолдарын тез түсіріп, отыра
қояды.

"Қасқырлардың" міндеті, қақпа
жабылғанша, шеңбер сыртына
ытылып шығып кету.

Егер шеңберден дер кезінде
шыға алмаған балалар қалса,
келесі айылымда олар
"қақпанға" қосылады. Өтіп
кеткен балалар "қасқырлар"
болып, ойында жалғастырады.

Ойынның шартын біраз
өңертуге болады: екі бала, өз
қалаулары бойынша,
ойыншықтарды "қақпа" және
"қасқырлар" тобына келісіп
таңдайды.

санғы (онға дейін) айтады. (Осы
қапшықтың "қойшы" - Менің
табыным қайда?", - деп
сұрайды. "Қойлар" (балалар)
"Мә-мә-мә", - деп дауыстайды.
да үндемей қалады. Қойшы
оларды іздей бастайды.
Балалар жүргізушіден қапшы
құтылмақшы болады.
Егер "қойшы" балалардың бірін
түтіп қалса, сұрайды: "Қойым,
қойым, өңиді ата!" Ал
ойнаушы, "қой" "Мә-мә-мә", -
деп дауысын шығарады.
"Қойшы" баланы дауысының
тапшып қойса, ұсталған -
"қойшыға" айыналады. Жаңа
ойын басталады. Егер бала
тапшымай жатса, осы
"қойшымен" ойын жалғасады.

	балалардар серуенге шығады, жүреді, ұшады, жем шықсады "Түлкі" деген белгі естілген кезде, "түлкі" иісін шығам, тауықтарға шабады, ұстап алуға ұмтылады" "Тауық пен балалардар қорға қайта жөнеледі" "Ұстаймың" деген - балалар қолмен тұрғып қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын "түлкінің иіс тоғына" қайтылады. Басқа "түлкінің" ойыну үшін, сабақта қайта қолдану керек болады.				
Кешкі ас	Алдыңғы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебиеті мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері (мәдени-ғылыми аяқталды)				
Үйге қайту Ата-анаға кенес	Балалар қошекет және үйдегі қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отырыңыз 1. Өзі үшіннен, аулақтан алыс кетпе 2. Қошеде бейтаныс адамдардан ештеңе алма. Бірден шетте тұр 3. Қарапты түскенше жүрме 4. Таныс емес жасөспірімдердің ортасында жүрме 5. Адамдар тұрмайтын жерлерде, жыралардан, бөк жерлерден, қараусыз қалған үйлерден, сарайлардан, шатырлардан, жергөздерден аулақ бол 6. Бейтаныс адаммен қараберіске жүрме. Осы жерде айта кететін бір жайт, кейде қызматты таныс адамдар жасайды (мысалы, кейбір қорға, аққонға, құтқарушы және таныш Бана ағай таныс болып шығуы мүмкін) 7. Бізмейтін адамдарға есік ашпа 8. Басқа бірердің көңіліне отырма 9. Бейтаныс адамдардан барлық ұсыныстарына жауап бер. «Жоқ!» оларды адамдар бар жерге дереу қалдыр 10. Қошеде, қолда, көре берісте адамдарды көмекке шақырудан тартына 11. Қауіпті сәтте, олар сәлді ұстап алыма болып кезде күш қолдан, айқайла, қаш!				

Тексерілді: *Маша*

БЕКІТЕМІН:

ЖШС-гі «Ақжайық» бөбекжай - балабақшасы

Меңгерушісі

Б.Сансызбаев

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Тамыз айы

«Ақ көгершін» тобы

Тәрбиеші: Бабажанова Г

2023-2024 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС (т. «Ақжайық» /өзбекжыл/ бағдарламасы)
Топ: мектепалды
Балалардың жасы: 5 жаспен
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.07 - 2.08.2024ж
Педогогтың аты-жөні: Байжанова Г.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды дағды қалыптастыру	Балаларды қоғамда өзенмен ойын алаңында қарсы алу. Ата-аналармен балалар өздерін қалай сезінетіндері, қол-құлдары бастап кешкен қызықты оқиғалары, пікірі.				
Таңғы гимнастика	Күндегіт, дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдеби тәрбиелеу Кешенді жаттығу Оңға, оңға түзу тұр. Солға, солға түзу тұр. Арқа қарай бір адым. Алға қарай бір адым. Жоғары, төмен қарайық. Жаттығу жасайық. (дене шынықтыру)				
Тәрбиелік мін балалардың еркін әрекеті	Бірле осемдіктерің топырағын қосыту Мақсат-міндеттер: құралдармен ұқыпты жұмыс жасау, белділіктерін дамыту, әрекетшікке, байқампаздық танытуға бейімделу (еңбек іс-әрекеті)	Ақырумаңды суды ауматыру Мақсат-міндеттер: өз жұмысыңды ілтипамен алатын жағымды эмоцияларды дамыту, суды ұқыпты қолдану ережелерін еске түсіріп, қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру (еңбек іс-әрекеті)	"Ойыншықтарды әдемі орналастырамыз" Мақсат-міндеттер: өз бетінше топтағы тағамды қолдау, тағамдық жұрттылықтың бекітілдір, эстетикалық талғамдарын, өзгелердің пікірін үшін еңбектенуді тәрбиелеу (еңбек іс-әрекеті)	"Терезе алдымен жабықтарды сүртеміз" Мақсат-міндеттер: түбегейсіз сулап, шайып, қосып, терезе алды, сөрелерді сүртеуге қатысты еңбек дағдыларын жетілдіру, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге машықтандыру (еңбек іс-әрекеті)	Табиғат бұрышпаңдығы осемдіктерге құттық жасау Мақсат-міндеттер: балаларға осемдіктер жапырағын таныстыру, сүртеуге үйрету, еңбекті ұқыпты бағытта бейімделу (еңбек іс-әрекеті)
	- Қуыршақ, көпшекей театр қойылымын тамашалау, көрініс қойылыммен желісі менондағы кейіпкерлер туралы әңгімелесу - «Менің сүйікті докторым» ертегі кейіпкерлерінің қысқашаларын өзгелеріңмен алмастырып, қызықпен жасау, дауыс кейіпкер бейнесіне жинау - тақырыпқа сәйкес сюжетті рөлдер ойын ойыну. "Түзетілгенде не осы?" драматургиялық ойыны Мақсат-міндеттер: аяқтар	- «Өзгелер мектебі» жұмысын жандандыру, алды-ала әзірленген «Ерте, ерте, ертеде» әңгімесін ертегісің тыңдайық, шешендік бейнематериалдарын тамашалау. - «Ертегілер әлеміне саяхат» сүйікті ертегілерді айтыту. - «Мен бастаймын, сен жалғастыр» дидактикалық ойын "Жаңы қонақ" дидактикалық ойыны Мақсат-міндеттер: балаларды	- «Менің сүйікті кейіпкерім», ермекеңің мүсіндеу, суретін салу. - өзі қолдан жасатқан кейіпкеріңнің образына еңгі ойын даусымен диалогтау, сөйлеуді дамыту. - ертегі тыңдау, ондағы кейіпкерлер туралы өз ойыңды айтыну "Не доңғалақ болды?" драматургиялық ойыны Мақсат-міндеттер: ой-өрістерің	- Ата-аналармен бірлескен әрекетте алды-ала үйде әзірленген ұлттық оқулардың көрмесін қарастыру және жасаған бұйымдар туралы әңгімелесу - тақырыпқа сәйкес жұмыстар ішкітү - бұрышпаң бастаған әңгірді айтық, билерді білетін "Ойын дағды" дидактикалық ойыны Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттау әңгімелерін	- Ата-аналармен бірлескен әрекетте алды-ала үйде әзірленген ұлттық оқулардың көрмесін қарастыру және жасаған бұйымдар туралы әңгімелесу - тақырыпқа сәйкес жұмыстар ішкітү - бұрышпаң бастаған әңгірді айтық, билерді білетін "Ойын дағды" дидактикалық ойыны Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттау әңгімелерін "Топырақ" "Уағдайлар" "Үстел үсті ойыны" Мақсат-міндеттер: балалардың

	жайы бети тері бекіту, сөздік қорын қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбие беру. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау, жаттығуы. Максат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту, мысқаққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысалым" Тікелейін құлағы, Менен бұрын тұрады, Бойың жапың, көрініп, Бет-қолың жуады. Қасымаң қалмайды, Көзің қысып алмайды. Ойыңа да күнмен, Ойыңа бір қанбайды. Н. Арынова	сын есім мен зат есімдерді байланыстыруға жаттақтыру, сөздік қорларын қалыптастыру. "Иттің үйінің" құрылыс ойындары. Максат-міндеттер: балалардың қиялын, кейіндерін, жануарларын деген сүйсіспеншілігін дамыту. Ойын жабдықтары. "Лего" немесе анаш құрылыс ойыншықтары. Педагог өз үйлерін құрастырады ұсынады. Санимақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы. Максат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру, ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түбе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қожар, Қоян, құтан, Көжек, қоян, Бақа, шақан, Торғай, шымышқа, Сен, қал! Сен, шик! Қалар Мырза Али	зеректікті, қиялдарын дамыту, білімдерін бекіту. "Стоп-кадр" жинағынама жаттығуы. Максат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсету және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдан жатқан сөз кейінде қимылмай, "жатып қалу" қимылын көрсете білуге дағдыландыру, несцибулар аппаратын, жейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қауір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына сипаттейсіңдер. Мен балсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естігендер, сол қимылдарының сақтан қалыптарыны керек. Алдыңа ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппарат немесе смартфон.	құрастыруға жаттақтыру, құрастарын мүқият тыңдау біліктіліктерін дамыту. "Не (кім) қалай қимылдайды?" дөмелушілік ойыны. Максат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру, байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы: Ат - шабады, жүреді, жорнады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, жұдырығымен қосақтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шөгіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бұрқат - ұшады, қалқыды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, білелейді, енсейіледі, шалқаяды.	кейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту, заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру, байқампаздыққа тәрбие беру. Түстер бойынша картоншаларды тандау. "Еркелетіп ата" ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: Құралдары: "Үй жануарлары мен тоғайда" суреттері. - Балалар, білесіңдер ме, үй жануарларының тоғайда еркелетіп атасақ, шүлгініміз қояды екен. Еске түсіріп айтайық: - Құлын - құлышпақ, - Бұлау - бұлауқан, - Қозы - қосақан, - Бота - ботақан, - Мысық - марғау, - Ит - күшк, - Ешкі - лак.
Гигиеналық тараулар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүнуу. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүнуу. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүнуу. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүнуу. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүнуу. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таптырмалық тараулар	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау.	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау.

	олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүргізу	олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүргізу	олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүргізу	олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүргізу	олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жүргізу
Тапшық	Асхана құралдары мен майпақты дұрыс қолдануға үйрету Үшкір, кесек тамақты Үшкір етіп бөліп алу Стақандағы сусынды, Төгіп алмай ішіп алу (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеті мен балалардың еркін әрекеті	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Қасқыр мен қоян" ертегісі Мақсат-міндеттер: балаларды кейіпкерлердің жағдайы және жалғамалық қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалау дағдыларын дамыту, оқу қолметіне қығушылықтарын өту, сұрақтарын толық жауап беруде талап ету, сөздік қорларын молайту, жаңа ойындар туралы білімдерін толықтыру	Күресу туралы ойын-жаттығу "Мысық" Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым пішіндерді қағаздан жасауға, бүтіндіктерді диагональмен дұрыс бүктеуге үйрету, шығармашылық қабілеттерін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту, үй жануарларына деген ұзақты және қамқор қатынасты тәрбиелеу Музыкадан ойын-жаттығу "Қасқыр" әні Мақсат-міндеттер: берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл-әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұйым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер: балаларды жүшпен тұрып бағытта жүзуге, заттарды алысқа дәлден соқ қолмен дақтыру (3,5-6,5 метрден кем емес) дағдыларын дамыту; балаларды қозғалыс бағытын өзгертіп, қосымша қадаммен алға, батырап жүру, сапта бір-бірден тұрып бағытта жүзуге іскерліктерін дамыту	Жапысыдан ойын-жаттығу "Менің қалаған үй жануарым" Мақсат-міндеттер: бұрын үйренген білімдер мен дағдыларды қолдана отырып, балаларды өз жұмысының маңызын өз бетінше тандауға және жоспарлаған жұмысты орындауға үйрету, жапысыдан әртүрлі техникаларын бекіту, шығармашылық белсенділігін арттыру, тәуелсіздікке тәрбиелеу	Қоршаған ортамен танымал ойын-жаттығу "Тотықұс" Мақсат-міндеттер: сондықтан қатардың сыртқы құрылымының ерекшеліктерін пайдалану, құстардың сұлулығына назар аударту, құстарға құттық жасау ережелермен таныстыру, байланыстырып сөйлеу, зорлықсыз ойлау дамыту, балаларды құстарға деген сүйіспеншілікке, құстарға қамқорлық жасауға және қорғауға тәрбиелеу
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, ретсіздікті орындауға шақыру	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, ретсіздікті орындауға шақыру	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, ретсіздікті орындауға шақыру	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, ретсіздікті орындауға шақыру	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шафтағы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, ретсіздікті орындауға шақыру
Қиын іс серуені	"Жаңырақты" бақылау (тыңдау). Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат	Торғайларды бақылау (сөйлеу) дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: торғайдың	Қоспа өткізгіштік бақылау. Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына, сыртқы келбетіне	Араны бақылау. Мақсат-міндеттер: араны өңе жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білуге	Бақ-бақты бақылау. Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, оларды жинау және қолдану ережелері

құбыласы (жан қырықпен) таптыстықын көнейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған әлемді, құбылыстарын танып, білуге теген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларға әртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығаруға ұсыну. Көп аулада, ақша, ашық жерге дауыстып соғыптан тағы бір қайталанатын, бөсеңдейтін естілетін дауыстар тірбегі туралы айту. Бұл ауада ерекше жағдайға пайда болатын құбыласты "жан қырық" деп атау. Еңбек әрекеті: құмды құмылшына жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек етуге шеттерін тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шанаңданысқа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытта қаран, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатары да қылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншымыз санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерекше қарсылық жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қарлығашты "шығалар" немесе "лағаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атыған топтағылар бытырай қаша жөнеліп де, ағы атамнан	және ерекшеліктері мен тіршілігін жайлы бұйымдарын тереңдету. Балалардың таптырлық қабілеттерін дамыту. Торғай-торғай, тұмалдақ, Жерден қары тары шықпалы, Бөгетесі тоңмайды, Топпан қымдай тоңмайды, "Шип-шип" деген отырар Халық ауыз әдебиеті балалардың назарын торғайдың бір арында тоқтамайтынына аударту. Торғай - өте пысық, жылдам, шапшаң, зерек, қолда құс екені туралы айту. Торғай шырқыштардан тез құтылу үшін көп қирматпайды, қауіпті сезініп құс Ерекшеліктерімен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары құрған ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: жұмыс дағдыларын меңгерту, ерекшеліктерімен қосылу, ұмытып алып ояту. Қимыл-қозғалыс ойыны "Мысықтар мен торғайлар", "Қарғалар" (мәтіндері 2-3 рет). Мақсат-міндеттер: денсаулыққа, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту, дене бұлшықет қозғалысын пысықтау, ойын арқылы қолдау-күйлерін көтеру, ептілікке, атырлыққа, ізденімділікке тәрбиелеу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды сабақтағы өмір сүрген ұстануға тәрбиелеу "Қим қашпаны алыс тақтарды" қимылды ойында жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша әрекет ету бұйымдарын дамыту, оң және	қалыптасушылықтарын арттыру; не жауырынын көп түрі болғанына туралы түсініктерін танытасты. Педого балалары Санамақсыз мәңгілік жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәңгілік айтуға дайындау; ұсақ қол моторикасын дамыту. Битпа, түбе, Құлым, бес, Торғайдың, Қола, қосар, Қолыңда, Көжеке, көп, Бақанда, Торғайдың, Сен, қол, Сен, шың, К. Мырзашев. Еңбек әрекеті: ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: таптырлық сақтау шетін дамыту. "Қойны мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дайындау; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойып білуге машықтандыру; шанаңданысқа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алдыңғы бір жағында қолмен көп қора қоршалды. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдап алады; қалғандары - "қойларды" сөмдейді. "Қойшыны" көпін байланады.	дайындау; олардың басты ерекшеліктерін таптырау; тіршіліктерінен танып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Ара". Қығалдың қасына Қойын едім қолдырмай, Білін сұғып басма, Шақты ара оңдырмай, Енді тимен оған мен, Ісін кетті бас, шекем, Балы татті болғанмен, Тілі өліні ашы екен! К. Мырзашев. Балаларға аралып қауіпті мен пайдалы туралы айту. Балалар аралып әрекетіне бөгет болмау керектігін түсіндіру. Сонда шанаңданып құтылуға болады. Аралып бал өлінін жасай білу қабілетін түсініп, адам аралары арнайы бағып-баптау бұйымдарын жасайтыны туралы әңгімелеу. Еңбек әрекеті: балалармен бірге сәбіздер тобының ойын аламын жинау. Мақсат-міндеттер: бірінші жұмыс жасау, бастаған ісін аяғына дейін жеткізу. "Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны Мақсат-міндеттер: белгі бойынша, бір-біріне соғылмай, әртүрлі бағытта жүгіру біліктіліктерін дамыту; ойын шартын бұзбауға дайындау; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қарға" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдары жасайды (жүгіру мен секіру). Балаларды құстардың	жайлы ұғымдарын қалыптастыру; үлгісіне, таптырлық белсенділіктерін дамыту. Баланың тәрбиесімен және достарымен түрлі жер-жерімен білуге ұнтасын қолдау. Өсімдіктерді, жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарға, тағы басқа маман адамдардың еңбегі өте қоректілі туралы баяндау. Көрсеткіс "Санамақ". Жиналған сон достары, Қалай өзі басқарды, Қызықты ойын басталды: Бір болды басқарды, Екіншісі - еліміз, Үшіншісі - бастады, Төртіншісі - төнішкі, Бесіншісі - бастады, Алтыншысы - аспанды, Жетіншісі - жалаңашты, Сегізіншісі - сырттайды, Тоғызыншы - тінінші, Оныншысы - орманды. Е.Өтегілейев Балаларға айтылған мамандардың қойысымен білетінін сұрау. Еңбек әрекеті: тәрбиесімен бірге гүлдер ішіндегі құран қалған гүлдерді таңдау. Мақсат-міндеттер: орындаған жұмыстан қуаныш сезініп алуға үйрету; экологиялық мәдениеттілікті тәрбиелеу. "Бақандағы тауыстар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: орташа қарқанда жүгірді жаттықтыру, құс қанатын келтіру, отырып тұру. "Үш табын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды
---	--	--	--	---

	топ оларды құжайды. Олардың міндеті - қосқан топтастардың біреуін ұстап алу. Ұстаған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ көрсетілген ойыншысын қол қосып алса, сол топ жеңеді. "Түзу жолмен" қимылы-қозғалыс ойыны. Мәксат-міндеттер: аласа бөренесмен жүру, тепе-теңдік сақтай білу. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығыршап материалмен алаңдағы ойындар, қимылы-қозғалысты дамыту, жап-жақса шапыран жүгіру, координацияны дамыту. Еркін ойындар: шығыршап материалмен алаңдағы ойындар, қимылы-қозғалысты дамыту, орыстан биікке секіру. Мәксат-міндеттер: күш пен жылдамдықты дамыту.	сол қолмен қашпақты аласа дақтыруды жүгіруді түсініп, дағдыландыру. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығыршап материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндеттер: қозғалысшылық бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдармен өзін әрекет ету белгілілігі қалыптастыру.	балалардың біреуі (алыпшына пеган) "қойшы" деп сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қашпа қашпа бересің?". "Қойшы" өз санын (он алып) айтады. Осы қашпақтың "қойшы": "Менің табылым қайда?", - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә", - деп дауыстап дауыс жасайды. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушімен қашпа қашпаны болады. Егер "қойшы" балалардың бірін түргін қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарды. "Қойшы" баланы дауысынан таппай қойса, ұстаған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала таппай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. "Кет-ті қып а!" жаттығуы. Мәксат-міндеттер: допты тура бағытта қозғалтып, аласа түргін кет-ті қып түсіруге дағдыландыру; дауысқа, енгіліске, зеректікке баулу. Дербес ойындар: шығыршап материалмен ойындар. Мәксат-міндеттер: қимылы-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білу, тепе-теңдікті сақтай білу, жеткіздіру.	қимылдарына сәйкесту туралы ескерту керек. Кейінкерлер тағы бір белгі бойынша екі жаққа таратылып кету тиіс. "Кім нысанға түгіледі?" қимылы ойын-жаттығуы. Мәксат-міндеттер: затты дақтыруды жаттықтыру; қолмен шығыршап дамыту. Еркін ойындар: шығыршап материалмен алаңдағы ойындар, қимылы-қозғалысты дамыту, "Қашпа жеткіз". Мәксат-міндеттер: тепе-теңдікті сақтау дамыту.	мергендікке, шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, енгіліске тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауда дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығыршап материалмен алаңдағы ойындар, қимылы-қозғалысты дамыту, доппен ойнау. Мәксат-міндеттер: енгіліске, зеректікке тәрбиелеу.
Серуеннен орату	балаларды жүлден шешінуге, қимдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету	балаларды жүлден шешінуге, қимдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету	балаларды жүлден шешінуге, қимдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету	балаларды жүлден шешінуге, қимдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету	балаларды жүлден шешінуге, қимдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету

Гигиениалык таралар	Санитарлык-гигиениалык талаптарды сактап жуушу Шектесу тараларына байланысты жалаңсыздандыру үшүн коюмша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Көжөттөлгөнө карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өңнө көзмет ету дагдаларын бекту (педагогтин көмет, бир-бирине көмөктөсү)	Санитарлык-гигиениалык талаптарды сактап жуушу Шектесу тараларына байланысты жалаңсыздандыру үшүн коюмша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Көжөттөлгөнө карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өңнө көзмет ету дагдаларын бекту (педагогтин көмет, бир-бирине көмөктөсү)	Санитарлык-гигиениалык талаптарды сактап жуушу Шектесу тараларына байланысты жалаңсыздандыру үшүн коюмша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Көжөттөлгөнө карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өңнө көзмет ету дагдаларын бекту (педагогтин көмет, бир-бирине көмөктөсү)	Санитарлык-гигиениалык талаптарды сактап жуушу Шектесу тараларына байланысты жалаңсыздандыру үшүн коюмша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Көжөттөлгөнө карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өңнө көзмет ету дагдаларын бекту (педагогтин көмет, бир-бирине көмөктөсү)	Санитарлык-гигиениалык талаптарды сактап жуушу Шектесу тараларына байланысты жалаңсыздандыру үшүн коюмша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Көжөттөлгөнө карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өңнө көзмет ету дагдаларын бекту (педагогтин көмет, бир-бирине көмөктөсү)
Түскү аска дайындык	Балалармен бирге ойыншыктарды орнына жинау, олардын жауапкершилктерин арттыру максатында көзөмөшлүк ұйымдастыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуушу	Балалармен бирге ойыншыктарды орнына жинау, олардын жауапкершилктерин арттыру максатында көзөмөшлүк ұйымдастыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуушу	Балалармен бирге ойыншыктарды орнына жинау, олардын жауапкершилктерин арттыру максатында көзөмөшлүк ұйымдастыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуушу	Балалармен бирге ойыншыктарды орнына жинау, олардын жауапкершилктерин арттыру максатында көзөмөшлүк ұйымдастыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуушу	Балалармен бирге ойыншыктарды орнына жинау, олардын жауапкершилктерин арттыру максатында көзөмөшлүк ұйымдастыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуушу
Түскү ас	Асхана куралдары мен майлыктагы дұрыс колданууда үйрету. Үшкен, көсөк тамакты. Үсөк етп бөлп ал! Стаканды сусынды. Төтп алмай ишп ал! (мәдени-гигиениалык дагдалар)				
Күнүңгі ұйқы	Балалардын тыныш ұйқысы үшүн қолайлы жағдай жасау. Ертегилер оқу, тыңдау (жоркөм әдебиет)				
Ұйқыдан түру	Балаларды биртенп ұйқысынан түргезу. Ауа ыпаралары. Оңуу жаттыгуы (дене шымыктары)				
Бесін аска дайындык. Бесін ас	Үстел үстіндеп түскү аска назар аудару. Үстел басында отыру әдеби мен тымактану мәдениетине баулуға багытталган жеке жұмыс, әдептілік ережелері (мәдени-гигиениалык дагдалар)				
Тәрбиеті мен балалардын еркін әрекеті	“Менің адал досым” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өзі денсаулықтарын шығайту, пайдаланып отырган азық-түліктердің ниынды немесе пайдалы өкенін түсіндіре білу. Ойын басында тәрбиеті балалары өздерінің сүйісті жан-жануарлары жайлы айтып беруді ұсынады. Тәрбиетіңіз жайлы белге фильм көруді ұсынады, қолға	“Кәтені түзе” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланың алдына суреттер жанытығы жаталы, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала кәтені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жанытығы бойынша әңгіме	“Керіліңше айт” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда зеректісті, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын барысы: Тек қана қарама-қарсы мағыналы сөздерді атау. Балалар мен тәрбиеті шеңбер құрып орындықтарға отырады. Тәрбиеті бір сөз айттып, дөңгі балалардың біріне ақсырады, бала дөңгі ұстап алып, қарама-қарсы	“Кітап текетіні” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығын дамыту. Барысы: әріпті жұмбақтап, балала тапсырма беру - кітаптан сол әріпке сурет табу. Егер бірнеше бала ойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санап көп тапса, сол	“Пайдалы - ниынды” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өзі денсаулықтарын шығайту, пайдаланып отырган азық-түліктердің пайдалы мен ниындылығын түсіндіре білу. Ойын басында тәрбиеті балалары өз ден парак бетте белсінген пайдалы азық-түліктерді жасал маркермен қоршауды ұсынады, Ары қарай тәрбиеті басқа азық-

үйретилен жануарлардың нестеріне түсетіндік жайлы түсіндіру, балалармен жан-жануарларға қандай көмекті білуге болатынын бірге талқылайды. Тәрбиешімен бірге балалар әртүрлі әрекеттердің нұсқасын ұсынады.

Сюжетті-рольдік ойын.
"Ветеринарлық емхана".
Мақсат-міндеттер:

балалардың жан-жануарлар дәрігері, медбикелер, құтқушылар, ветеринарлық емханадағы қызмет көрсетушісі жайлы түсіндірерін бекіту; емханада медбикелік жұмыстарды қандай рөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу.

Барысы. Тәрбиеші балалармен бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастыру керек. К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелесу.

Балалар аңдар мен құстардың қандай және мүшелерін емдейтінін талға емес, сондай-ақ қандай құрақтарды қолданыптарын, ветеринарға қандай құрақтар қою керектігін талқылау керек.

Балалар өзара ветеринарлық емханада күндер, қандай қызметкерлер болатынын талдайды. Кейінгерлер өздеріне керек күмі үгіліері мен құрақтарды алып, орындарына барады.

құрақтарыды.
Сюжетті-рольдік ойын.
"Хайуанаттар бағы".

Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, истеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсіндірерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық тапсыруға тәрбиелеу.

Барысы. Тәрбиеші ойын астында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнеролик көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылау керек.

Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері талдайды. Кейінгерлер өздеріне керек күмі үгіліері мен құрақтарды алып, орындарына барады. Қандай балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қолғаптып, қымын а келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қиран, өз көмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: сирен бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті

мағынаға сөз айтып, дотты қайта тәрбиешіне ақастыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Айболит", еске, балалар: "Айболит" - деп жауап береді, (опи - сопи, жоңарға - төмен, алас - жақын, т. б.) Үстелігі ала емес, сонымен сын есімдерді, етігестерді: астынғы-үстінгі. Егер дотты алып бала, жауап беруге қиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша төмен жауап береді. Сюжетті-рольдік ойын "Мини-маркет".

Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсіндірерін бекіту, сағушы мен сағып алушы ролдері әрекеттерді иеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сағушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сағып алушылар қажетті құрақтар (себет, қолданылатын сюжетті құрақтарды, қол арбаны, картонға, тауарды талдайды, сағушы тауарды жарнамайды, бағасын айтады. Тәрбиеші ойыншылар арасындағы сөйлеу тілдерін реттейді, бекіту құрақтарын қояды.

талдайды.
Сюжетті-рольдік ойын: "Ұшақпен саяхат".
Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшыққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзажарымен сұлулығын көре білуі үйрету, ұшықшы маманылығына құрметпен қарауға, батылдығына тәрбиелеу, сөздік қорларын кеңейту: "ұшақ", "ұшықшы", "світэрлесса", "ұшу".

Барысы. Балалар ұшықшы, стварлесса, диспетчер, жүк тасушы, әуе жай қызметкері ролдерін өзара бөліп алады. Иет білдірушілер билеттерді қосқан сағып алады, бақылаудан өтіп, ұшыққа отырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді) түрлі көріністерді - теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралған кейін балалар өз әсерлерімен бөліседі.

түсіндірерін ойнап түсінірері, балалармен бірге талқылайды. Бағыттаушы құрақтар арасына ойын барысында тәрбиеші балаларға тағам бойынша маман, шығын бойынша пұсқаушы болуға мүмкіндік береді.

Сюжетті-рольдік ойын "Жас жолдаттар".
Мақсат-міндеттер: жолат жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай тудыру және мадақтау, ойын сюжетіне сәйкес топшаларға бөліну білімділіктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың жолат жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғаты саясатқа ықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту.

Ойын барысы: Тәрбиеші ойын астында балалармен бірге пұсқақтар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады. "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылаған жоң. Балалар ролдерді өздері бөледі, нысанғы талдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды жертейді; экологиялық жағдайды жертейді (суып, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қатысқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді;

	Тәрбиетінің тәжірибелі барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тілбетін, эстетілік ерекшелігін сақтауын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеті балалармен бірге қорытынды жасайды: адам жанында тіршіліктің етегін аңтар мен құстардың депсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін.	адам сөйлеу, тірі табиғат тіршілігінің сақталуымен байланысты, қамқорлық таптыру және олардың тіршілігі үшін қолдайы жағдай туғызу керектігі жайлы айту.			фотоға түсімен айналысу. Ойын соңында тәрбиеті балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат аясындағы жауапкершілікті сөйлеу керек.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киіммен қарап, шафтығы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киіммен қарап, шафтығы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киіммен қарап, шафтығы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киіммен қарап, шафтығы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.	Балаларды серуенге ынталандыру, серуенге арналған ойын құралдарын таңдау, балаларды өздері киген үстіндегі киіммен қарап, шафтығы қалдыратын заттардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыру.
Серуендеу	Көлікті бақылау. Мақсат-міндеттер: көліктерді қолданысы бойынша ажаратуы үйрету; жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. "Қандай көлік қайда жүреді?" даямтуына жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын нығайтау, қызығушылығын арттыру; дерексіз, ұйымшылдығына тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға кетекпен және суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетіп сен суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қызығумен көрсетіңдер: жерде жүрсе - аяқтарымызды	Құмды бақылау. Мақсат-міндеттер: құмның қасиетін анықтау, құммен топырақтың ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау. Мисал. Құл жынып бас болмас, Құл жынып бас болмас. Балаларға құм қолданып, "құмнан пішіндері жасауға болмайды" іс-тәжірибелік дәлелдеуі ұсыну. Еңбек әрекеті: құмды көрсету. Мақсат-міндеттер: балаларға құмды ойында дайындау әрекетіне баулу, ұсынылғанға тәрбиелеу. "Құ құ, құ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойыны баулу, "Мен - құм!" сиппалы бойынша қалға түспей, жалғарып, жылдам жүгіре	Аула сынырушының жұмысын бақылау. Мақсат-міндеттер: танымдық әрекеттерін белсендету; еңбек нәтижесін бағалауы үйрету; нәтижесін бағалауы. Көрсеткіш: "Көме тапқышы". Танысқан ба, бала, менің ісіммен. Көмелерді сызыратын кісі мен. Қалай-ақ қанша нәрселерді жұмысы. Сынырушының сынырына танымысы. Есің-құмға түберекті, сүйекті, Қоралтарды, түймелерді, тиекті. Шыныққан есің жасты арбамен. Апарам да ауларамын орға мен. Қалар Мыршынмен. Балаларға аула	Кемпірқосақты бақылау. Мақсат-міндеттер: жас мерзімінің ерекшеліктерін, табиғатта болатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпіркосақ" жайлы түсініктерін кеңейту. "Кемпіркосақ". Жалбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші өскен табигат, Боуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауымты. Кемпіркосақ салынты. Ш. Әділбекұлы. Еңбек әрекеті: ойын аясында ойыншыларды жуу, кептіру үшін үстелге орналастыру, гипс жасаушылықтау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек қимылдарын дамыту, танымдық тәрбиелеу. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға,	Түймелікті бақылау. Мақсат-міндеттер: балалардың түймелік күні туралы білімдерін толықтыру; сұлулық пен еңбек қасиетін білуге ынталандыру; қызығушылықты арттыру. Жұмбақ. Көзі сары, кірпігі ақ. Шашын мен құлағары өседі. (Түймелік) Педогог түймеліктің нағыздық өнімдерін түрлі жататынын түсіндіреді; түймелікті адамдар бау-бақсала; декоративті қалыңға жеткізіп, өңдеп өсіріп айналы туралы бағандайды. Түймеліктің өнімді қасиеті, іс-тәжірибелік жасалып, көрсетіледі: дәріханалда алынған, қалыңға салынған түймеліктердің құлпешелеріне мысық сұқталып, жасы жабылады.

топмалдаганы, сула жүзө - кылымгабын сула жүзө сөз кымындар жасаймыз, аспапда үнөсө - колдатымызды кынат сикты сөрөмөйчү. Ойында, өкү команданя бастып, ойнауга болады. "Түрлү-түстү" автомобильдер" кымыл-коңгалас ойыны. Максат-міндеттер: дене шынықтыру бөлөмдөйүн атып (рөл мен) көмөт мен, ойын аркылы тамытуу жак астыру. Еңбек эрекеті: күчтө аутару. Максат-міндеттер: ересектерге көмөтсөү шетін тәрбиелүү. "Ак сандык, көк сандык" кымыл-коңгалас ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шартын бузбай ойнай билүте дайындау; ойын жүргүзүшүнү мүнөт тыңай билүте, күштілөөсө, шапшаңдыкка баулу. Экз бала бір-біріне аркаларын берип, кол ұстасын отыру керек. Жүргүзүшү былай жарыялайды: - Ертең ауылым көмөт, уык-буын пешеді. Кара койым кынады, кымылдын шамады. Ак сандык, көк сандык, Аркан тарт, азем ар! Балалар "арт" сөзін өтсөсө, булы белгі деп түсініп, кол ұстасын, тез түрү керек. Кайсысы карсыны аркадан кетсе, сол шарт коюлу. Карсылашы айтып ан үй жаңуарынын (күсүлмн) дыбыстаган келтіреді. "Нысанга түңгі" кымылды ойын-жаттыгуу.	билу кабилеттерін дамыту (кымылгастыру, жеткізү); кымылдары үңсөтүрүсө, өткілөөсө тәрбиелүү. Балалар кини шеңберге жиналады. Олар педогогтын түсөсү бойынша көздерін жумалы, ал жүргүзүш-педогог балаларды шеңбер сыртында жүрүп, көз көңсө баланы сол түрүн кылады. Осыдан бері педогог таңдаган бала "кү түңкү" болып саналды. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жактарына карап: "Кү түңкү, сен кайласың?" деп, үң рет сұрайды. Соңы сұрастан кейін булдан бері жасырынып турган "кү түңкү": "Мен мындамын!" - деп, дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жақка "кү түңкү" кымын кутыту керек. "Кү түңкү" кимге колын түңтсө, сол шетке шығалы. "Когалдык хөкөсө" кымыл-коңгалас ойыны. Максат-міндеттер: үңсөтү жүтасын бір-біріне донты домалату, ұйымшылдыкка тәрбиелүү. "Дене мүшелері" жаттыгуу. Максат-міндеттер: балалардын дене мүшелері туралы түңсиктерін тиниңасту; мөтінді ыргакка сай айта жүрүп, кымылдарды орындалуға маңыстандыру. Мынау - менің жүрегім, (Экз колды көудеге кою) Бәрі осыдан бастаган. Бәрі адыкылы баска кою, сипау) Бәрі осы баскарган. (Сүк саусақ жоғары) Мынау - он колым, (Экз	сыңарушынын құрал-жабдыктарын атып, сол жабдыктарды жұмыста калтай колданышынын көрсөтүсө тақыру. Еңбек эрекеті: сәбилер тобындагы ойын алаңындагы түңдөй сұару. Максат-міндеттер: сүңкыныкка, шөккөсө сү тогыруу бйлөткөйін дамыту, сүтару көңсө сүды ұкыпты пайдалану, ұкымык жұмысты маңастау. "Бүгү аулаушылар" кымыл-коңгалас ойыны. Максат-міндеттер: балаларды эртүрлі багытта жатырып жүтүрүсө жаттыгу, өткілөк, жылдамдыкты дамыту. Балалар "бүгү-арды" соңлайды, "бүгү аулаушылар" болып бір-өкз бала санамалмен тагайындады. Белгі бойынша "бүгү-ар" алаңнын бір жагынан өкпінні жақса жүтреді, ортаңгы өкз шетте турган "бүгү аулаушылар" колым түрүн, ұстан жатылу. Ойыннын соңында балалар "бүгү аулаушылар" ұстанан "бүгү-арды" санайды. Ойын биреше рет кайталану мүмкін. "Көткү койым ал" жаттыгуу. Максат-міндеттер: донты тура багытта домалатып, алмақ турган көткү койым түсүрүсө дайындау; өккөөсө, өткілөөсө, эресектөөсө баулу. Еркін ойынлар: шығарынан материалмен ойынлар. Максат-міндеттер: балаларга ойынны кыжет құрылыс	рөлді дәл аткаруға бейімдеу; эресектөөсө, шапшаңдыкка, жылдамдыкка, жатырып жүтүрүсө маңыстандыру; шыдамдыкка, ұйымшылдыкка тәрбиелүү. Ойынға катысушылар шеңбер құрып тұралы. "Мысык" пен "тышканды" балаларын калаулары бойынша немесе сапмак аркылы тагайындау болады. Ойын басталар алаңда кейінкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алмақ тұралы. Балаларын колыны бір-бірінің колын ұстан, шеңбер жасай жүрп сөзсөзді айталы: - Мысыкмыз мөмөксай, Жүреді аулаа аңдамай. Тышкан көрсө - бас салды! Кім тышканды кутқаралы? Осы сөзсөзді айтып, балалар тоқтайды да "мысык" "тышканды" куала кетеді. Балалар кол ұстасын, кыжеті болса, колдары жоғары көтерп, "тышкан" үңпн ұңга жол алып берп жатады. "Мысык" ұңга кірпн кетсе, ары карай өккөбөсө үңпн, колдары төмөң түсүрп, жолды жауып коңсды. Ойынға катысушы балалар өтө эрек болу керек, биресе колдары көтерп, биресе түсүрп, "мысык" пен "тышканды" куалапанын реттеп жату - басты міндеті. "Тышкан" ұстанына, кейінкерді ауыстыруға болады. "Кім бірінші жиналады?" кымылды ойын-жаттыгуу. Максат-міндеттер: коңгалас жылдамдығын, келістісті	(Балаларын белгілі кымылдықка түргөзпн, келістісті өккөрпн түру керек.) Педогог бастыгы судын сарайып бара жатыптын байкаталы да тымау, суык тигенсө түңсөкстан бұктырмашы шы пайдасы туралы түңсик берілеті. Еңбек эрекеті: ойын алаңын құрал түсүп жатырактардан жинау. Максат-міндеттер: таалак жүтүрүсө құралдарын: кылык, сымырткыш, шөккө колдану бйлөткөйін дамыту. Таалак пен ұйымшылдык тамыту. "Тым-тырақай" ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай билүте баулу; шапшаңдыкка, эресектөөсө, келістісті бағдарлау, жылдам жүтүрө билу кабилеттерін дамыту. Балалар шеңбер құралды. Бір немесе біреше бала шеңбер ортасында белгі сапмак сөзсөзден кейін ұстан аутымыларын рөлін аткаратын болады. Ал, көңсөк, балалар, Бір, өкз, үң - деп, саналар! Бір, өкз, үң! Ал тараңдар! Бәл сөзсөзден кейін балалар жан-жақка бытырай кылады. Оларды ортада турган бала ұстан ауту керек. Экз, үң бала ұстанан соң, тәрбиеші "Бір, өкз, үң" - деп санай аспа, балалар тез шеңбер құрып тұралы. Ойын кайта бастады. "Кім қашпаны алыс шығарды?" кымылды ойын-жаттыгуу. Максат-міндеттер: балаларда
---	---	---	--	---

	Максат-міндеттер: құм қолымен көпшіліктің пікірін білдіретін бір қолмен жазатын білу қабілетін дамыту; дағдыға, тәртіптілікке тәрбиелеу. Еркін ойындар: шығарылған материалмен аялдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бағытты өңертте отырып жүгіртуге жаттықтыру. Максат-міндеттер: шымыр, жылдам болуға баулу.	қолды кезек - кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлық істі басқарған. (Шымырлықпен) Д. Ахметова Ө: бетімен еркін ойын әрекеті: екі жақпен орында сездру. Максат-міндеттер: жылдамдықты дамыту.	песандарын тұрғызулы үйрету (үй, и т.б.); ойында табиғи материалдарды қолдану (құм, су т.б.). Ойын мазмұны мен тақырыбын байытулы дамыту.	бағдарлаулы, зейінділікті дамыту. Еркін ойындар: шығарылған материалмен аялдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жылдам жүгіртуге жаттықтыру.	белгі бойынша әрекет ету білімділіктерін дамыту, өң және сол қолмен көпшілікті аяққа жаздырулы, жүгірту, түсті таңулы жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен аялдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадминтон ойнау. Максат-міндеттер: ракетаны қорғасынға жақсы жаздырулы үйретулі жаттықтыру.
Кенеш ас	Үстел үстіндегі түсініксіз ақпарат аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға көмек	Әңгімелесу "Баалаға арналған бір ким"	Әңгімелесу "Судағы қауіпсіздік"	Кенеш "Театрға арналған құрлықтар жасау"	Әңгімелесу "Баала гипотезасы"	Әңгімелесу: "Құлақпен ойынуға арналған ойыныштықтар"

Тексерілді: Мағар

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС-ті Алқажық бөбекжай-балабақшасы

Топ: мектепбалды

Балалардың жасы: 5 жасан

Жоспардың құрылу кезеңі: 05.08 - 09.08.2024ж

Педагогтың аты-жөні: Балажанова Гулжан

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	5.08	6.08	7.08	8.08	9.08
Балаларды талдау қабылдау	Балабақшадағы тәуірленулік қабылдау мейіркениің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүжіет болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақын білетін болса, баланың денсау екенін сыртқы түрде қарап анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойынай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағым бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатығызды, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейіркениің қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігін туралы анықтама беруі керек.				
Таңғы гимнастика	Сәпке тігілу, оңға бұрылып, алға жүру, жүгіру (30-40сек); жүру, тыныс алуды қалпына келтіру, бірнеше бағытта қайта құрылу Жалпы дамыту жаттығулары кешені 1 - бастапқы қалып: дене тік, қол белде 2 - оңға алдым жасап, қолдарын жапына жіберу. 2 - бастапқы қалып (дал осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады) 2 - бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою, 2 - бастапқы қалып (дал осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады) 3 - бастапқы қалып: дене тік, қол белде 1 - 2 - отырып, қолдарын алға соғу. 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады) 4 - бастапқы қалып: тік тұрып, қолды белге қою, 1 - алға еңкею, қолдарды екі аяқтың ұшына тігізу, 2 - бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады) 5 - бастапқы қалып: дене тік, қол белде 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секиру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секиру, 9-12 - екі аяқпен секиру, қолдар жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау (дене шынықтыру)				
Еңбек: аяққа сыпыру. Мәқсат-міндеттер: ересектерге аяққа түрде көмектесуге дайындау	Еңбек: аумақты тазарту. Мәқсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту, еңбекке	Еңбек: ғұлпарды топырақты қосыту. Мәқсат-міндеттер: ғұлдарға күтім жасауда жұмысты соғыпана дейін гимнакти	Еңбек: балалармен бірге ғұлпарды бақылау, жетілдіру. Мәқсат-міндеттер: балалармен бірге ғұлпарды бақылау, жетілдіру.	Еңбек: кіші топқа ойыншықтарды жинауға көмектесу және оларды топқа апару. Мәқсат-міндеттер: кішіге	

бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соғына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	жауапкершіліктен қарауға баулу Кеңекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соғына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	атқаруға баулу Кеңекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соғына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	деген қамқорлық қатынасты тәрбиелеу Кеңекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соғына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	қамқор болуға, еңбекке саналылықпен қарауға баулу Кеңекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соғына дейін атқаруға машықтандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу
Алтын дән Дәндер патшалығына саяхат суреттер мен альбомдар қарау Көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып арналасқа бөлу, бөлінген дәндерді санау, Табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы» (шығармашылық іс-әрекеті) “Сақсулық” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есту қабілетін дамыту, белсенді сөздікті толықтыру, фразалық сөйлеуді дамыту. Қажетті құралдар: қалып (тақалап тұрғын көрсе), қондырғы, сылпырмақ, дыбыс т.б. Ойын барысы: Тәрбиелі қалқаннан артында тұрып, көзке бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және бадалардан дыбыстың қалай атып шыққандық табын ұсынады. Дыбыстар ба та	Нан - дастархан байлығы «Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу, шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу (қарым-қатынас іс-әрекеті) Нан қолданымен ауладағы құстарды көректендіру және оларды сыртынан бақылау. (тағым іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) Нанның суретін салу, ермексаздың мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекеті) “Зоологиялық фрнтер” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды автоном сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап салыстырып пілдеу жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардан дене бітіміне қарап зообюкка орналастыру оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: жабайы аңдар мен үй жануарлары. Ойын барысы: Зообюкка әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын тәрзатуға	Нан болса ән де болды Нанды қолдан пісіруден анасы мен беласының әжесі мен немересінің біртөсектен әрекеттен алдын-ала дайындалып челденде материалдарын қарау (шығармашылық іс-әрекеті) Наубылхана жұмысымен таныстыру (қарым-қатынас іс-әрекеті, тағым іс-әрекеті) Тақырыпқа сөйкес ата-аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру (шығармашылық іс-әрекеті) “Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ата” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, кейінгі тәрбиелеу, белсенділігін арттыру. Ойынның барысы: Ойыншылар екі топқа бөлініп, әр түрлі табиғат көрініс салыптан бір-бір үлкен қарголан алады. Жүргізушінің белгісі бойынша	Егіс а.жабында «Алқапта не өседі?» әңгімелесу, шығарма оқып беру (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауды қарапайым тапсырмаларды орындату (тағымдық іс-әрекеті) «Гажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру (шығармашылық іс-әрекеті) “Болады - болмайды” дидактикалық ойыны. Педагог бір жағдайда атайды және допты бадала тақырыпқа бадала аталған жағдай орын алған жағдайда допты ұстап алуы керек, егер олай болмаса, онда допты ұстап алуын қажетсіз жок. 1. Әкем жұмысқа кетті 2. Поппы аспанын ұшып өтеді 3. Мысық тамақ пісісіз келеді 4. Адам үй сазады 5. Поппыша хат әкеледі 6. Қоян мектепке барды 7. Тұздалған алма 8. Бетсмот ағашқа өрмелеп шықты	Жемістер мен көкөністер «Жемістер мен көкөністер» фестивалі (шығармашылық іс-әрекеті) Жұмыстар мен тақырлар салысы. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Жапсыру -Менің дәмді дастарханым» (шығармашылық іс-әрекеті) «Қам құпты?» жемістер мен көкөністерді сүмен жуып, жеуден салыс ұйымдастыру “Сықарып таяқ” қонғалмалы халық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды түсіндірмелі, еңбекті дамыту. Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойында Ойыну үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама: Диаметрі 4-5 м шөптер салынады Ойыншылар шөптер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үштен шөптердің ішіне диаметрі 2-3 м шөптер салынады. Жүргізуші (жәрсек бойынша) қарды таяқша жабыстырады. Таяқшаға

оларды табу үшін, анық және көксетісіп шығы керек. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Қара сыйыр" ұлттық қимы-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету, кеңестікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, талғамдылыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы: Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға қара зат таңдан алынады (ескі малақай, құм саппа, дорба т. б.). Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрықпен бір ойыншы шеңберден шығып, тытуға әзірленген затты алып тытылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тытылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына еспірте дауыстап жариялайды да, барлығын табытқан заттың төңіретіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сұлап, көңілі басқа жаққа бұрып әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты қым ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер	орналастыруы керек. Балалар ш. т.д., түбіне үлкен торға, көңілінен келгенге торға орналастыруы керек. Бала нешектен олай орналастырылған, яғни пәт үлкенден кіші сондықтан үлкен торға пәтді, көңілінен келгенге торға орналастыр (таным іс-әрекеті) "Заттарды пәт ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, кейіндерін дамыту (таным іс-әрекеті) "Тату, барлығы бірге" қимы-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: алаңның қарама қарсы жағына тепе-теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету, бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту (дене шынықтыру)	балалар жануарлар бейнеленген үстемінен қарғандарды үлкен қарпадан салынған сурет мазмұнына қарай бос тор көздерге орналастырады. Кім бос тор көздерді толтырып, жануарларды дұрыс атаса, сол жеңіске жетеді (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) Қимы-қозғалыс ойыны: "Қу түлкі". Мақсат-міндеттер: сигналдан кейін жылдам жауап беру қабілетін дамыту. Ойын барысы: Ойыншылар көздерін жұмып шеңберге тұрады. Тәрбиеші өтіп, біреуге тиссе, Балалар көздерін ашып үш рет айтады: «Қу түлкі, сен қайласың?» Осыдан кейін «түлкі» ортқа жүгіріп шығады «Мен мұндамын!». Барлығы қашады, ал ол оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандар шетке жылжиды (дене шынықтыру)	9. Ресекке малақай 10. Үй еруенге шықты 11. Шыны аяқ киім 12. Қайың ағашында жаппақ өскен 13. Қасқыр орманда жүреді 14. Қасқыр алаңға отыр 15) Қасторда тастаған қайып жатыр. Қимы-қозғалыс ойыны «Аю мен аралар». Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша әрекет ету, басталмақпен дұрыс көтерілу, кейіпкерлердің іс-әрекетіне еліктеу қабілеттерін дамыту Ойын барысы: Ойыншылар екі топқа бөлінеді - «аралар» және «аюлар». Сигнал бойынша «аралар» нұмданды, шабындыққа бал жинау үшін ұшады. «Аю» ұшпай кете салысымен, «аюлар» ұаға (құрсауға) көтеріліп, бал жейді. «Аюлар» белтесі бойынша «Аралар» ұшпай, орманға қашып үлгермегендері шығып алады. Тістелген «аю» бал жинау үшін шықпайды (дене шынықтыру)	қуыттың қуыттың тағындалды, ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне «аю» қалауы бойынша қолырау шалады. Шақырылған адам «қуыттың» қимы-қозғалыс арнасына, таққ ұстауы керек. «Қуыттың» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таққ ұстап, ол ұшпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «қуыттың» оны ұстап ала, онда олар ролдерді ауыстырады. Екі көп ұшпай жинаған - жеңімпаз аттанды (дене шынықтыру) Қимы-қозғалыс ойыны «Аю-аюлар» Ойыншылардың ішінен қасқыр мен бақташы таңдалып алынады. Балалардың қалғаны қал бөлінеді. Алаңның бір жағы бойынша сызық сызылады, оның сыртында қасқыр жүреді. Ол олардың жататын орны. Алаңның шетінен орын сызып белгітеледі, ол — қасқырдың үйірі. Бақташы қасқырды жайылуға шақырған айдап шығады. Қасқыр шалғанды жүреді, ұшады. Содан кейін бақташы былай дейді: — Қасқыр, қасқыр! Қасқыр тоқтайды да жауап береді: — Іа, та, та. Бақташы — Қасқыр, қасқыр.
---	---	--	---	---

Гигиеналык шаралар	Салкын сумен жуулу. Сүртпө. Шектеу шараларына байланыштуу маалыматтарды үшүн кошоматта санитарлык талаптар койыстан болса орындуу. Кожеттигиине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өтөтүнө кысмет етү дигдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртпө. Шектеу шараларына байланыштуу маалыматтарды үшүн кошоматта санитарлык талаптар койыстан болса орындуу. Кожеттигиине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өтөтүнө кысмет етү дигдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртпө. Шектеу шараларына байланыштуу маалыматтарды үшүн кошоматта санитарлык талаптар койыстан болса орындуу. Кожеттигиине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өтөтүнө кысмет етү дигдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртпө. Шектеу шараларына байланыштуу маалыматтарды үшүн кошоматта санитарлык талаптар койыстан болса орындуу. Кожеттигиине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өтөтүнө кысмет етү дигдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртпө. Шектеу шараларына байланыштуу маалыматтарды үшүн кошоматта санитарлык талаптар койыстан болса орындуу. Кожеттигиине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өтөтүнө кысмет етү дигдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)
Тагын аска дайындык	Балалардын намырын тагымга ач дүрү, тамакташуу мадениети бойынша баламен жеке жуууна, этикет ережеси	Балалардын намырын тагымга ач дүрү, тамакташуу мадениети бойынша баламен жеке жуууна, этикет ережеси	Колду жууу ережелерин бекетү тәрбиешинин тагымга туралы мисалы	Балалардын намырын тагымга ач дүрү, тамакташуу мадениети бойынша баламен жеке жуууна, этикет ережеси	Тамактануу мисалы мисалы-күндөз мадениети калыптанышын да тагымга ач дүрү, тамакташуу мадениети бойынша баламен жеке жуууна, этикет ережеси
Тагын ас	Коркөм сөз Тагын мени, тагын кытты. Дайын дайын тагым дүр Ушундайдеген тигиге. Жарыл берем жанагытты Ким дүтү беремин. Мамак пенем кушакка Гүлтиге ким айрым. Тыгымга дөңдөр сагым Ач кушакка тагын дай. Тосон беремин кытты Тагын ботка беремин. Тыгымдагы балага (мадени-гигиеналык дигдылар)	Коркөм сөз Ек кушак отырып. Сыр айтыда жасырып. Сүр каскырдагы табетин. Берке ботка асырып Табетин ботка кайтты. Тагын берем каскырдагы (мадени-гигиеналык дигдылар)	Коркөм сөз Сүз айтып түрмөктөп. Бет кушак жуууна Мойнак мушак кушакты. Тамакташуу түрмөктөп (мадени-гигиеналык дигдылар)	Коркөм сөз Балаларга - тәрбиешин. Берлек жана кушакты Баламен тосон кытты. Балдай тагын беремин. Кушак -карбыз кытты. Кушак жана, кытты жана. Кытты тагын беремин. Тамактануу мисалы дигдылар (мадени-гигиеналык дигдылар)	Коркөм сөз Дүр ботка беремин, ошент ош. Жанагытты ош. Тамактануу мисалы дигдылар Жанагытты ош. Жанагытты ош. Жанагытты ош. Жанагытты ош. Жанагытты ош. Жанагытты ош. Жанагытты ош. (мадени-гигиеналык дигдылар)
Тәрбиеші мен балалардын өрсіш	Дене шымыктарын ойыш-жыттыгу "Етп бот" Мамат-мисалдар балаларды 4	Коркөм эдебетиен ойыш-жыттыгу "Дайын дайын" "Тар ушак мисалы"	Математика петиликерин ойыш-жыттыгу "Жанагытты" Мамат-мисалдар "Жанагытты"	Коркөм ойыш-жыттыгу "Мамат-мисалдар" Мамат-мисалдар "Балаларды"	Коркөм ойыш-жыттыгу "Мамат-мисалдар" Мамат-мисалдар "Балаларды"

арықта	м. арқылымыстан қашықтық шығатын шықтан асырып, көп қолмен бақтау. балаларды қысық соқпестімен қос аяқтап оқору. арқаға қашық қойып, нәрт тартып, сөбектес дағдыларын жетілдіру, аяқтың ұшымен, өкпемен, табанмен, табанмен шпк жазымен, түзен жоғары көтеріп, ұзақ және аспақ адамдап жүру, жұптасып бір қатармен жүгу. баанат (трюктер) қабылдау дағдыларын жетілдіру	Мақсат-міндеттер: балаларды әңгімен оқытуда мұқият тыңдап, сұрақтарға толық жауап беруіне, байланыстырып сөйлеуге үйрету, сөздік қорларын, тіл байлықтарын жетілдіру, диалог түріндегі сөздерді айта білуге дағдыландыру, оқу қызметіне деген қызығушылықтарын оғу	"тең" сөздерін қолданып, заттар тобын салыстыру қабілетін нығайту. 9 саны туралы білімдерін қалыптастыру, екі кіші саннан сан құру. 9 санын таңу және бейнелеу дағдыларын дамыту, алға және артқа қарай санау қабілеттерін қалыптастыру, жолдастарын тыңдай білуге тәрбиелеу	жөндіктер туралы білімдерін кеңейту және бекіту, жөндіктердің атауларын, сыртқы белгілерін, олардың құрылымын бекіту, көру және есту қабілеттерін дамыту, таңдырып бойынша балалардың сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту, жөндіктерге жақсы көзқарас қалыптастыру	шығармашылық қиялын дамыту, «жоғары-төмен» және «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырата білу қабілетін бекіту, табиғатқа құрметпен қарауға және оның сұлулығын сақтауға тәрбиелеу
Серуенге дайындық	1. Алдағы жер-сараға арналған тапсырма тоғты шығар алдында тәртіпке келтіру, кінпу болмесінде өтін-өтін ұстау ережелерін қайталау 2. Кімдік кюю алгоритмін қайталау 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өтін-өтін ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өтін көшедеп жағдайға сүйене отырып таңдайды				
Күндізгі серуен	Тірі тағты бақылау – бақылау бақылау Мақсаты: бақа туралы білімдерін кеңейту, табиғатты алақауға тәрбиелеу - Бақаның қандай? Оның терісі қандай? - Оның басында не бар? Бақалардың неше аяғы бар? - Алдағы және артқы аяқтардың айырмашылығы не? - Бақаның құйрығы бар ма? Денесін қандай ерекше піктені оған сөзді жүтуге көмектеседі? Неденің оның ауақтарында орым бар? Неліктен оның көп помптығы және олар оның басында орналасқан? Бақаның терісі жұмыс, жасыл түсті, оның тісі бар, олардың қосымшеден теріге жағатынын айқындау қажет, яғни оған сөзді құрметке де омыр сүрсе де, барық ұяқытты бақылау көпінсізін	Иінепкіт бақылау Мақсаты: иінепкітін пайда болуы туралы білімдерін кеңейту, барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқытты қатынасты дамыту Көркем сөз Ұшп құйрық иінепкіт, Иінепкіке тімелік, Верталетты жасады, Иінепкітен үйреніп, Недағат бақаларға жұмбақ жасырды, сұрақтарға жауап беру ті ұзынады 1. Жүріп тіл байқалмаған, Жүзет қызыл қайқанданан (Иінепкі) 2. Төрт қанаты бар, Иінепкі денесі бар, Үлкен бақарыған көздері бар, Бұл не өсетін кім табыр? (Иінепкі) - Неліктен иінепкі үлкен көзді және мұртшалары қысқа? Иінепкі қай жерде тұрады? ()	Құстары бақылау Мақсаты: балаларды құстармен таныстыруда жалғастыру, олардың үйлерін аттарын есте сақтау. Бақылау барысы Жалда құстар көп болатынына назар аудару, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балалардың туралы алаңдайды. Жәудің басында құстардың сайрағанын естисіз, бірақ оларды көру қиын, олар өз ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балалары бар, оларды бамақандыру және жыныс қажет. Құстардың қандай пайда ежелетінін айту, құстар мен жұдықұрттардың не істеп жатқанын байқау маңызды. Үлкен топ балаларының назарын жөндіктерді ұстап,	Қонысты бақылау Мақсаты: қонысбен, оның өмір салтымен, тіршілік жағдайымен таныстыру. Бақылау барысы Қоныстардың қалай жорықтайтынын қарастыру, олардың кейбіреуі тері ұшады. Қазақстанда 20 мыңнан аса түрлері кездеседі. Денелерінің ұзындығы 0,3 мм-ден 155 мм-ге дейін. Екі жүн қанаттарының бір жұбы мұылданып, қанат жүйкелері жойылдып, қатты өтірік деп аталатын үстінгі қатты қанатқа айналған. Ол негізінен, қорғаныш қызметін атқарады. Қанатының екінші жұбы жарықты, біріншісінен ұзындау, тыныштық қалыпта ұзынаған және қолденерінен бүйкегін үстінгі қанаттарының астына жиналып орналасады. Үшар алдында үстінгі қанаттары көтеріледі де	Қанықты бақылау Мақсаты: қанықтының пайда болу ерекшеліктері туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту, барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқытты қарауға тәрбиелеу. -Балалар, бұл серуен кезінде қандай жөндіктерге бақылау жасадық? Бүгін біз тағы бір жөндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды сомып, алақандарыңды төсіп тұраңдар, ол жөндік сендердің алақандарыңа өтін қоныды (Балалар көздерін жұмып, қолдарын сомып тұрды, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қапқысқы қоныды) – Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің алақандарыңа қандай жөндік қоныды. Сендер бұл жөндікті көрген жеріңер бар ма, қайда көріп отыр? ¹

	үйрету, тазалыққа және ретке келтіру әдетін қалыптастыру "Бұғы аулаушылар" қимылы-қонақпас ойыны. Мақсаты: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалғарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғысмай жүтпе білуге дағдыландыру, дене бұлшық еттерін шығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүтреді, ортаның екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен тұртіп, ұстап жатады Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін Дидактикалық ойындар «Кім бұл тап?» Мақсаты: сипатты белгілер бойынша ұнақсады көрсеткенін, құрт құмырсқаларды, құстарды, өсімдіктерді бейнелеп айтуға үйрету, тағын белгісі мен әрекетін білдіретін сөз құрамын ұстайту	жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу, ұйымшылдыққа тәрбиелеу Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды Педагог ойынды бастайды "Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойып, секіріп, жүтіріп жүреді Педагог: "Қояндар шықты шалғында, Секіреді қулаң Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шоппен көрсеткенеді "Қояндар, қашындар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырынып ытқыл шығып, "қояндарды" көзде, допты аяқтарына тигізуге тырысады "Қояндар" бір-біріне соғысмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады	Қасқырларды ұстайды Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қақпаң, қақпаң, берік бол! Соңғы сөздерден кейін қақпаң-балалар қолдарын жоғары көтереді Осы сөзге "қасқырлар" шеңберге көріп көріп, жүтіріп жүреді Ойын басқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаңы жап!" десе, "қықпаң-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды "Қасқырлардың" міндеті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына ытқыл шығып кету Егер шеңберден дер кезінде шығы алмаған балалар қалса, келесі айылымда олар "қақпаңға" қосылады Өтіп кеткен балалар "қасқырлар" болып, ойынды жалғастырады Ойынның шартын біраз өзгертуге болады: екі бала, өз қалаулары бойынша, ойыншыларды "қақпа" және "қасқырлар" тобына келісіп таңдайды Қимылды ойын: «Қояндар торғай» Мақсаты: ойын мәніне сәйкес қимылдарды қалай жасауға бағатындығын үйрету	жасырынып тұрады Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады Жүтірілуші (сондай-ақ балалардың бірі) "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүтіріп шығып, бір-біріне соғысмай, жүтіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұтып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қонақмай тұру керек Егер қим қонақса, күліп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұасына тасиды" Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалтисады Екінші нұсқасы: Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады, екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұстатылбай құтылып, өз ұжыларына қайту керек Қимылды ойын «Қояндар» Мақсаты: шапшаң жүтіруді, ептілікті бойынша бағытты өзгертуді үйрету	жаппарак бүресі, өрмекші, келе, т.б. ұсақ жәндіктерді жейді Дидактикалық ойын «Сипаттама бойынша тап» Мақсаты: жәндіктерді сипаттама бойынша таңу қабілетін бекіту немесе басқа жәндікті сипаттау Қимылды ойын «Шапалақтық үшін сайыс» Бастапқы шартта орында сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттып өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу Еңбек: құм салғыштан шашылан құмды жинастыру. Мақсаты: құмды өз қыңғасымен жинастыруға үйрету, тазалыққа және ретке келтіру әдетін қалыптастыру
Серуінінен орау	Серуінінен орау жетілдіп өскертүлер - ұнақсаптың шығар алаңда, аяқ-жүзді, қағаларды құм-қожастан қыту, - болашақтағы өнер алаңда балаларың аяқтарың жақсылып жүргізу,				

	чмаратка тыгыматтыктен, сөөктү тирк жатпай кыруу. - сервенте шыгарыптан жабыктар мен ойыныштарды белгил жерге тили коюу. Ыаллазардын жууу түрүндө жылдам пешине бөлү, кимдерди шкаф серелерине уккунты орналастыра бөлү кабинеттерин жептлрү Жеңдерин түрүн, колдарын сабындап, сууда жан-жакка төкпөй, таартапша жуу бөлү дагыдап дамыту Айынан алдында бет мен үстүн бакылап, шапшып тарап, аска толук канды дайын түрүндө келуге машыктандыруу				
Гигиеналык шаралар	Санитарлык-гигиеналык талаптарды сактап жууу Шектеу шараларына байланысты заласыздандыруу үшүн кошымша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Кажеттлпгине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзіне кызмет ету дагыдарын бекіту (педагогтин көмөт, бір-біріне көмөктөсү)	Санитарлык-гигиеналык талаптарды сактап жууу Шектеу шараларына байланысты заласыздандыруу үшүн кошымша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Кажеттлпгине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзіне кызмет ету дагыдарын бекіту (педагогтин көмөт, бір-біріне көмөктөсү)	Санитарлык-гигиеналык талаптарды сактап жууу Шектеу шараларына байланысты заласыздандыруу үшүн кошымша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Кажеттлпгине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзіне кызмет ету дагыдарын бекіту (педагогтин көмөт, бір-біріне көмөктөсү)	Санитарлык-гигиеналык талаптарды сактап жууу Шектеу шараларына байланысты заласыздандыруу үшүн кошымша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Кажеттлпгине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзіне кызмет ету дагыдарын бекіту (педагогтин көмөт, бір-біріне көмөктөсү)	Санитарлык-гигиеналык талаптарды сактап жууу Шектеу шараларына байланысты заласыздандыруу үшүн кошымша санитарлык талаптар койылган болса, оны орындау. Кажеттлпгине карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзіне кызмет ету дагыдарын бекіту (педагогтин көмөт, бір-біріне көмөктөсү)
Түскі аска дайындык	Кажет болса, тамактанар алдында балалармен бирге ойыныштарды орындап жинау, колдарын жууу	Кажет болса, тамактанар алдында балалармен бирге ойыныштарды орындап жинау, колдарын жууу	Кажет болса, тамактанар алдында балалармен бирге ойыныштарды орындап жинау, колдарын жууу	Кажет болса, тамактанар алдында балалармен бирге ойыныштарды орындап жинау, колдарын жууу	Кажет болса, тамактанар алдында балалармен бирге ойыныштарды орындап жинау, колдарын жууу
Түскі ас	Гигиеналык дагыдар Ас куралдарын дұрыс колдануу дагыдарын бекіту Көркөм сөз Сыртын келип үнөм, Сабымен кол жууууу, Таза болды муштадай, Тамакта кол созамыз (мәдени-гигиеналык дагыдар)	Гигиеналык дагыдар Балаларда өзіне-өзі кызмет ету мәдени-гигиеналык дагыдар калыптатыруу, үстелге дұрыс отуруу дагыда айналдыруу Көркөм сөз Жуун тамак алдында, Жуун тамак соңында, Жуун ұйыктар кезінде, Жуун түрткн мендеде (мәдени-гигиеналык дагыдар)	Гигиеналык дагыдар Ұқыпты тамактануға тәрбиелесу, үстелде тыным отуруу, дұрыс калыпты сактауды калыптатыруу Көркөм сөз Нап қосып же тоқсан, Тәбетің де ойынан Тойып алған баладай, Асыр салып ойысың (мәдени-гигиеналык дагыдар)	Гигиеналык дагыдар Балаларды дастархан басында өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамактануға, басқа балаларға кедергі жасамауға үйрету Көркөм сөз Үйрек берді тамақты, Баланың та-та-та деп, Мысық жүрді соңынан, Маргауыңаң мұу-мұу деп Тамақтыңды бөрт деп, Тұрып-ап таң сөріден Тек кішкентай баладай, Ізк жемеді әлі де, Ассыз болмайды күнің, Ботка жеші, кел күшм (мәдени-гигиеналык дагыдар)	Гигиеналык дагыдар Балаларды өзіннен сүзгісін табуға, беті, қолын мұқият құрғатып, сүзгіш орында етуге тәрбиелесу Көркөм сөз Ас іште тұрайық, Қолымызды жуайық Сабын, суыда аймай, Тамақтың ұғайық (мәдени-гигиеналык дагыдар)

Күннің ұйқысы	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру Желдету Тыныштық ты сақтау
Біртіндеп ұйқысынан ояту, сауықтыру шаралары	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасау (шпилькестер жаттығулары, тренажерлық жүту жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа) Гимнастика элементтерімен баяу көтерісу. Аяа процедураларын қайтату (контрастты) Аяа массажы Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету Ресурстар: төсекпен бірге және аяа жолмен жүре отырып, аяқты ұстауға үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай әрекеттер жасау (лене шығыстыру)				
Бесін аяа дайындық. Бесін ас.	Өзі-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю) Гигиеналық есептерді орындау. технологиясының алгоритмімен сақтау Үстел басында өзіне әдепті ұстауға қалыптастыру				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Не қандай болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды түсініп, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету, салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау Жасына түсініп не ескеріп айтмайық - қияр, қотырауыл, жанырақ, аяа, көйлек, аяа Кен - өзің, жол, таспа, көше Төсек - ең көп сөзді атаған Жеміс-тәтті болады. әр дұрыс айтқан сөз үшін бала жетон алады ("Экскурсия" сюжетті-рольдік ойыны. Мақсат-міндеттер: жағдай құрылу және әлеуметтік шығармашылықты	"Менің сүйікті ертегім" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағамды, жағамды кейіпкерлерді аяауру. Доспақа, адамгершілікке, жоластыққа тәрбиелеу. Көрнекті ертегі кейіпкерлерінің суреттерін 1) Ойын шарты: сурет бойынша ертегілердің аттарын менің мәтінмен айту 2) Шарты: педагог балаларға қызықты қызық ертегілерінде кездесетін кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, өзін, қарға, кірпі, т.б. Аяа кейіпкерлерді біріктіре отырып, жаңа ертегі мәтінін құрастырып айтуға ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойын таңай	"Қайда барсаң - соны табысаң" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды кеңестігі бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне алады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сөз белгі бойынша жүріп, жасырынған объектіні табу керек. Педагог құралдарды нақтылы және дұрыс беру керек. алды бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам Құрделілеу: балалардың өздері топтарына құрал беріп, жүргізуші бола алады	Аз қызықты ойын: "Бауырсақ". Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде үйлесіру мен кеңестігі бағдарлауға жаттықтыру, ойын арқылы есту, кейін дамыту Бұл ойынға арналған доп кез-келген мөлшерде болуы мүмкін. Ойыншылар өз орындарынан кете алмайды. Қатысушылар шеңбер бойымен бір-бірінен үнсіздікте тұрады. Шеңбердің ортасында жүргізуші орналасқан. Ойыншылар допты аяақтарымен бір-біріне береді. аз жүргізуші оны ұстап алуға тырысады. Олар допты тегіс айналады алады, ұрыды, алдымен қымылдар жасай алады. Сөйтіп жаңа аяа кете алмайды. Аз жүргізуші	Рольдік ойын: "Қонақ күту". Мақсат-міндеттер: мәдени дағдыларды бекіту, балаларға үй шарашылығының кейбір білімдері туралы хабарлау (бөлмені жинау, дастарқан жаю) Ойын материалы: Құырдақ тағамдары, ояаң шығарылған тағамдар, оларды аяағыратын заттар, дастарқан жайылған үстелдер, шай ыдыстары, рамаздар, шай, широтар Ойын барысы: Педагог ойынды әр түрлі әдіспен жүргізе алады. Балалар өз тобында ояаң шығарылған жағдайда ойында алады немесе басқа топтан қонақтар шақыра алады. Осыдан кейін барлық ойын әрекеттері қонақтарды қабылдауға және оларға қамқорлық жасауға дайындық

айта алдырау, ойын сюжетіне сөйкес киші топтарға бөлу, сөйлеу «нәтиже» дағдаларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының ұйымшарлық бағыты, ойын табиғатты қорғауға қажеттілік, әлеуметтік маңызы туралы балалардың ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үлгісі: объектіні таңдау, ойымның карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау, экологиялық паспорттарды жергізгеу (сөз, аяда, топтық үлгілері және т.б.), айыпшұларды ұсыну, экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс, суретке түсіру, бұзылыстарды түсіру. Ойын ортасы: Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар, жер бедерінің сызбалары, «Қызыл кітап», халаттар, саяхатшылар, бейнекамера, әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің тосқауылары. «...Сипаттама бойынша тап» дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды сипаттама бойынша жануарларды таңдау үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. - Қорсақ, ұзын құлақ, сүр немесе ақ (Қоян). - Қоян, ұя, иш аясы. (Аю.)	бал жүргізуші басып, ойында жасалып жатқанда (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ат қымызды ойын: «Қоян». Мақсат-міндеттер: балаларды есту, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар екі топқа бөлінеді («қонақар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басын («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі өкініп тоқтап жетекшісіне келіп: «Мен бір қоянды алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан») жауап береді: «Таңда». Бірінші жүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала қозғалып, айқайлап тұрған дауысы арқалы танылса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол танылмаса, онда ол ұтылады және өз қарсылаас командасы кетеді. Содан кейін екінші топтың көпбастысы ойында жасалып жатқанда Ол ұқсас таңсырма береді (дауыспен типпен), ойын жалтисады. Ойынның соңында көп ойыншы бір топ және (дене шынықтыру). Орпақ: «Қоян». Мақсаты: құлдердің, түрлі аңдардың, құстардың пішімдерін қызықты бұкестеу мүмкіндік беру.	«Аспаны» сюжетті ролдік ойынын ойнату: «Артисы, анықшылық жаттығу. ...Сағат» - тілді ақырып, онда, сонда аяқталуы керек. Сағат, содан кейін 15-20 рет қайталау керек. «...Сағат...» - ауылды кен ашып және тілді кен ашып, төменгі некті басып, тілді таңдайға ұстау. Жеке жұмыс: жануарларды мүсіндеу. Мақсаты: ой-қиялды, ұзақ кал моторикасын дамыту.	қалташының бірін істей алады, допты аяқтарымен, қолдарымен ұстап, шеңберден шығарып, нүктелік тізбекте. Егер жүргізуші допты ұстап үлгерсе, ол доп ойын тізбекте ойыншының орнын алады. «Бауырсақ» театралдырылған ойыны (саусақ театры). Мақсат-міндеттер: ұжымда эмоцияларды жағымды ахуал қалыптастыру, өзіндік және басқа балалардың іс-әрекеттерін қалғандай білу қабілетін дамыту. Атрибуттар: ертегі кейіпкерлері (қоян, қасқыр, аю, түлкі, атасы, әжесі, тоқаш) және үй мен орманның әшекейлері. Алдыңғы жүргізушісі жұмыс ертегілерді бейнежазбадан қару, иллюстрацияларды қару, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін оқыту. Ойын ережесі: 7 бала ойында, жетекші ересек адам. Тәрбиеші рөлдерді бөлуге көмектеседі және кейіпкерлердің орындау ретін анықтайды. Ойын әрекеттері: Ойын үйден басталады. Әже тоқаш пісіреді. Ол орманға қарай домалап кетті. Онда ол қоянды, қасқырды, аюды кездестіріп, біріннен аулақ кетті. Бір түлкі оны алдан жеп қойды. Нәтижесі: Тәрбиешінің көмегімен ертегі саяхаттау.	шеңберінде «орпақ». Педагог балаларға қонақтар келетінге дейін иелері көтерді жынып, оны құлдермен бесіктерін, дастарқан жайып, тұрмыстық іс-шараны дұрыс орындауға керектігін айтады. Содан кейін қонақтарды қалай қарсы алу керектігін, оларды қалай құрметтейтінін айтып түсіндіреді. Содан кейін педагог балаларды өз бетінше ойын жоспарын құруға шақырады, онда не қалай және қалай болады. Бұл қызықты сюжетті дамыту үшін бірнеше идеялар ұсынуға мүмкін, бірақ олар негізгі мақсаттың балалардың өздері ойлап табуы керек. Ойын нұсқаларының бірі келесідей болуы мүмкін: «Қонақтар» келгенде, «Үй иелері» оларды дұрыс орналастырады және инайыты орындарды ұсынады. Шай ишеу кезінде қонақтарды қызықты әңгімеге тартыды, оларға жылы шыраймен қарайды: «Иініз, жеңіл». «Мына пірөткі жеп қорша». «Шай немесе шырын тағы алыңыз келе ме?» Шай ішіп бәлгішаны кейін «Үй иелері» педагогтың көмегімен қонақтарды ұжымдық әңгімемен жұмысқармен, анық ойындармен немесе ауылда ойындармен қуантады. Мұның бәрі «иелері» алдан-алды талқылап, дайындап, қимыл қандай ойын-сауық откелетінін дайындап қояды. Ойынның соңында педагог үй
---	---	--	--	---

	- Сұр, ашулы, аш. (Қасқар.) - Қу. (Түлкі.)"	"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны. Мақсаты: таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту."	"Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы. Мақсаты: балалардың фонематикалық есту, ойлау, ісін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрсеткі суреттері, дыбыстық талдауға фотосыңар."	иселері немесе қатынастар жүйесін барлық қатынастарды ұжымдық түрде талдауға керек "Сүйікті ертегілер" үстел-үсті ойыны. Мақсаты: балалары өз сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауға, ісін, басқалауын, есте сақтауын үйрету. Қалып ертегіні мазмұндау. Мақсаты: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру."
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру Күннің бірлік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдайлар), көркем сөзбен ұнталаңдыру (мақал-мәтелдер, жағалаштар, жұмбақтар, әлемдер) Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау 1 Алдағы іс-шараға арналған талпырма топты шығар алдында тәртіпке келтіру, кінәу бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау 2 Кімді кино алгоритмін қайталау 3 Әр түрлі ауа-райында (қар, жауын, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баспау аудару – тәрбиешінің өз көмекімен жағдайға сүйене отырып таңдайды			
Серуен	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа) Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа) Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа) Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа) Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау

төселдерін көрсеті. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	төселдерін көрсеті. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	төселдерін көрсеті. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	төселдерін көрсеті. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.	төселдерін көрсеті. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойыну.
Қалақайды бақылау. Мақсат-міндеттер: дәрсіз өсімдіктер туралы түсінік қалыптастыру, барысына тапсырма беріледі. Дамуы табиғатты белсенді түрде көрнеу және көрнеу қабілеттілік пен ұлтыласты қалыптастыру.	"Ағаштар мен бұталарды бақылау (жаңағы) Мақсаты: ағаштар туралы білімдерін бекіту, маңғазды белгілерді бізге үйрету (тағмыр, дәл, бұталар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы", М Әзімбеу. Орманшы менің ағашым, Лайдағайды тұнатын, Омырауымда үлкен дүрбіс Ауыр татпайды ауасын Арадай орман арасын, Көрсен де қашан, қай түн. Түспейді аттан бұл көз Айтамын сен ойың Шырмалдағы шыбығын, -Қашан ауа-халық сауатың? Аңаратпайды ағашын Көк орман-Отан байлығы" Әзімбеу. Ағаш дегенім не? (Тамары, бір дүр және жапырағы бар өсімдік) - Дүріс! Бұта дегенім не? (Тамары, сабағы мен жапырағы көп өсімдік). Тәрбиені өсімдік бөлшектерін схемаларын (тапсыр мада). Оларды не белгіленген? (Ағаш пен бұта). - Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір- біріне ұқсастығын және айырмашылығын көрсете білады. - Ағаштар мен бұталардың	Жөңдіктерді бақылау Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жөңдіктерді бақылау жұмыстарын жасауы. Олардың жалпы түршілігі туралы білімдерін молайту. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар: 1 Жөңдіктерге нелер жатады? 2 Жөңдіктер қандай табиғатқа жатады? 3 Қандай жөңдіктер пайдалы жөңдіктерге жатады? Неге? 4 Зиянды жөңдіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5 Балабақша ауласынан жөңдіктерді көзестіруге бола ма? Жөңдіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың бұл білімдерін, біз көргеніміз туралы де көп-ақ. Олардың өз ерекшеліктері, өз түршіліктері бар. Жөңдіктер көктемнің алғашқы кәрігі, жер өзген қызыл кезде пайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы алыстарын жынып, жасық дайындалады да, күн түсіп күн суыта бастаған кезде жер астындағы оларға жүріп жатады. Кейбір жөңдіктер өз олардың ағаш қуыстарына, қалың топыраққа, да салма балаларға тиымсыз. «Қуыршақтар иеге»	Ауладағы өсімдіктерді, ағаштар мен бұталарды бақылау. Мақсат-міндеттер: балаларды айшық көрнеуі ортамен, табиғатқа деген қатынасына қатыстыру. Табиғатқа деген қатынасына қатыстыру. Балабақша ауласында өсіп түрелі ағаштар мен бұталар туралы балалардың білімдерін молайту. Бақылау барысы Тәрбиені әңгімесі Жер бетінде адамға өмір сыйлайтын, шипалы қасиетке иелі алуан түрлі өсімдіктер өседі. Ағаштардың шөптердің, гүлдердің, бұталардың арнайысының орны әр бөлек. Олардың өдеріне тән қасиеттері бар. Ағаштар өң қажетті өтпелі болып, алуан пайдалы. Оларда тұрмысқа қажетті көптеген заттар жасалады. Өсімдіктердің ішінде шөптерге, гүлдерге, бұталарға тоқталсақ, олардың түрлі-түрлі ерекше көп. Олардың емдік қасиеттері ертеден белгілі. Осындай өсімдіктер бұдан балабақша ауласында да көзделеді. Балаларға сұрақтар: • Еңден балабақша ауласында қандай ағаштар өседі?	Топырақты бақылау Мақсат-міндеттер: топырақ қабаты - шөптесінен табиғатты. Бақылау барысы Еңден айналымда көптеген бұталар бар, ал бұталар шөптесінен бай. Шөптесінен тығайтқыш және жапырақ. Ол қатты қызыл кезде тез жаңады. Шөптесінен ыстық, күн, қараны және ыстықпен қаныққан кезде ауыр болады. Бұл судың жақсы өтуіне жол бермейді, сондықтан да қызыл шөптесінен жүрсе, ақ шөптесінен жапырақ қалады. Сондықтан мұндай жолдармен жүру қажет емес. Шөптесінен тығайтқыш ретінде бақылау және ағаштардың астына жасалады. Алаңқайдың қай жерлері тез көбейіп жөнінде балаларға түсінік беру. Құмды жер ме, алаңқай жер ме. Сағды жерлерге су көп сепеді, сондықтан көпке дейін көбейеді, ал құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез көбейді. Қай жерде өскен тез өседі соны бақылау, соны көре білу. Бақылау «Сәуірдің суы болса, көк көп болар»,

параллел. Көзлерде және ыңғалда ормаларды жол бойында өседі. Жатырақтары маусым – тамыз айларында жиналады. Табиғат аясында «ені ұстау ережелері» «енді өсімдіктерді жинағанда тек қана өздерін бізетін, Қызыл кітапқа енгізілгендерін жинау керек. «өсімдіктер топырағымен құлағы болмайды» «енді өсімдіктерді көрсетілген мерзімде ғана жинау керек «бір түрді өсімдікті солайымен жұтып немесе көсіп алуға болмайды» Еңбек экологиялық жақпен ауымы: су қоймасы маңындағы қоқыстарды тазарту. Мақсат-міндеттер: табиғат пен тәртіпті сақтауға үйрету, топпа жұмыс істете деген құштарлықты ояту. Жеке жұмыс қарымдарды дамыту. Мақсат-міндеттер: жұртты танып-танып жеткізгір (табиғаттық, жетілдік, жетілдіктер). Екі жақпен жалаушыға дейін және артқа секірір. Қимылды ойын «Кім ең мерген?» Мақсат-міндеттер: тапқырлыққа, етілдікке бағытталған баулу.	«жас еткізгі» несе? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жатырақтары бар. «Ал, ағаш пен бұтаның айырмашылығы несе?» (Ағаштың бір деңг. бұтаның сабағы көп) Педагог бабаларға көрсеткен суреттерді - ағаш пен бұтаның схемаларын берсе. «Ағаштың барлық бөлшектерін ретімен орналастырайық» «Ағаштың тамыры қайда жасырылады?» Бұта? (Жерде) «Түбірден кейін қай бөлше шығады?» (Дүңгіннен кейін» (Сабақ) Сабақтың» (Жатырақтары) Еңбек: ағаштардың дінгестерін (жерін, топырағын) қонысты. Мақсаты: қонысты деген өсімдіктер үшін маңызылығын түсіндір. «Қақыр қоныс» қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойында баулу, күш-жігерін, зерттеуші дамыту, шыдамдылыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар «бірінші, екінші болып саналып, екі топқа бөлінеді. Біріншілер «қақыр» болады, екіншілер «жасырларды» сондайы. «Қақыр» болып жиналған балалар қол ұстаса, шенбер құрып, өлеп атайды. Қақыр түссе қорға, Ұстаымы оны бола ма?»	тапқырлық бәрмен сурет салу. Еңбек: ағаштарды тазалау, түсісті су құбырына біріктіріп, шөптерге су құю. Мақсат-міндеттер: бірлесіп еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу. Табиғатқа қамқорлық тәрбиелеу. «Бұты аулаушылар» қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, әртүрлі бағытта жатырып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне қолғапай жүтуге баулу дағдыландыру, дене бұлттық еттерін ойнауға, етілдікке, шыдамдылықты дамыту. Балалар «бұтыларды» сондайы. «Бұты аулаушылар» болып бір-екі бала сәлеммен танысқанды. Белгі бойынша «бұтылар» алдымен бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаны екі шетте тұрған «бұты аулаушылар» қолмен тұртып, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар «бұты аулаушылар» ұстағын «бұтыларды» санайды, жетекше жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қолғап алуға жаттықтыру. Халық болжамы: «өрмекші ауыл тоқтаушы, белсепші құры берсе - құнығық	• Қандай бұтылар өседі? • Қандай бұта тар бар? • Ағаштар мен бұталардың қандай айырмашылықтары бар? Еңбек: ағаштар түбін қонысты. Мақсаты: ағаштарды күтім жасау, еңбекке баулу. «Ақ серек, көк серек» қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мүмкін және белсепші болуға, бағытталуға, жылдамдыққа, жеделдеп жүтуге баулу, балалардың піл бойынша жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын аяқталғанда өкінішпен Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қазақтар қол ұстасып, тізгіл тұрады. Жерге бойынша ойында бастағын топтың балалары әңгірте өлеп атайды. «Ақ серек, көк серек» Екіден сөйле қол керек» Екінші топтағылар ойыншымен атып атайды. Сол кезде аты атылған бала өз тобынан шығып, екіншідей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үлестірілсе, ең сол топты қалады. Ескерту: педагог ойын ойына алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс.	«Жайылымда сөйлеу су бола-май-май шөп болар» Мақсат-міндет: «Мал бақылауға, жер баптауға» Қимылды ойындар «Қара және ақ» Мақсат-міндеттер: берілген көрсеткішпен сәйкес бойынша жаттығушыларды қолғап жету қабілеттерін бекіту. «Қоңыр мен ақ» Мақсат-міндеттер: допты нысанға тақтыру қабілетін бекіту. Еңбек: топырақты құнарландыру. Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерді дұрыс және ұқыпты құнарландыруға үйрету, белгілі мөлшерде порп ертілділерді құю. Еңбек ет біліктіліктерін тәрбиелеу. Тәжірибе: «Топырақты ауаны анықтау» Бақылауға сәйкес топырақтың қасиетін анықтау (сәйкес топырақтың бір-бір көлемін суға салу, топырақта қонысқа жеткенді байқау, ал сама ештеңе болмайды). Қорытынды: Сау қалып тас-сипықты еңде аяғ аз, ал топырақ тағыз емес, сондықтан өсімдік осы үшін өңде аяғ бар.
---	--	--	---	--

Қол ұстасып тұрайық,
"Қасқыр қақпан" құрайық.
Берік қақпан сыбайды.
Қасқырларда ұстайды.
Қасқыр, қасқыр, келіп көр!
Қақпан, қақпан, берік бол!
Соны сөздерден кейін қақпан-
балалар қолдарын жоғары
көтереді.
Осы сәтте "қасқырлар"
шөберелік киімі киіп, жүгіріп
жүреді.
Ойын басқарушының (педагог
немесе бала) "Қақпанға жан!"
десе, "қақпан-балалар"
қолдарын тез түсіріп, отыра
қояды.
"Қасқырлардың" міндеті, қақпа
жабылғанша, шөберелік киімін
ыңғайлы шығып кету.
Егер шөберелік дер кезінде
шығып алмаған балалар қалса,
келесі айылымда олар
"қақпанға" жосылады. Өтіп
кеткен балалар "қасқырлар"
бөлімі, ойында жапсаздырады.
Ойынның шартын біраз
өзгертуге болады: екі бала, өз
қалаулары бойынша,
ойыншыларды "қақпа" және
"қасқырлар" тобына келісіп
таңдайды.
**Жеке жұмыс. Ағаштар
гүрлігіне өлгіме құрастыру.**
Мақсаты: балалардың табиғатқа
деген сүйіспеншілігін арттыру,
тілдерін дамыту.
Мақал-мәтелдер:
Ағаш та қылғанда жерде
көтереді.
"Кім ағашқа бұрын жетеді?"
қимыл-көрініс ойыны.

болады.
• көрмекші бұрынғы тағамына -
жел көтереді.
• балалар бақылап
тыныштықтанса - ауа райы
өзгеріп бұзылады.

Жаттығу ойындары:
қимылдарын дамыту.
Мақсат-міндеттер: дөңгі ой
және сол қолмен 10 реттен
үлдіккіз жерге соғу.
Мақал-мәтелдер:
• Үлді-арқа, бал-баласа
• Дана көптен, дәрі шөптен
• Құшарты шөп, қосымша сүт
Еркін ойын

		Меккаты берген белгі бойынша тез жүзруге жаттықтыру, мақсатқа жетуге деген ынталарын арттыру.			
Кешік ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулға бағытталған жеке жұмыс, әдеттік ережелер (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту	Баламен серуендеу кезінде қауіпсіздік туралы ұмытпайыз, күнде қылып кетпеңіз				
Ата-аналық кеңес					

Тексерілді: Магдә

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС-ті Ақжайық бөбекжай балабақшасы
Топ: мектепбалды
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрыту кезеңі: 12.08 - 16.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні: Бабажанова І.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды далаға қабылдау	Балабақшадағы тәуіртенгілік қабылдау мейірбикесі немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруімен басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақытайды. Егер тәрбиеші мүжіт болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың денсаулығын сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойынд бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп ойындайды. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымды бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардың оқылауында, төсекке жатқызды, балтан жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Үміт үкіят бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбикесінің қарауына қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Тапсырмалар	Салмақ тізімі, оның бұрыштық, алға жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуға қатынасты келтіру, бірнеше бағытта қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені: 1 - бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - ойға адам жасап, қолдарын жапына жіберу. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 2 - бастапқы қалып: аяқ ашап, дене тік, қол белде. 1 - ойға еңкейіп, сол қолын басына көтер. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 3 - бастапқы қалып: аяқ ашап, арқада алға ұстау. 1 - арқамен бірге оңға бұрылу, 2 - бастапқы қалып, 3 - солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып, 4 рет қайталау. 4 - бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу. 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанатын). 5 - бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Еңбек: алаңды тазарту, Мақсат-міндеттер: еңбекке жауапкершіліктен қарауға баулу. Келісімділік: табиғат бұрышы, ас.	Еңбек: құрақ шөңгі, бұталардың жапындағы қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: ұжымдық еңбекке баулу.	Еңбек: құрақтар мен жалдарды сумен себу. Мақсат-міндеттер: шөңгі пен су құйышты мүжіт пайдалануға машықтандыру.	Еңбек: ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмыста тәртіпті сақтауға машықтандыру. Келісімділік: табиғат бұрышы, ас.	Еңбек: өсімдіктер мен жапырақтарды қолмен мен тербарийлерге жинау. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің өртенуі туралы.

бөлмөлө, оку куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандырып жауапкершиптикке тәрбиелесу	Кеңештик табият бурчын, ас (бөлмөлө, оку куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандырып жауапкершиптикке тәрбиелесу	үлөштө пайка тәрбиелесу Кеңештик табият бурчын, ас (бөлмөлө, оку куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандырып жауапкершиптикке тәрбиелесу	бөлмөлө, оку куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандырып жауапкершиптикке тәрбиелесу	бөлмөлө, оку куралдары бойынша милдетин соңына дейин аткарууга машыктандырып жауапкершиптикке тәрбиелесу
Менин пазис достарым Гүлдөр, оларга жамкордук жасау туралы эңгемелесу, шыгарма окуу беру (карым-кагынас иэ-эрекети) Түрпү-түстү калгандан гүлдөр жасау (колдон уюук моторикасын дамыту үшүн кимилетт эдесин калгандар) (шыгармашылык иэ-эрекети) үжөмдөк шыгармашылык жүмыс дайын және жасалган гүлдөрдү жолакка орнлаштырып жасасыр, ала дагы өз тобын ойын алашан бөсөндөр (шыгармашылык иэ-эрекети) «Гүлүтте орманга тагыда мен кандайым» байкашын өтөтү өз айтуу би билеу (шыгармашылык иэ-эрекети) Дидактикалык ойын «Күлөтсін калма?» Махкат-милдеттер жалам ойлуу кайбеттерин дамыту, балалардын күшүн ар түрлө менгилеке не өстөтүн туралы билдирет шыгайт (Ойындын мазмуну Тәрбиеш күшүн түрлө менгилеке туралы	Менин адал достарым Ит, мысык, балыктар немесе үй жануарлары туралы шыгарма окуу беру, околдон шыгарманы талдау (кысымда ресурс http://bimbo.kz/33356066/) (карым-кагынас иэ-эрекети) Шыгармашылык шеберчаныс сурет салуудан дөстүрдөн тыя, түрү жүнөн, мактадан, гүлмөлдөрдөн және т.б. өшпн достарынын бейнесин калма жапсырып жасау (шыгармашылык иэ-эрекети) Сүйөкт достарына арнып плеттерин айтканды (карым-кагынас иэ-эрекети) Дидактикалык ойын «Ош өлөндөр өсөндө ме?» Махкат-милдеттер балалардын сөйлөү пазин дамыту Ойын барысы Тәрбиеш балаларга таныс өлөндөрдөн үшнөлдөр окуда Балалар жепсөйшпн сөздөр айту керек (карым-кагынас иэ-эрекети) Кымызды ойын «Түрпү-түстү кымыз»	«Саясында бау-бастып...» Қоршаган орта туралы сұрық-жауап ұйымдастыру, - отбасылық биден әзірленген нәтижеді материалдарын қаруу, - балаларды өндөр таңдаған әуендеріне билет (шыгармашылык иэ-эрекети) Дидактикалык ойын «Экологиялык пирамида» Махкат-милдеттер балаларды логикалык ойлай билте, ар салгыны таңдауын негіздей отырып, экологиялык пирамида құрастыртуға үйрету Табиғаттағы барлық пазалардың өзара байланысын көрсө билте булу Ойынның ережелері «Экологиялык пирамида» құрудың тәртіп 6 кепке қолданылады Олардың түр жағында суреттер бейнеленген бесішпн мен атынышында «экологиялык пирамида» деген жауы бар Ойынның барысы Тәрбиеш балаларға текененен түр және өн табият бейнеленген беттерін көрсетеді Һарини бет – күн, жер, дөндөр, ташқан, жылап, қарпала Екінші бетте – күн, жер, түз	Ханталапай Ұлттық ойындар туралы шыгарма, өлен оқуу беру Оқылған шыгарманың мазмұнын әңгемелес (карым-кагынас иэ-эрекети) Асықтарды дайын боулармен боюу, бөсөндөр (шыгармашылык иэ-эрекети) Ұлттық қымызды ойындардан сайыс ұйымдастыру (депе шынықтыру) “Домини” дидактикалык үстел үеті ойыны Махкат-милдеттер баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, шынықты, сөйкее заттын бейнесін тауып дұрыс өтуын, оның атқаратын қызмет жағында бір сөйлемді құрастыртуға дайындыру қабылдау, кейін ойлау кайбеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру Ойын шарты Суреттер сөйкес келетін картонкалардың бирне қатарлан пазин көз, қим бүршіп барыны картонкаларын қояды, сол жөшп шыныды Кожетн құрастар бірдей қос	Алауан-алауан кәсіп бар, таңдай біл де, талпы қыз! Мамандық түрлері олардың атқаратын қызметі туралы әңгемелес Түрлі мамандық туралы өлен оқуу беру және оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру (карым-кагынас иэ-эрекети) Мамандықтар туралы еркін тақырыпта сурет салу, мүсіндеу (шыгармашылык иэ-эрекети) Дидактикалык ойын «Гүл шығын құрастыру» Махкат-милдеттер бақшада, далада, орманда өсетін гүлдөрдә дұрыс тауып, аттарың естө саяқтауға үйрету Ойынның барысы Гүлдің қимге арналғанын, қайда өсетін және қалай ата-атамының көрсету Ойынның барысы Тәрбиеш балалармен орманға, бақша, шағын далаға «жүзүркен» жүзүркенді Онда балаларды түрлө гүлдермен таныстырыды Бағынның көбөтөктн, Дүркер Албүсітнің суреттер қойыды Бағын бақпан, көбөтөк шағын

балалардың бекіте отырып, балалармен әділме жүргізеді. Балалар таңертең, күнігі, көпшілік, түнде не істейтіндерін еске түсіреді. Соған кейін тәрбиеші ойын ойында ұсынады. Балалар, қане байлай істейік. Мен күннің бір мезгілін атаймын, ал сендер сол кезде не істейтіндеріңді еске түсіресіңдер. Мәселен, мен «таңертең» деп айтамын. Сендер қандай іс-қимылдарыңды атайсыңдар? Балалар еске түсіреді. Ойымыз, амаңдасамыз, жанымыз, те талалаймыз, тарапамыз. Дұрыс - дейді тәрбиеші - Бірақ ойын кезінде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. Әрекетті атаған соң ол текшеп өзге ойыншыға береді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады, ал балалар жауап береді. (тағам іс-әрекеті) "Боушлар" қимылы-қонақшы ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүзгір бағытпен өзгертіп, жылдамдықпен жүзгірлікте машықтандыру, құлшыны жетелемейтіндей тырысулы етілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту, достыққа тәрбиелеу. Балалар "боушшы" санамақ	Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойынуға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқаштықтарын дамыту. Балалар бөлменің қабырғасының жағында тұрады. Олар-тарағанды қолқытер. Әр ойынушы қолдарына жалау немесе картоннан жасалған түрлі-түсті диск ұстап жүреді. Тәрбиеші бөлменің ортасында тұрып, ойынушыларға қарап тұрады, оның қолында 1 жалауша /2 немесе 3 біреу/ біреуін көтерген кезде сол түсті қолқытердің жүзін, аумағын көтеріп жүреді. Тәрбиеші жалауын түсірген кезде, қолқытер тоқтап, бұрылып, тарағанды бағыта. Ойын 4-6 рет қайталансады. Ұсыныс: тәрбиешіде қозғалт түсті жалау болуы мүмкін. Байқашыңда ол жалауды көтереді- белгі бойынша барлық қолқытер тоқталуы қажет. (сене шынықтыру)	қобелек, шымыл, жапылақ. Үшінші беті - құл, жер, шоң, орман, қоян, қасқар, түлкілер. Төртінші беті - құл, су тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық, қырғи. Пірамыда құрастырылған кейін тәрбиеші балаларға әр сатыдаң өз міндетін бар екемін айтады. (тағам іс-әрекеті, жетілеу іс-әрекеті) Қималды ойын: «Етек - етек». Мақсат-міндеттер: топтан қалыптасқан тегі қимылдауға, шапшаңдықта тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішпен біреуі күе болады. Ал, басқалары бірінші етегімен бірі ұстап, бастапқы баладан артынан жүреді. Етекпен айырылып қалған балаға күе ұстап жеп қояды. Ол бала ойынның шартындады. Ал, үстіндегі етегімен, Айырылғандар жетектен, Біз шожегілер баламыз, Алдымызда аламыз. Кім айырылса етегімен, Шығып қалса жетектен. Соңы ұстапды қарақуе, Сол болады құса жем. Ұрынады қатерге, Ала соңы екі етегі. (сене шынықтыру)	сүреттер, әртүрлі объектілердің белгіленген көлемдері 3*6 см картонкалар. Ұлттық ойын «Бес тас». Мақсат-міндеттер: ойыншылардың бұлшық еттерін ширатып, дамытып қана қоймай, етілікке, қарапайымға, тез шешім қабылдауға, сапашы, топтық ұйыру. «Бес тас» ойынының шарттары: Бестас ойыны 5 адам топ құрып ойнайды. Ойынға 5 домалақ тас немесе асық пайдаланылады. Ойынның мақсаты: Ойнаушылар ең алдымен, кім - кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып, қолдан сыртымен тосып алады. Осы тәсілді бес рет қайталайды. Соңында алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау, дегеніміз - тасты қолды еңкейте қолыңдан төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдан сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас жерге түсіп кетіуі мүмкін. Кім көп тас қаршып алса, сол бірінші ойнау кезегіне ие болады. (сене шынықтыру)	даладан, ал Дәрігер Айбұттың орманын күт жинауды ойтамын. Олардың дәрілік қасиеттері бәрі өтеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар кейіндеріне кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді. "Хан тағайын" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу. Ойынға қозғалыстың арттыру. Ойынның шарты: Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінде үлкенорек біреуін алып қызыл түске бояйды. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын басталатынын тияыпандан ағындар. Осы бала асықтың бәрін ұсына жығып алып, отыран балалардан, алдына шығып жібере. Сендер «ханымы» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шық, тәйек түссе, ойын басталмай бала «ханымы» түсінен қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сүк саусағымен итере-ырматтып біріне-біріне дағдай отырып түтеді. Түптегі асықтарды өзіне алады. Керекті құралдар: асықтар.
---	---	--	--	--

					(сине тымастыр)
Гигиеналык шаралар	Салкын сумен жуулу. Сүртүү. Шектеу шараларына байланышты. Залалсыздандыру үшүн кошымма санитарлык талаптар койылган болса, орындау. Кажеттинде карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзүнө кагымет ету дагдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртүү. Шектеу шараларына байланышты. Залалсыздандыру үшүн кошымма санитарлык талаптар койылган болса, орындау. Кажеттинде карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзүнө кагымет ету дагдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртүү. Шектеу шараларына байланышты. Залалсыздандыру үшүн кошымма санитарлык талаптар койылган болса, орындау. Кажеттинде карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзүнө кагымет ету дагдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртүү. Шектеу шараларына байланышты. Залалсыздандыру үшүн кошымма санитарлык талаптар койылган болса, орындау. Кажеттинде карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзүнө кагымет ету дагдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)	Салкын сумен жуулу. Сүртүү. Шектеу шараларына байланышты. Залалсыздандыру үшүн кошымма санитарлык талаптар койылган болса, орындау. Кажеттинде карай, балаларга көмөктөсү аркылы өз-өзүнө кагымет ету дагдыларын жетилдирү (педагогтин көмөт, бир-бирине көмөктөсү)
Тагды аска дайындалык	Балалармен бирге ойыншыктарды орынга жанау, олардын жауапкершликтерин арттыру максатында кезекшиллек үйымдаштыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуулу	Балалармен бирге ойыншыктарды орынга жанау, олардын жауапкершликтерин арттыру максатында кезекшиллек үйымдаштыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуулу	Балалармен бирге ойыншыктарды орынга жанау, олардын жауапкершликтерин арттыру максатында кезекшиллек үйымдаштыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуулу	Балалармен бирге ойыншыктарды орынга жанау, олардын жауапкершликтерин арттыру максатында кезекшиллек үйымдаштыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуулу	Балалармен бирге ойыншыктарды орынга жанау, олардын жауапкершликтерин арттыру максатында кезекшиллек үйымдаштыру. Тамактанар алдында кол жуу ережесин сактап жуулу
Тагды ас	Гигиеналык дагдылар. Дагдыларды жетилдирү тыныштыгы бас бөрмөктөн жана ортунда саусагына эбен устат, үстүлп жыгылып сүк саусагына эбен устат. Шеберлик шындыгы маймына тыныштык жанау. Көркөм сөз: Кел, балалар келчирлер. Асты дамд көрчирлер. Мине кесе, мине каскык. Гокази түр, сөт асман. Нан космил же токсан. Тобетте де оинсий. Тойлп алган балкадай. Асар салып ойынсын. (мөдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар. Балаларда мөдениетти калыпташтыру. Гигиеналык өзүн-өзү күтү дагдыларын, дурыс отыруу үйрөтү. Дистарыан басында ас куралдарын дурыс пайдалануу үйрөтү. Көркөм сөз: Ас ишуге турайык. Колымызда жуайык. Салбын, су да аймай. Тагдыныгы утайык. (мөдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар. Үстөлдө жабдыктау, тамак кабылдуу кешиде жанау. Гигиеналык расмдерди жүртүу кешиде өзүн-өзү кагымет көрсөтү дагдыларын бекитү. Көркөм сөз: Түс уахаты кезгенде, Дистарыанга жайынаык. Тамак ишуге эдебин. Ишмиде ойластык. Агдымыз орында. Сөйкөмейлү бармыз. Тамак ишп болган соң, Жинсамыз тагы буге. Тамакташуу тартыбп, Тесте сактап алыныз. (мөдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар. Тагам дагдыларын калыпташтыру. Оны дурыс пайдалануу. Ас куралдарын, маймык, үстөл басында тыныш болуу эдетин дамыту. Көркөм сөз: Ей, балалар, балалар, Бар касиет нонда бар! Гокази, бөлке көп болар, Таттыне жүрт тох болар. (мөдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар. Касыкты дурыс колдонуу үйрөтү. Дурыс тамакташуу мөдениетине баулу. Тамакташуу кешиде асыкпай шайынуу. Үстөл басында олардын эдепте устат да нан кызымын түсирмей жевди. Үзкөндөргө алыс айтуу үйрөтү. Көркөм сөз: Нанда өмөрдүн иси мен дам бар. Нанда адамдын шибет мен ары бар. Нан өмөрдүн аны сүтү аркамы. Нансыз жерде кай өмөрдүн сөн бар. (мөдени-гигиеналык дагдылар)

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Шенберге бірге тұрайық" Мақсат-міндеттер: Балаларды кестілер арқымен жүре отырып, 40 см қашықтықта қойыстың жіптерден ағтан жүре бағытсыз әреңдеп жүзді, жіптің бойымен басқаша қашықты қойып, бір жақ жағаммен қырындап адымдап жүру дағдыларын дамыту, педагогтың тапсырмаларын орындай отырып, жүру және жүзді қызық сақта тұрып бір қатардан үш қатар құру іскерліктерін жетілдіру	Көркем әлеммен ойын-жаттығу "Абайға бағдарлам!" Мақсат-міндеттер: Балаларды бағдарлам туралы білімдерін толықтыру, қол белгілерін ажырату білу дағдысын қалыптастыру, алтын бөлемдерін не жүзінде қолдануға қызығушылықтарын тудыру, балаларды жетілдірілдікке, байланыстыққа тәрбиелеу Музыкадан ойын-жаттығу "Қасиетті домбыра" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көпшілік әндер айту қабілетін дамыту, кейіпкерлер қатынасында ойын мәдениетін дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру, белсенділікке, ынталылыққа қабілеттілікке, ынталылық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Қызықты даңғылдары" Мақсат-міндеттер: Балалардың сапалықты өмір салтын, ойындарға деген қызығушылықтарын қалыптастыру, шығармашылық және композицияны қабілеттерін, есте сақтау қабілетін, балалардың қызық дамытуға мақал ету, етіптік, іскенділік, жылдамдық қасиеттерін жақсарту Сурет салудан ойын-жаттығу "Сияларды жип орамдары" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың дәстүрден таны- сықарды жип және жіптік аппликация техникасымен таныстыруды үйрету, образды көру мен қабылдау дағдысын қалыптастыру, озық моторикасын жақсарту, қол бүлшектерінің ыңғайлы, есте сақтауды жаттықтыру, кейіпкерлер тұрақтандыру, қиялдарын, көру қабілеттерін дамыту, тияымдылыққа, жетікшілікке талымдарын тәрбиелеу	Сөйлеу дамытудан ойын-жаттығу "Жеке тәжірибедегі шығармашылық әңгіме құрастыру" тақырыбы "Мен жатқа қалай демалдым" Мақсат-міндеттер: Түрек суреттерін қолдана отырып, балаларды жеке тәжірибесінен әңгімелер құрастыруға үйрету, сөйлемдегі сөздерді дұрыс үйлестіру қабілетін байланыстыру, сөйлеу қабілеттерін қалыптастыруды дамытастыру, байланыстырып, жүзбен, мағыналы әңгімелестіге қатынастыру, сөйлеу тілін жетілдіру, сөздің байлығы, сөйлемдерді дұрыс құрып, өз ойын айқып, дәл жеткізуге үйрету, адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу, балалардың сабаққа деген позитивті көзқарасын, ынталылықты дағдыларын қалыптастыру, алтын әсерлермен бөлісуге, әңгімелесуші тандай білуге тәрбиелеу	Жансырудан ойын-жаттығу "Балабақылау және қалай" Мақсат-міндеттер: Балаларды әр түрлі техникалар мен материалдарды қолдана отырып, қалай және қалай майылыстардан жас тақырыбына композиция жасауға үйрету, қолдың ұсақ моторикасын дамыту, Шығармашылыққа, тәбиғаттыққа және еңбек үйілістікке тәрбиелеу
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру Кішкентай бірзандық алгоритмді білету. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге қатынасты (мағыналы, проблемалық жаттығтар), көркем сөзбен сипаттаулар (мақал-мәтелдер, жазылмастар жүзбақыр, өлеңдер) Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау 1. Алдыңғы кешіраға арналған ереже шығарып, тапты ретке келтіру, жинау бөлмесінде ойн-оң ұстау ережелерін қайталау 2. Кішкентай жинаулар алгоритмін қайталау 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде ойн-оң ұстау ережелеріне бағыналар ауыру - тәрбиешінің оң көшедегі жинаулық сүйеміне отырып таңайды 4. Балалар оқиғаны кінәсіз қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі				
Серуен	Жинау, оқып білуді бақылау Мақсат-міндеттер: оқыда	Құмырсқаны бақылау Мақсат-міндеттер	Итті бақылау Мақсат-міндеттер: ит туралы	Құбылысты бақылау Мақсат-міндеттер: құбылыстың	Ересектердің жұмысын бақылау.

өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыру да тапым дақ белсенділіктері дамыды жалғастыру. Жолжелемен ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші әңгімесі

- Жолжелемен қажетіншінің барлық жерінде өседі. Қоспа бойлап келе жатқан жол жағында, өзен бойы,

шалымдық алаңдарда көптеп кездеседі. Сондықтан да бозар бұл өсімдікті «жолжелемен» деп атайыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелеменді кездестірмейсің. Күзде жолжелеменнің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяққимға жабысып барын, басқа жерлерге дәлелі түсуіне байланысты, көз көлген жерде өсіп шығады.

Жолжелемен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелемені жапырағын сабағымен қоса бұздармей алып, көзгеде жерде кетіреді.

Жолжелемені жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды тоқтатуға, күйген жарала, триплі кесікке, шықанта қолданылады. Жолжелемені шырыппан жәндіктер шыққан жерге, асқазан ауруына, шалшып, мұрыннан қан аққанда және диеттерияға пайдаланылады.

балаларға сұрақтар
- Маңыра айып қалмақта қалай атайды? (шешек айы)

құмырсқалардан пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерін кеңейту, сырғана дүниеге деген қызығушылықты ояту.

Жұмбақ жасыру.

Қатар - қатар қара нәр,
Аспанменен бара бар,
Алды биік, арты жар

Құмырсқа!

Корсетем сөз

Қаламның құмырсқа
Қаңырауды, бісеуді
Тыным алмай, ырысқа
Толтырады ісеуді.
Талқан хаты ауыр бол,
Түссе бірі әлекке,
Қауымдасқан бауыр кеп,
Келеді тез көмекке
Ауырталмақ көрмедім
Олар алып жықпайтын
Қыпандық аз дер едім
Түбі жөніп шықпайтын
Неге?

Айтсақ, дұрысын
Демей ұзақ, тірші,
Бірі істейді бәрі ұшп,
Бәрі істейді бірі ұшп! (Қазар Мырза Ахтө)

Еңбек: алаңдағы жерді қонысты.

Мақсат-міндеттер: көлес жылы тұқым отырғытуға жерді дайындау тәрбиелеу болу.

"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойынуға, сұхбат және белсенді болуға, бағалдылық, жылдамдық, жеделден жүзруге баулу, балалардың тіл байлығын

білімдерін бекіту, ойын есіндетмалары, қоршаған ортаны бейімдеу жолдары, көпші үйренгілерді үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Корсетем сөз

Күштім мені ұрш тұр,
Бір тәрсеп сөзіп тұр
Есігіп алып қароым
Атам, әжем кетіп тұр
Педагог балаларға сұрақтар қояды

- Нешіктен ит үй жануары дейді?

- Ит қандай?

- Ол не жейді?

- Иттердің қандай тұқымдарын білесің?

- Иттің баласын қалай атайды?

- Иттер адамдарға қандай пайда әкеледі?

- Иттер қыста қалай дайындалады?

Ит үй жануары, жеп қанынның бірі. Ит нешін көргенде құнады, құрғынан бұтпандатын, арқа ағына тұрады. Адам итін жөбінен ұстап, дәлелі қыдыртады. Дәлелі келгеннен кейін аяқтарын жуады.

Ауыртып қалса мал дәрігеріне көрсетеді. Ит ет, балық, күе етіп және құрғақ жем жейді.

Иттің сүйікті тамағы, ол сүйек.

ИТ - адамның досы. Үй иесі қыдырып кеткенде ит үйді күзетіп қалады, және үй жануарларын бағуға да үй иесіне көмектеседі екен.

Балалар ит адамның досы, оны жөбіріп ұруға болмайды. Ол

топастыру, оның құрылымын белгілеу, пайдасы туралы әңгімелеу, дәрілік өсімдіктерге деген құрметті тәрбиелеу.

Жұмбақ жасыру

Құлаң аңдап шықпай,
Гүлмен жипқан қалпай,
Бақтада өскен теректің
Дәндерінен май тамар,
Шанып жеген нәр табар
(Жұмбақ)

-Жұмбақта қандай гүл туралы айтылған? Неге құнбағысты күмінен салыстырады?

Осындай бекітерін атау.

Құнбағыстың тұқымды қарау - шығуы, дәлелі қорғайтын қабилі қалып, ақ дән жерден өсіп шығады.

-Жердің алтын жемісі» деп неге айтамынның түсіндіріп беру тегін сұрау.

Дидактикалық ойын: «Не, қай жерде өседі?»

Мақсат-міндеттер: балалардың ормандар мен шалғындардағы өсімдіктер туралы білімдерін бекіту.

Еңбек: табиғи материал жинау.

Мақсат-міндеттер: еңбек дәлдігін қалыптастыру.

"Айға, көк" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: ұғымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шалшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру, ұғымпаздық тәрбиелеу.

Айғақ ойыны кең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны

Мақсат-міндеттер: үй жануарын еңбек туралы білімдерін кеңейту.

Олардың еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды

- Аула сыпырушына жазды қандай еңбек құралдары керек?

(күрек, сыпырғыш, шелек)

- Ол жазды қандай жұмыс істейді? (жолдағы түскен жапырақтарды, қоқыстарды тазалайды)

- Аула сыпырушының еңбегі қажет пе? (балаларға аула тазалау болуы үшін керек)

Дидактикалық ойын: «Кім е, не керек?»

Мақсат-міндеттер: балаларға адамдар жұмыс құралдары қажет екенін түсіндіру,

өздігінен жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру.

Еңбек: аулағы сыпыру, тазалау.

Мақсат-міндеттер: аула сыпырушының протарды тазалауға көмектесу.

Қимыл қозғалыс ойындары «Аю апанында»

Мақсат-міндеттер: бірін-бірі ітермей жүзуге алауға жағдай құру.

Шығаратынын материалдар: Шүрекшестер, сыпырғыштар, шапалар.

"Үш табан" қызық ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: балаларды

- Акыңар кай жерде бар да, кай жерде жок? (күзгү көңүлүсүз жерде бар)

- Көзүңкө, калпы жерлерге элиңиң шыкпаган, неге? (ойноп жер эли салкын)

- Мамыр айында жаңырдан соң шөптөрдө кандай өтөрүстөр болду? (олар бүгүнтүздөн да жасылдым түсөдү)

- Мына өсүп турган өсүмдүк калай аталады? (жөлжөлкөн)

- Ошү неге олай аталып?

- Жөлжөлкөнү кандай көчөт бар, ким билет?

Зерттеу жумасы

Дула аркылы жөлжөлкөн жапырактарын карау.

ерекшеликтерин табу.

Өтөйшөнүн жөлжөлкөнүн айырмачылыктарын мен үксестиктерин айтуу.

Еңбек: ойын алаңын тазалау.

Максат-миндеттер: биресе еңбек өтүлө, еңбексүйүптүккө тәрбиелеу.

"Тыгымдак",

Кычыкка ойын «Бэйге»

Максат-миндеттер: жеңсеке деген күштарактарын арттыру, жылдамдыктарын дамыту.

Жаттыгуу ойыны: дубастар аркылы жүрү.

Максат-миндеттер: тепе-теңдикти сактау, берилген дубастар аркылы карай кыймыл жасоу.

Максат-мател

Дана көчөт, дөң шөптөй.

Кутураш шөп, коюшма сүт.

"Нисанга тиги" кычыкка жаттыгуу.

Максат-миндеттер: кычыкка

жөтөлдү, достук карым-катнаштарын дамыту.

Ойын алаңында өткөзүлөт.

Ойын катышуучулар өкүл топко бөлүнөт. Аралыгы 30-40 метрдей жерге бир-бирине

карама-карсы орналашты. Кар-катар көз үстөсүп, тизин турду.

Жеңбө бөлүнүшө ойында бастаган топтун балалары өңдөтө өңдөтө айтты.

- Ак серек, көк серек.

Бизден өтүп көм керек?

Өкүл топтуктар ойыншынын атын айтты. Сол кезде аты аталган бала өз тобунан шыгып,

өкүлүсү жүрүп кетсе да, карым топтун тизинин үшп кетүүгө тырышты.

Егер үшп кетсе, бир баланы жетелеп аларын, өз тобунан кошо да. Үчө алмаса, өң ооз топта калды.

Өкүлүсү педого ойын ойноу алдында күүлөндүк эрежелерин кайталап, нукура баруу тиге.

Жеңе жумасы: бату каркынмен үлөкөт жүрү.

Максат-миндеттер: төмөндөкө жылдамдыкка тәрбиелеу.

Өкүл ойноду.

Бизден үшпөтө, ауламызды күжөтө. Ал, ким мен сендерге күшкүтүн анысы иттин өрүтүп турду.

Өкүлүсү өткөтө берип **Еңбек: кайың алышын жанын тазарту.**

Максат-миндеттер: балалардын өтөрүмөн еңбек өтүлө үйрөтү, еңбекке деген кылымасын өтү.

"Балыкчылар мен балыктар кымыл-көңүлүсү ойыны.

Максат-миндеттер: балалардын ойындын шарты бойынша, эңдө ойноуу бөлү, бир немесе карым-карсы бөлүтө, бир-бирине согушмай, жылдам жүрүп

бөлүтө дагылаңдуу, дене бөлүмү еттерин тазарту, өтпөтө, жылдамдыкты дамыту.

Балалар "балыкчыларды" (бир-екү бөлү) санамакпен тагайындайды, калпы балалар "балыктарды" сомдайды.

Бөлү бойынша "балыктар" алыңдуу бир жагынан өкүлүсү жанына, бир-бири итермей, согушмай, жылдам жүрүп

Сол кезде алыңдуу өрүмүсү өкүлүсүсү турган "балыкчылар" "балыктарды" көчөтө туртуп, үшпөтө алууга тиге.

Ойындын соңунда балалар "балыкчылар" үшпөтө "балыктарды" сыйды, жеңсеке жеткенди табуу.

Ойын биринчи рет кайталануу мүмкүн.

Кычыкка ойын «Асык ату»

Максат-миндеттер: балаларды асык атуга, дубастар

мен жас шамасына карай өкүл топко бөлүнөт да, аралыгы 15-20 метрдей жерде көз үстөсүп карым-карсы тизин кырып турду.

Ойын жүрүшүш өкүл топтун биресеке кетсе берсе.

Ошар бөлүмүсү коюштып, төмөндөтө өңдөтө айтты.

Айголок-ау айголок.

Айдын жүнү дөңгөлөк.

Темірден дем шыгар.

Үшөтөтө дем шыгар.

Ак терек пен көк терек.

Бизден өтүп көм керек?

Бүтүн өкүл топтун ойыншылары жаңы берсе.

Айголок-ау айголок.

Айдын жүнү дөңгөлөк.

Темірден дем шыгар.

Үшөтөтө дем шыгар.

Ак терек пен көк терек.

Шоттон атты кыз керек.

Шоттон атты кыз керек.

Ойноуу бөлү, бир немесе карым-карсы бөлүтө, бир-бирине согушмай, жылдам жүрүп

Бөлүтө дагылаңдуу, дене бөлүмү еттерин тазарту, өтпөтө, жылдамдыкты дамыту.

Балалар "балыкчыларды" (бир-екү бөлү) санамакпен тагайындайды, калпы балалар "балыктарды" сомдайды.

Бөлү бойынша "балыктар" алыңдуу бир жагынан өкүлүсү жанына, бир-бири итермей, согушмай, жылдам жүрүп

Сол кезде алыңдуу өрүмүсү өкүлүсүсү турган "балыкчылар" "балыктарды" көчөтө туртуп, үшпөтө алууга тиге.

Ойындын соңунда балалар "балыкчылар" үшпөтө "балыктарды" сыйды, жеңсеке жеткенди табуу.

Ойын биринчи рет кайталануу мүмкүн.

Кычыкка ойын «Асык ату»

Максат-миндеттер: балаларды асык атуга, дубастар

мен жас шамасына карай өкүл топко бөлүнөт да, аралыгы 15-20 метрдей жерде көз үстөсүп карым-карсы тизин кырып турду.

Ойын жүрүшүш өкүл топтун биресеке кетсе берсе.

Ошар бөлүмүсү коюштып, төмөндөтө өңдөтө айтты.

Айголок-ау айголок.

Айдын жүнү дөңгөлөк.

Темірден дем шыгар.

Үшөтөтө дем шыгар.

Ак терек пен көк терек.

Бизден өтүп көм керек?

Бүтүн өкүл топтун ойыншылары жаңы берсе.

Айголок-ау айголок.

Айдын жүнү дөңгөлөк.

Темірден дем шыгар.

Үшөтөтө дем шыгар.

Ак терек пен көк терек.

Шоттон атты кыз керек.

Шоттон атты кыз керек.

Ойноуу бөлү, бир немесе карым-карсы бөлүтө, бир-бирине согушмай, жылдам жүрүп

	ойынапата көңбел мөлшерлері, таптырды жетілдірді, күшпен дамыту Еркін ойындар		дұрыс ойынуға үйрету. Еңгілікке баули отырып, ұлттық тәрбие беру. Ережелер. Балалар асықты бір қатар бойына тигізіп, соны өз саяқтарымен дәлден атады. Қим көңі асық атып алады сөз бала жеңімпаз атанады. Ойында 3-4 рет қайталау. Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту. Мақсат-міндеттер: секіру кезінде жақсы ұшу және жұмсақ қону дағдыларын бекіту.	қабылетін дамыту. жылдамдықпен күш біріктіру Еркін ойын	Софит ойынына есеп ойынының өлшемі ар көмбеде бір-бір жеңімпаз шығып олар еңіл орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. Еркін ойын
Серуеннен оралу	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді біріншілік алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді біріншілік алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді біріншілік алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді біріншілік алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді біріншілік алгоритмді бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету. қим мен аяқ қимді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.
Түсетін	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойынау, тамақ ішкен кезде сойтпестеу. Коркөм сөз Үст-басым ұқыпты. Тамақ жүрем әрдайым. Жолапайым кірді мен. Тазалықты таңдаймын.	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабықтау, тамақ қабылдау кезінде және гигиеналық рәсімдерді жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Коркөм сөз Күш бойы қызыққа. Батамызды қаламыз. Қызықпын қашпаймыз. Шынығамыз жастай бұл. Көңілді әуен сазымен. Жаттығуды бастаймыз. Микрообъект қасқырым. Коркөмдем де білемін. Ішер кезде асты мен. Қолды жуып жүремін.	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедура-тарды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Коркөм сөз Жуын тамақ алдында. Жуын тамақ соңында. Жуын ұйықтар кезінде. Жуын тұрған мезгілде.	Гигиеналық дағдылар Балалардың назарын тағамға аудару. Тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережелері. Коркөм сөз Тағды міне, таң атты. Дайын дәмді тағамдар. Үстелдегі гигиена. Жарып берем жанғақты. Қоя сүтті беремін. Мысықпенен күшкікке. Түзкіге қоя айран. Тышқанға дөңдер салам. Ақ қоянға тәтті нан. Тосап беремін арға. Таңда ботқа беремін.	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту. Тәрбиешінің тағалық туралы әңгімесі. Коркөм сөз Сү ағызып шүмектен. Беті қолды жуамамын. Мойымақ, мұрын, құлақты. Тағалатып тұрамын.

домогут, атыты шыдаган дээ тилекей болуп жеткелер. Алайда көпчөкөй шүңкүр кызыгыт, ошол каамада кызыгыт тилекей (софийаны) үстөткөн ойыным, ал экинчиси догму таажаамактан софийага тескекке айтайды. Шүңкүрдүн "күжөткөс" оны шүңкүрдан аутак үстөткөн тырысады. Ойын деп тескекке карай домалатанга жалгасады. Осыдан кейин ролдер өткөред.	Бир ойынны бир-бирине догму «Мен» - «мен биемин», «бес» - «есемдер» - «үлдир» соңдоромон актарыда омызыр, калылардын аттары жанаарлар, үлдир жөне т.б.т. Сол уақытта догма ие бүткөн ойынны козайты есемдерди айта бастайды «Алажана», ал экинчи ойынны «Бир», «Адибек» - «кең», «Мансур» - «үш», «Еламан» - «төрт», «Махсат» - «бес» Ал ойын кайта басталады	Ултык ойын: "Соңкур теке". Махсаты көрөткөн багдарлай болуп, жалгарты жүткө болуп дил баалаңдыр, достоооо тәрбиелер. Баалар дөңселене тұрады. Бир баалаңды көң байлаңын койылады баалар - Боти, бұуу, көң, дөң. Қайда жеткен құдытшақ Соңкур теке бак-бак. Мен түден тап-тап. Дөң тақдақтайды. Содан кейін Соңкур теке (баалаңды көң байлауы) бааларды қудайды немесе баалар оның жапын келп түрпін қашады. Соңкур теке ұстан алған баалаңды көң байлаңды да ол «Соңкур теке» ролін атқарады. Ойын осылай жалгаса беред.	Ойын жалғайды. Егер баалаңды баг билейді, баалаңды иеленген догмадан үшпін айтып береді. Осылай етіп, ол көрөткөн атыт қалады. Егер ойынның бүтіндіксірманы орындай алмаса, ол орын сұрақ көшпін адамға береді де ол соңғы молдаты атқаруға көрсетп ойынды қайталаң бастайды. Сөйтп, ойын осылайша соғала береді. "Қып-ыс-саңық" қалақ ұлттық ойыны. Махсаты баалардың күш-жөгерін, шапшаңдығын дамыту, тапқырлыққа тәрбиелер. Ойын далада, көңді жерде (спорт залда) өтеді. Ойынға жас өспірім ер баалар қатынасады. Қатынасшылар тең екі топқа бөлінеді. Әр топтың өт бастықтары талайындалады. Олар ойынның дұрыс өтуін бақылайды. Әртүрлі екі топтан бір-бір ойынны шақырылады. Олар бір-біріне арқаарып беріп тұрысады да, бір-бірін қолдарының қырымен айқастыра ұстаады. Ойын жүргізушінің берген белгісімен олар бір-бірін арқаарып жерден көтеріп әкетуге тырысады. Ең алдымен оң оңай емес, ойын жүргізуші белгі бергенде олар тең жөгерін бүтін жарысай отырап қалыпқа түседі. Қайсымы көтеріп жетсе, жетсеке сөз жетеді. Көбірек жетсеке жеткенші жөгерінің атынады. Ойын қайта қылып ойналады.	Ойын жалғайды. Егер баалаңды баг билейді, баалаңды иеленген догмадан үшпін айтып береді. Осылай етіп, ол көрөткөн атыт қалады. Егер ойынның бүтіндіксірманы орындай алмаса, ол орын сұрақ көшпін адамға береді де ол соңғы молдаты атқаруға көрсетп ойынды қайталаң бастайды. Сөйтп, ойын осылайша соғала береді. "Қып-ыс-саңық" қалақ ұлттық ойыны. Махсаты баалардың күш-жөгерін, шапшаңдығын дамыту, тапқырлыққа тәрбиелер. Ойын далада, көңді жерде (спорт залда) өтеді. Ойынға жас өспірім ер баалар қатынасады. Қатынасшылар тең екі топқа бөлінеді. Әр топтың өт бастықтары талайындалады. Олар ойынның дұрыс өтуін бақылайды. Әртүрлі екі топтан бір-бір ойынны шақырылады. Олар бір-біріне арқаарып беріп тұрысады да, бір-бірін қолдарының қырымен айқастыра ұстаады. Ойын жүргізушінің берген белгісімен олар бір-бірін арқаарып жерден көтеріп әкетуге тырысады. Ең алдымен оң оңай емес, ойын жүргізуші белгі бергенде олар тең жөгерін бүтін жарысай отырап қалыпқа түседі. Қайсымы көтеріп жетсе, жетсеке сөз жетеді. Көбірек жетсеке жеткенші жөгерінің атынады. Ойын қайта қылып ойналады.	жүргізушінің қызы жөгері көреді. Ал жүргізуші қызы билейтін ойынға көңіл отыраты тырысады. Егер баалаң жүргізушінің ұстай алмаса айтады өтейді. Ал қызы жөгері алса, ойынға жүргізуші сол баалаң бастады. "Қарама-қарсы сөз" дидактикалық ойыны (ақптар айтысы). Махсаты бааларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жүттарып құр болу, дағдыларын жетілдіру, сөздің қорды молайту, ой шапшаңдығын дамыту. Құралдар қамшы, дөң немесе немесе жүттер арқында жүретін зат (жалақ). - Баалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жүттарып айту үшін, "айтысты" жариялайық. Қызы карай қамшының сабын екі баалаң көрсетемін. Сол баалардың бір айтысты бастап, қарсы тұрғын - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмейтін баалар болса, оларға білген баалаң көрсеті беріп айтысты жалғастырады. - сюжетті-рольдік ойындар ойнату: «Дәрігер», «Мейрамхана», «Уақта» және т.б.
---	--	---	---	---	--

				Ойын жастардың құпия-қуатын молайтады, айналым көзінде бүткілге, өз күшін тиімді пайдалануға үйретеді	
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық 1. Алаңды іс-шарға арналған ереже шығу алдында тоқты ретке келтіру, киімді белдемінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баспа назар аудару - тәрбиешінің өң көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды 4. Балалар өздігімен киінеді, көйлек болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі				
Серуен	Желді бақылау. Мақсаты: жел туралы түсініктерді танықтау, тасымалдыққа байлау Желдің түрлерімен таныстыру Жел дегеніміз не? Жел қандай болады? Жел қалай пайда болады? Жел не үшін қажет? Жел бізге керек пе, жоқ па? Желді көрмесек қалай сеземіз? Оңтүстік, солтүстік қайда, батыс пен шығыс ше? Жел қай жақтан соғып тұр? Диагностикалық ойын: «Желді сою» Мақсаты: дауыстың мықтылығын, мұрын арқылы тылсым алу, дыбыстың айтылуымен аузы арқылы дем шығару қабілеттерін шығару. Қимылды ойын: «Ақсу - қалдар» Мақсаты: ойын шартын біртұтас ойында дағдыландыру Сойлау, ойлау қабілеттерін дамыту Ойын шарты: Құсты құтарды жем жусе бекетіңде да, былай дей! - Ақсу - қалдар, қалдар жем желділер ме? - Сүңгіткілер ме?	Бақылау: "Гүлденген бүтін гүлдерін саятау". Мақсаты: табиғаттағы өсім-өң ұстау ережелермен таныстыруды жалғастыру Балалардың өсімдіктер туралы білімдерін, сыйластықтарын дамыту Бақылау: Біреу гүлді жұмып алын, оны тақтырды - Солай істеуге бола ма? Неменен? - Қандай гүлдер ұрыққа соғылады: жұмыптан ба, әлде өсіруге қалдырылған гүлдер ме? Табиғатты гүлді үстелге қойып, серуендеуін соғып қарай көрейік - Гүлге не болды? Қарай, ал гүлдердегі гүл өсіп тұр - Гүл деген не? - Гүл қандай болады? - Ол қайда өседі? - Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? - Гүлдің пайдасы бар ма? Көркем сөз Гүл өсіп-өсп батында Түркің көздің жауын ап Бұрық жарғын шығызды. Үзе көрме жұмып ап "Кабелестер" қимыл- қозғалыс ойыны.	Бақылау: «Көкөністерді бақылау» Мақсаты: танымдық белсенділікті арттыру, бақылауларға деген жауапшылықты арттыру Бақылау барысы Педагог балаларға жұмыстар жасады, сұрақтарға жауап беруді ұсынды Әр желінің асты тоқпал көк көңіл, Жау болғанда көк көңілді жеп көңіл (көңір) Алуға қонақ бұл анық, Тоңыл шешсе, жылдык. (Тиян) - Бұлдің бақтада қандай көкөністер өседі? - Сіз бақтадағы тәрбиешілермен бірге қандай жұмыс жасадыңыз? - Бағда ересектер не істеп жатыр? Танымдық және зерттеушілік іс- шаралар: көкөніс бақшасын арамшөптермен тазарту, кейінде біз ардаймыз кішкене бөтін дақылдармен қалдырдық. Біз не көрдік (шөп көп) Өсімдіктерге не болды? (арықтау және нашар өсу) Диагностикалық ойын:	Ағаштарды бақылау(қайың, терек, ұйеңсі) Жеміс ағаштарымен салыстыру(алма). Бақылау Бөлімшеде өсіп тұрған ағаштарды ажыратуға және атын атауға үйрету(жапырағы, түбірі, тұқымы бойынша), жаңа ағаш жасалды бұтақтардың көбейтуіне қонақ аудару керек, көлемге түседі, сондықтан истық күндерде орманда өлікпен, Ағашты ұрынымен салыстыруға үйрету(мысалы, алма бағымен), бала бақшаның территориясында өсіп тұрған айырмашылығын атауға жеміс бар. Бұтақтың иілуіне күрейді, ағаштағы жалырақтар боуы мен түрлерінің әр түрлілігін салыстыру кейінде көрсету керек. Тұтан өлкенің табиғатын сүйсіненділдік табиғатын тәрбиелеу Жұмыстар Жаңа жатқан - көлемжесіне алады, Қыста жақсан - жапын ралы табады (Ағаш) Жаңа тұрып жотары, күзде жерге қонады	Ауа-райын бақылау Ауа-райын жұпелі түрде қадағалау жасау, маусымның сипатты белгісіне қонақ аударып және біріктіру, бірлік және жауаптардың белсенді өміріне, өсімдіктердің өсуіне және жарыққа, жылыдан тоқтатуына байланысты орнату Маусым - жау басқа, алмаыр гүлдеп болады, күннің тоқтатылғандар - өсімдіктің тоқпалды өсуімен, күрт - құмырсқалардың, құстардың көтуімен байланысты. 22 - маусым ең ұзақ күз, ең қысы тұн өкеліп атап өткен жөн Шілде - ең ыстық уақыт, күндізгі күннің ыстығы тұн суығына не болады да, жөн күн күркеу, жаңбыр болады Тамыз - күн ыстық, тұн суық, температура амақды. Суығы алғашқы қатты әкеледі Балаларға жау табиғатының өгеріс жөнінде білім тапайты Жаңа танып Жаңбыр жауып келеді қар аралай, Бір тон қатып келеді шау аралай Тауға қайып біткен тұл аралай

- Күзгүсү жууун береді. Балалардың ішінде бірін қасқыр етіп сайлайды. Күзгүсі: Сәк бозындар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды. Ақсөз - қаздар иелеріне қарай ұшпаулары керек. Ал, аш қасқыр бозға құстарды ұстап алып жегуге тырысады. Ұстаптан аққу - қаздар, қасқырға көмектеседі. Сөйтіп аққу - қаздар аябайып, бүткеніше ойын жалтасады. Еңбек: түздіргіс су құю. Мақсаты: тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: құрек, су, шелек.	Мақсаты: сипынд бойынша жүзгін бағыттық, тоқтамай, өзгерте білуге машықтындару, көрсеткіш бағытпау, қимылдарда үлестіру қабыллеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!" "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейік айттыған белгілерді есті жүріп, жүзгін бағыттарын жылдам өткеріп, ары қарай қимылдау тіпте Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Түздіргіс" атты белгі бойынша өз орындырына тоқтал қала алады. Еңбек: алаңдығы қимыстарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбекжесіне сай ойынуға баулу, зеректікке, қызығымдылыққа, дәлдікке дағдыландыру, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тү сыртына шығып да, алысқа лақтырыды. Балалар ақ сүйектіп лақтырылған бағытын көрмейі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші "Ал ақ сүйектің иесіңдер, кім тең тәубер екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектің тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйектің тауып алған	«Мейіргісөне айты» Мақсаты: қойлету барысында көшірмейтін - ықмалас қосымшасы бір сөздерді қолдану. Аула ойыны «Тығымалық» Ойынның шарты: Тәрбиеші санамақ арқыды жүртүтүп сайтып алады. Жүртүтүп тәрбиешінің қасында немесе белгіленген жерде көпін жұмып тұрады, ал басқа балалар тығымалы. Жүртүтүп = 1-2-3-4, елесте шықтым». Тауып алған баланың атын атайды. Осылай 3-4 баланы таппан соң басқа баланы сайлайды. "Ақ сүйек" қимыс-қимылыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойынуға баулу, зеректікке, қызығымдылыққа, дәлдікке дағдыландыру, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тү сыртына шығып да, алысқа лақтырыды. Балалар ақ сүйектіп лақтырылған бағытын көрмейі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші "Ал ақ сүйектің иесіңдер, кім тең тәубер екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектің тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйектің тауып алған	(Жыпырақ) Мақсат-мәтәл Бұттың паназын тәрбиә да аман қалады. Кіркәс сөз «Көбейген жасыл көшетер» М. Зайтұн Үленік терек қарағай Бойлай өсті құн сүйіп Көшемде жатпай Еңбек: ұқсатып жасау үшін мықта, бүтас, түбірлерді жинау Мақсаты: өт бетіше бүтас, түбірлерді ұқсатып жасау үшін әдетке айналдыруды жалғастыру. Жоюқатқан материалдарды ұқытты ұстауға тәрбиелеу. Дидактикалық ойын «Жыпырағы бойынша ағашты таны» Мақсаты: ағаш туралы білімді нығайту, жыпырағы бойынша оларды табуға және ажыратуға үйрету. Эксперимент. Екі осымдік қарағайлау, біріншісі тыңайтқышпен тымақтандыру, екіншісі сузғару. Қарағайда Осымдіктер өсу үшін тыңайтқыш қажет. "Тығымалық" қимыс-қимылыс ойыны. Мақсаты: балаларды шыдамдылыққа қызығымдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Санамақ арқыды бір бала тығымалы балаларды елестетіп болып таңайтындады. Ал, басқалары тығымалы. Тәрбиеші 10 - ға дейін санап	бір топ қатар келеді тағы артық. Кіркәс сөз «Жаңғыл тілде» Г. Жаңғыртұн Ой, балалар, балалар, Шілдем, тілдем, тілде - айым. Шырақ торғай құн сайып, Жыпырақтар жалғайды Ой, балалар, балалар, Ойылақ та, құ төлек, Үйретіп тай қонылақ. Қимыс-қимылыс ойын «Тату, бар, ымы бірсе» Алашның қармағы қарсы жатына тепе теңдікті сақтай отырып, бір жолғы қимыс-қимылыс балаларды үйрету, бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүзгінді үйретіп дамыту. Еңбек: құмның үстіне құн себу және суару. Мақсаты: еңбекке қатысу, еңбекке баулу, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Көрсетіңіз айты» Балалардың сөздік қорына антоним сөздерін енгізу (жылы-суық, ыстық-суық, жарық-қараңғы және т.б.). айының қоршаған ортаны теріс түсіне білу.
---	--	---	---	---

			баланы құлып жетіп, денесіне қолын тигізуге керек. Сонда ақ сүйек өзіне береді. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиесінде табыс еткен бала жетімсіз аталады. Жабдығы - ақ сүйек.	болғанда, тұяқпен бала көңіл жұмып тұрыды. Осы сәтте қалған балалар тытылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, әлбетте көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қималды ойын-жаттығуы. Мақсаты: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене теңе-теңдігін, құп-жүгеріні жетілдіру.
Көпші ас	Алдындағы тұсы асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне бауыту бағытылан жеке жұмыс, әдептілік ережелері (мәдени-гигиеналық дағдылар)			
Балалардың үйге қайтуы Ата-аналарға келіс	Кейбір ата-аналар балаларына терезе талдында ойнауға рұқсат береді. Олар терезенің сыртындағы әлем балаға тартымды, оның алуан түрлілігімен қызықты деп санайды және бұл қалай болса да оны біраз уақытқа алдындады, ата-ананы баласын тікелей қарым-қатынастан босатады. Бұл мүмкін емес! Бала терезе ойыны ойын-сауық орны емес екенін білуге және түсінуге керек.			

Тексерілді: *Мамбет*

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы: ЖОО: 11 Ақжолық бөбекжай балабақшасы
Топ: мектепалды
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылыс кезеңі: 19.08 - 23.08.2024ж
Педагогтың аты-жөні: Балажанова Г

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	19.08	20.08	21.08	22.08	23.08
Балаларды талда қабылдау	Балабақшадағы тәңертеншілік қабылдау мейірібенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардан денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мұқият болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың денсау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жатқайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағаламы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауыrsa, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызғанда, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірібенің қарауынасыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Таным гимнастикасы	Салмақ түзу, оңға бұрылып, алға жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру, бірнеше бағанға қайта құрылу Жалпы дамыту жаттығулары кешені 1 - бастапқы қалып, дене тік, кол белде 1 - оңға адым жасап, колдарын жанына жіберу. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанатын және 5 рет қайталанатын) 2 - бастапқы қалып, аяқ алшақ, дене тік, кол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басқа көлеңке. 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанатын және 5 рет қайталанатын) 1 - бастапқы қалып, аяқ алшақ, арқанды алға ұстау 1 - арқанмен бірге оңға бұрылу, 2 - бастапқы қалып, 3 - солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып, 4 рет қайталау 4 - бастапқы қалып, дене тік, кол белде 1 - 2 - отырып, колдарын алға соғу, 1 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанатын) 5 - бастапқы қалып, дене тік, кол белде 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - секі аяқпен секіру, қолдары жоапп, жаттығуды 2-3 рет қайталау (дене шығарылу)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Еңбек: аумақты тазарту. Мақсаты: ақшақалыға көмектесуге деген ұмтылысты дамыту Көрсеткіш: табиғи бұрыны ақ	Еңбек: балаларды құлдарды жинауға тарту. Мақсаты: құл бұқпасындығы еңбекпен таныстырып, еңбекке жауапкершілікпен қарауға	Еңбек: құл бұқпасын арамшоппен тазарту. Мақсаты: өз жұмысының нәтижесін көруге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға	Еңбек: ұнаасеті ұжымдық еңбек. Мақсаты: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізуге дайындығы	Еңбек: еңкейіп өсімдіктерге күтім жасау (суару, қопсыту, арамшоптерден тазарту). Мақсаты: өсімдіктерді күтуге деген құлдарлықты тәрбиелеу

бөлмөсү, окуу куралдары бойынша милдетин соңуна дейин аткарууга мажбурлануу, жауапкершиликке тәрбиелүү	бөлмөсү, окуу куралдары бойынша милдетин соңуна дейин аткарууга мажбурлануу, жауапкершиликке тәрбиелүү	бөлмөсү, окуу куралдары бойынша милдетин соңуна дейин аткарууга мажбурлануу, жауапкершиликке тәрбиелүү	Көзөмөлдөө, табиғат бұрышы, ас бөлмөсү, окуу куралдары бойынша милдетин соңуна дейин аткарууга мажбурлануу, жауапкершиликке тәрбиелүү	Көзөмөлдөө, табиғат бұрышы, ас бөлмөсү, окуу куралдары бойынша милдетин соңуна дейин аткарууга мажбурлануу, жауапкершиликке тәрбиелүү
Күзүрпак театры Күзүрпак, көзөмөлдөө театр коффылынан тамакталуу, көргөн коффылынын жөлөс менондогы кейпкерлер туралы эңгемелүү. «-Менің сүйүктү достарым» ертегі кейпкерлерини костюмдерини элементтерин калыңдан жасап, дайын кейпкер бейнесине жакпыруу? (шыгармачылык іс-эркект) Такырыкка сөйкөс сюжеттерди ойын ойятуу (карым-кагыпас іс-эркект, тапым іс-эркект, шыгармачылык іс-эркект) “Не жедім, тауып ал” дидактикалык ойыны. Максат-миндеттер: анализатор аркылы тагы табуу Ойын эркект: Дам сөзү анализаторы аркылы тешимин табуу Шарты: Көз жұмып аузына салган тагыт шайып не экенин аныктау Тәрбиеш: эр туралы дамдеп көңилдер мен жемистерди алу Отарды жуу. Тагазыннан кейин уақ бөлшектерге бөлү Салыштыруу балалардын	Сөз асылы шешендик «Өкөлөр мектеби» жұмысын жандандыруу, алдын-ала әзірленген «Ерте, ерте, ертеде» эжеппи ертегісін таңдайык чедденди бейнематериалдарын тамакталуу, «Ертегілер әлемине саяхат» сүйүктү ертегілерди айтқызу, (карым-кагыпас іс-эркект) «-Мен бастаймын, сен жалғастыр» дидактикалык ойын (карым-кагыпас іс-эркект) “Заттарды пайт іліне орнаштыру” үстел үсті ойыны. Максат-миндеттер: балалардын тапымдық қабілеттерін, кейпдерін дамыту (тапым іс-эркекті, зерттеу іс-эркекті) “Өшүрә жаса” кымыс-қол алым ойыны. Максат-миндеттер: балаларды жүргізуге жаттықтыру Ойын ережелері: Балалар барлық ойын алаңында жүзреді. Сигнал бергеннен кейін олар тез	Алуан-алуан кейпкер бар «Менің сүйүктү кейпкерім», ермексәзден мүсіндеу, суретп салу. (шыгармачылык іс-эркект) Өзі қолдан жасаған кейпкерини образына еңп ойлап даусымен дыбыстау, сойлеуді дамыту (карым-кагыпас іс-эркект) Ертегі таңдау, ондағы кейпкерлер туралы өз ойларын айтқызу (карым-кагыпас іс-эркект) Ойын «Не ұшады?» Максат-миндеттер: балалардың сөзү қабілетін дамыту Ойын ережелері: Тәрбиеш балалармен шенберге тұрады. Тәрбиеш үшпайтын три және жаңсақ заттарды атайды Зат атағанда тәрбиеш қотын жоғры көтереді. Мысалы, тәрбиеш «жүргі ұшады, үстел ұшады, ұпак ұшады» және т.с.с. Балалар «ұшатын» зат болса, қолдарын көтереді, «үшпайтын» болса қолдарын төмен түсіріп тұрады Жүргізуші рөліне балалар да	«Оперді өрге жүзеді» Ата-аналармен бірлескен эркекте алдын-ала үйде әзірленген ұлттық оюлардың көрмесін қарастыру және жасалған бұйымдар туралы әңгемелүү. Такырыкка сөйкөс жұмбақтар шешіну (карым-кагыпас іс-эркект) Бұрыннан билетін әндерді айтқызу, билерді билету (шыгармачылык іс-эркект) Қымыс ойын «Тап және үндеме» Максат-миндеттер: балаларды сипат бойынша эркект ету, көрсеткіт бағдарлау қабілеттерін дамыту. Ойын ережелері: Педагог ойынды бастайды. Өзі балаларын ойыншық көрсетеді, балалар оны есінде сақтайды Педагог барлығын қабырғаға көрпін отыртуға шақырады, өз ойыншықты тез жасырады және балаларын ойыншықты көм бірінші болып тапса, дауыстан айтып керектіні үнсіз саусақпен көрсету керектіні өскертеді. «Тәдеймі?» командасы бойынша балалар	«Ел ілімі – өнер кесімі» Педагогтер мен балалардың бірлескен театр таңдарынан коффылымдар байқауын ұйымдастыру - театрландырылған коффылымдар көзү үшін атрибуттарды орналастыру, - коффылым жөзін ойластыру, фрездерді ортақ келісіммен бірге таңдау - коффылымды көзү (карым-кагыпас іс-эркекті, шыгармачылык іс-эркект) Дидактикалык ойын “Менің тагазым бұттым” Максат-миндеттер: қымыс, эмоционалдык сфераны, табиғатты елестетіп қабылдау дамыту (ойын релаксациялық қадірі рөлін де атқарады) Ойын барысы: балалар шайындықта қытаызын жайғасады, тапымтап, көздерін жұмыды Тапсырма: Шайындықта демалып отырандарын елестетеді. Құстардың дауысы естеледі, шөптер мен гүздердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтады. Аспанды бұтты таңдап, ойын иісі үксайтын айтпн берді ұсынады

	үстелдеріне қою. Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір-біріне бағып тастырып қолын жұмысқа «жөкейің шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айту». Балалар орындарынан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.	орында тұрып, қандай-да бір қалыпта келу. шалқайып отыру, қолдарын көтеру, аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші киміш-фигуралық қимысты екіпін атап отырады. Жыл соңына қарай ойын күрделене түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жүгірей, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигуралар ұсыныла отырады тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б. (дене шынықтыру)	тайағында алады. Ойын алдымен баяу қарқын, содан кейін жылдам ойынға алады. (таным іс-әрекеті) "Қайда барсаң – соны табысаң" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды көрсетіп бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (өкестер мен көкөністерді) немесе ойыншықтарды, не құралдарды ойын алаңынан түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүреп, жасырынған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек. алға бес қадам, солға бұрылым екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)	орыннан тұрып, іздейді. Қимысқа алдымен тәрбиешіге келіп, қалғандары естімеуі үшін ақарып айтады. Ойын балалардың қимысты ойыншықтарды дейін жалғастырады. Ойыншықты барып болып тапқан ең мүжік және тапқыр ойыншы атап отырады. Ойын 2 рет қайталануы. (дене шынықтыру)	(шығармашылық іс-әрекеті) Қимысты ойын "Үкі" Мақсат-міндеттер: белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойын барысы. Барлық ойыншылар құстар, бір бала - үкі «Күн» белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қатып, дөңдерін тоқиды. «Түн» деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимысыз тұрады. Үкі ұшып келеді, қолындағы қарап, оларды ұжымын атап отырады. Содан кейін қайтадан «күн» белгісі беріледі, үкі ұжымы тытылады, балалар - алаңда ұшып жүреді. Ойын осылай бірнеше рет қайталануы. (дене шынықтыру)
Ғишпеналық шаралар	Салқын сумен жуылу. Сүртін. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуылу. Сүртін. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуылу. Сүртін. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуылу. Сүртін. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуылу. Сүртін. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Танымалды танымалық	Ғишпеналық дағдылар Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті.	Ғишпеналық дағдылар Балалардың мәдениет-ғишпеналық дағдыларын қалыптастыру.	Ғишпеналық дағдылар Балалардың дұрыс білім беру, үстел басында өзінің дұрыс ұстау.	Ғишпеналық дағдылар Өзінің сыртқы келбетін қалай ұстау, жолдастарының	Ғишпеналық дағдылар Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті.

	бойынша баламен жеке жұмыс, тінкеш ережелер	тінкештің кесінде не құралдарын дұрыс пайдалану қабылетін жетілдіру	тамақтауы кесінде сөйлемге, босқа балалардың маңысын анық	сыртқы қабілетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ішкі белгілерді дағдыға айналдырыңыз. Тіптегі жұрттың қимді түр қабілетін жетілдіру	бойынша баламен жеке жұмыс, тінкеш ережелер
Тағы да	Көрсем сөз Екі қолы отырып, Сыр айтып жасырып Сұр қызырдың табетін, Берсе білге асырып Табетін біз қайтсаң, Тіпті берсін қасырдың	Көрсем сөз Денемді таға ұстап, Шомылмағы ағзымен Тамақ ішер ағзыда, Қол жұмысқа сабымен	Көрсем сөз Найым-найым, бауырсақ, Қойға қарай жүтсең, Қой ішінде көң жек, Жақсы бала мызақ, Жамаң бала үй күші Найым-найым бауырсақ, Бауырсақты құттық, Жақсы бала мызақ, Жамаң бала ауызсақ, (1 Жалғұтұрғы)	Көрсем сөз Микрообъект қасқумен, Көрсем де білемін Ішкі кезде асты мен, Қолды жұмы жүрмен	Көрсем сөз Балаларға – тортымаң, Барлық жұртқа құттымаң, Балмен ішкен қазымаң, Балдай іттегі бауырсақ, Қауым – қарғыз, жомыт, Қауым – жидек, көп жеміс Қане, тойыл ағзылар, Тамақтаң соң ойың бар
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шымыстырудан ойын-жаттығу "Қоңылды тамаша" Мақсат-мәндеттер. Балаларды гимнастикалық қабырғатын гимнастика дейін сатыдан аттамай өрмелен, басқа аралыққа қызыл төменге түсу, балаларды бір аяқтан өткізіп аяққа ала айналырды отырып және қос аяқтан өткізіп секіру, балаларды дағдыларын дағдыла, аяқпен ұшымен, өңімен, табанымен, табанымен ішкі жағымен, тізені жағыра көтеріп, ұсақ және аяққа аяқпен жүру, жұптасқан бір қатармен жүгу, балалар (параллель) қимылдау дағдыларын жетілдіру	Көрсем әдебиеттен ойын-жаттығу Төкен Айдарханов "Жаңашыр" Мақсат-мәндеттер. Балаларды шығарма мазмұнының мағынасына байланысты интерактивпен мазмұндауға үйрету, кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойын айта білу, өз ойын айта білу, басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дағдыла, өмірге жаңашырттық таптырып, қамқор болуға, адамгершілікке тәрбиелеу Музыкадан ойын-жаттығу "Торай" әні Мақсат-мәндеттер. Берілген тапсырманы кейін қойыл орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл-іс-әрекетін дағдыла. Балаларды еңгілдікке, шығармашылыққа	Математика пәнінен ойын-жаттығу "Ақтөстің Саңдар әлеміне сақаты" Мақсат-мәндеттер. Саңдарды заттар санымен байланыстыру қабылетін қалыптастыруды жалғастыру. 10 саны туралы түсініктерін қалыптастыру. Басқа саңдар арасында санды түбу дағдысын қалыптастыру. Алға және артқа қарай 10-ға дейінгі санау қабылетін дағдыла Сурет салудан ойын-жаттығу "«Менің сүйікті күштім» (субамен бояу)" Мақсат-мәндеттер. Үлгідегі жауаптарды (күшті) дәстүрленіп «субамен бояу» техникасымен сурет салуды үйрету, балаларды күштінің бейнесін өз бетімен қалау	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Үй жануарлары" Мақсат-мәндеттер. Балалардың үй жануарлары туралы ойларын жүйелеу, балаларды үй жануарлары мен олардың балаларымен таныстыруды жалғастыру. жануарлардың әдеттері, тамақтану ерекшеліктері, өмір сүру жағдайлары, адамдарға пайдалы, зияндық белгілендікті, таңдау қабылетін, байланыстырып сөйлеуді дағдыла, жануарларға деген сүйіспеншілікті, жанашырлық, көмек көрсету қабылеттерін дағдыла	Құрастырудан ойын-жаттығу "Ақырындағы балалар" Мақсат-мәндеттер. Табиғи материалдан балықтың бейнесін жасауға үйрету, шығармашылық және ұқыптылықты дағдыла, ұқыпда дәстүрленіп қарым-қатынасты тәрбиелеу

көпчүлүк жүрөт, кимилдейди "Түп" - деген балалар кимилеу үлкөсү кеткендей катып калат Ошол сөттө бир балалар ойноп шарып бұча, ойноптон тыгарыла Дурус ойноптон балалар мен ойноп жалгызсыз табыды Елбеси: ауладангы көкөстөрдү аннактау. Макасты балаларды тамакта бериле буюту Керекти құдалар сытырып шелек, калакша "Соңар текет" калак ұттык көмәл-көмәл ойыны. Макасты балаларды ойноп ерекелерін сақтап, әділ ойнауға буюту, керектеп бөлдірлеу, көмәлдерді, тере-теректеп сактай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірілеріне кедергі жасамауға дылдандыру, түбөлүк, кейін каблеттерін дамыту ұйымшылдыкка тәрбиелеу Ойыншылар шеңбер құрып турды "Соңар текет" саямалар аралы тайабындайды Созан сон "текет" ортага шыгарып, көтөп байлап, бір оранда айналды сұрайды Балалар осы кезге "бір, екі, үш" Соңар текет, бөдө ұста" - деп "соңар текет" көзмен түрліп қойыл, оған айналды күшпен жүреді "Соңар текет" міндеті - түрткіп баланы ұстап ату және оны тартып, сөмө алау Педагог балалар тым ашық катып кетсе үшін үлкен	созан кейін осындардың жатырқатарын кейін осы жұмырқатардан құрттыр шығады Кейінрек құрттыр іштен өзінен жүйен оралтып, қуыршаққа айналды, ал қуыршақтарын көбелектер қайта пайда болады Жұмбақ Түп ұштып түлге қонды, Түп бақпан түлге толады (Көбелек) Тәрбиеші жөндөктерді сипаттайды, балалар болжайды "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Макасты суреттейтін әңгіме құрты, кейінді, көптеме сөйлеуді дамытуға, үлестіктер мен айырмашылықтарды табуға дылдандыру Елбеси: ойыншыларды жуу (өңдеуге жарайтын), төсепшік кентірі. Макасты жұмысқа деген он көндөрісті, тапсырмаларды жауапкершілікпен тәрбиелеу "Көбелектер" кимәл- көмәл ойыны. Макасты сипат бойынша жүзүр бағытын, төсепшік, өңдеуге білуге машақандыру, керектеп бөлдірлеу, көмәлдерді үлестіру көбелектерін жетілдіру Педагог ойын барысында "Ойна", "Сөз", "Кер", "Алға" деп, белгілер беріп тұру мүмкін Балалар кетейік ойынның белгілерді есті жүріп, жүзүр	орын тым үлкені ұстау "Аққу-қаздар" кимәл- көмәл ойыны. Макасты саямалық көңілді, жүзүршіл тайабындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дылдандыру, керектеп бөлдірлеу, жатырп жүзүрле, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, кейінділікке тәрбиелеу Сөйлеу, ойлау қаблеттерін дамыту Ойын шарты Балалардың ішінде бірін "қасқыр" етіп сайлайды, қалғаны "аққу-қаздарды" сөмдейді "Қасқыр" болып қалғанында педагог, кейін балалардың бір болып, ойында жүзүр түмкін Құшты құстарды жем жегізе босағыда да, балалар дейді - Аққу-қаздар! (Та-та-та) - Жем жедіңдер ме? (Иә, иә, иә) - Су іштіңдер ме? (Жоқ, жоқ, оқ) Құшты - Суға ұшып кетіңдер! Ошаққа абыдан жетіңдер! Сак белгілерді ал қасқыр кетеді! "Аққу-қаздар" істеріне қарай ұшулары керек. Ал, "ал қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жегізе тұрсады. Үстелінен "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі Сөйтіп, аққу-қаздар а қайтап біткенше ойын жалғасады Дидактикалық ойын Тәжірибе мен сараптама	тамақтан, дарама" - дейді Педагог бір баланы бір қорша пмақ, сөйлеу - қалық берді үлестірі тағы бір көрке жасауды сұрайды, балалы тамақтан, дарама - әділ мен өзінен көрсетіп тамақтан, дарама Балалардың қалай тамақтанатынын бақылауды сұрайды, содан кейін бөрі бөрі балалы тамақтан, дарама Тәрбиеші жалпы балаларды балалы тамақтан, дарама «Бұл балалық арнадан ерекше тағы. Мен ең сипаттай қысқа беремін. Біздің балалық бұдан артық қажет емес» «Балалардың өмір сүру жағдайларын қалай жақсартуға болады?» Макасты Балаларды аквариум түрлілері үшін тұрмыстық жағдайды ерекшелік мен балалар жағдайындағы, аквариумды қаладап, көрер керек екендік көрсетілеу су құбырға, шапшаңдығын қысырып, әйнекті сүртінді және тазастанды, түбінде бір жинады, Шағыншылардың жарықтан, дарама тағы аквариум өте жақсы көрнеді, балалар өзінен жақсы сөйледі, ауырмайды, балалар мен ерекшелік аквариум жанында дема тұр болады Педагог балаларды әйнекті қалай тазартатынын, су қысырып көруге шақырады "Балалықтар мен балалар көмәл-көмәл ойыны. Макасты балаларды ойынның	аққу Жұмбақ жасыраты 1) Суға ойып өмір, суға ойып көреті 2) Ауыз бар, иіс жоқ, терек бар, жүйе жоқ 3) Құбырғы жерге тиеді Жатам күнге құбырды 4) Аяғы жоқ жүрмейді, қиялы жоқ ұшпайды Жер бетінде өмір сүре алмайды 5) Суға өседі, өледі Сыртық шықа өледі Бақылау: "Бізге қалай балалар бар?" Макасты балаларды әр түрлі балалық түрлерін салыстыруға - олардың құрылымы мен міндет- құрылымы қарай, айырмашылық белгілерін табуға және оларды сөйлеу кезінде дурус көрсетуге үйрету. Бақылау кезінде педагог сұрақтар қояды. «Аквариумдағы балалықтар бірдей ме, әділ әр түрлі ме? Олардың айырмашылығы неде? Қалай балалықтар үлкен және қайсысы күшкелі? Олардың түсі бірдей ме? Олар қайда жүреді?» Сұрақтар аквариум балалықтарын түрлі құрылымға байланысты әр түрлі балалы мүмкін "Қара сныр" ұттық көмәл- көмәл ойыны. Макасты балаларды ойып ерекшелік қатып сақтауға үйрету, керектеп бөлдірлеу білуге, шапшаңдыққа шыпшаңдыққа буюту, достыққа тәрбиелеу Ойын барында Ойнады 4-ке 10
--	---	---	--	--

	шеңберде сызып көздей Ойыншылар сол шеңберден астың ойыну керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойынан да шығады. Көз ұстап отырып, тапшып жатса, "соқыр тексе" басып, ойында жалғастырады.	балаларын жылдам өңертін, ары қарай көңілді атыс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескерте береді. Балалар "Тұлдар" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. "Нысанға тигізі" қимылы жаттығуы. Мақсаты: қимылы нысанға көзбен мөлшерлеп, ластыруды жетілдіру, құпия дамыту. Еркін ойындар	"Бау да не өседі, бақытта не өседі?" Мақсаты: өсімдікті осы орнына байланысты топтастыру. Балалардың ойыну қабілеті мен сөздік қорын дамыту. Ойындай іс-әрекет: ойыншық пен ролдерді бөлеу де мәдениетті түрде келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра білу.	шарты бойынша, әділ ойынуға баулу, бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғыспай, жылдам жүгіре білуге, дандылаңдыру, дене бұлтшық еттерін игірту, естілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен танытпайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алашып бір жағынан екінің жағына, бірін-бірі итермей, соғыспай, жылдам жүгіреді. Сол кезде алашып ортаның екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" көзбен түртіп, ұстап алуға тиіс. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жетіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталаны мүмкін.	одалы көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға қарап отырып отырмайды (сөзімдік қалай, құм сағатын дорбаны басы). Ойынға қатынасатындар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойында басқарушымен берген бұйрықпен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығалады. Ойынға қатынасатындардың міндеті — сол тығқан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасатындардың барлығына есіртпе дамыстан жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың несі өз қатын қорғайды да, басқалары оны алап-сұлап, көңілін басқа жаққа бұрып алып затты тартып алуға тырысады. Затты қим ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрысып көздерін жұмыды. Ойын осы тәртіппен жүре береді.
Серуеннен орау	Серуеннен орау кендіктен ескертулер: - ұшықпен шығар алдында, аяқ-қолды, қалталарды құм-коқыстан қату, - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақылап құрғату, - тымарында таныштықпен, сөзсіз тәртіп жатпай жүру, - серуенге шығарылған жабықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою. Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, қимдерді шаф-сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жетілдіріп түртіп, қолдарын сабындып, суды жан-жаққа төкпей, газарынша жуа білу дағдысын дамыту. Айыналды алдында бет мен үстің бөксалап, тапшып тарап, аяққа тозақ қандай дауып тұрғанды келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра білу.	Серуеннен орау кендіктен ескертулер: - ұшықпен шығар алдында, аяқ-қолды, қалталарды құм-коқыстан қату, - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақылап құрғату, - тымарында таныштықпен, сөзсіз тәртіп жатпай жүру, - серуенге шығарылған жабықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою. Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, қимдерді шаф-сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жетілдіріп түртіп, қолдарын сабындып, суды жан-жаққа төкпей, газарынша жуа білу дағдысын дамыту. Айыналды алдында бет мен үстің бөксалап, тапшып тарап, аяққа тозақ қандай дауып тұрғанды келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра білу.	Серуеннен орау кендіктен ескертулер: - ұшықпен шығар алдында, аяқ-қолды, қалталарды құм-коқыстан қату, - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақылап құрғату, - тымарында таныштықпен, сөзсіз тәртіп жатпай жүру, - серуенге шығарылған жабықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою. Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, қимдерді шаф-сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жетілдіріп түртіп, қолдарын сабындып, суды жан-жаққа төкпей, газарынша жуа білу дағдысын дамыту. Айыналды алдында бет мен үстің бөксалап, тапшып тарап, аяққа тозақ қандай дауып тұрғанды келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра білу.	Серуеннен орау кендіктен ескертулер: - ұшықпен шығар алдында, аяқ-қолды, қалталарды құм-коқыстан қату, - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақылап құрғату, - тымарында таныштықпен, сөзсіз тәртіп жатпай жүру, - серуенге шығарылған жабықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою. Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, қимдерді шаф-сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жетілдіріп түртіп, қолдарын сабындып, суды жан-жаққа төкпей, газарынша жуа білу дағдысын дамыту. Айыналды алдында бет мен үстің бөксалап, тапшып тарап, аяққа тозақ қандай дауып тұрғанды келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра білу.	Серуеннен орау кендіктен ескертулер: - ұшықпен шығар алдында, аяқ-қолды, қалталарды құм-коқыстан қату, - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақылап құрғату, - тымарында таныштықпен, сөзсіз тәртіп жатпай жүру, - серуенге шығарылған жабықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою. Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, қимдерді шаф-сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жетілдіріп түртіп, қолдарын сабындып, суды жан-жаққа төкпей, газарынша жуа білу дағдысын дамыту. Айыналды алдында бет мен үстің бөксалап, тапшып тарап, аяққа тозақ қандай дауып тұрғанды келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра білу.
Танымалық тапшыр	Санитарлық-гигиеналық тапшырларды сақтап жүзін Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық тапшырларды сақтап жүзін Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық тапшырларды сақтап жүзін Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық тапшырларды сақтап жүзін Шектеу шараларына	Санитарлық-гигиеналық тапшырларды сақтап жүзін Шектеу шараларына

	байланысты жалаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты жалаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты жалаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты жалаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	байланысты жалаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)
Түскі асқа дайындық	Үйден кейінгі демалыс, оқу гимнастикасы	Қолда жуу ережелерін бекіту, ойын - жарыстар, тәрбиешінің тағалық туралы әңгімесі, балалардың өзін-өзі бақылауы	Балаларды өз бетімен киюге, аяқ киім киюге үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту, балаларда икемді қим ату және оны шешкеннен кейін орына қою, бәрін ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру	Дәретханадан кейін және кейін қажет болған жағдайда қолды жуу қабілетін нығайту	Балаларды сыртқы келбетін бақылауға, қол орамалды уақытында қолдануға тәрбиелеу
Түскі ас	Көрсем сөз Су-өмір жүреп Денсаулық преп Шөлдеген , қаншың, Жуынаң, тазасың Дидактикалық ойын "Жұмбақ жасыр" Мақсаты: балаларды құстарды сипаттау арқылы, құстар туралы жұмбақтар ойлан баулап жаттықтыру	Көрсем сөз Сыртың кеңі үнем, Сабыммен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созымаз	Көрсем сөз Жуамын, Жуамын, Темірді ысқалаң, Жуамын, Жуамын, Қатмасың тете қак, Жуамын, Жуамын, Тес жеп бозмасың, Жуамын, Жуамын, Түрт ісе қатмасың Тіс жуды балалар, Анашым, қараңыз	Көрсем сөз Жіп-жіе жуып сен, Таңертең де кешке де, Жуып күндіз-кешке де, Жуып күндіз-түсте де, Жуып тамақ азында, Жуып тамақ соңында, Жуып ұйықтар кешіңде, Жуып тұрған мезгілде	Көрсем сөз Шомылған баламы, Аймылға аламы, Сүртеді қолыңды, Сүртеді жанашыңды
Күндізгі ұйық	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау. Баламен психофизикалық әуестені қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасау (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгу жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, киімді-қолғаптысы құрылған санамақ және басқа)				
Ұйқыдан тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасау (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгу жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, киімді-қолғаптысы құрылған санамақ және басқа)				
Бесін асқа дайындық, Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Өзің үстел үстінде дұрыс үстелің білу қабілетін бекіту, жуу ережелерін бекіту Көрсем сөз	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту, ойын - жарыстар, тәрбиешінің тағалық туралы әңгімесі, балалардың өзін-өзі бақылауы	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастырыңыз ас құралдарын дұрыс пайдалану тас қасық	Гигиеналық дағдылар Үстел басында тыныш отыру әдетін қалыптастыру Көрсем сөз Үстел-басым ұқыпты,	Гигиеналық дағдылар "Тағалық-денсаулық кепті" қолды жуу ережелерін бекіту, ойын - жарыстар, тәрбиешінің тағалық туралы әңгімесі

	Сыртын келди үнөм, С айымен кол жуымал, Там балды мүлүндөй, Татамн кол союмал	Коркөм сөз Сылдарлайды мөңдүр сү, Мөңдүр сүм катында жө Жуунап сен эрдайым, Аппак бетин маңдайып	жөңө шай каскык, шапашкы, майыптыкы ұштып пайдалыну мүмкөндөк, пайда ұсатпау, ауызды жауап, тамакты шайлау, тамактану жөңдө сөйлөсөү, сыйып ботуды үйрөтү (тамак үшпө алгыс айту, тамакты пек ұштыптылык көкөттөлүп) Коркөм сөз Жылы сүмөң катымды, Таалай мен жуамын Катыма алап сабынды, Алынды жуамын	Таа жүрөм эрдайым Жолаттайың жөрдө мен, Таалакты таңдайың!	Балалардың өн-өн балалыгы Коркөм сөз Еңи жөңгө жөрдөй, Еңи жөңгө жөңгөй, Күстөр дөңгө тоюм, Үлү отыр көңүлүм, Сүйөктө жөң күшүм, Ара балды сорайды Жөңгө тоюм буюм, Қамаулы тұр қоройды Ботка жөңгө дөңгөй бө? Қазір жақын беремін Сүт боткасын көң жөңгө, Жылаң осып жөңгө
Тәрбиеші мен баланың өркін аркесті	"Хан" ашы" қызық ұлттық ойыны. Мақсаты: балаларды ойындылыққа, тапқырлыққа, дәлдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу, қол моторикасын, дене тепе-теңдігін жетілдіру. Бұл ойынға 3 немесе 10 бала қатыса алады. Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық - "хан" асығы. Асықтар түзіліп қойылады да бастауына хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлаган асықтарды жинап алады. Егер хан асығы бұқпаш, тайымын таппармен түссе, бастаушы жақпы құлаган асықтарды ата береі. Егер бастаушы асықтарды қолымен құлатып ала немесе басқа асықтармен алса онда ойында жетесі бала жаластырады. Ең соңғы хан асығы күннің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Жетесі ойында жеңіске жеткен бала жаластырады.	"Орамал тастамақ" қызық ұлттық ойыны. Мақсаты: балаларды шапшаңдылық, тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы (тәрбиеші) балаларды айысы жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағаннан сөзден бала менің артыма деп жауап береді. Артына орамалды тасталғанын есбесе ол өлең, тақиян айтып немесе бітпей беруге керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалтаса береді. Қимылды ойын: "Шырмауық", Мақсаты: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойында аяғына дейін таямақты ойындау үйрету.	"Тақия тастамақ" қызық ұлттық ойыны. Мақсаты: балаларды шапшаңдылыққа, кейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгелек, шеңбер құрып отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалталдары көздерін жұмып отырады тие. Таңдалған бала дөңгелек отырып балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгісімен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны өңінде екенін білсе, сөзге жылдам орнанып тұруы керек. Егер орнанып дер көңінде тұра алмаса онда ол өңірен көрсетеді тақия, өлең, бы және т.б. Және де орнанып тұр тұрып үлгірен баланы ұлттық ою өріккө бейбес береді. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақияны өңінде екенін	"Күш сыныспақ" қызық ұлттық ойыны. Бұл ойын стол үстінде екі баланың бізек сынысуымен орындалады. 2 бала шынтақтарын етегіне тірек қол бастарын айқыстырады. Кім бізекте етегіне жыныс сол бала жеңіске жетеді. Аяғы аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қолып бізектен тартылып сыныста да бөлімді бірақ баланың көзінсіздігі қатып бөлімданы (дене шымыстыру). Қимылды ұлттық ойын: "Арқан тарту", Мақсаты: ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шартын бұзбай ойбай бөлу де жетілдіру. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, арқаның екі ұшын ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынысып тартылады. Белгілен межеден асып кеткен	"Қимылды ойын: "Соқыр теке", Мақсаты: балаларды шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. ойын шартын бұзбай ойбай бөлу де жетілдіру. Ойынның керекті құралдар: қол байлағын орамал. Ойынның шарты: Балалардың арасынан сапалық арқанға бір бала таңдалып алынады. Ойын қимыл орамалмен байлағы да, беске дейін санап айналдырады. Сөйтіп, соқыр теке басқа балаларды ұстауы керек. Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстап алса, сол бала соқыр теке болады. Соңдықтан балалар соқыр текеге ұстамауға тырысады. Солай ойын жалтасып табады. (дене шымыстыру)

	(дене шымыстыру) Қимылы ойын: "Қойлар мен қасқыр". Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай біртүрлі ойынуға, біртүрлі, достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойында қажетті құралдар: ағаш ат немесе резеңке ат, қамшы. Ойын шарты: Қойшы қойларды өрпесте бағып жүреді, ал қойлар алаңына жабылып жүреді. Кенет ат қасқыр жакындап келіп қалады. Қасқырды байлап қалған қойшы: қойларым, қашыңдар, ат қасқыр! келіп қалды дегенде қойлар ат қасқырдан қашулары керек. Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шыуып, қолына қамшасын алып қасқырды құлады. Қасқырды қойшы соғып алса, қойшы қасқырға ән, бй білетеді. Ал қасқыр қойларды ұстап алса ұсталған қой ойынаын шығарылады. (дене шымыстыру)	Ойын шарты: Санмақ арқалы балалардан ішпен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрды да бір - бірінші қолдарын жібермей, қолдарының астынан одай - бұлай өтіп шырмайла бастайды. Сөйтіп балалар шырмайын біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмайған балаларды шешуі керек. Шеңбер алмаса айыбын өтейді. (дене шымыстыру)	есінен бала тақимна тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші кутан баланын орнына келіп отыруға тырысады. Егер бала жүргізушіні үстай алмаса айыбын өтейді. Ал, қуып жетіп алса, ойының жүргізуші сол бала болады. (дене шымыстыру)	топ жетіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәртеге жетеді. Сөйтіп ойын көзекпен жалғасын табады. (дене шымыстыру)	
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету диалогтарын қалыптастыру. Кімнің де біріншілік авторитетін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мақұнды, проблемалық жағдайлар), көркем сөзбен ынталандыру(мақамәтелдер, жауаптаптар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сызлау. 1. Алдығы іс-шараларға арналған талпысрма: тоғты шағар алдында тәртіпке келтіру, кінәлу бөлмесінде оын-оң ұстау ережелерін қайталау. 2. Кімді кімге авторитетін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде оын-оң ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің оң көмегеді жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуендеу	Тотықұсты бақылау Мақсаты: құстардың сыртқы түрін қарастыру, жабайы дүниетта таралуы мен өмір салтын білу.	Мысықты бақылау Мақсаты: мысық үй жануарлары, сүтқоректілер және белгілі бір ерекше пікіртерге не екендігі туралы білімдерін.	Итті бақылау Мақсаты: иттің шйды болуы туралы түсінік қалыптастыру, үй жануарына құтым жасау қажеттілігін тәрбиелеу.	Балықтарды бақылау (жаңжасы) Мақсаты: балалардың балықтар туралы түсініктерін келесіту, бақылау жүргізу бөлігі дамыту.	Бақылау «Балықтар қандай тыныады?» Мақсаты: Балаларға барлық тіршілік иелері сияқты тыныштық пен ұйықтау, олар

Жұмбақ жасыру

Айтпаңды бір жұмбақты сөзге
нұсқап,
Басыма бөрке жипер, құндыз,
ұстап
(Тотықұс)

– Көне, біздің табиғат
бұрышындағы тоты құсқа назар
аударайық.
Назарларың тотықұсқа
аударыды

Балалардың тотықұс туралы
білетіндерін сұрау. Балалардың
жауаптарын тыңдап болған соң,
тотықұс туралы ақпарат беру.
Тотықұс-құйрығы қысқа, түрлі
түсті құс. Ол Африка, Америка
және Австралияда тіршілік
етеді. Адамдар оны қолға
үйретіп, торда ұстайды.
Сөйлейтін тотықұстар да
бар. Олар семпі айтқанында
қайталайды. Тотықұстың
қанаттарын, түмсігін,
аяқтарын көрсетіп, олардың
атқаратын қызметімен
тапастыру. Мысалы, қанаттары
үшсе үшін, түмсігін көрсетіп
покиз жер үшін, аяқтары жүре
және бұтаққа қонып отыру үшін
керек. Көне тотықұсқа жем
беріп, ол жемді қалай покиз
жейтінін көрейік.

Тыңм сөздер айту

- 1 Құстардың ұясын бұзуға
болмайды.
 - 2 Торғайларды таспен ағуға
болмайды.
- Бұйра тотықұстың Отаны –
Австралия. Жабайы табиғатта
олар топ болып өмір сүреді. Үй
жолдығында торда асырауға

боқты, жануарларға деген ішкі
сезімдерін тәрбиесіне
бақылау бастаса.
Недәні балалардан жұмбақ
сұрайды, жауап беруді ұсынады,
сұрақтарға

Жұмбақ:

Тікелейін құлағы
Менен бұрын тұрады
Бойын жаппап керіліп,
Беті-қолын жуады. (Мысық)

Көрсем сен

Сағат сепіз таяңды
Торғай мысық оянда.
Жөттейды ол ершіп,
Мысық бойын жазады.
Соңында керіліп,
Аяқ-қолын созады.
Даладасы ояны содай-ды
Елден бұрын тұрады
Беті-қолын жуады.
Жұмайды-ау – жалайды. (М.
Әлімбаев)

– Нешеген мысық үй жануары,
үй мысықтары неге ұқсайды?
Мысықтар не жейді?

Мысықтардың балалары қалай
аталады? Сол мысықтардың
қандай тұқымдарын білесің?

Мысықтардың адамдарға
қандай пайласы бар? Үй
мысығына қандай жабайы аңдар
жақып тұныстар? Мысықтың
жыртқыш жануар екенін
дәлелде

Іттер мен мысықтардың
қабілеттері мен темпераментін
салыстыру.

– Мысық туралы қандай әңдер,
таңдақтар, жұмбақтар, ертегілер
білесіңдер?

"Ақ сандық, көк сандық"

Бақылау. Ит қандай? Ол қайда
тұрады? Ол не жейді? Итке қан
қарайды? Ит – азаматпа, адал
ақыл. Қарлың еңде іштер
ұйымда жүзетін, достық
иетінен таймай келеді. Олар
білген адал, адал оларға дос бола
алып жүрмей бе? Ит туралы не
білеміз?

Ит иесін көргенде қуанады,
құйрығын бұрып, аяғын артқа
алғына тұрады. Адам итті
жібелі ұстап, далаға
өткізеді. Даладан келгеннен
кейін аяқтарын жуады.
Ауырып қалса мал дәрігеріне
көрсетеді.
Ит ет, балық, құс етін және
құрлық жем жейді.
Итті сүйікті тамағы, ол сүйек.
Мысық пен ит бір – бірімен дос
емес.

Жұмбақ жасыру.

Тікелейін құлағы
Менен бұрын тұрады
Бойын жаппап керіліп,
Беті - қолын жуады. (Мысық)
Даламың құлағы септің
тұрады,
Қолы көрсе болғаны, оны тұра
қуады. (құндыз)

Үй иесі қыдырып кеткенде ит
үйді күзетіп қалады, және үй
жануарларын бағуға да үй
иесіне көмектеседі екен.
Балалар ит адамның досы, оны
жабырқап ұруға болмайды. Ол
білім, ұйымды, ауламызды
күзетеді. Ал, енді мен сендерге
құштың аңысы иттің ерлігі
туралы ертегі айтып берейін.
Иттің ерлігі әлі іске оқу,

талдау қорығында жасауға
үйрету.
Итпен бейнесін көріп
түркістан?
Балықтардың басқа
жануарлардан айырмашылығы
неде?

– Балалар балықтың денесі 3
бөліктен тұрады. Олар бас,
кеуде және құйрық.
– Енді балалар аквариумға
қараңдаршы, қандай балық
жүзіп жүр?

– Дүрім айтасыңдар, аквариумда
алтын балық жүзіп жүр. Сендер
алтын балық туралы білесіңдер.
Бүгін бізге Алтын балық
қонаққа келеді.
– Балалар қараңдаршы,
аквариумдағы балықтар мен
Алтын балықтың қандай
ұқсастықтар бар?

– Дүрім айтасыңдар, балықтар
осы жүзге қанаттары арқылы
суға еріп жүзе алады. Жүзуге
арналған қанаттары қалай
орналасқан?

– Балалар енді балықтың бас
жағына назар аударыңдаршы,
бұлақ-бұлақ етеді.
Бұл – балалар балықтың
желбезігі. Олар осы желбезігімен
арқалы демалады. Аквариумда
өсетін балықтар өсетін көздерде
тіршілік ете алмайды, себебі
оларды басқа үлкен балықтар
жеп қоны мүмкін.
Аквариумдағы балықтар да
еркіндік сезіну үшін, оларға
жағдай жасау керек екен.
Ол үшін біздер аквариумға
іскер орналастыруымыз керек.

пінше, түбінде қолымай
түркің кезде, көздері ашық
қалады деген тұрғымен беру.
өйткені балықтар да қабілеттер
жоқ, бірақ сонымен бірге
балықтар ұйықтап жатыр және
сөйлеп қорықпай, балықтар
ұйықтап жатқанда, оларды
маңалудың қажеті жоқ –
аквариум жағдайы оң шарттар.

Жұмбақ жасыру

Жүрсіп кетсе соңында
Қалып жатқан ғи жоқ (балық)
Тәрбиеші балықтарды көптеп
қолға ағырық жағдайы
шартынастырғанын көрсетіп, су
түркіңдарының не істеп
жатқанын білдіріп, айтып
беруді ұсынады.

Тәрбиеші, «Енді біз бір жерді
қарастырайық, балықтар
тынышталып, ұйықтасын.
Содан кейін бір-бірімен
аквариумға жақылап, олардың
қалай ұйықтайтынын
білдірейік».

Содан кейін олардың бір-біріне
байланып көрсетері бірге
талқылайды. Тәрбиеші балықтар
да адамдар сияқты ұйықтайды,
тек көздері ашық, өйткені
олардың қабілеттері жоқ дейді.
Кейде балықтар күздігі
уақытта демалады, бұл кезде
оларды алаңдатуға керек,
аквариум жағдайы оң
шарттардың қажеті жоқ.

"Бұғы аулаушылар" қымыз- қонағы ойыны.

Мақсаты: балаларды ойынның
шарты бойынша әртүрлі

болады Біздің етімізде бұйра тотықұстар - жүй құстары болып саналады Тотықұстарды ширкте, хайуанаттар бағында, мультфильмдерде көруге болады «38 тотықұс». «Адакантотықұстың оралуы» -Бұйра тотықұсының өмір саяты қандай? -Тотықұсты қалай тамақтандыруға болады? - Тотықұстың әдеттері -Алдымен бұйра тотықұсты қалай таңдау керек деген сұраққа келетік. Оны дүкеннен, интернеттен, базардағы тотықұс асыраушылардан сатып алуға болады. Сатып алар кезде тордың жағында біраз уақыт тұрып, тотықұсты бақылау керек. Деген сау тотықұс көп қозғалады, шықалықтайды, таманын жейді Тор кең әрі ашық болғаны дұрыс. Тамақ салғышы мен су құйғышы да бірге алынады Бұйра тотықұс үрек әрі құйысқекке көп түсіп келеді Отан сәл қысым көрсетсеңіз, құс оны көтере алмай, оліп қалуы мүмкін. Сондықтан тотықұсқа бар мейірімділігізді тоқтатып, оны жақсы көретіндігізді білдіріңіз Торының жін жағырып, еркіндік беріңіз Тотықұсқа ат қойып алып, оны атымен шақырып, сөйлесіңіз Бұйра тотықұсты аурудан сақтау үшін Жылына 2 рет шеккүртқа қарсы	Қымыз-қоналыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру, ойын жүргізушінің мұқият тыңдай білуге, құштыққа, шапшаңдыққа баулу Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек Жүргізуші былай жарықтайды - Ерген аумалым көшеде, Уық-буын шөптеде, Қара қойым қашада, Құмалаған шапада, Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, әлем арт! Балалар "арт" сөзін естесе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұрғы керек Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды Қарсыласты айтылған үй жануарынан (құсынан) дыбыстағанын келтіреді	- Бағызда кемпір мен шал өмір сүріпті. Олардың оншақты қойы болыпты. Қой бағын күндерін көрседі екен. Бір күн қойға қасқыр шауыпты. Түнде кемпір бір қойын жеп кетіпті. Кемпір мен шал «не істейміз?» деп уайымға бағыпты. Ойлап отырғанда үйдің қасынан бір ит өтіп бара жатыды. Шал иттен аяқат сұрайды. Ит «Олай болса, қойларыңды мен күзетіп көрейін» дейді. Түнде иттің ырылдаған дауысынан, кемпір мен шал далаға шығыпты. Қарса қойларға келген қасқырды ит сөсіп, үрші жатыр екен. Содан бастап қойларына қасқыр жоламайтын болыпты. Кемпір мен шал итке рәхметін айтып «сен бізбен бірге тұр, біз саған жылы ұйық жасап берейік» дейді. - Ит: Жарайды мен онда, қойларым мен үйімді күзетейін, дейді. Ит осылай ерлік жасап, адамға дос болыпты. "Қасқыр қасқан" қымыз-қоналыс ойыны. Мақсаты: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу, күш-жігерін, зеректікті дамыту. Шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар "біріңіз, екінші болып саналып, екі топқа бөлінеді. Біріншілер "қакпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қакпа" болып жиналған балалар қол ұстаса, шеңбер құра	(тастар, құм, өсімдіктер Арнайы өсімдіктер орналастыруымыз керек) Жарық жақсы түсетін аквариумдардан тең жарыққа осымды отырғытуға болады. Балалар шыны ыдыстағы шілтер құйрық және аквариумдағы алтын балықты бақылап олардың қозғалысына мән береді. -Арқасында, іш жағында қиаттары бар. Аузы, қабықтары ұқсайды. -Кішкентай балықтар суда аквариумда болады. Олар- өзен-көлдерде тұрнып ете алмайды. Себебі, қоректерін тауып жей алмайды. "Қойшы мен табын" қымыз-қоналыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру, ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру, шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу, күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңның бір жағында көмегімен қой қора қоршалыды Ойнаушылар сатамақ арқаты "қойшыны" таңдалын алады, қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (алтамышын педагог) "қойшыдан сұрайды "Қойшы, қойшы, маған қашпа қадам бересің!" "Қойшы" өз	бағытта жалтарғып, қымыздарды үзестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру, дене бұлтшық еттерін шығайту, еңбекті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағыпайындады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" көзмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жетекке жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.
---	--	---	---	---

дәрі беру керек.
Тәрді темекі тартылған
бөлмеге қоймау керек,
Үнемі сапаны, жаңа піскен ас
беріңіз! Рациональды жана
піскен жеміс-жидектер
бөлгішпен қадағаланып,
Тәрдің ішін жип жуып, суын
күнде ауыстырып тұрыңыз!
Айтпақшы бұйра тотықұстан
бәрі сөйлей алмайтыны да
өспіріс жүрсің. Бірақ кейбір
дарынды тотықұстар сөйлеп, ән
салып, әлемді таңғалдырды.
Бұйра тотықұс асырағында өзінің
көп мәні беру керек. Оны
ойынып, тәрдің ішіне де
ойыншылар етіп қойыңыз!
Өзіңді тотықұстан орнына
қойып көрің, тиім болмаса бос
уақытыңызды тотықұсқа
арнаңыз!

"Тауық қорасындағы түлсі"
қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: жалтарғы жылдам
жүзгіре білуге, қимылдарды
үлестіруге дағдыландыру; күш-
жігерді шыңдауға, тығыз-
дығамдылықты дамыту.
Алаңнан бір жағында "тауық
қоры" орнатылады. Ол үшін
орны сызылады. Бұл жерге
тауық, балалындарды
сомайтын балалар жиналады.
Алаңнан қарама-қарсы жағында
"түлкінің иіс" орна сызылып,
түлкіні сомайтын бала
санамақпен тандайды.
"Тауықтар, жем шығарың!" - деп
жүргізгіш (педагог)
ойыншыларды алаңға
шақырады. "Тауықтар мен

жүрсің, өзің айтпады.
Қасқыр түссіз қораға,
Үстемсі оны бола ма?"
Қал ұстағып тұрайық,
"Қасқыр қақпаң" құтайық.
Берік қақпаң сыныбайды,
Қасқырларды ұстайды.
Қасқыр, қасқыр, келіп көр!
Қақпаң, қақпаң, берік бол!
Соңғы сөздерден кейін қақпаң-
балалар қолдарын жоғары
көтереді.
Осы сәтте "қасқырлар"
шеңберге кіріп келіп, жүзгіріп
жүреді.
Ойын босқарушының (педагог
немесе бала) "Қақпаңы жап!"
десе, "қақпаң-балалар"
қолдарын тез түсіреді, отыра-
қияды.
"Қасқырлардың" міндеті, қақпаң
жабылғанша, шеңбер сыртына
ытылып шығып кету.
Егер шеңберден дер кезінде
шыға алмаған балалар қалса,
келесі айылымда олар
"қақпаңға" жосылады. Отып
кеткен балалар "қасқырлар"
бөлімі, ойында жалғастырады.
Ойынның шартын біріз
өткізуге болады: екі бала, екі
қалаулары бойынша,
ойыншыларды "қақпаң" және
"қасқырлар" тобына келтіп
таңдайды.

сатын (соңғы деңгей) айтпады. Осы
қашықтықтан "қойшы" - «Менің
табытым қайда?», - деп
сұрайды. "Қойлар" (балалар)
"Мә-мә-мә", - деп дауыстайды
да үндемей қалады. Қойшы
оларды іздей бастайды.
Балалар жүргізушіден қашып
құтылғысы болады.
Егер "қойшы" балалардың бірі
түсіріп қалса, сұрайды: "Қойым,
қойым, өзіңді ата!" Ал
ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", -
деп дауысын шығарады.
"Қойшы" баланы дауысының
тынып қойса, ұстаған -
"қойшыға" айтылады. Жала
ойын басталады. Егер бала
тыныпмай жатса, осы
"қойшымен" ойын жалғасады.

	балаларды сүрсүпкө шыгыды жүрөдү, ұнады, жем шоколды "Түлкү" деген белгисизден кезде, "түлкү" менен шыгып, таумастарга шыбады, ұстап алууга ұмтылады. "Таумас пен балаларды көргөн каша жөнөтөдү" "Үстасынды" деген - баланы көтөрмө түрүп калу. Балалар "көргөн" шыгып алып кетсе, "түлкү" ұстай алмайды Ойноо "түлкүнүн ой толганыша" кайтылашыды Баска "түлкүнү" ойнотуу үчүн санамакты кайта колдануу керек болууда			
Көңөл ас	Алдыңдагы түскү аска назар аударуу, үстөл басында отыру эдеби менен тамактыңуу мадешетине баулууга багытталган жеке жұмыс. Эдептика ережелери (мәдени-сип несиаыак дигиылар)			
Үйге қайту Ата-анаға келес	Баланы көшеден және үйдегі қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отырыңыз 1. Өз үйіңнен, аулаңнан алыс кетпе 2. Көшеде бейтаныс адамдардан ештеңе алма. Бірден шетте тұр 3. Қарапты түскенше жүрме 4. Таныс емес жасөспірімдердің ортасында жүрме 5. Адамдар тұрмайтын жерлерден, жыралардан, бос жерлерден, қараусыз қалған үйлерден, сарайлардан, шатырлардан, жергөздерден аулақ бол 6. Бейтаныс адаммен қарбөріске кірме. Осы жерде айта кететін бір жайт, кейде қалыңдығы таныс адамдар жасайды (мысалы, кейбір көрші, аққонды, құлшыраған және таныш) Баян аял маньяк болып шығуы мүмкін 7. Білмейтін адамдарға ескі ашпа 8. Басқа бірденді қолыңа отырма 9. Бейтаныс адамдардың бірлесіп ұсыныстарына жауап бер. «Жоқ!» оларды адамдар бір жерге дереу қалдыр 10. Көшеде, қолқте, кіре берісте адамдарды көмекке шақырудан тартыныба 11. Қауіпті шетте, отар сүзді ұстап алмақ болған кезде күш қолдан, айдайына, қаш			

Тексерілді: Маур

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы ЖШС «Балбақалона І»
Топ мектепсізді
Балалардың жасы 5 жасстан
Жоспардың құрылу кезеңі 26.08 - 30.08.2024ж
Педагогтың аты-жөні Балбақалона І

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	26.08	27.08	28.08	29.08	30.08
Күн тәртібі					
Балалары алаңда қайылыау	Балабақшадағы тәлімгерлік қайылыау мейірбихейін немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар бозмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүжіт болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баладан деп сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойып бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестені қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымдар бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы көпкеден кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқылады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбихейін қарауына қайылыау бастайды. Егер бала үш күнінен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баладан сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Таңғы гимнастика	Салқы тилу, оңға бұрылып, алға жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тығас алуды қалпына келтіру, бірнеше бағытта қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені "Қара жорна" 1. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде 1 - шықты алға қозғалу, 2 - бастанқы қалыпқа кету, 3 - шықты артқа қозғалу, 4 - бастанқы қалыпқа кету (6 рет қайталау) 2. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде 1 - оң аяқты алға соғып, оңға қарай иіліп, қолды бүге, сауақтарды қозғалу, 2 - бастанқы қалыпқа кету, 3 - сол аяқты алға соғып, солға қарай иіліп, қолды бүге, сауақтарды қозғалу, 4 - бастанқы қалыпқа кету (6 рет қайталау) 3. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде 1 - сол аяқты алға соғып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соғып, сол қолды, оң қолды тигізу, 2 - бастанқы қалыпқа кету, 3 - оң аяқты алға соғып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соғып, сол қолды, оң қолды тигізу, 4 - бастанқы қалыпқа кету (6 рет қайталау) 4. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде 1 - екі аяқты бірге ұстап, қолды 2 жаққа соғып, шықты қозғалу, 2 - бастанқы қалыпқа кету (6 рет қайталау) 5. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде 1 - аяқты айналары тұрып, қолды белге ұстап, шықты алға, артқа қозғалу, 2 - бастанқы қалыпқа кету (6 рет қайталау) 6. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде 1 - екі аяқты кезек көтеріп, қолды белге ұстап, орнында шоқырақтау, 2 - бастанқы қалыпқа кету (6 рет қайталау) (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Еңбек: үшаске,тегі ұзымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу	Еңбек: гүлдарды жүзарту. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күту дағдыларын бекіту, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу	Еңбек: гүлдарды тоңырақты қосыту. Мақсат-міндеттер: қосытудың не үшін қажет екенін түсініп, жұмысты тиімді жасауға	Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік табиғат бұрыны,ас	

	Айдың жүзі дөңгелек, екем тоңғын шиең, Алар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Алар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үстіп отырады. Қолдарын үзіп алмаға, сол топта қалады. Үстіп қатып кетсе, екем тоңғын қай біреуі, құлып жетіп ұстау керек. Әңгіле тобымен балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың атты шаппандығын, күштілігін анықтамалы. (сене тынықтыру)	«Жұмыс істе, тығызда» - деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқыпандай, ағаш жөргіндай, ағаш аралағандай қармыл - қоналыстар жасайды. Балалар осылай әңгіледі, аралардың қармылын қайталайды. (сене тынықтыру)	шағында Қажетті құралдар бірдей көрсетілетін, әртүрлі объектілердің белгіленген көлемдері 5*6 см картоншалар. (тапқыр іс-әрекет) “Арқан тарту” ұлттық қимылы-қонақшы ойыны. Мақсат-міндеттер: ұлттық ойында жанғырту, ойында деген қызығушылықтарын арттыру, ойын шартын бұзбай ойында дамылдары, күш-жігерін дамыту. шыдамдылыққа, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, арқанмен өз ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сыпырып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ жеңеді. Оларды өздеріне тартып алтын топ мәреге жетеді. Сойтып ойын кезекпен жалғасын табады. (сене тынықтыру)	қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдаса, бәрі ойында шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты - десе, қолдарын қимылдатыды. Ұшты - ұшты, қатап ұшты - десе, қолдарын қимылдатпайды.	
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындалу. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	
Тамақ-дәйімділік	Наны майды ташақпен жағу дағдыларын бекіту.	Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптасуы, өзіне-	Балаларды үстел үстінде өзін-өзіне ұстауға, ұюғаны.	Тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану.	

		от қызымет ету, үстелге дұрыс отырылу дағдыларын анықтау, ас құралдарын дұрыс пайдалану	тамақтануға үйрету, басқа балаларға көрсетіп жасауға бейімделу, ересектердің руқиятына үстелден тұруға бейімделуін түсіндіру	қабілетін жетілдіру	
Тағмыс	Коркөм сөз Екі қол отырып, Сыр айтады жасырын Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бірге асырып Тәбетін біз қайтөміз, Тісін берсін қасқырдың (мадени-гигиеналық дағдылар)	Коркөм сөз Синарлы той қасқыр, Жылдам жейсін асымды Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеп жей (мадени-гигиеналық дағдылар)	Коркөм сөз Мұйыз ешкі келеді, Балаларға ереді Сүт ботқаны жемесен, Келп сен сүзеді (мадени-гигиеналық дағдылар)	Коркөм сөз Денемді тағ ұстай, Шомамаңды өзімнен Тамақ ішер алдында, Қол жауып сабыммен (мадени-гигиеналық дағдылар)	
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Күннің шығуы" Мақсат-міндеттер: Балаларды арақашықтығы 40 см құрсаудан келесі құрсауға бір аяқтап өскіру, гимнастикалық орындық үстемнен арақашықтығы баладан екі қадам қашықтықта қойылған голтырылған доғтардан аттан жүру іскерліктерін жетілдіру, балаларды сап түзуден төрт қатармен қайта тұру, оңға, солға бұрылу дағдыларын дамыту	Коркөм әдебиеттен ойын-жаттығу "Өзіміздің өзіміз" Садиха Сәмбетова" Мақсат-міндеттер: Балаларды кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойларын айта білу, басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту, оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту, сөздік қорларын молайту, достыққа, татулыққа тәрбиелеу, жақсы және жаман іс-әрекеттерді бір-бірінен ажырата алу дағдыларын жетілдіру Музыкадан ойын-жаттығу "Балапан" әні" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойып отырып, мимика, пластика көмегімен музыкалық бейнелеу мәнгерін, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту, әр түрлі санадағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен	Қоршап ортамен танысудан ойын-жаттығу "Менің достарым" Мақсат-міндеттер: Достыққа, татулыққа, бауырмалды болып өсуге тәрбиелеу. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа шақыру. Қолд ең арқалы қолд күйде көтеруге тарту. Сурет салудан ойын-жаттығу "Қанқыздары бір тұймедекіп алақайы (панорамды ұзындық жұмыс)" Мақсат-міндеттер: Балалардың түрлі сурет салу тәсілдерін арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту, дағдыларын жетілдіру, түрлі алақайдағы қанқыздың бейнесін мәнерлі саба білуге үйрету, акварель мен балауыз қарындарымен жұмыс жасау дағдыларын бекіту, ұсақ қол моторикаларын қоры қабілеттерін, қиялдарын дамыту, табиғаттың сұлулығын сезінуге, табиғатты аялауға тәрбиелеу.	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Тату достық бәрміз (әңгіме құру)" Мақсат-міндеттер: «Достық» құндылығы туралы түсініктерін, өзін әрі жетілдіру, ойындар арқылы есте сақтау, ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту, өмір сыйластық, достық, сүйіспеншілік туралы түсінік бері, бір-бірімен тату, дос болуға тәрбиелеу Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Тату балалар" дене мүшесінің орналасуын, қозғалысының бағытын сәктай отырып адамды мүсіндеу Мақсат-міндеттер: Дене мүшесінің, киімінің формасын сәктай отырып, адамды мүсіндеуді үйретуді бекіту, ұсақ бөлшектерді - көз, қас, ерін мүсіндеуді үйрету, алдында сабақтарда үйретілген бөлшектерді жасау, жаңырыптан жерді тегістеу тәсілдерін	

		мұқабалық сенсорлық қабілеттерді дамыту		дүркенді бекіту - өз сезімдерін жеткізуді дәстүр туралы ойлауды кеңейту - балалардың мейірімділігі туралы түсінігін кеңейту	
Серуенге дайындық	Өзі-өзіне қызмет көрсету - диалогтарын қалыптастыру Кімді де біріншілік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мамағұмы, проблемалық жағдайлар), көркем сөзбен қызығандыру (мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар, жұмбақтар, өлеңдер) Көтеріңкі қоңш-күй сыйлау Серуендеуге дайындық 1. Алдағы іс-шараларға арналған ереже - шығу алдында топты ретке келтіру, киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау 2. Киімді киіндіру алгоритмімен қайталау 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне бағын назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйеніп отырып танытады 4. Балалар өздігімен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі				
Күнтізбелі серуен	Жолжөргекті бақылау Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуда жалғастыру. Жолжөргектің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту Бақылау барысы Тәрбиеші аңғарса: - Жолжөргек қазықтарының барлық жерінде өседі. Көше бойына келе жатқан жол жөргекте, өзен бойы, шағындық алаңдарда көптеп кездеседі. Сондықтан да балалар бұл өсімдікті «жолжөргек» деп атайды. Адам ағзы бастайтын жерлерде жолжөргекті кездестіретінін. Күзде жолжөргектің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяққимыға жабысып барып, басқа жерлерге дәннің түсуіне байланысты, көз көлген жерде өсіп шығады. Жолжөргек маусымдан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жанарактарын маусым.	Көлік түрлерін бақылау. Мақсат-міндеттер: балалары көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіңдер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар, Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, қамал, маң, қасемен. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, ымырашан т.б. жатады. Оларға керектенетін жанармайлар бензин, соляркалармен т.б. сәт сияқты. Көркем сөз «Тракторшы» - Трактор мен де тракторшы, Моторы да бұрын берші.	Ариайы көліктерді бақылау Мақсат-міндеттер: ариайы көліктер туралы білімдерін кеңейту, емдік қорларын молайту. Бақылау барысы Көркем сөз Үлкен болдым десем де, Елкім мағзы сенбейді. «Жалғыз жұрме көшеде, Кішкентайсың сен» дейді. Үлкенім той міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинам мінер ем, Қабыната сыймаймын. Сұрастар. - Қандай ариайы көлік түрлерін білесіңдер? («Жедел жордем», өртсөндіру, қар жинайтын, су себетін, мелиция машиналары.) Бұл машиналар не үшін керек? (адамдарға көмектесу үшін.) - Өрт болғанда неге «Жедел жордем» қожа шақырады? (зардап шеккендерге көмектесу үшін.) - Сирексіз қосыты машиналарға өте машиналар	Тастарды бақылау Мақсат-міндеттер: тастардың өзін табиғат мүшесі екендігі жайлы түсініктерін молайту, олардың әртүрлілігі мен пайдасы туралы білім беру. Бақылау барысы Балаларға сұрастар: - Табиғат нешеге бөлінеді? - Қандай қандай? - Оң табиғатқа нелер жатады? - Тастардың қандай түрлері болады (үгілмелі, қатты) - Үгілмелі тастарды атаңдар? (бор, қомр, графит) - Қатты тастарды атаңдар? - Қандай тасын асфальтқа сүрет салғы болады? (бормен) - Неге? (ол жұмсақ, жұмсақ) - Қомр қандай тасқа жатады? (үгілмелі) - Қомр не үшін керек? (отынға) - Асфалт тастар деген не? (қызыл тастар) - Қалай ойлайсыңдар, адамдар тастарды қолдана ма? Қай жерлерде? (асфалт тастарды әтешкей құбырларға, жол	

шөлде айларында жинайды. Жоңгөлөкөңүн жатырынан сөйгөнөсөн кезе бүздөмөй алып, көзөңкө жерде кетпиреди. Жоңгөлөкөңүн жатырактары дене сыртындагы асқан кандай токтатуу, күйгөн жарым, ирци истекке, тиканга коздалады. Жоңгөлөкөңүн шырынын жөндүктөр шааккан жерге, аскаан аурууна, шаңшууга, мүрүнөн кан асканда жөңө дөңгөттөргө пайдаланууда. Балалары сурактар - Мамыр айын халыкта калай атайды? (шешек айы) - Осмдүктөр кай жерде бар да, кай жерде жок? (күшүн көз көт гүскөн жерде бар) - Көзөңкө, калгал жерлерге эли теп шыктаган, неге? (ойгөңө то жер эли салып) - Мамыр айындагы жаңбырдан сон шөттөрдө кандай өтөрөктөр болады? (тозар бурымдан да жасылдана түсөд) - Мына өсип турган өсөмдүк калай атады? (жөңгөлөкөң) - Ошпа неге олай атаган? - Жоңгөлөкөңүн кандай көмөт бар, ким билед? Зерттеу жумасы Лула аралына жөңгөлөкөң жатырактарын кароу, ерекшелтигери табу. Өтөйшөптөн жөңгөлөкөңүн айырмаштык-тары мен үкөсттиктарын айтыр. Еңбек: ойын алашын татауу. Максат-миндеттер: бирлесе еңбек етуге, еңбексүйүштүккө тәрбиелеу.	Көксө, келип жәрдем ет,- деп,- Оталышты тартым өтпөн. Тракторым тыр - тырада, Түтүн шыкты бүрөмдөдө. Сөшпө бөлмөй түрөдөттөм. Жер жырттуу жүрөп кеттим. "Аюу-калар" кимыл- конжалыс ойыны. Максат-миндеттер: сапалыкты көздөнөт, жүрөтүшүн тагайындауу, ойын шартын бүзбөй ойнууга дагыландыруу, көптөстүк багыттауу, жалтырап жүртүгө, жылдамдыкка, шаштырмалыкка, сейилдикке тәрбиелеу. Сөйлөү, ойлуу кабылгөттөрүн дамыту. Ойын шарты Балалардын иштен бери "көскүр" етип сайлайды, калтаны "аюу-каларды" сөмдөйды. "Күсшө" болуп алышында педагог, кейин балалардын бери болуп, ойнолды жүртүү мүмкүн. Күсшө күстарды жем жөүгө бөсөтөдө да, былай дейди - Аюу-калар? (Нан, га) - Жем жөндүрөмө? (Нан, га, нө?) - Суу ичкүдөрүмө? (Жо-ок, жо- ок!) Күсшө - Сууга ұшып келкүдөр! Ошпака айбайлап жеткүдөр! Сак бөтөндөр, ап көскүр көлдөр! "Аюу-калар" истерине карай үшүтары керек. Ал, "аш көскүр" болса, күстарды ұстап алып жөүгө тырысады. Үстөлгөн	жөт беруге тиешесиз! - Неге? (Олар адамдарга көмөскө асалады) - Оларды атыңдар! - (Жөңдө жөрдөм -), өрсөндөрдү жөңө милдик! Еңбек: тәрбиешимен бирге сылган, күзгүлгөн күрөк бүткүктөрү жинау. Максат-миндеттер: жұмыс уақытында үкөстти бөтүгө бөтү. "Көк ту" кимыл-конжалыс ойыны. Максат-миндеттер: достыкка, белесендикке, ұйымшылдыкка бөтү. Ойын шарты: Балалар өкі топка бөксөдө. Өр топта өкі тулары болады. Өр тудын көргөүшисы болады. Ту көргөүшисы тудын касында тұрды. Ал, баска балалар караластырып от тобына ауыстырулары керек. Өкі топтын өрөсінан сызык сызылады да, караластырына карема-карема тұрды. Бир- берин көзгөрип ұстап, өкі топтарына тартып алуи тырысады. Сөйлөп кай топ балаларды көп жөнй алса, сөт топ жөңкө жетед. Жөңгөң топтын туына шабуыл жасады. Егер де туларын көргөн калса, ойын жалтаса беред. Кималды ойындар «Аюулар мен аралар», «Дөңгөтти бер». Максат-миндеттер: гимнастикалык қабырғамен	төстөрды күрөккө т б) Зерттеу жумасы Бор таспен катты тасты саластырып көрү - сындыруу (бөрүтүткөдө, тас сыпайды) Еңбек: ауылдығы тастарын жинау және алардан композиция құрау. Максат-миндеттер: берилп жұмыс істеуге үйрету, шаштырмалык көңөтін дамыту. "Өткөшпек" кимыл-конжалыс ойыны. Максат-миндеттер: балаларды берилп, шөңберде ойын өрежесине сай, кимылдарын үзгөспө бөтө ойнууга кытайландыруу, бир адамдай, мәтине сай, шөңбер бойымен биресе бер, биресе көңөт жакка жүрүп, содан соң жылдамдыкты көсип, жүртүгө жөңө тоқтап, өтпө калуу дагыландыруу, ептдікке, ұйымшылдыкка тәрбиелеу, көүпкөз көңөтдай бөтүгө машыктандыруу. Ақырын-ақырын итерип, Өткөшпекті көңөтпөңөз Жылдам-жылдам жүрүп, Шөңберди айналдырмаңыз! Д. Ахметова Сонгы сөндөрдөн кейин балалар бір сөтті жерге отыра калып, көзгөрип бөсөтөдө, демалыда Ойын бөңсине рет кайталануу мүмкүн. Педагог берилп балалардын бырышай кимылдауын калгалап жүрө керек. Шөңбер бойымен жүртүү үшпін, балаларды бір жакка бурып,
--	---	---	---

"Айылың" кимде, ким алыс ойылың.

Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш жетерді бойындылық, еңбекшілік, шынайылықты көрсете білетіндігі, шынайылық, ұйымшылдықта тәрбиелесу.

Айылың ойыны жер алаңда отырып ойнайды. Ойыншылар сапы мен жас шамасына қарай екі топқа бөлініп, әр арасы 15-20 метрдай жерде қол ұстасып қарсы-қарсы тұрып құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың бөренесі көзек береді. Олар бір-біріне қосылып, топтың алдында айтады.

Айылың-ау айылың.

Айдың жүзі дөңгелек.

Темірден дем шығар.

Үйден дем шығар.

Ақ терек пен көк терек.

Бізден сөзге кім керек?

Бүгін екінші топтың

ойыншылары жауап береді.

Айылың-ау айылың.

Айдың жүзі дөңгелек.

Темірден дем шығар.

Үйден дем шығар.

Ақ терек пен көк терек.

Шолпан атты қыз керек.

дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді.

Қарсы топтың шақырылған қыз немесе жігіті көзгең бойына шолпан тұрған топтың алды жерінен ұял отыра бастайды. Егер үйі алысқа осы топты қалып қояды. Ал үйі оң қалған

"ақсу-қалдар" "қасқырға" көмектеседі.

Сөйтіп, ақсу-қалдар айналып

бөтенше, ойын жолында.

Еңбекке ұйысты көпшілері жуы.

Мақсат-міндеттер: ата-аналарына қолқабыстарын тигізуді оқырып, жинаққа біздің тәрбиелесу.

"Нысанға а тігің" қимылды жаттығуы.

Мақсат-міндеттер: қаншақты нысанға көзбен мөлшерлеп, тақтырды жетілдіру, күшін дамыту.

Еркін ойындар

ақты алмастыра отырып өрмелеу, дөңгілді тақтырға және қатып атуға жаттықтыру.

Жаттығу ойындары. Сөксірім жігіт секіріп жаттығуы ары.

Мақсат-міндеттер: алға, артқа айналыра отырып секіруге жаттықтыру.

Мақсат "Сақтықта қорлық жоқ"

Беттерін шеңбер ортасына қарайтұ керек. Балалардың ойында міндетіретін басты міндеті: қол жасамай жүргізу. Әрбір бала қимылды жетілдіріп шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.

"Күреске кім бұрын жетеді?" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: берілген белгі бойынша жылдам жүргізуге жаттықтыру, жеңіске жетуге деген қызығарын арттыру.

Жаттығу ойындары:

қозғалысты дамыту.

Мақсат-міндеттер: дөңгілді нысанға тақтыруға жаттықтыру.

Балалармен ақпаратқа түрлі түрде беріп сурет салу. "Жаңғы табиғат"

Мақсат-мәтс.

Асыл тастың шығады.

Ақыл жастан шығады.

	ойыншымен (аралас ойында) алып кайтатын. Ойыншылар түгел шамадан тыс болған соң, оң жақты ойыншылары саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. Қимылы ойын «Бөйсе». Мақсат-мәндерлер: жеңіске деген құштарлықтарын арттыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны: дыбыстар арқылы жүру. Мақсат-мәндерлер: теңе-теңдегі сақтау, берілген дыбыс ұрағына қарай қимыл жасау. Мақсат-мәсел: Дана көптеп, дәрі шөптен құнарлы шөп, қосымша сүт.				
Серуеннен орау	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешімді бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс кигізу және орындау жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу. Серуеннен орау кезіндегі ескертулер: - учасқиден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқпастан кигізу, - балабақпаша кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап күргізу, - ғимаратқа нығыздықпен, есікті тере жаппай кіру, - серуенте шығарылған жайдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тіпін қою. Балалардың жүзбен жүзде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жетіктерін түрлі қолдарын сабындап, суды жап-жаққа төкпей, тазағашша жуу білу дағдысын дамыту. Айымын алдында бет мен үстің бақылап, шапшаң тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүзін. Шектеу шараларына байланысты мазалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүзін. Шектеу шараларына байланысты мазалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүзін. Шектеу шараларына байланысты мазалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүзін. Шектеу шараларына байланысты мазалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жүзін. Шектеу шараларына байланысты мазалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Түскі асқа дайындық	Ғиына.п.а.с. дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы көрбетіне күтім жасау әдісін тәрбиелеу	Ғиына.п.а.с. дағдылар Қатты ет өсім-жүнін бөлшектерін кесу, иі үйрету	Ғиына.п.а.с. дағдылар Дұрыс жүзін дағдыларын бекіту үшін көбік алыппақта сабындыр, шақ, құртатып сүрту, қол орамалды ұақытында қолдағы қабілеттерін дамыту	Ғиына.п.а.с. дағдылар Өзі бетіне және ұқыпты тамақтану бетіне, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыратын, қысықты он қолына ұстай бетіне тәрбиелеу	
Түскі ас	Көрсем сөз Дастарханға барамыз, Қысықты қолға аламыз Төкпей-шаптай тамақты, Аузымызға саламыз (мадени-ғиына.п.а.с. дағдылар)	Көрсем сөз Ыстық құймақ пырдам, Төрекеме түсірдем, Дәмді ботқа құймағам, Құйды ішекке қаймағам (мадени-ғиына.п.а.с. дағдылар)	Көрсем сөз Бесін астың кез келді, Дастарханға отырдым Түтп ұстап дөңемді, Ал шейік отырып Тамағиңды алаңдамай, Топи алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлтемей, Отырамыз тып-тыныш (мадени-ғиына.п.а.с. дағдылар)	Көрсем сөз Құстар келді даланы, Бақтың иші аралап Не береміз Наныға, Дәмді тамақ қалай ма? Бір ботқа сұрады, Екі шеш айранды Үшінші сүт сұрап, Бір бөліп қалады Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағыла (мадени-ғиына.п.а.с. дағдылар)	
Күннің ұясы	Балалардың тыныш ұйықсы үшін қолайлы жағдайлар жасау. Балалардың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау				
Ұйқыдан тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағымшарын физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасау (шынықтыру жаттығулары, треножерлік жүгу, жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған сәлемет және басқа)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Өзі-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру Ғиына.п.а.с. дағдыларды қалыптастыру (жүзін, тамақты шақ) Ғиына.п.а.с. есепшарларды орындау, технологиясының алгоритмімен сақтау Үстел басында өзі әдісін ұстауға қатынастыру Мақсат-міндеттер - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру, - өз бетіше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру, - шкафта ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу, - ауа райына сай киімгеңін қандайлай білуге, киімді, аяқ-киімді таңа ұстауға білуді, - көмек көрсете білуге, алтыс айтуға тәрбиелеу				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Кім тез жинайды" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер көкөштер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру Ойын шарты Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себебін сыртқы	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер балалардан ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру Ойын шарты Балалар шебер құрып тұрды, дөңгі бір балаға тақтырып, «Жер» деген кезде - жердегі өсімдіктер, заттар, адам	"Тез жауап бер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер түстерді, пішіндерді, санысын дұрыс атай білуге дағдыландыру Ойын шарты Балалар пішіндерді тұрды, дөңгі кім қалып алады сол бала заттан аты мен түсін айтып дөңгі келесі балаға	"Дыбыстар қайла орналасқан" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер дауысты дағдыстарды ажырата білуге үйрету Ойын шарты Үш сандыққа жасалынады Бірінші сандықтада дауысты дыбыс	

	«ою» мен «кыр» деп суретт. жаздырылады. Азырақ суретт. бір себетке жөнөстөр, ал «кыр» деп суретт. бір себетке жөнөстөр салынады. Балалар сөз талға бөлініп тұрды. Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жиналды сол топ марапатталады. Ойында нота в болмаса аулада ойынуға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады. "Нігеріскен" қимылы қазақ талқы ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды қимыл, бір аяғынан секіру, жылдамдық, ептілік қабілеттерін дамыту. Үлкен шеңбер сызылған. Бір аяғымен секіріп тұрған балалар бір-біріне шеңберден шығарады. Екінші аяғын жерге тигізсе жеңіліс болып саналады.	үй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде - суды тартып тектіп балық аттарын, су қондырғын атайды, «ауа» дегенде - ұшақ тұртып, құстардың аттарын, аспан, бұлт ай, жұлдыздың аттарын атайды. Қимылы ойын "Орамал". Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға әгес қатысушылықтарын арттыру. Ойын шарты: балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүзреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отыратын баланың бірін орамалды артына тастап кетуге тиіс. Бала артына бұрылып қарай, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды тақтырып тигізуі керек. Егер тигізсе алмаса, ойынды «и жалтыстырады» орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынды отыруы керек. Қуып бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала «и жалтыстырады»	лақтырады. «Жасыл» - жипірек, «көк» - аспан, «сары» - күн, «қызыл» - түт, «ағаш» - отырғыш, «тас» - үй, «темір» - қысық т. б. Ойында үйренесін тапсырманы құрастырып кетуге болады. Бір сөзбен жауап бермей екі-үш сөзбен жауап беруге болады. Қимылы ойын «Қойлар мен қасқыр». Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай бірлесіп ойынуға, бірлікке, достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу, қабілетін дамыту. Ойынның қажетті құралдар: ағаш ат немесе резіне ат, қамшы. Ойын шарты: Қойшы қойларды өрсіте бағып жүреді, ал қойлар алаңсыз жайылып жүреді. Кеңет ат қасқыр жақындап келіп қалады. Қасқырды байқап қалған қойшы: қойларым қашындар, ат қасқыр! келіп қалды дегенде қойлар ат қасқырдан қашулары керек. Ат қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып, қолына қамшысын алып қасқырды қуады. Қасқырды қойшы соғып алса, қойшы қасқырға «и, бй бізетеді. Ат қасқыр қойларды ұстап алса ұстаған қой ойыннан шығарылады.	басында, скитін дауысты дыбыс ортасында, үшінші дауысты дыбыс аяғында көрсетілетін. Балаларға жазатын сөздер үлестіріліп береді. Дауысты дыбыстар сөздің қай жерінде кездеседі сол сөзді аңадықтарға салады. Қимылы ойын: "Шырмауық". Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын түсіндіру. Ойында аяғын дейін тиянақты ойынуға үйрету. Ойын шарты: Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Сол бала шырмауықты шешкілі. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрды да бір - бірінші қолдарын жібермей, қолдарымен астынан олай - бұлай «тп шырмауық бастайды. Соңғы балалар шырмауық біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмауықтан балаларды шешуі керек. Шешсе алмаса айыбын оғайла сөзді санадықтарға салады.
Серуенге дайындық:	Серуенге қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Қиындық барлық алгоритмді білету. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұнды, проблемалық жол дағды), көрсеткен сөзбен қылаңдыру мақалалар, жаңа пайлар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтерініп көміз-күй сыйлау. Серуенге дайындық.			

1. Алдым ас-тырма арнаган ереже - шың алдында тоқты ретке келтір - күнги бөлмесінде өңін-өң ұстау ережелерін қайталау
2. Кімдік қиялыңды ас-тырмаға қайталау
3. Әр түрлі ас-тырмаға (қар, жаңбыр, жел) көшеде өңін-өң ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өңін-өңін қолдауға жағдайға сүйеніп отырып таңдайды
4. Балалар өңіннен қиялыңды, қолыңды бөлме - тәрбиешінің немесе басқа баланың қолыңды

Сөзгеңдеу	Торғай-барды бақылау Мақсат-міндеттер: торғай туралы білімдерін тиянақтау да жалғастыру. құлдан келумен құстар менің-құлданым өзгерген көре білуге үйрету. кейіндері мен есте сақтауларым белсенді. Бақылау барысы Көрсеткіс Қалыптасқан қиялыңды, Әдептің білемін. «Шынық, шынық» етін шынықпай Дайыл асқа ортақсың Шашым берген жемімді Торғай, торғай, торғайым, Жейсең сонша қиялыңды, Сен әркім қорғаймын Қорқақсың-ау, қорқақсың, Қыстың қамын жаз ойлап, Еңбек десе шорқақсың. Бәріне де бол дайыл! Тәрбиеші балалармен әңгіме өткізеді. - Торғай қандай болды көрсенді? (Бұл қиялыңды тиянақтау) - Ол жайлы үнемі «сұр торғай» деп айтады. Ал шынығында торғай сұр емес. Ал қандай? (оның арқасы қызыл қоңыр, жөнішке қара жолақтары бар) Ал қанаты мен құйрығы қандай? (құйрығы-қара-қоңыр, қанаттары да қара-қоңыр, жөнішке жөнішке-төмен) - Ал басың түсі қандай? (Сұр) - Торғайлар қайда өмір сүреді? (қалың және ауылда)	Жау қыздары бақылау Мақсат-міндеттер: жолда жүру ережесі туралы, жолдың жаулар жүретін бөлігі туралы білімдерін тиянақтау. Бақылау барысы Жау жүргіші білгі тие бағдарламаның өз бетіне бар-өңін ешқандай қарсылықсыз қолын керек? Сары түс-өскерту қолына белгіні асықпай күте біл! Жасыл түс-жол ашық. Жолдан еркін өте бер! Қызыл түс білге ТОҚТА дегенді білдіреді. Қашп! Жол жабық! Балалар жолдан өтерде өте сәк болыңдар! Жолда жүру ережесін үнемі есте сақта! Тәрбиеші балаларды жолдың жаулар жүретін бөлігіне әкеліп, әңгіме өткізеді. - Жау жүргіші жолдың қай бөлігімен жүру керек? (тротуармен) Жүргенде жолдың оң жағымен, өтегерге соқтықпай, басқаларға кедергі келтірмей жүруге тырысу керек. Көшеде сабырлы болу керек. Жолдан өтерде бағдарламаның жасыл түсінің жауын күтін, жаулар жүретін жолақтан өту керек. - Жаулардың тек осы жерден өтуі керектігін сендер қайдан білдіңдер? - Дұрыс айтасыздар. - Жүргішілер жолақ деген белгі бар және жолда жаңық ақ	Гүл етігісі алаңсайды бақылау. Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы өскен кезде, өсілген гүл дәннен алаңсауда жапырақ, содан кейін қиықпай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін тән емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көрсеткіс Кешікпес, күндіз бе. Үшін алған сен бір гүл, Өсіп тұрғын гүлді үйбе. Үшін алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не қалада сикқан. Тастаналы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл Жайып өсіп далада, Қолың жауын ала ма Бірде – бірін жұлғыза, Қасиетің балға Гүл білді өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі Қатар-құбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз Мерекелерде аналарымызды қуаныш үшін гүл ұсынатымыз. Ең алғаш мектеп табылдыңнан аттағанда да гүл алып барамыз Үйде, аулада гүл өсіретін. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтін, баптау кезінде өміз	Ауа райын бақылау. Мақсат-міндеттер: ауа райының бақылау білуге, күннің бұлттануына қарап жаңбыр жаууы мүмкін екендігін болжауға үйрету. Бақылау барысы Көрсеткіс «Найзағайлы нөсер» Әккімбекұлы Нөсерлен жаңбыр басталды. Науада қолың қалай қалды Нақылдан жатыр сөзгемен, Найзағай ұран аспанды. Нұрлана түсіп жасыл бақ, Нәрдене түсіп атыран Найзағай тыңбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сапырлап Балаларға сұрақтар - Жаңбыр неден пайда болады? - Жаңбыр жауарда бұлт қандай болады? - Жаңбыр неге керек? - Қандай жаңбыр түрлері естеріңде бар? (ақ жаңбыр, сұлтбыр жаңбыр, нөсер жаңбыр, найзағайлы жаңбыр) Зерттеу жұмысы Ауа-райын бақылау. Аспанды бұлтқа назар аудару. Жаңбыр болуы мүмкін бе? Болса қандай болуы мүмкін? Халық балжамы - Жаң жаңбырды болса - қыста қар мол болады, әрі ақыл болады. - Жаңбыр болар алдында қарлыаңшар төмен ұшып	
-------------------------	---	---	--	--	--

- Ия, олар әркет адамдарға жақын жерге мекендейді. Төрайылар неге адамдарға көрші болғынды жақсы көреді? (адамдардан қасында олар жақтымыштардан аулақ болады, жемді де тез тауып жейді, оныша мекен де табады.) -Төрайылар әсересе өз «үйлерін» ағаш үйлердің терезе қондырғыларына салады. - Ал қалада төрайылар қайда мекендейді? (подземді немесе балконды құрылыстарына.) Қыс, жақсылап қарайдықы бүзділ баалабақша ауласында қай жерге мекендеп екен? Адамдар құстарға қандай қымқорлық жасауы керек? (Жемсәзгіш жасап, күнде жем сөуіп тұру керек). Жазда, күзде төрайылар немен қоректенеді? (өсімдіктердің дәндері мен тұқымдарын шоқиды). Еңбек: ағаштарды емдеу мақсатында еңбек ұйымдастыру. Мақсат-міндеттер: ағаштарға дұрыс көмек жасауды үйрету, еңбексүйшілікке тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүзуге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру, қимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу, әділ ойлауға тәрбиелеу.	жотқа, сызылып. Еңбек: тербарий жасау үшін әлемі жапырақтарды жинау, түскен жапырақтарды ағаш түбіне ғырмасын жинау. Мақсат-міндеттер: табиғатқа әстен сүйсіненімдік сезімге тәрбиелеу. Қимылды ойын: «Бағдаршам». Мақсат-міндеттер: бағдаршам маңына тұраты білімдерін бекіту, етіптіктерін дамыту. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойлауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдам жүзуге, келісетікті бағдарлай білуге дағдыландыру, достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалыныды. Бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінші артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алысқа тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, ест шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашушы жүрген бала (қауым бойынша немесе шаршаған кезде) оң қалған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашушы жалғастырады. Егер	қандай керемет жерде боламыз десейің! Зерттеу жұмысы Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өнім шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәнімен кіпкөптей гани жапырақ, одан өскін, одан гүл өскін шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қару. Еңбек: балалармен гүл егілген алаңға сусемзішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйшілікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы сұғаратанын көрсету. Қимылды ойын «Ақ серек-қос серек» Мақсат-міндеттер: бірлесіп ойлауға, ойын шартын сақтауға баулу. Жаттығу: ойындары «Бөлейбод ойыны» Мақсаты: бір-біріне доп беру, кері лақтыру. Болжам: гүлдердің иісі одан сайын анық шықса, жауын жауады.	жүреді. - Қарашы! жер бауырлап ұшып жаңбыр бозды. Еңбек: құмсағымш айналасына шашылып құмдары, алаңға алып шыққан құрдаар мен ойыншықтарды жинау. Мақсат-міндеттер: жинақталуға, тазалыққа баулу. Өздеріне қажетті заттарға мұқият болуға тәрбиелеу. "Боюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүзуге бағыттып өтертіп, жылдамдықпен жүзуге білуге машықтандыру, қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, етіптік, қозғалыс жылдамдағын дамыту, достыққа тәрбиелеу. Балалар "Боюшыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "Боюларды" сомдайды. "Боюлар" белгілі жерде тынып отырады (тұрады). Әрбір бала, есіміңге айтпай, өзіне бою түсін таңдайды, тек "Боюшы" сұраған кезде, өз ойлап қойған түсіп естіп, ойынға кірсең. Педагог (кейін балалардың бірі) "Боюды сатушы" болып, "Боюшы" боюды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды. - Сәлеметсіз бе? Кім боласыз? "Боюшы" - Мен боюшымын. Үстемде боылған қимым. Адыстан келемін. Бою үшін теңге беремін. "Боюды сатушы"
---	--	--	---

Санамақ арқалы "жапалақ" тағайындалады.
 "Жапалақтар" өз "құстарында" жасырылып тұрып.
 Қалғын балалар "тышқан" мен "тышмашылар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде жасырынып отырады.
 Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі) "Таң атты" Күн шықты! Тышқандар мен тышмашылар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүтіріп шығып, бір-біріне соғыспай, жүтіріп, белгілі кималарды жасап жүреді.
 "Түн батты! Шапалақ ашыптыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер қим қозғалса, күшіп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасыды".
 Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы: Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады, екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталмайбей құтылып, өз ұяларына қайту керек.
Қималды ойын «Құстардың ұшуы».
 Мақсат-мәндеттер: белгі бойынша қимал жасауға үйрету.

құтынып қашып жүрген баланы көзімен табуып, тұрып үлгерсе, құтынып кері бағытта қашы бастайды, оны ұсталғын бала қуалайды.

- Түсі қандай боғуды қалайсың?
 Осы кезде "боғушы" кез келген түсті айтады, сол түс бойынша ойынған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал дылзос арқа қарай жалғасады.
 - Боғудың бағысы қанша?
 - Бағысы бес (сол, оң, бес, солға, бағысы тағы (жоқа) үстеге.
 "Боғушы" алақапшымен "сатушы" алақапшып келетіннен сан рет қалғанды да, "боғуды қуалып кетеді".
 Егер "боғу" қашып, қайтып келсе, "боғушы" боғуды сатып алуға қайта келеді. "Боғу" ұсталынса, оны сомдаған бала "боғушы" болады.
 "Боғушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өңге түсті қалауға мәжбүр болады.
"Ұпты - ұпты" ойыны.
 Мақсат-мәндеттер: балаларды ұпатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуді жетілдіру.
 Тәрбиеші балаларға ұпатын құс, зүе қолға атуларын, сонымен қатар кез келген атуларды айтады.
 Егер олар ұпатын болса құс қанатын қалып қимал көрсете. Ал, егер ұшпайтын зат атуымен атаса, онда қолдарын қимылдатпайды.
 Егер жерсінпсе ұпатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады.
 Мысалы: Ұпты - ұпты, ұпак, ұпты - десе, қолдарын қимылдатыды.

	Жаттыгу ойындары «Жалауды құлатпа» Мақсат-міндеттер: заттар арасымен, оларды құлатпай әрекеттен жүру		Үшті - үшті, қып үшті - десе, қолдарын қимылдатпайды	
Көңіл ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері (мәдени-гигиеналық дағдылар)			
Үйге қайту Ата-ананы көрес	Сіздің балаңыз мектепке дайын ба? Балашақ бырыш сынып оқушыларының ата-аналары мектеп бала үшін өте маңызды, бетбұрыс кезең сиякн түсіну керек. Көп ойынуға, қозғалуға дағдыланған бала ұзақ уақыт партада отыруға мәжбүр. Демалу мен серуендеу уақыты күрт қысқарып, эмоционалдык стресс күшейеді. Бырыш сынып оқушысы жаңа топқа, мұғалімнің талаптарына, әлсіздігіне және мақсатты түрде жұмыс істеу қажеттілігіне үйрену керек. Жеті, алты жасар балалар үшін бұл өте үлкен жүмек. Балаңыз барлық қиындықтарды жеңе алуы үшін барлық дене жүйелерінің белгілі бір жетілуі қажет. Мұнан негізінде денсаулық жатыр. Ауру, ассыз, тез шаршаған бала мектепте үлкен қиындықтарға тап болады. Балаңыздың денсаулығын сақтау ата-аналардың басты мақсаты және міндеті. Оны бұзу оңай, бірақ қалпына келтіру, түрлі бұзылшылықтардан құтылу өте қиын.			

Тексерілді: Маңғұл